

# Plagiarism Checking Report

Created on 2023-10-03 11:10:04 at 11:10 AM

## Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
3382714	Oct 3, 2023 at 10:56 AM	somchan.sri@mcu.ac.th	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	รายงานวิจัยสมบูรณาการ จัดการวัดท่องเที่ยวตามแบบ บอารยสถาปัตยกรรม.pdf	Completed	11.22 %

## Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	Buddhist Arts and Its Use in Hotel Decoration: Appropriate or Not ?	Yodthong, Amnat	วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	0.94 %
2	วัดพระธาตุช่อแฮ	วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี	Wikipedia	0.79 %
3	Accommodation Business Development in Accordance with Guidelines of Universal Design	Thongkerd, Monsirada	วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี	0.74 %
4	Blue Tourism as a New Tourism form for Shaping Thailand into the Tourism Hub of the ASEAN Community	Krutwaysho, Oratai	วารสารวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่	0.72 %
5	วัดพระธาตุลำปางหลวง	วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี	Wikipedia	0.56 %
6	The Dhamma Pilgrim to visit Li Khrubas' Place: The Developmental Approach to Tourism Route for Paying Homage to Khruba, Li District, Lam Phun Province	Panyo, Arparkorn	วารสารปรัชญาและ ศาสนา มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	0.49 %
7	วัดสวนดอก (พระอารามหลวง)	วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี	Wikipedia	0.46 %
8	การจัดการมรดกวัฒนธรรมเมืองลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเยาวชนในท้องถิ่น,Cultural heritage management to Mueang Li\, Li district\, Lamphun province to a historical and cultural learning source for a youth of loc	เมธพร ผมขาว	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	0.37 %
9	วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร	วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี	Wikipedia	0.32 %
10	พฤติกรรมกรรมาการท่องเที่ยวเกาะช้าง จังหวัดตราด ของนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพมหานคร	ชนิดา เขียมอมรนิพิท	มหาวิทยาลัยนเรศวร	0.32 %

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

จสารบัญเรื่องหน้าบทคัดย่อภาษาไทยบทคัดย่อภาษาอังกฤษคกคิดกรรมประกาศจสารบัญจสารบัญภาพมบที่๑บทหน้า๑๑๑ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา๑๑๒วัตถุประสงค์ของการวิจัย๑๒๓ปัญหาการวิจัย๑๒๔ขอบเขตการวิจัย๑๒๕นิยามศัพท์ในการวิจัย๑๒๖กรอบแนวคิดในการวิจัย Conceptual Framework ๑๒๗ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย๑๒๘ที่๒เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง๑๒๑๒แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ๒๒แนวคิดเกี่ยวกับการ

การท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต่อไปการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนล่านนาในจังหวัดหรือภาคเหนือตอนบนมีเป้าประสงค์ในการพัฒนาและสร้างสรรค์เมืองศิลปะได้แก่๑๑การเพิ่มมูลค่าการค้าและการลงทุน๒เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว๓การเพิ่มยอดจำหน่ายสินค้า OTOP ของท้องถิ่น๔การเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญ๕ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ๖พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์นอกจากนั้นยังประกอบด้วยเป้าประสงค์ร่วมกันบนทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันจากประวัติศาสตร์

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

โอกาสนี้ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารคณะครูและผู้เกี่ยวข้องของโรงเรียนวัดเทพประทานที่ให้ความกรุณาและความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ขอขอบคุณนางกัญญาณัฐชนันจิตต์นางสาววรรณภาญสินธุ์นางสาวสุวิษาบัวแก้วและนางเมตตาสุวรรณ์ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในระหว่างการศึกษารวบรวมข้อมูลและผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ น้องสาวสามีมและบุตรชายที่ให้กำลังใจส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีตลอดมาศิริรัตน์คำพัฒนสารบัญหน้าบทคัดย่อภาษาไทยบทคัดย่อภาษาอังกฤษกคคิดกรรมประกาศจสารบัญจสารบัญตารางจสารบัญภาพมบที่๑บทหน้า๑๑๑ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา๑๑๒วัตถุประสงค์ของการวิจัย๑๒๓ปัญหาการวิจัย๑๒๔ขอบเขตของการวิจัย๑๒๕นิยามศัพท์เฉพาะ๑๒เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง๑๒๖กรอบแนวคิดในการวิจัย๑๒๗กรอบแนวคิดในการวิจัย๑๒๘ที่๒เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง๑๒๑๒แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ๒๒แนวคิดเกี่ยวกับการ

การท่องเที่ยวจากชุมชนและส่งเสริมการผลิตสินค้าท้องถิ่นมีอนสุดลาดเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปจึงส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวและชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงเศรษฐกิจในท้องถิ่นตลอดจนการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมถิ่นนั้นรวมทั้งการรักษาบริบทนิเวศและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนมาสู่รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ซึ่งมุ่งเน้นการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมจากชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าให้กับท้องถิ่นและเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวตลอดจนเกิดการผลิตสินค้าท้องถิ่นซึ่งเป็นการกระจายรายได้ให้ชุมชนจากที่ได้กล่าวมานั้นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นี้สามารถสร้างความยั่งยืนให้แก่การท่องเที่ยวได้เพราะสามารถสร้างความสมดุลทั้ง 3 ส่วนคือด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมเพราะนอกจากจะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวแล้วยังช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชนที่สามารถรักษาเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของตนรวมทั้งยังคงสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ไว้ได้อีกด้วยด้วยจุดตั้งสมชายและปิยพรรณเกล้ากลิ่น 2554 กลุ่มจังหวัดล่านนาเป็นกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่เป็นพื้นที่มีทุนทางสังคมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวศิลปะเชิงสร้างสรรค์และให้ความสนใจในการพัฒนาเมืองศิลปะเชิงสร้างสรรค์อันประกอบไปด้วยจังหวัดเชียงใหม่เชียงรายลาปางพะเยาแพร่่านและแม่ฮ่องสอนซึ่งมีเป้าประสงค์ร่วมกันคือ 1 เพิ่มมูลค่าการค้าการลงทุน 2 เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว 3 เพิ่มยอดจำหน่ายสินค้า OTOP 4 เพิ่มมูลค่าการส่งออกของสินค้าการเกษตรที่ส

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

และความงามทางด้านพุทธศิลปกรรมที่โดดเด่นและเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มจังหวัดในล้านนาที่มีกระบวนการและรูปแบบการดำเนินงานลักษณะเครือข่ายที่ช่วยกันพัฒนาเมืองศิลปะเชิงสร้างสรรค์และสร้างความสมดุลอยู่๓ส่วนคือด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมเพราะนอกจากจะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวแล้วยังช่วยสร้างรายได้แก่ชุมชนและสามารถรักษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์เฉพาะตนได้ตลอดถึงการคงสภาพสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ไว้ด้วย๓จังหวัดลำปางเป็นท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ถิ่นนั้นชาวมถึงการรักษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนมาสู่รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ซึ่งมุ่งเน้นการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมจากชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าให้กับท้องถิ่นและเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวตลอดจนเกิดการผลผลิตสินค้าท้องถิ่นซึ่งเป็นการกระจายรายได้ให้ชุมชนจากที่ได้กล่าวมานั้นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นี้สามารถสร้างความยั่งยืนให้แก่การท่องเที่ยวได้เพราะสามารถสร้างความสมดุลทั้ง 3 ส่วนคือด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมเพราะนอกจากจะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวแล้วยังช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชนที่สามารถรักษาเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของตนรวมทั้งยังคงสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ไว้ได้อีกด้วยช่วยดึงดูดสมชายและปิยพรรณ กลิ่นกลิ่น 2554 กลุ่มจังหวัดล้านนาเป็นกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่เป็นพื้นที่ทุนทางสังคมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวศิลปะเชิงสร้างสรรค์และให้ความสนใจในการพัฒนาเมืองศิลปะเชิงสร้างสรรค์อันประกอบไปด้วยจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลพบุรี และแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีเป้าประสงค์ร่วมกัน คือ 1 เพิ่มมูลค่าการค้าการลงทุน 2 เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว 3 เพิ่มยอดจำหน่ายสินค้า OTOP 4 เพิ่มมูลค่าการส่งออกของสินค้าการเกษตรที่สำคัญ 5 พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ 6 พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ซึ่งในส่วนของเป้าประสงค์ที่ 2 การเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นเป้าประสงค์สำคัญหนึ่งในการส่งเสริมการใช้ทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัดล้านนามาเป็นปัจจัยเสริมในการสร้างความโดดเด่นและความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

เชิงศิลปวัฒนธรรมและมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งวัดวาอารามเจดีย์เก่าแก่ศิลปะล้านนาแท้ที่มีลวดลายอันวิจิตรงดงามโดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมมาเที่ยวเพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมตำนานและความเป็นมาของจังหวัดลำพูน โดยเฉพาะการสร้างพุทธศิลปกรรมในวัดตามแรงศรัทธาครุมาที่เป็นการยกย่องพระสงฆ์ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเป็นนักบุญและเป็นผู้มีข้อวัตรปฏิบัติที่เคร่งครัดเช่นเป็นพระสงฆ์ที่มีอายุพรรษามากทั้งอายุและอายุการบวชปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตลอดอายุการบวชและสร้าง

through modern technology to attract tourists 2 The activities should be set and fixed with the annual tourist calendar of the province But all activities should still preserve the formal วารสารปรัชญาและศาสนา 3 2 กคต 61 55 style and ceremony and 3 the ways of life should preserve various ethnical ways of life which concern Buddhism This should be done through community participatory tourism management Keywords Dhamma Pilgrim Developmental Approach Religious Tourism Khrubas 56 ธรรมยาตราเวียนถิ่นครุมาเมืองสี่แนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อสักการะครุมาในเขตอำเภอสังขละบุรี ลำพูน ทนุเมืองหรือลำพูนในปัจจุบันเป็นเมืองเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนานและเป็นเมืองที่มีขนาดเล็กที่สุดในภาคเหนือแต่กลับมีความโด่งดังในด้านประวัติศาสตร์วัดวาอารามเจดีย์สถานที่ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และเป็นเมืองที่มีพระพุทธศาสนาฝังรากลึกตั้งแต่เริ่มสร้างเมืองลำพูนมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งวัดวาอารามเจดีย์เก่าแก่ศิลปะล้านนาแท้ที่มีลวดลายอันวิจิตรงดงามโดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมมาเที่ยวเพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมตำนานและความเป็นมาต่างๆของจังหวัดลำพูนครุมาเป็นคำยกย่องในฐานะนักบุญซึ่งเป็นคำที่ใช้เรียกพระเถระผู้เป็นที่เคารพนับถือซึ่งมักจะมีอายุประมาณ 50 ปีขึ้นไปจรสโฆษณานันท์อธิบายว่าครุมาผู้ที่จะเป็นครุมานั้นต้องมีคุณสมบัติทั้ง 3 ข้อคือ 1 เป็นพระสงฆ์ที่มีอายุพรรษามากทั้งอายุและอายุการบวช 2 ต้องปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตลอดอายุการบวชและ 3 สร้างสิ่งดีสิ่งงามให้กับพระศาสนาหรือบูรณปฏิสังขรณ์เกี่ยวกับศาสนสถาน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

สิ่งตั้งงามไว้ในทางพระพุทธรูปหรือการสร้างพุทธศิลปกรรมการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนวัตถุเป็นต้นพระนักบุญแห่งล้านนาคือผู้ที่มีบทบาททางด้านข้อวัตรปฏิบัติที่แสดงออกให้บุคคลทั่วไปได้พบเห็นและสัมผัสได้อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนคือการที่พระครูบาศรีวิชัยที่ได้ปฏิบัติตนบำเพ็ญเพียรภาวนาสิกขาริชาตินัยตามรอยของพระบรมศาสดาด้วยข้อวัตรปฏิบัติส่งเสริมให้บุคลิกภาพของท่านมีความน่าเลื่อมใสเป็นอย่างมากอันเป็นลักษณะพิเศษที่เรียกว่าตบถุญญและด้วยจริยาวัตรอันเคร่งครัดที่

ขอบตลอดอายุการบวชและ 3 สร้างสิ่งตั้งงามให้กับพระศาสนาหรือบูรณปฏิสังขรณ์เกี่ยวกับศาสนสถานณวัดที่ตนจำพรรษาอยู่แต่ถ้าจะกล่าวถึงคุณตามการพูดแบบชาวบ้านคือถึงแม้จะมีอายุมากและบวชมานานแต่ขาดคุณสมบัติตามข้อ 2 และ 3 จะเรียกขานว่าดู่หรือดูเจอาจอาจเต็มคำว่าลุงปู่หรือพ่อหรือขาดคุณสมบัติข้อ 1 ก็จะไม่เรียกว่าครูบาถึงแม้พระเถระบางองค์ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบแต่อายุยังน้อยคือได้เป็นครูบาตั้งแต่ยังหนุ่มจรัสโชชนานันท์ 2549 ซึ่งสอดคล้องกับรัฐพล โจรรัสพร 2551 ที่ได้ศึกษาบทบาทในฐานะนักบุญแห่งล้านนาพบว่านักบุญแห่งล้านนาเป็นผู้ที่มีบทบาททางด้านข้อวัตรปฏิบัติที่แสดงออกให้บุคคลทั่วไปได้พบเห็นและสัมผัสได้อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนคือการที่พระครูบาศรีวิชัยนั้นได้ปฏิบัติตนบำเพ็ญเพียรภาวนาสิกขาริชาตินัยตามรอยของพระบรมศาสดาด้วยข้อวัตรปฏิบัติส่งเสริมให้บุคลิกภาพของท่านมีความน่าเลื่อมใสเป็นอย่างมากอันเป็นลักษณะพิเศษที่เรียกว่าตบถุญญและด้วยจริยาวัตรอันเคร่งครัดที่ปรากฏให้บุคคลทั่วไปได้พบเห็นทำให้เกิดความศรัทธาความเคารพนับถือและลักษณะของความสันโดษเคร่งครัดในการรักษาศีลและวินัยวารสารปรัชญาและศาสนา 3 2 กคศ 61 57 ละเว้นสิ่งที่ไม่ควรกระทำเป็นสิ่งแรกที่สามารถสร้างศรัทธาแก่ผู้ที่ได้พบเห็นเป็นอย่างมากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบทั้งโบราณสถานและโบราณวัตถุเนื่องจากเป็นเมืองเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์มายาวนานทำให้จังหวัดลำพูนมีแหล่งท่องเที่ยวตำนานและมีเรื่องเล่าต่างๆทางศาสนาและวัฒนธรรมมากมายนักท่องเที่ยวจึงนิยมมาเที่ยวที่จังหวัดลำพูนเพราะอยากศึกษาและหลงใหลในวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีมาช้านานเช่นงานประเพณีสงกรานต์น้ำสาวรีย์ครู

ปรากฏให้บุคคลทั่วไปได้พบเห็นทำให้เกิดความศรัทธาความเคารพนับถือและลักษณะของความสันโดษเคร่งครัดในการรักษาศีลและวินัยละเว้นสิ่งที่ไม่ควรกระทำเป็นสิ่งแรกที่สามารถสร้างศรัทธาแก่ผู้ที่ได้พบเห็นเป็นอย่างมากจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติเนื่องจากมีภูมิทัศน์ที่งดงามอีกทั้งศิลปกรรมวรรคตวิถีชีวิตวัฒนธรรมและประเพณีมีเอกลักษณ์เฉพาะของชาวล้านนาทำให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว

ตามข้อ 2 และ 3 จะเรียกขานว่าดู่หรือดูเจอาจอาจเต็มคำว่าลุงปู่หรือพ่อหรือขาดคุณสมบัติข้อ 1 ก็จะไม่เรียกว่าครูบาถึงแม้พระเถระบางองค์ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบแต่อายุยังน้อยคือได้เป็นครูบาตั้งแต่ยังหนุ่มจรัสโชชนานันท์ 2549 ซึ่งสอดคล้องกับรัฐพล โจรรัสพร 2551 ที่ได้ศึกษาบทบาทในฐานะนักบุญแห่งล้านนาพบว่านักบุญแห่งล้านนาเป็นผู้ที่มีบทบาททางด้านข้อวัตรปฏิบัติที่แสดงออกให้บุคคลทั่วไปได้พบเห็นและสัมผัสได้อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนคือการที่พระครูบาศรีวิชัยนั้นได้ปฏิบัติตนบำเพ็ญเพียรภาวนาสิกขาริชาตินัยตามรอยของพระบรมศาสดาด้วยข้อวัตรปฏิบัติส่งเสริมให้บุคลิกภาพของท่านมีความน่าเลื่อมใสเป็นอย่างมากอันเป็นลักษณะพิเศษที่เรียกว่าตบถุญญและด้วยจริยาวัตรอันเคร่งครัดที่ปรากฏให้บุคคลทั่วไปได้พบเห็นทำให้เกิดความศรัทธาความเคารพนับถือและลักษณะของความสันโดษเคร่งครัดในการรักษาศีลและวินัยวารสารปรัชญาและศาสนา 3 2 กคศ 61 57 ละเว้นสิ่งที่ไม่ควรกระทำเป็นสิ่งแรกที่สามารถสร้างศรัทธาแก่ผู้ที่ได้พบเห็นเป็นอย่างมากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบทั้งโบราณสถานและโบราณวัตถุเนื่องจากเป็นเมืองเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์มายาวนานทำให้จังหวัดลำพูนมีแหล่งท่องเที่ยวตำนานและมีเรื่องเล่าต่างๆทางศาสนาและวัฒนธรรมมากมายนักท่องเที่ยวจึงนิยมมาเที่ยวที่จังหวัดลำพูนเพราะอยากศึกษาและหลงใหลในวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีมาช้านานเช่นงานประเพณีสงกรานต์น้ำสาวรีย์ครูบาที่ตั้งอยู่ในวัดนั้นเพื่อเป็นการระลึกถึงคุณงามความดีของครูบาท่านที่ได้ทำคุณประโยชน์บูรณปฏิสังขรณ์ซ่อมแซมวัดวาอารามโบราณสถานในวัดที่ครูบาท่านเคยจำพรรษาเมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่บทความวิจัยนี้จะนำเสนอประวัติของครูบาล้านนาที่มีถิ่นกำเนิดในเขตอำเภอสี

## TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

วางแผนการจ้างองค์การการสั่งการและการควบคุมรูปแบบของการบริหาร๒สร้อย  
ตระกูลธรรมดาจะกล่าวไว้ว่ากระบวนการจัดการเป็นกระบวนการดำเนินงานจะ  
ต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามลำดับเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไรที่ไหน  
เมื่อใดโดยใครนอกจากจะเป็นการลดความไม่แน่นอนแล้วยังทำให้สมาชิกใน  
องค์กรมีความมั่นใจในการทำงานทำให้งานมีประสิทธิภาพจัดลำดับการ  
ทำงานที่ดีไม่ควรมีลักษณะตายตัวต้องยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์อาจมีการ  
ปรับปรุงแก้ไขหรือ

๑๕๒การจ้างองค์การ Organizing เป็นการวางโครงสร้างของงานและอำนาจ  
หน้าที่ตามส่วนประกอบให้เหมาะสมเพื่อให้งานภายในองค์กรสำเร็จ๓การบังคับ  
บัญชา Commanding เป็นการสั่งการของผู้บริหารแก่ผู้บังคับบัญชาผู้บริหาร  
ที่ดีต้องจะเป็นตัวอย่างและเข้าใจผู้ที่ปฏิบัติงาน๔การประสานงาน  
Coordinating เป็นการเชื่อมโยงงานของทุกฝ่ายให้เข้ากันได้กำกับให้ไปสู่จุด  
มุ่งหมายเดียวกัน๕การควบคุม Controlling เป็นการประกันได้ว่ากิจกรรมที่ทำ  
ไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่วางไว้๑๐กฤดีและ

## TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ตายตัวต้องยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์อาจมีการปรับปรุงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยน  
ลำดับการทำงานได้เสมอส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลมากขึ้นด้วยซึ่ง  
มีความสอดคล้องกับแนวคิดของสร้อยตระกูลธรรมดา 2545 421 ได้กล่าวไว้  
ว่ากระบวนการจัดการหมายถึงกระบวนการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามขั้นตอน  
ตามลำดับเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไรที่ไหนเมื่อใดโดยใครนอกจาก  
จะเป็นการลดความไม่แน่นอนแล้วยังทำให้สมาชิกในองค์กรมีความมั่นใจ 190  
Journal of Roi Kaensarn Academi Vol 6 No9 September 2021 ในการ  
ทำงานทำให้การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพจัดลำดับการทำงานที่ดีไม่ควรมี  
ลักษณะตายตัวต้องยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์อาจมีการปรับปรุงแก้ไขหรือปรับ  
เปลี่ยนลำดับการทำงานได้เสมอส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลมากขึ้น  
ด้วยด้านการควบคุมกล่าวคือทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานของ  
บอพันชั้นที่ได้รับมอบหมายมาให้และจะมีการประชาสัมพันธ์ให้กับนักทองเที่ยว  
ทำตามกฎระเบียบขององค์การที่มีคำสั่งมาหรือแจกเอกสารให้กับนักทองเที่ยว  
ที่เข้ามาใช้บริการในจุดต่างๆของบอพันชั้นเพื่อที่จะควบคุมการทำงานของเจ้า  
หน้าที่หรือบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ในการรับผิดชอบในส่วนต่างๆ  
อย่างเป็นระบบและเพื่อการทำงานอย่างทั่วถึงซึ่งกระบวนการบริหารควรประกอบด้วย 4 ประการคือ 1 การวางแผนหมายถึงการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการ  
พิจารณาถึงความพร้อมขององค์การตลอดจนปัจจัยที่ช่วยให้องค์การหรือหน่วย  
งานบรรลุเป้าหมายและจัดทำแผนงานขึ้นมาเพื่อดำเนินงาน 2 การจ้างองค์การ  
หมายถึงการให้รายละเอียดงานทุกอย่างที่ต้องกระทำเพื่อความความสำเร็จของเป้า  
หมายขององค์การ

ทางที่จะปฏิบัติไว้เป็นแนวทางการทำงานในอนาคต 12 การจ้างองค์การ  
Organizing หมายถึงการจัดให้มีโครงสร้างของงานต่างๆและอำนาจหน้าที่ให้  
อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้ 13  
การบังคับบัญชาสั่งการ Commanding หมายถึงการสั่งการต่างๆแก่ผู้บังคับ  
บัญชาซึ่งผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีและต้องเข้าใจผู้ปฏิบัติงาน  
ด้วยตลอดจนเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคนงานและองค์กรที่มีอยู่รวม  
ถึงการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรด้วย 14 การประสานงาน Coordinating  
หมายถึงการเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้าด้วยกันและไปสู่เป้าหมายในที่สุด  
15 การควบคุม Controlling หมายถึงการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่า  
กิจกรรมต่างๆที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่วางไว้แล้ว 2 เกี่ยวกับหลัก  
การจัดการ management Principles ซึ่งเฟโยลได้กำหนดหลักทั่วไปที่ใช้ในการ  
จัดการซึ่งเป็นที่ยอมรับกันที่เรียกว่าหลัก 14 ประการของเฟโยลได้แก่ 21  
หลักอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ Authority and Responsibility ความ  
สัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ควร  
จะมีความคู่กันเมื่อผู้ใดได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบต่องานใดงานหนึ่งผู้นั้นก็ควร  
ได้รับมอบหมายหน้าที่เพียงพอที่จะใช้ปฏิบัติงานนั้นให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี 22  
หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว Unity of Command ผู้บังคับ  
บัญชาแต่ละคนควรจะได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเท่านั้นเพื่อไม่  
ให้เกิดความสับสนในคำสั่ง 23 หลักของการไปในทิศทางเดียวกัน Unity of  
Direction กิจกรรมของกลุ่มควรมีแผนงานเดียวกันและจะต้องดำเนินไปใน  
ทิศทางเดียวกันตามแผนงาน

## TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ท่องเที่ยวไว้ว่าเที่ยวไปเพื่อหาความสนุกเพลิดเพลินตามที่ต่าง ๆ ต่อองค์การสหประชาชาติได้จัดการประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้น ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี เมื่อปี ค.ศ. ๒๕๐๖ และได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทาง Travel ที่มีเงื่อนไขประการคือ การเดินทาง Travel หมายถึง การเดินทางที่ไม่ได้ถูกบังคับหรือเพื่อสิ่งอื่น โดยมีการวางแผนการเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง และใช้ยานพาหนะนำไปเป็นระยะทางไกลหรือ

ระยะทางไกลก็ได้จุดหมายปลายทาง Destination หมายถึง จุดหมายปลายทางที่จะไปอยู่เป็นการชั่วคราวแล้วต้องเดินทางกลับที่อยู่เดิมหรือภูมิลำเนาเดิม โดยเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปเยือนและใช้ช่วงเวลาหนึ่งอยู่ ณ ที่นั้น ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการที่พอเพียงสำหรับตอบสนองความต้องการและความพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน ๑๒ เรื่องเดียวกัน หน้า ๓๐๑ ตราชนิติบัญญัติสถานพนาจนกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ. ๒๕๕๒ กรุงเทพฯ นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ ๒๕๖๒ หน้า ๕๑๐

## TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เป็นการเดินทางจากแหล่งที่ตนอาศัยอยู่ปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจไม่ได้มีการบังคับเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ใน ปี พศ. ๒๕๐๖ ค.ศ. ๑๙๖๓ องค์การสหประชาชาติได้จัดการประชุมว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี และได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การท่องเที่ยว 1 จลองศรี พิณลมพวง ศีลภาณุ พัฒนาการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ๒๕๕๒ 16 233244.indd 233 17 5 2562 10 20 19 สารนิพนธ์พุทธศาสตร์บัณฑิต ๒๕๖๒ 234 ไว้ว่า การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติหรือการไปร่วมประชุมแต่มีค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพเป็นหลักฐานหรือไปพำนักอยู่เป็นการถาวร การท่องเที่ยวหมายถึง กิจกรรมเพื่อการผ่อนคลายความเครียดจากภาระงานประจำของบุคคล โดยจะเป็นกิจกรรมใดที่เป็นไปตามเงื่อนไขใดก็ได้ที่กำหนดไว้ ๖ ข้อ คือ ประการแรก เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราว ประการที่สอง การเดินทางดังกล่าวต้องเป็นไปโดยสมัครใจ และประการที่สาม การเดินทางนั้นมีวัตถุประสงค์อื่นใดที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ 2 ชาตรี แก้วมาก ล่าว่า การท่องเที่ยว Tourism หมายถึง การเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งในระยะไกลหรือไกล โดยไม่มีรายได้เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ในครั้งนั้นๆ และไม่ใช่อุปการประกอบอาชีพหรือไปพำนักอยู่ประจำแต่เดินทางเพื่อวัตถุประสงค์หลายอย่าง เช่น เพื่อการพักผ่อนเพื่อหาความสนุกสนานเพลิดเพลินเพื่อประชุมสัมมนาหรือติดต่อธุรกิจ ตลอดจนการเยี่ยมเยียนญาติมิตร 3 ศรัญญา เลิศมน

หรือระยะทางไกลก็ได้ 2 จุดหมายปลายทาง Destination หมายถึง จุดหมายปลายทางที่จะไปอยู่เป็นการชั่วคราวแล้วต้องเดินทางกลับที่อยู่เดิมหรือภูมิลำเนาเดิม โดยเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปเยือนและใช้ช่วงเวลาหนึ่งอยู่ ณ ที่นั้น ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการที่เพียงพอสำหรับสนองความต้องการและความพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน 3 ความมุ่งหมาย Purpose หมายถึง มีความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเดินทางใดก็ได้ที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ โดยมีความมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยว แรงจูงใจ Maslow's General Theory of Human Motivation โดยมาสโลว์ ได้อธิบายถึงความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับขั้นที่มีความเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้ 1 ความต้องการของร่างกาย Physiological needs เป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต 2 ความต้องการความปลอดภัย Safety needs เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการอยู่รอดซึ่งมนุษย์ต้องการเพิ่มความ ต้องการในระดับที่สูงขึ้น 3 ความต้องการด้านสังคม Social needs หรือความต้องการความรักและการยอมรับ Love and belongingness needs ความต้องการทั้งในแง่ของการให้และการได้รับซึ่งความรักความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการให้ได้รับการยอมรับเป็นต้น 4 ความต้องการยกย่อง Esteem needs ซึ่งเป็นความต้องการยกย่องส่วนตัว Self esteem ความนับถือ Recognition และสถานะ Status จากสังคมตลอดจนเป็นความ 5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต Self actualization needs การพัฒนาตนเองและความปรารถนาส่วนตัว

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๑๗๓ ความมุ่งหมาย Purpose หมายถึงการมีความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเดินทางก็ได้ที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้โดยมีความมุ่งหมายในการเดินทางอยู่หลายอย่างด้วยกันซึ่งผู้เดินทางคนหนึ่งอาจมีความมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่าหนึ่งอย่างก็เป็นได้๔๘วรรณางษ์วานิชได้อธิบายไว้ว่าการท่องเที่ยว Tourism เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางครอบคลุมการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจการเล่นกีฬาการติดต่อธุรกิจลดจนการเยี่ยมเยือนญาติพี่น้องในพจนานุกรม Webster

อำนวยความสะดวกและการบริการที่เพียงพอสำหรับตอบสนองความต้องการและความพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน๓.๓.๓ ความมุ่งหมาย(Purpose) หมายถึงความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเดินทางก็ได้ที่ไม่ใช่ประกอบอาชีพหรือหารายได้โดยมีความมุ่งหมายในการเดินทางอยู่หลายอย่างด้วยกันซึ่งผู้เดินทางคนหนึ่งอาจมีความมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้๓Davidson ( 1993 \ , p . 2 )กล่าวว่า"การท่องเที่ยวหมายถึงการเดินทางออกจากบ้านพัก เป็นการชั่วคราวระยะเวลาสั้นๆเพื่อไปเยี่ยมญาติหรือวัตถุประสงค์อื่น"๓Khan \ , Olsen and Var ( 1993 \ , p . 544 )ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า"การ ท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับกิจกรรมในการท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลินของมนุษย์การพิจารณาการ ท่องเที่ยวว่าเกี่ยวข้องอย่างไรในทางธุรกิจการให้ความหมายจึงขึ้นอยู่กับพื้นฐานดังกล่าวที่มีต่อ\ การท่องเที่ยว"๓Pond ( 1993 \ , p . 35 )กล่าวว่า"การท่องเที่ยวหมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการบริการและการอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดความสุขสบายในการเดินทาง"๓ 13 \ ๓Mill ( 1990 \ , p . 359 )ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวไว้ว่า"การท่องเที่ยว หมายถึงการจัดกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความประทับใจบริการและการสร้าง ความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว"๓Stevens ( 1990 \ , p . 3 )ให้ความหมายว่า"การท่องเที่ยวคือการเดินทางจากสถานที่ ๓ หนึ่งในสี่สถานที่หนึ่งโดยใช้วิธีการและวัตถุประสงค์ในการเดินทางต่างๆกันหรือบางครั้งเมื่อเดินทางแล้วไม่กลับมาถึงสถานที่เดิม"๓Coltman ( 1989 \ , p . 3 )ได้กล่าวว่า"การท่องเที่ยวหมายถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจาก ความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันระหว่างนักท่องเที่ยวผู้

s Third New International Dictionary ได้ให้ความหมายของคำว่า Tourism หรือการท่องเที่ยวหมายถึงการเดินทางเพื่อสราญใจการบริหารงานธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวส่วน Tourist หมายถึงนักท่องเที่ยวผู้ที่เดินทางจากอีกจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งเพื่อเฝ้าหาสรารมณ์หรือเพื่อความรู้ทางวัฒนธรรมแล้วกลับมาจุดเริ่มต้นคำว่าท่องเที่ยวจึงเป็นคำที่มีความหมายกว้างได้มีความหมายเพียงการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานเท่านั้นแต่ยังหมายถึงการเคลื่อนย้ายประชากรจาก

วิเคราะห์ต่อไปในบทนี้จึงเสนอแนวทางการคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่ ๓ สำคัญ โดยแบ่งประเด็นที่นำเสนอออกเป็นหัวข้อต่างดังนี้๓1 .แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการพัฒนาการท่องเที่ยว๓2 .ทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ๓3 .แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรม๓4 .ประวัติความเป็นมาของวัดไร่ขิงอำเภอสามพรานจังหวัดนครปฐม๓5 .งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง๓๓1 .แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการพัฒนาการท่องเที่ยว๓ ความหมายของการท่องเที่ยว๓ ในพจนานุกรมWebster's Third New International Dictionary ได้ให้ความหมายของ ๓ คำว่า Tourism หรือการท่องเที่ยวหมายถึงการเดินทางเพื่อสราญใจการบริหารงานธุรกิจเกี่ยวกับ๓ การท่องเที่ยวส่วน Tourist หมายถึงนักท่องเที่ยวผู้ที่เดินทางจากอีกจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งเพื่อ ๓ เฝ้าหาสรารมณ์หรือเพื่อความรู้ทางวัฒนธรรมแล้วกลับมาจุดเริ่มต้นคำว่า"การท่องเที่ยว"จึง ๓ เป็นคำที่มีความหมายกว้างได้มีความหมายเพียงการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อ ๓ ความสนุกสนานเท่านั้นแต่ยังหมายถึงการเคลื่อนย้ายประชากรจากแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง๓ รวมทั้งการเดินทางภายในประเทศและเดินทางระหว่างประเทศการท่องเที่ยวจึงเป็นกระบวนการที่ ๓ มีความสัมพันธ์ต่อกัน มีกิจกรรมร่วมกันมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้รับความรู้ความสนุกสนาน๓ เพลิดเพลินในปัจจุบันการท่องเที่ยวจึงเป็นธุรกิจที่กว้างขวางความหมายของการท่องเที่ยวนั้นอาจ ๓ สรุปได้ในเงื่อนไข 3 ประการคือประการแรกต้องเดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นชั่วคราว๓ ประการที่สองต้องเดินทางไปด้วยความสมัครใจและประการสุดท้ายเดินทางด้วยจุดมุ่งหมายใดๆ ๓ ก็ได้ที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหา





TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

มีโอกาสเดินทางพักผ่อนตามความพึงพอใจไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติ  
อันดามการไปยั้งนกดกปลาหรือการไต่ไต่เที่ยวชมความเจริญก้าวหน้าของเมือง  
ใหญ่ๆได้พบเห็นสิ่งที่ยังไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อนยอมทำให้เกิดความเมื่กบาน  
ความสบายใจจะช่วยบรรเทาความเหน็ดเหนื่อยเครื่งครื่อยจากการทำงานได้  
เป็นผลให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีขึ้นด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้  
ดีขึ้นเมื่อเกิดการท่องเที่ยวไปยังส่วนต่างๆของประเทศไปยังชนบทที่

ด้านการสัมพันธ์ของมนุษย์ชาติก่อให้เกิด \ n สันติภาพความเป็นมิตรไมตรีและ  
ความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน\ n1 .ภก-ภกการท่องเที่ยว  
ช่วยจัดปัญหาความแตกแยกระหว่างเมืองกับชนบทช่วยจัด\ n ปัญหาการ  
หลังไหลและการเคลื่อนย้ายเข้ามาทำงานทำหรือเสี่ยงโชคในเมืองของ  
ประชากรใน\ n ชนบท\ n1 .ภก-ภกด้านการสนับสนุนฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลป  
วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติ\ n ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนัก  
ท่องเที่ยวชาวไทยเป็นชาติที่เก่าแก่ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมเป็น\ n ของตนมา  
นานเป็นความภาคภูมิใจและหวงแหนฟื้นฟูเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจึงเป็นการ  
รักษาสิ่ง\ n ดิงามเหล่านี้ไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลังด้วยเช่นกัน\ n1 .ภก-ภกด้าน  
สุขภาพอนามัยรวมทั้งสุขภาพจิตด้วยการที่ได้มีโอกาสเดินทางพักผ่อน\ n ตาม  
ความพึงพอใจไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวชมธรรมชาติอันดามการไปยั้งนกดก  
ปลาหรือ\ n การไต่ไต่เที่ยวชมความก้าวหน้าของความเจริญในเมืองใหญ่ๆได้พบ  
สิ่งที่ยังไม่เคยเห็นไม่เคยได้\ n 15 \ n เรียนรู้มาก่อนยอมทำให้เกิดความเมื่ก  
บานใจเกิดความสบายใจจะช่วยบรรเทาความเหน็ด\ n เหนื่อยเครื่งครื่อยจาก  
การทำงาน\ n1 .ภก-ภกด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นเมื่อเกิดการ  
ท่องเที่ยวไปยังส่วนต่างๆ\ n ของประเทศไปยังชนบทที่ห่างไกลไปยังสาธาณภ  
จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการศึกษาสิ่งแวดล้อม\ n เหล่านี้ทำให้เกิดการปรับปรุง  
สภาพแวดล้อมทั้งรัฐบาลและเอกชนร่วมมือกันในการรักษาสาขา\ n ต่างๆไว้ไม่  
ให้ถูกทำลายหรือเสื่อมโทรมไป\ n ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีความสำคัญอย่างยิ่ง  
ต่อระบบเศรษฐกิจโลกมีส่วนสำคัญในการ\ n พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ  
ประเทศดั่งที่(ปริษาแดงโรจน, 2544 \,หน้า 30 - 31

๒๓เครื่องดื่มอุตสาหกรรมที่พิกแรมอุตสาหกรรมนันทนาการอุตสาหกรรมการ  
ผลิตสินค้าและบริการข้างเคียงต่างๆซึ่งได้มีผู้กำหนดแนวคิดเกี่ยวกับองค์  
ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไว้ดังนี้ Pike Steven กล่าวถึงคุณลักษณะ  
ของแหล่งท่องเที่ยวว่าเป็นการผสมผสานระหว่างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว  
ประสบการณ์และการนำเสนอทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้อื่นๆแก่ผู้บริโภคสิ่งสำคัญ  
แหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเยี่ยมชมหรือพักอาศัย  
ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวควรประกอบด้วยองค์ประกอบ๖ประการได้แก่ความ  
สามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงสิ่งดึงดูดใจ  
สิ่งอำนวยความสะดวกกิจกรรม

การท่องเที่ยว Tourist Destination and Tourism Product จำเป็นต้อง  
ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลักหรือองค์ประกอบ 5A คือสิ่งที่ดึงดูดใจ  
Attraction สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง Accessibility สิ่งอำนวยความสะดวก  
ความสะดวกต่างๆ Amenity ที่พัก Accommodation และกิจกรรมต่างๆ  
Activity Pike 2008 กล่าวถึงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวว่าแหล่งท่องเที่ยว  
เป็นการผสมผสานระหว่างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวประสบการณ์และ  
การนำเสนอทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้อื่นๆแก่ผู้บริโภคสิ่งสำคัญคือแหล่งท่องเที่ยว  
เป็นสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเยี่ยมชมหรือพักอาศัยดังนั้น  
แหล่งท่องเที่ยวควรประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการได้แก่ความสามารถใน  
การจัดความสามารถในการเข้าถึง Accessibility สิ่งดึงดูดใจ Attraction สิ่งอ  
ำนวยความสะดวก Amenities กิจกรรม Activities การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว  
Ancillary Service Tourism Western Australia 2008 ได้กล่าวถึง  
ทฤษฎี 5A ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ 1 สิ่งดึงดูดใจ Attraction 2 กิจกรรม  
Activities 3 การเข้าถึง Access 4 สิ่งอำนวยความสะดวก Amenities และ 5  
ที่พัก Accommodation จุไรรัตน์ศิริดิบุรณะ 2550 กล่าวว่าสามารถแบ่งการ  
ตัดสินใจมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้เป็น 2 ปัจจัยได้แก่ 1 ปัจจัยภายในที่มีผล  
ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวได้แก่การรับรู้แรงจูงใจทัศนคติบุคลิกภาพและ  
การเรียนรู้ 2 ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวประกอบไป  
ด้วยกลุ่มอ้างอิงครอบครัวชั้นทางสังคมและวัฒนธรรมในมุมมองของนักท่องเที่ยว  
เที่ยวสมมติฐานการวิจัยปัจจัยด้านองค์ประกอบท่องเที่ยวได้แก่สิ่งดึงดูดใจสิ่งอ  
ำนวยความสะดวกที่พักกิจกรรมและการเข้าถึงที่ส่งผลทางบวกต่อการตัดสินใจมา  
ท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแควจังหวัดกาญจนบุรีกรอบแนวคิดในการวิจัยใน  
การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำ  
แควจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดองค์ประกอบเรื่องการท่องเที่ยว  
ของดิคซ์แมน Dickman 1996 5As

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

และการบริการแหล่งท่องเที่ยว๒๖. โฟททริฟงศบตรและคณะไดโให้ความหมายของการท่องเที่ยว Tourism หมายถึงการเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่นซึ่งมิใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลและเป็นการไปเยือนชั่วคราวโดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหรือหารายได้๒๗ นอกจากนั้นบพคคมมานนทยังได้กล่าวเสริมอีกว่าการท่องเที่ยวนอกจากเป็นการเดินทางไปแล้วกลับใช้เวลาเพียงชั่วคราวเพื่อพำนักจุดหมายปลายทางพร้อมกับแสวงหาความสุขสงบในระยะเวลาหนึ่งแล้วจะเดินทางกลับ๒๘อย่างไร

เห็นความจำเป็นต้องศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นและหาแนวทางในการปรับปรุงและส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนอันนำไปสู่การสร้างรายได้แก่ประชาชนและภาครัฐต่อไปประกอบกับผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสด้วยการศึกษาหาผลกระทบที่เกิดขึ้นและหาแนวทางในการปรับปรุงและส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนทั้งยังเป็นการสนับสนุนในการพัฒนาท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจึงมีความสนใจในการศึกษาการศึกษาผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบต่อการท่องเที่ยวหน้าดกปาโจอำเภอเบาะเจาะจังหวัดนราธิวาสซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นข้อมูลที่มิใช่ประโยชน์ต่อประชาชนและหน่วยงานดังที่กล่าวมาต่อไปแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโฟททริฟงศบตรและคณะ 2536 ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว Tourism หมายถึงการเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่นซึ่งมิใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลและเป็นการไปเยือนชั่วคราวโดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหรือหารายได้นอกจากนั้นบพคคมมานนท 2528 ได้กล่าวเสริมอีกว่าการท่องเที่ยวนอกจากเป็นการเดินทางไปแล้วกลับใช้เวลาเพียงชั่วคราวเพื่อพำนักจุดหมายปลายทางพร้อมแสวงหาความสุขสงบในระยะเวลาหนึ่งแล้วเดินทางกลับในการวางแผนกลยุทธ์แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนจังหวัดชัยนาทของพะจิตตามประทีป 2549 ผลการวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานมีความสำคัญเป็นอันดับแรกและท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นอันดับสองกลุ่มตัวอย่างมุ่งหวังให้ภาครัฐบูรณะโบราณสถานและสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวและต้องการมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการตัดสินใจวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยว

ก็ตามนิคมจารุณีได้สรุปว่าการท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย๓ประการคือการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว๒๗เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ๒๘พยอมธรรมนุดรได้แบ่งองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเป็น๔ประเภทดังนี้๑การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว Accessibility ได้แก่การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเช่นสนามบินระบบคมนาคมตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่งเช่นการขนส่งทางอากาศทางบก

ไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจและเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลของการท่องเที่ยวไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้นิคมจารุณี( 2544 )การท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการคือการเดินทางจากที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจและเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้จากนิยามความหมายของการท่องเที่ยวดังที่กล่าวมาข้างต้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปว่า"การท่องเที่ยว"หมายถึงการที่ผู้คนได้เดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวโดยสมัครใจไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพที่ได้ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนโดยระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวจะเป็นการเดินทางชั่วคราวเท่านั้นไม่ใช่การย้ายถิ่นที่อยู่ถาวรเช่นการไปพักผ่อนหย่อนใจการไปเยี่ยมญาติพี่น้องหรือเพื่อนเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและเก็บ 10 ประสบการณ์ชีวิตต่างถิ่นเป็นต้นซึ่งถือได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการในรูปแบบหนึ่งการท่องเที่ยวมีรูปแบบที่หลากหลายและสามารถแบ่งประเภทได้หลายรูปแบบประเภทของการท่องเที่ยวการศึกษาประเภทของการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวได้อีกทางหนึ่งเนื่องจากการจําแนกหรือการจัดหมวดหมู่ของแหล่งท่องเที่ยวจะทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงรูปแบบกิจกรรมต่างๆของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน(ศิริสามสุโพธิ์, 2543 )การท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ 1 .ประเภทของการท่องเที่ยวตามลักษณะภูมิศาสตร์การเดินทาง(บุญเลิศจิตต์วัฒนา, 2556 )1.1.การท่องเที่ยวภายในประเทศ( Internal Tourism

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๒๔ความสะดวกในระดับต่างๆกันซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน  
ได้แก่ภัตตาคารสรวายน้ำบาร์พิดเนสเซ็นเตอร์ชานาศูนย์กลางธุรกิจและสิ่งอ  
ำนวยความสะดวกอื่นๆ๓แหล่งท่องเที่ยว Attractions นับเป็นองค์ประกอบที่มี  
ความสำคัญสูงสุดของการเดินทางเพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทาง  
มาท่องเที่ยวซึ่งอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่นเช่นดอยอินทนนท์  
ความหลากหลายทางชีวภาพของเทือกเขาหิมาลัยหรือแหล่งท่องเที่ยวเชิง  
วัฒนธรรมประวัติศาสตร์เช่นปราสาทพนมรุ้งซึ่งแสดงถึงความรุ่งเรืองของ  
อาณาจักร

( Accommodation ) ที่ต้องการค้างคืนได้แก่ที่พักประเภทต่างๆเช่นโรงแรมรี  
สอร์ทเกสต์เฮาส์โฮมสเตย์ที่พักแรมประเภทต่างๆโดยจะมีสิ่งอำนวยความสะดวก  
สะดวกในระดับต่างๆกันซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกันได้แก่ร้าน  
อาหารสรวายน้ำบาร์พิดเนสเซ็นเตอร์ชานาและอำนวยความสะดวกอื่นๆ 3  
.แหล่งท่องเที่ยว( Attractions ) นับว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุด  
ของการเดินทางเพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่ง  
ท่องเที่ยวจึงอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่นเช่นดอยอินทนนท์ซึ่งมี  
ความหลากหลายทางด้านชีวภาพของเทือกเขาหิมาลัยหรือแหล่งท่องเที่ยวเชิง  
วัฒนธรรมประวัติศาสตร์เช่นปราสาทพนมรุ้งซึ่งได้แสดงถึงความรุ่งเรืองของ  
อาณาจักรขอมตลอดจนการท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตของชาวบ้านเรียน  
รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์เช่น  
วัฒนธรรมบ้านเชียงเป็นต้น 4 .กิจกรรมการท่องเที่ยว( Activities )และกิจกรรม  
นันทนาการ( Tourist Activities และ Recreational Activities ) นับว่าเป็นองค์  
ประกอบที่สำคัญในยุคปัจจุบันเพราะการท่องเที่ยวไม่ได้หมายถึงเพียงแต่การ  
เดินทางไปชมโบราณสถานอนุสาวรีย์ความงามของธรรมชาติเท่านั้นแต่  
เป็นการที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมต่างๆได้แก่การเดินทางไปศึกษา  
ระบบนิเวศเขตเส้นศูนย์สูตรในป่าดิบชื้นการล่องแก่งในแม่น้ำท่องเที่ยวการปีน  
หน้าผาการดำน้ำในรูปแบบ Scuba Diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนู  
ในบริเวณป่าชายเลนการตกปลาหมึกในทะเลตลอดจนการทำกิจกรรมร่วมกับ  
ชุมชนเจ้าของบ้านเช่นการดำน้ำการเกี่ยวข้าวร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญเป็นต้นซึ่ง  
กิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์( Experience )ที่อยู่ในส่วนความทรงจำ  
ของนักท่องเที่ยวและกิจกรรม

ขอมตลอดจนการท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านเรียนรู้ถึงภูมิปัญญา  
ท้องถิ่นตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์เช่นวัฒนธรรมบ้าน  
เชียงเป็นต้น๔กิจกรรมการท่องเที่ยว Activities และกิจกรรมนันทนาการ  
Tourist Activities และ Recreational Activities นับเป็นองค์ประกอบที่  
สำคัญในยุคปัจจุบันเพราะการท่องเที่ยวไม่ได้หมายถึงเพียงแต่การเดินทางไปชม  
โบราณสถานอนุสาวรีย์ความงามของธรรมชาติเท่านั้นแต่เป็นการที่นักท่องเที่ยว  
ได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆได้แก่การเดินทางไปศึกษาธรรมชาติระบบนิเวศเขต  
เส้นศูนย์สูตรในป่าดิบชื้นการล่องแก่งในแม่น้ำท่องเที่ยวการปีนหน้าผาการ

ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็น 5 ประเภทดังนี้ 1 แหล่งท่องเที่ยว นับเป็น  
องค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดเพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทาง  
มาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่นเช่นดอย  
อินทนนท์ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพของเทือกเขาหิมาลัยหรือแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประวัติศาสตร์เช่นปราสาทพนมรุ้งซึ่งแสดงถึงความรุ่ง  
เรืองของอาณาจักรขอมตลอดจนการท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน  
เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์  
เช่นวัฒนธรรมบ้านเชียงหน้า 74 วารสารการบริหารนิตยบุคคลและนวัตกรรมการ  
ท่องเที่ยว ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม 2565 2 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้แก่การมี  
ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเช่นสนามบินระบบคมนาคมตลอดจนบริการ  
ด้านอุตสาหกรรมขนส่งเช่นการขนส่งทางอากาศทางบกและทางน้ำซึ่งจะเอื้ออ  
ำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง Destination  
หรือแหล่งท่องเที่ยว Attraction ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย 3 ที่พัก  
แรมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการต้อนรับได้แก่โรงแรมรีสอร์ต Bed  
Breakfast เกสต์เฮาส์โฮมสเตย์ที่พักแรมประเภทต่างๆจะมีสิ่งอำนวยความสะดวก  
สะดวก Facilities ในระดับต่างๆกันซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน  
เช่นภัตตาคารสรวายน้ำบาร์พิดเนสเซ็นเตอร์ชานาน้ำบิเนสเซ็นเตอร์และสิ่งอ  
ำนวยความสะดวกอื่นๆ 4 กิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมนันทนาการนับเป็น  
องค์ประกอบที่สำคัญเช่นกันในยุคปัจจุบันซึ่งการท่องเที่ยวไม่ได้หมายถึงแค่  
การเดินทางไปชมโบราณสถานอนุสาวรีย์ความงามของธรรมชาติเท่านั้นหาก  
ความสำคัญสำหรับผู้มาเยือนคือการได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆได้แก่การเดิน  
ป่าศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์การศึกษาในแม่น้ำท่องเที่ยวการสำรวจการค้นพบใน  
แหล่งเรียนรู้ตลอดจนการร่วมกิจกรรมกับชุมชนเจ้าของบ้านเช่นการดำน้ำ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ดำน้ำในรูปแบบ Scuba Diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูในบริเวณป่าชายเลนการตกปลาหมึกในทะเลลึกตลอดจนการร่วมกิจกรรมกับชุมชนเจ้าบ้าน เช่นการดำน้ำการเกี่ยวข้าวการร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้นซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ Experience ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและ กิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้ค่าบริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว Ancillary อาทิเช่นบริการด้านร้านอาหารโรงพยาบาลไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมันร้านค้าร้านขายของที่ระลึกห้องสุขาฯลฯ๓๐

ธรรมชาติหากความสำคัญสำหรับผู้มาเยือนคือการได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ อาทิเช่นการเดินป่าเพื่อศึกษาระบบนิเวศเขตเส้นศูนย์สูตรในป่าดิบชื้นการลงแก่งในแม่น้ำของท้องถิ่นการปีนหน้าผาการดำน้ำรูปแบบ Scuba Diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูบริเวณป่าชายเลนการตกปลาหมึกในทะเลลึกตลอดจนการร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนท้องถิ่นเช่นการไถนาการดำน้ำการเกี่ยวข้าวการร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้นซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น 6 การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว Ancillary Service ได้แก่ทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว อาทิเช่นบริการด้านร้านอาหารโรงพยาบาลไปรษณีย์สถานีบริการน้ำมันร้านค้าร้านขายของที่ระลึกห้องสุขา เป็นต้นสรุปได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่ช่วยกระตุ้นให้มีการนำเอาทรัพยากรของประเทศไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งประกอบไปด้วยธุรกิจและการบริการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆจากแนวความคิดดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงนำตัวแปรมาเกี่ยวกับที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของอุตสาหกรรมนักท่องเที่ยวเพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดชายฝั่งอันดามันซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 6 ประการ 6A s ได้แก่ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว Available Package ความสามารถในการเข้าถึง Accessibility สิ่งดึงดูดใจ Attraction สิ่งอำนวยความสะดวก Amenities กิจกรรม Activities การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว Ancillary Service และการจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขึ้นให้มีความสมบูรณ์มากที่สุดหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรที่จะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อสร้างความร่วมมือร่วมกันวางแผนและประชาสัมพันธ์แหล่ง

ดังกล่าวไปตามประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มก็จะมี ความสนใจในสิ่งดึงดูดที่ความแตกต่างกัน๓๐พยอมธรรมบุตร เอกสารประกอบการเรียนการสอนการเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ๒๕๕๙หน้า๑๓

ขององค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในจังหวัดเพชรบุรีกรณีศึกษาพระราชวังสนามจันทร์อุทยานวัน Paper presented at the การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลครั้งที่ 9 ราชชมคล สร้างสรรค์นวัตกรรมที่ยั่งยืนสู่ประเทศไทย 40 ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็คเมืองทองธานี 14521459 ปียาวรรณแดงประเสริฐ 2551 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ เกาะพะงันจังหวัดสุราษฎร์ธานีวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการวางแผน และการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒกรุงเทพมหานครพยอมธรรมบุตร 2549 เอกสารประกอบการเรียนการสอนการเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรุ่นที่ พงศวิทธิ์ธรรภาคภูมิภักดิ์วิภาส 2556 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมชนเผ่าเพื่อความยั่งยืนวารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน 6 1 4260 ไร้พลทองมา 2561 การท่องเที่ยวโดยชุมชน Community Based

๒๕๒เส้นทางการคมนาคมขนส่งเข้าถึง Accessibility สถานที่ท่องเที่ยวจำเป็นต้อง มีเส้นทางหรือโครงข่ายขนส่งที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่นั้นตลอดจน สามารถติดต่อเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียงแต่ถ้าขาดเส้นทางคมนาคมขนส่งแล้วแม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวที่นั้นจะมีความน่าสนใจเท่าใดยอมไร ความหมายอย่างสิ้นเชิงเพราะไม่สามารถเดินทางไปเยี่ยมชมได้๓๑สิ่งอำนวยความสะดวก Amenities สิ่งอำนวยความสะดวกมีไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยวที่ เข้ามายังแหล่งท่องเที่ยวให้ได้รับความสุขความสบายและประทับใจเช่นบริการ ร้านอาหารร้านขายของที่ระลึกและห้องน้ำ

โปรแกรมการท่องเที่ยว Available Packages กิจกรรมการท่องเที่ยว Activities กิจกรรมการท่องเที่ยว Activities และบริการเสริม Ancillary Services 1 แหล่งท่องเที่ยว Attraction เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพราะแหล่งท่องเที่ยวต้องมีสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวอย่างใดอย่างหนึ่งให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมสิ่งดึงดูดใจ ด้านการท่องเที่ยวแบ่งได้ 4 ประเภทได้แก่แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชาติพันธุ์และการให้ความบันเทิง 2 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว Accessibility เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต้องมีเส้นทางหรือเครือข่ายคมนาคมขนส่งที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่นั้นตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหนึ่ง กับอีกแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งที่อยู่บริเวณใกล้เคียง 3 สิ่งอำนวยความสะดวก Amenities เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้บริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามาถึงแหล่งท่องเที่ยวที่นั้นให้ได้รับความสะดวกสบายและความประทับใจเกิดความรู้สึกปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวอยากอยู่ท่องเที่ยว ในระยะเวลาที่นานขึ้นเช่นที่พักร้านอาหารภัตตาคารโทรศัพท์แผนที่ร้านขายของ เป็นต้น 4 โปรแกรมการท่องเที่ยว Available Packages เป็นการ จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปไว้สำหรับนักท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวก ซึ่งอาจเป็นการเตรียมการโดยเจ้าของโรงแรมรีสอร์ทหรือโดยหน่วยงานภาครัฐที่อาจจัดเป็นโปรแกรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจต่อการท่องเที่ยวก็ได้วารสารสมาคมนักวิจัยปีที่ 26 ฉบับที่ 3 กรกฎาคมกันยายน 2564 P a g e 66 Journal of the Association of Researchers Vol 26 No3 July September 2021 5 กิจกรรมการท่องเที่ยว Activities คือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถกระทำได้ในระหว่างเดินทางท่องเที่ยว

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เป็นต้น๒๒๔ลักษณะของการท่องเที่ยวอุดมเขยกิ่งค์และคณะได้กล่าวว่าการท่องเที่ยวมีหลายลักษณะด้วยกันขึ้นอยู่กับจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวซึ่งสามารถแบ่งลักษณะการท่องเที่ยวได้ดังนี้๑.การท่องเที่ยวเพื่อสันทนาการ Recreational tourism เป็นการเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬาเล่นกีฬาว่ายน้ำพารักษาโรคการอบแดดและการสมาคมกันในสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลายจิตใจการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล Intensive tourism เป็นการท่องเที่ยวจัดขึ้นเพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงานเป็นสวัสดิการของหน่วยงานและบริษัททำ

เป็นการท่องเที่ยวที่กำลังได้รับการพัฒนาเป็นอย่างมากเนื่องจากผู้ต้องการให้มี ๓ รายการท่องเที่ยวอย่างน้อย 1 ครั้งในการอบรมและสัมมนาทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมกลายเป็น ๓ นักท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบที่เดียวเมืองที่เป็นเมืองของการท่องเที่ยวอยู่แล้วเช่นพัทยาจะมี ๓ ได้รับเลือกให้เป็นจัดสถานที่ประชุมและสัมมนาโรงแรมในเมืองจึงต้องมีการพัฒนาปรับปรุง ๓ โรงแรมของตนให้สะดวกสบายต่อการรองรับ ๓ (วิลลิจโรจน์พันธุ์, ๒๕๔๘, หน้า ๔๘ - ๔๙) ๓ ประเภทของการท่องเที่ยวหมายถึงประสบการณ์ในการท่องเที่ยวกล่าวคือในการจำแนกที่หมาย ๓ ปลายทางทางการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกเป็นประเภทของประสบการณ์ที่ ๓ นักท่องเที่ยวได้เป็น ๗ ประเภทได้แก่ ๓.๑.กการท่องเที่ยวเพื่อสันทนาการ (Recreation tourism) เป็นการเข้าร่วมการแข่งขัน ๓ กีฬาเล่นกีฬาว่ายน้ำพารักษาโรคการอบแดดและการสมาคมกันในสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลาย ๓ จัดใจสถานที่ดังกล่าวเช่นชายหาดทะเลสนามกอล์ฟสนามเทนนิส ฯลฯ ๓.๒.กการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (intensive tour) เป็นการท่องเที่ยวจัดขึ้นเพื่อเป็น ๓ รางวัลแก่พนักงานเป็นสวัสดิการของหน่วยงานและบริษัททำร้านต่างๆ เพื่อดูงานการสนทนา ๓ การโดยหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ๓.๓.กการท่องเที่ยวเพื่อชมประวัติศาสตร์ (Historical tourism) เป็นการท่องเที่ยว ๓ พิพิธภัณฑสถานและโบสถ์เก่าๆที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีตอาจเป็นการเยือนอนุสาวรีย์โบสถ์ ๓ วิหารวังต่างๆชมการแสดงแสงเสียงเหตุการณ์เด่นๆในอดีตกาล ๓ ๑๘ ๓.๔.กการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business tourism) มีลักษณะเด่นคือการประชุมพบปะ ๓ กันหรือการสัมมนาซึ่งมักจะรวมการท่องเที่ยวประเภทอื่นๆด้วย ๓.๕.กการท่องเที่ยวเพื่อชมวัฒนธรรม (Culture tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสและ ๓ ในบางครั้งเข้าร่วมวิถีชีวิตเก่าๆที่หาได้ยาก

ร้านต่างๆเพื่อดูงานการสนทนาโดยหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด๓.๓.กการท่องเที่ยวเพื่อชมประวัติศาสตร์ Historical tourism เป็นการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์และโบสถ์เก่าๆที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีตอาจเป็นการเยือนอนุสาวรีย์โบสถ์วิหารวังต่างๆ๔.กการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ Business tourism มีลักษณะเด่นคือการประชุมหรือพบปะกันหรือการสัมมนาซึ่งมักจะรวมการท่องเที่ยวประเภทอื่นๆด้วย๕.กการท่องเที่ยวชมวัฒนธรรม Culture tourism เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสและในบางครั้งเข้าร่วมวิถีชีวิตเก่าๆที่หาได้ยากท่องเที่ยว

๓.๒.กการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (intensive tour) เป็นการท่องเที่ยวจัดขึ้นเพื่อเป็น ๓ รางวัลแก่พนักงานเป็นสวัสดิการของหน่วยงานและบริษัททำร้านต่างๆเพื่อดูงานการสนทนา ๓ การโดยหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ๓.๓.กการท่องเที่ยวเพื่อชมประวัติศาสตร์ (Historical tourism) เป็นการท่องเที่ยว ๓ พิพิธภัณฑสถานและโบสถ์เก่าๆที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีตอาจเป็นการเยือนอนุสาวรีย์โบสถ์ ๓ วิหารวังต่างๆชมการแสดงแสงเสียงเหตุการณ์เด่นๆในอดีตกาล ๓ ๑๘ ๓.๔.กการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business tourism) มีลักษณะเด่นคือการประชุมพบปะ ๓ กันหรือการสัมมนาซึ่งมักจะรวมการท่องเที่ยวประเภทอื่นๆด้วย ๓.๕.กการท่องเที่ยวเพื่อชมวัฒนธรรม (Culture tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสและ ๓ ในบางครั้งเข้าร่วมวิถีชีวิตเก่าๆที่หาได้ยากท่องเที่ยวถิ่นเก่าๆที่มีความน่าสนใจเป็นที่ดึงดูดความ ๓ สนใจเช่นเครื่องแต่งกายตามประเพณีการเรียงระบำพื้นบ้านการแสดงศิลปะและหัตถกรรม ๓ โบราณ ๓.๖.กการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (Ethnic tourism) เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ที่ ๓ สังเกตเห็นแสดงออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ซึ่งรวมทั้ง ๓ การไปเยือนบ้านเกิดเมืองนอนการเข้าร่วมพิธีกรรมพอร่าและเข้าร่วมพิธีทางศาสนาต่างๆ ๓.๗.กการท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (environmental tourism) คล้ายกับการท่องเที่ยวเพื่อ ๓ ชาติพันธุ์แต่เน้นสิ่งดึงดูดใจที่เป็นสิ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่า ๓ องค์ประกอบของการท่องเที่ยว ๓ (วรรณวงษ์พานิช, ๒๕๓๙, หน้า ๑๙ - ๒๓) กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ๓ นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆเพราะองค์ประกอบนอกจาก ๓ จะช่วยกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแล้วยังเป็นผลดี

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เกาะที่มีความน่าสนใจเป็นที่ดึงดูดความสนใจการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ Ethnic tourism เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ที่จะสังเกตเห็นแสดงออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ซึ่งรวมทั้งการไปเยือนบ้านเกิดเมืองนอนการเข้าร่วมพิธีกรรมรำฟ้อนและเข้าร่วมพิธีทางศาสนาต่างๆการท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม Environmental tourism คล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์แต่เน้นสิ่งดึงดูดใจที่เป็นสิ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าเน้นที่ชาติพันธุ์มนุษย์การกลับคืนสู่ธรรมชาติและ การขึ้นชมต่อความสัมพันธ์

จากแดนไกลให้เข้ามาท่องเที่ยวซึ่งมีการเน้นสิ่งดึงดูดใจ Attractions ที่เป็นสิ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ที่จะเน้นชาติพันธุ์ มนุษย์การกลับคืนสู่ธรรมชาติและ การขึ้นชมความสัมพันธ์ของผู้คนพื้นพิภพก็อยู่ในกลุ่มนี้ซึ่งจะรวมการถ่ายภาพการเดินทางไกลการบินเช่ารถเช่ารถเล็กและรวมไปถึงการตั้งแคมป์ 2 การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม Cultural tourism ซึ่งการท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมเป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสและการเข้าร่วมในวิถีชีวิตเก่าๆที่กำลังจะสูญหายไป ในบางท้องถิ่นเพื่อให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงประวัติความเป็นมาและการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันไปจากวัฒนธรรมของตนเช่นการแสดงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีหรืองานเทศกาลต่างๆ เป็นต้น 3 การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ Ethnic tourism ซึ่งการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์นั้นเป็นการท่องเที่ยวที่ประสงค์ที่จะสังเกตการแสดงออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์และจะรวมไปถึงการไปเยี่ยมเยือนบ้านเกิดเมืองนอนของครอบครัวไปถึงการเข้าร่วมพิธีกรรมรำฟ้อนการเข้าร่วมพิธีทางศาสนาต่างๆ 4 การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ Business tourism ซึ่งการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจนั้นมีลักษณะเด่นคือการประชุมหรือการพบปะกันหรือการประชุมซึ่งมักรวมตัวกันเอาการท่องเที่ยวประเภทอื่นเข้าไว้ด้วยกันซึ่งเมื่อมีการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจเกิดขึ้นนั้นแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแห่งจะมีการท่องเที่ยวได้หลายประเภท บางแห่งเป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมแล้ว แต่นักท่องเที่ยวจะต้องทำการท่องเที่ยวประเภทใดอย่างใด 5 การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ Recreational tourism ซึ่งการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการนั้นจะเป็นการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาการกีฬาโรครการแอบแดดและการสมาคมกันในสิ่งแวดล้อม

มีความโดดเด่นทางภูมิศาสตร์ธรณีวิทยาและระบบป่าไม้ที่หลากหลายเช่นภูเขา ถ้ำน้ำตกชายหาดเกาะแก่งปะการังสัตว์ป่าพรรณพืชเป็นต้น๒ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์โบราณวัตถุและศาสนสถานหมายถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นและมีความสำคัญในฐานะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนาที่แสดงถึงอารยธรรมของท้องถิ่น๓ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณีหมายถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีเอกลักษณ์ซึ่งถ่ายทอดกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นกิจกรรม

นักท่องเที่ยว Tourist การตลาดท่องเที่ยว Tourism Marketing การขนส่ง Transportation ทรัพยากรการท่องเที่ยว Tourism Resources สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว Tourism Facilities 14 2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์โบราณวัตถุสถานและศาสนสถาน Historical Attraction หมายถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีมนุษย์สร้างขึ้นและมีความสำคัญในฐานะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์โบราณคดีและศาสนาที่แสดงถึงอารยธรรมของท้องถิ่นมีผลดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปเยือนทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้แบ่งย่อยออกเป็น 2 ประเภทได้แก่โบราณสถานโบราณวัตถุคือ อสังหาริมทรัพย์ซึ่งอยู่โดยอายุหรือลักษณะแห่งการก่อสร้างหลักฐานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์โบราณคดีและสังหาริมทรัพย์ที่เป็นของโบราณไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเคยเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของโบราณสถานและศาสนสถานคือสถานที่แสดงถึงลัทธิความเชื่อความศรัทธาของมนุษย์ที่มีต่อศาสนา 3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี Cultural Attraction หมายถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีเอกลักษณ์และถ่ายทอดกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์แบ่งย่อยเป็น 2 ประเภทได้แก่แหล่งวิถีชีวิตความเป็นอยู่คือแหล่งท่องเที่ยวที่แสดงออกถึงลักษณะความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นและแหล่งศิลปวัฒนธรรมและประเพณีคือสิ่งของคนในชุมชนในสังคมประเพณีปฏิบัติหรือแสดงออกมานานในลักษณะที่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีเช่นวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี 4 ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทมนุษย์สร้างขึ้น Man made Attraction คือแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

นำการศึกษาวิถีชีวิตเป็นต้นตอการท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรมสวนเกษตรวนเกษตรสวนสมุนไพรพาร์มปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยงแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่างๆสถานที่ราชการตลอดจนสถานประกอบการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรที่ทันสมัยฯลฯ เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในกิจกรรมทางการเกษตรในลักษณะต่างๆได้ความรู้ได้ประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น๓การท่องเที่ยว

ท่องเที่ยว 2552 การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมายถึงการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นทางด้านการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมของชาวชนบทโดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชนและตัวเกษตรกรการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะเป็นการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมรำไพพรรณแก้วสุริยะ 2544 การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตรวนเกษตรสวนสมุนไพรพาร์มปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยงแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่างๆสถานที่ราชการตลอดจนสถานประกอบการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรที่ทันสมัยเพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและความเพลิดเพลินในกิจกรรมทางการเกษตรในลักษณะต่างๆทำให้ได้ความรู้ได้ประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่นั้นโดยสรุปการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมายถึงการท่องเที่ยวที่เน้นการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมของชาวชนบทโดยการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชนและตัวเกษตรกรนักท่องเที่ยวได้รับความเพลิดเพลินในกิจกรรมทางการเกษตรและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมรูป

เชิงวัฒนธรรมคือการท่องเที่ยวเพื่อชมสิ่งที่แสดงความเป็นวัฒนธรรมเช่นปราสาทพระราชวังวัดโบราณสถานโบราณวัตถุประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตศิลปะทุกแขนงและสิ่งต่างๆที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองที่มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตของบุคคลในแต่ละยุคสมัยนักท่องเที่ยวจะได้รับทราบประวัติความเป็นมาความเชื่อมุมมองความคิดความศรัทธาความนิยมของบุคคลในอดีตที่ถ่ายทอดมาถึงคนรุ่นปัจจุบันผ่านสิ่งเหล่านี้ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากมายการ

ด้านประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและเกษตรโดยปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่มมีความหลากหลายและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืนกำหนดให้สิ่งหนึ่งเป็นหนึ่งในเป้าหมายรวมถึงจังหวัดอยุธยาอ่างทองลพบุรีชัยนาทและกาญจนบุรีโดยการจัดการท่องเที่ยวที่สิ่งหนึ่งมีศักยภาพคือการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแนวคิดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมหรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม Cultural Tourism หมายถึงการท่องเที่ยวเพื่อชมสิ่งที่แสดงความเป็นวัฒนธรรมเช่นปราสาทพระราชวังวัดโบราณสถานโบราณวัตถุประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตศิลปะทุกแขนงและสิ่งต่างๆที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองที่มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตของบุคคลในแต่ละยุคสมัยนักท่องเที่ยวจะได้รับทราบประวัติความเป็นมาความเชื่อมุมมองความคิดความศรัทธาความนิยมของบุคคลในอดีตที่ถ่ายทอดมาถึงคนรุ่นปัจจุบันผ่านสิ่งเหล่านี้กรมการท่องเที่ยว 2557 หน้า 2 ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะมีจุดสนใจอยู่ที่วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของผู้คนตลอดจนแหล่งโบราณสถานนักท่องเที่ยวมักต้องการศึกษาและเรียนรู้ถึงวิถีทางการดำเนินชีวิตประวัติศาสตร์ศิลปะและเข้าร่วมในเทศกาลงานประเพณีต่างๆการท่องเที่ยวประเภทนี้ใช้วัฒนธรรมเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสิงห์บุรีสามารถตอบโจทย์กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวแหล่งประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์การท่องเที่ยวเพื่อศาสนาการท่องเที่ยวแบบทางเลือกการท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาหรืออาจคิดสร้างสรรค์การจัดการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆได้อีกมากผลงานวิจัยนี้เกิดจากการจัดการ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่กำลังเป็นที่นิยมคือโฮมสเตย์นักท่องเที่ยวจะเข้าไปพักอาศัยกับชาวบ้านในชุมชนและดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับชาวบ้าน ๔ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพการท่องเที่ยวรูปแบบนี้สามารถแบ่งออกได้ ๒ ประเภท ได้แก่ ๑ การท่องเที่ยวเชิงบำบัดรักษาสุขภาพ Health Healing เป็นการท่องเที่ยวที่ผนวกโปรแกรมการทำกิจกรรมบำบัดหรือฟื้นฟูโรค ๒ การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ Health Promotion เป็นการท่องเที่ยวไปในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และพักในโรงแรมหรือรีสอร์ทหรือศูนย์สุขภาพร่วมทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่

Health tourism ตามความหมายของสถาบันด้านสุขภาพสากล Global wellness institute GWI 2014 ได้กล่าวไว้ว่าการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพหมายถึงการเดินทางที่แสวงหาการบำรุงและส่งเสริมสุขภาพให้ดียิ่งขึ้นสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวจะมีทั้งนักท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์เพื่อท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเท่านั้นและอีกกลุ่มได้แก่นักท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้แก่ 1 การบริการด้านการแพทย์ 2 การบริการด้านสุขภาพและ 3 ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและสมุนไพรสถาบันด้านสุขภาพสากล 2014 ทั้งนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ให้ข้อมูลว่าการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสามารถแบ่งความหมายตามวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวได้ 2 ประเภทคือ 1 การท่องเที่ยวเชิงบำบัดรักษาสุขภาพ Health healing เป็นการท่องเที่ยวที่รวมเอาการบำบัดรักษาโรคหรือฟื้นฟูสุขภาพมารวมเข้าไว้กับการเดินทางยกตัวอย่างเช่นเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวและเข้ารับบริการด้านทันตกรรมต่างๆ หรือเข้ารับการรักษาความงามการผ่าตัดแปลงเพศฯ ในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล เป็นต้น 2 การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ Health promotion เป็นการท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และพักในโรงแรมรีสอร์ทหรือศูนย์สุขภาพเพื่อร่วมทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพยังสถานที่นั้นๆ ที่ได้จัดเตรียมบริการไว้ อาทิ การนวดแผนไทย สุนทรบำบัด Aroma therapy อาบน้ำแร่ Spa อบสมุนไพรไทย เป็นต้นสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพหมายถึงการท่องเที่ยวที่เกิดการผสมผสานระหว่างการเดินทางมาเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวพร้อมกับมารวมเข้าไว้กับการบริการด้านการแพทย์และสุขภาพกีฬา ศูนย์การออกกำลังกายหรือเข้าร่วมทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ช่วยในการส่งเสริม

๒๙ รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ Natural based Tourism ประกอบด้วย ๑ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ Ecotourism หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศโดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ๒ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล Marine Ecotourism หมายถึงการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติทางทะเล

ท่องเที่ยวของชุมชนด้านการอบรมการนำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์แก่คนในชุมชนและด้านการกำหนดมาตรการในการท่องเที่ยวของชุมชน 3 การจัดหานักท่องเที่ยวและ 4 การให้บริการการท่องเที่ยว 2 มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นแนวทางที่สำคัญในการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติเพื่อรักษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมโดยมุ่งเน้นที่การป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการท่องเที่ยวก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและประสานประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่นรวมทั้งทำให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 2548 เห็นความสำคัญและต้องการให้การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเกิดความยั่งยืนจึงได้จัดทำมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้นซึ่งได้ให้คำนิยามแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นโดยอาจมีเรื่องราวทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศเข้าไปเกี่ยวข้อง โดยการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งนั้นจะต้องมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับระบบนิเวศนั้นมีการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืนมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีหลักเกณฑ์ 4 ประการคือศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศการจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืนการจัดการด้านการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรม



## TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องเนื่องกับระบบนิเวศทางทะเลโดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน๑๓การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา Geotourism หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เป็นหินผาลานหินทรายอุโมงค์โพรงถ้ำน้ำลอดถ้ำหินงอกหินย้อยเพื่อดูความงามของภูมิทัศน์ที่มีความแปลกของการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่โลกศึกษาธรรมชาติของหินดินแร่

ต่างๆและฟอสซิลได้ความรู้ได้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว๑๔การท่องเที่ยวเชิงเกษตร Agro Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตรสวนสมุนไพรฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตรได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น๑๕การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ Astrological Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการไปชม

## TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับ 151 Journal of Management Science Chiangrai Rajabhat University VVol13 No2 July December 2018 ระบบนิเวศทางทะเลโดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน 3 การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา geotourism หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เป็นหินผาลานหินทรายอุโมงค์โพรงถ้ำน้ำลอดถ้ำหินงอกหินย้อยเพื่อดูความงามของภูมิทัศน์ที่มีความแปลกของการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่โลกศึกษาธรรมชาติของหินดินแร่ต่างๆและฟอสซิลได้ความรู้ได้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว 4 การท่องเที่ยวเชิงเกษตร agro tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตรสวนสมุนไพรฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตรได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้นและ 5 การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ astrological tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการไปชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระเช่นสุริยุปราคาฝนดาวตกจันทรุปราคาและการดูดาวจันทรคติที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือนเพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยจักรวาลบนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อรูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม cultural based tourism สามารถประกอบด้วย 1 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ historical tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี

โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว 4 การท่องเที่ยวเชิงเกษตร agro tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตรสวนสมุนไพรฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตรได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้นและ 5 การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ astrological tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการไปชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระเช่นสุริยุปราคาฝนดาวตกจันทรุปราคาและการดูดาวจันทรคติที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือนเพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยจักรวาลบนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อรูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม cultural based tourism สามารถประกอบด้วย 1 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ historical tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว 2 การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี cultural and traditional tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆจัดขึ้นได้รับความเพลิดเพลินดินแดนต้นใจในสุนทรีย์ศิลปะเพื่อศึกษาความเชื่อการยอมรับนับถือการเคารพพิธีกรรมต่างๆและได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ๆเพิ่มขึ้น 3 การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท rural tourism village tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิตและผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ความรู้ดูผลงานสร้างสรรค์

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระเช่นสุริยุปราคาฝนดาวตก จันทรุปราคาและการดูดาวจักราศีที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือนเพื่อการเรียนรู้ ระบบสุริยจักรวาลมีความรู้ความประทับใจความทรงจำและประสบการณ์เพิ่มขึ้น บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพ แวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการ ร่วมกันอย่างยิ่งยืนรูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม Cultural based Tourism ประกอบด้วย๒การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ Historical Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และ

ประวัติศาสตร์เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้รับความรู้และมีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

๓๐๒๒การท่องเที่ยวชมวัฒนธรรมและประเพณี Cultural and Traditional Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆจัดขึ้นได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อการยอมรับนับถือการเคารพพิธีกรรมต่างๆและได้รับความรู้และมีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ๆเพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรมโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์พิเศษ

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

สมณไพโรฬารัมภ์สวัสดิ์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในส่วนเกษตรได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้นการท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ Astrological Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการไปชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระเช่นสุริยุปราคาฝนดาวตกจันทรุปราคาและการดูดาวจักราศีที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือนเพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยจักรวาลมีความรู้ความประทับใจความทรงจำและประสบการณ์เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกต่อการรักษา สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการร่วมกันอย่างยิ่งยืนรูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม Cultural Based Tourism ประกอบด้วย 1 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ Historical Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว 2 การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี Cultural and Traditional Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆจัด 10 ขึ้นได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อการยอมรับนับถือการเคารพพิธีกรรมต่างๆและได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ๆเพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรมโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว 3 การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท Rural Tourism Village Tourism

การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์( Historical tourism )หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

สำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี cultural and traditional tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆจัดขึ้นได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อการยอมรับนับถือการเคารพพิธีกรรมต่างๆและได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ๆเพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษา สภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรมโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท rural tourism village tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิตและผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ความรู้ดูผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้านมีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวในภาคเหนือดินแดนล้านนาซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคสำคัญของประเทศไทยซึ่งมีนักท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวในดินแดนที่มีความสวยงามทางธรรมชาติและกลิ่นไอของความงามทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงามและเป็นดินแดนทางพระพุทธศาสนามาแต่ดั้งเดิมยาวนานซึ่งนักท่องเที่ยวทั้งหลายมุ่งที่จะมาเยี่ยมชมวัดวาอารามเป็นจำนวนมากซึ่งแต่ละวัดนั้นยังทรงคุณค่าเป็นพุทธสถานที่อธิบายถึงพุทธประวัติความเคารพอย่างสูงจึงงอกออกมาเป็นคุณค่าทางพุทธศิลป์ทั้งหลายภายใต้อารยธรรมยุคสมัยต่างๆตามภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ในท้องที่ต่างๆของดินแดน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

มีความโดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ความรู้ผลงานสร้างสรรค์และ  
 ภูมิปัญญาพื้นบ้านมีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบ  
 และมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม  
 โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวรูปแบบการท่องเที่ยว  
 ในความสนใจพิเศษ Special Interest Tourism ประกอบด้วย ๓ ประเภทการท่องเที่ยว  
 สุขภาพ Health Tourism หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม  
 เพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิถีการรักษาสภาพกายใจได้รับความเพลิดเพลินและ

ต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมี  
 จิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่  
 ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว ๒ การท่องเที่ยวงาน  
 ชมวัฒนธรรมและประเพณี cultural and traditional tourism หมายถึงการ  
 เดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆจัดขึ้นได้  
 รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อการยอมรับ  
 นับถือการเคารพพิธีกรรมต่างๆและได้รับความรู้ความเข้าใจต่อสภาพสังคมและ  
 วัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ๆเพิ่มขึ้น ๓ การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท  
 rural tourism village tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้าน  
 ชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิตและผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความ  
 โดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ความรู้ผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้านมี  
 ความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและ 152  
 วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ปีที่ 13 ฉบับที่ 2  
 กรกฎาคมธันวาคม 2561 มีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่า  
 ของสภาพแวดล้อมโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว  
 รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อความสนใจพิเศษ special interest tourism  
 ประกอบด้วย 1 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ health tourism หมายถึงการท่องเที่ยว  
 ในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิถีการ  
 รักษาสุขภาพกายใจได้รับความเพลิดเพลินและสุนทรียภาพมีความรู้ต่อการ  
 รักษาคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีมีจิตสำนึกต่อการรักษาสีเขียวและ  
 วัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่  
 ยั่งยืน 2 การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา edumeditation tourism  
 หมายถึงการเดินทางเพื่อทัศนศึกษา

สุนทรียภาพมีความรู้ต่อการรักษาคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีมีจิตสำนึกต่อการ  
 รักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อ  
 การจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนองค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัด  
 รูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม Health beauty and Spa  
 ๓ การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา Edumeditation tourism หมายถึง  
 การเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา  
 หาคำรู้สัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิเพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่  
 เพิ่มขึ้น

มีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว 3 กกการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท Rural  
 Tourism Village Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่  
 มีลักษณะวิถีชีวิตและผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่นเพื่อ  
 ความเพลิดเพลินได้ความรู้ผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้านมีความ  
 เข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการ  
 รักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยประชาชนในท้องถิ่น  
 มีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวรูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจ  
 พิเศษ Special Interest Tourism มีการจัดการดังนี้ 1 กกการท่องเที่ยวเชิง  
 สุขภาพ Health Tourism หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่ง  
 วัฒนธรรมเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิถีการรักษาสภาพกายใจได้รับความ  
 เพลิดเพลินและสุนทรียภาพมีความรู้ต่อการรักษาคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีมี  
 จิตสำนึกต่อการรักษาสีเขียวและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่น  
 มีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนองค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บาง  
 แห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม Health  
 Beauty and Spa 2 กกการท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา  
 Edumeditation Tourism หมายถึงการเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยน  
 เรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนาหาคำรู้สัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกสมาธิเพื่อมี  
 ประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมี 20 3  
 กกการท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมกลุ่มน้อย Ethnic  
 Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่  
 วัฒนธรรมของชาวบ้านวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่างๆเช่นหมู่บ้าน  
 ชาวไทยโซ่งหมู่บ้านผู้ไทยหมู่บ้านชาวกูยหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านชาวจีน  
 ส้อ ฯลฯ เพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่ม

## TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ชาวบ้านวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่างๆ เช่นหมู่บ้านชาวไทยโซ่งหมู่บ้านภูไทยหมู่บ้านชาวกูยหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านชาวจีนฮ้อ เป็นต้นเพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน๓๕ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา Sports Tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดความสนใจในประเภทกีฬาเช่นกอล์ฟดำน้ำตกปลาสนุกเกอร์

๓๖ คลีนสกี้นำเป็นต้นให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้นได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน๓๕ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย Adventure Travel หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวแล้วได้รับความสนุกสนานตื่นเต้นหวาดเสียวผจญภัยมีความทรงจำความปลอดภัยและได้ประสบการณ์

## TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

tourism หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการรักษาสุขภาพกายใจได้รับความเพลิดเพลินและสุนทรีย์ภาพมีความรู้ต่อการรักษาคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 2 การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา edumeditation tourism หมายถึงการเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนาหาความรู้สัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิเพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 3 การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมกลุ่มน้อย ethnic tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมของชาวบ้านวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่างๆเพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 4 การท่องเที่ยวเชิงกีฬา sports tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดความสนใจในประเภทกีฬาเช่นกอล์ฟดำน้ำตกปลาสนุกเกอร์กระดานโดคลีนสกีนำเป็นต้นให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้นได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 5 การท่องเที่ยวแบบผจญภัย adventure tourism หมายถึง

มีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 4 การท่องเที่ยวเชิงกีฬา sports tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดความสนใจในประเภทกีฬาเช่นกอล์ฟดำน้ำตกปลาสนุกเกอร์กระดานโดคลีนสกีนำเป็นต้นให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้นได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 5 การท่องเที่ยวแบบผจญภัย adventure tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษที่นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวแล้วได้รับความสนุกสนานตื่นเต้นหวาดเสียวผจญภัยมีความทรงจำความปลอดภัยและได้ประสบการณ์ใหม่ 6 การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ home stay farm stay หมายถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือนเพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้รับประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้นโดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่ยั่งยืน 7 การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว longstay หมายถึงกลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบั้นปลายหลังเกษียณ 153 Journal of Management Science Chiangrai Rajabhat University VVol13 No2 July December 2018 ภายจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลักเพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิตคือการท่องเที่ยวโดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย 3-4 ครั้งต่อปีคราวละนานๆอย่างน้อย 1 เดือน 8 การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล incentive travel หมายถึงการจูงใจให้แก่มูลค่าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศในการขายสินค้าตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย 9

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ใหม่ต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ Home stay Farm stay หมายถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือนเพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้รับประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้นโดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่ยั่งยืน๗การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว Long stay หมายถึงกลุ่มผู้ใช้ชีวิตบ้านปลายหลังเกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลักเพื่อเพิ่มปัจจัย

การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 4 การท่องเที่ยวเชิงกีฬา sports tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดความสนใจในประเภทกีฬาเช่นกอล์ฟดำน้ำตกปลาสนุกเกอร์กระดานโดคลีนสกีน้ำเป็นต้นให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้นได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 5 การท่องเที่ยวแบบผจญภัย adventure tourism หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษที่นักท่องเที่ยวเขาไปเที่ยวแล้วได้รับความสนุกสนานตื่นเต้นหวาดเสียวผจญภัยมีความทรงจำความปลอดภัยและได้ประสบการณ์ใหม่ 6 การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ home stay farm stay หมายถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือนเพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้รับประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้นโดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่ยั่งยืน 7 การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว longstay หมายถึงกลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบ้านปลายหลังเกษียณ 153 Journal of Management Science Chiangrai Rajabhat University VVol13 No2 July December 2018 อายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลักเพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิตคือการท่องเที่ยวโดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย 3 4 ครั้งต่อปีคร่าวละนานๆอย่างน้อย 1 เดือน 8 การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล incentive travel หมายถึงการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศในการขายสินค้านั้นๆตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย 9 การท่องเที่ยว

ให้รางวัลและจัดนำเที่ยวโดยออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางค่าที่พักและค่าอาหารระหว่างการเดินทางให้กับผู้ร่วมเดินทางเป็นการจัดรายการพักผ่อนตั้งแต่๒๗วันเป็นรายการนำเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆอาจเป็นรายการนำเที่ยวแบบผสมผสานหรือรายการนำเที่ยวในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง๓๙การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม MICE หมายถึง M meeting I incentive C conference E exhibition เป็นการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของผู้จัดประชุมมีรายการจัดนำเที่ยวก่อนการประชุม pretour และการจัดรายการนำเที่ยวหลังการประชุม posttour โดยการจัดรายการท่องเที่ยว

มาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลักเพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิตคือการท่องเที่ยวโดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย 3 4 ครั้งต่อปีคร่าวละนานๆอย่างน้อย 1 เดือน 8 การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล incentive travel หมายถึงการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศในการขายสินค้านั้นๆตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย 9 การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม MICE หมายถึง M meeting I incentive C conference E exhibition เป็นการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของผู้จัดประชุมมีรายการจัดนำเที่ยวก่อนการประชุม pretour และการจัดรายการนำเที่ยวหลังการประชุม posttour โดยการจัดรายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆไปทั่วประเทศเพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงหรือสำหรับผู้ร่วมเดินทางกับผู้ประชุมสามมีหรือภรรยา 10 การท่องเที่ยวแบบผสมผสานเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้จัดการการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนำมาจัดรายการนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวนานตั้งแต่ 2 7 วันหรือมากกว่านั้นเช่นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตร ecoagro tourism การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและประวัติศาสตร์ agrohistorical tourism การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย ecoadventure travel การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ geo historical tourism การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม agrocultural tourism เป็นต้น TAT 2014b ได้พิจารณาจากความต้องการหรือพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเพิ่มเติมทำให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีแนวคิดใหม่ขึ้นมาเช่น War tourism ที่นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสกับอดีตในสมัยสงครามเช่นการท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแควจังหวัดกาญจนบุรีหรือ Volunteer tourism ที่นักท่องเที่ยวเป็นอาสาสมัครมาช่วยทำกิจกรรม

## TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ในรูปแบบต่างๆไปทั่วประเทศเพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงหรือสำหรับผู้เข้าร่วมเดินทางกับผู้ประชุมสามหรือกรรยาอาจเป็นรายการท่องเที่ยววันเดียวหรือรายการท่องเที่ยวพักค้างแรม๒๕วันโดยคิดราคาแบบเหมารวมค่าอาหารและบริการท่องเที่ยว๓๐๐การท่องเที่ยวแบบผสมผสานเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้จัดการการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนำมาจัดรายการนำเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับ

๓๒ความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวตั้งแต่๗วันหรือมากกว่านั้นเช่นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตร Ecoagro Tourism การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและประวัติศาสตร์ Agrohistorical tourism การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย ecoadventure travel การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ Geohistorical Tourism การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม Agrocultural Tourism เป็นต้น๓๖นอกจากนี้ในปัจจุบันการท่องเที่ยวได้พิจารณาจากความต้องการหรือพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเพิ่มเติมส่งผลให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีแนวคิดใหม่ขึ้นมาเช่น Green tourism ที่คนมาท่องเที่ยวมีค

## TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ก็ทำให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้นเช่นการเล่นกอล์ฟการขี่จักรยานการดำน้ำการพายเรือตลอดจนการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆการท่องเที่ยวแบบให้รางวัลหมายถึงการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศในการขายสินค้านั้นๆตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมายจากภูมิภาคหรือจังหวัดต่างๆที่สามารถขายสินค้าประเภทนั้นได้มากตามที่บริษัทผู้แทนจำหน่ายในประเทศตั้งเป้าหมายไว้เป็นการให้รางวัลและจัดนำเที่ยว <http://www.stouacth.com/Acheive/April/Topic๑๑๑.html> การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมเป็นการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของผู้ที่จัดประชุมมีรายการจัดนำเที่ยวก่อนการประชุมและการจัดรายการนำเที่ยวหลังการประชุมโดยการจัดรายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆไปทั่วประเทศเพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงหรือสำหรับผู้เข้าร่วมเดินทางกับผู้ประชุมสามหรือกรรยาอาจเป็นรายการท่องเที่ยววันเดียวหรือรายการท่องเที่ยวพักค้างแรม <http://www.stouacth.com/Acheive/April/Topic๑๑๑.html> การท่องเที่ยวแบบผสมผสานเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้จัดการการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนำมาจัดรายการนำเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวนานตั้งแต่๒๒๗วันหรือมากกว่านั้น <http://www.stouacth.com/Acheive/April/Topic๑๑๑.html> แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ

ความเป็นเลิศในการขายสินค้านั้นๆตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย 9 การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม MICE หมายถึง M meeting I incentive C conference E exhibition เป็นการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของผู้ที่จัดประชุมมีรายการจัดนำเที่ยวก่อนการประชุม pretour และการจัดรายการนำเที่ยวหลังการประชุม posttour โดยการจัดรายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆไปทั่วประเทศเพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงหรือสำหรับผู้เข้าร่วมเดินทางกับผู้ประชุมสามหรือกรรยา 10 การท่องเที่ยวแบบผสมผสานเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้จัดการการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนำมาจัดรายการนำเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวนานตั้งแต่ 2 7 วันหรือมากกว่านั้นเช่นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตร ecoagro tourism การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและประวัติศาสตร์ agrohistorical tourism การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย ecoadventure travel การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ geo historical tourism การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม agrocultural tourism เป็นต้น TAT 2014b ได้พิจารณาจากความต้องการหรือพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเพิ่มเติมทำให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีแนวคิดใหม่ขึ้นมาเช่น War tourism ที่นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสกับอดีตในสมัยสงครามเช่นการท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรีหรือ Volunteer tourism ที่นักท่องเที่ยวเป็นอาสาสมัครมาช่วยทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในสถานที่และเดินทางท่องเที่ยวต่อโดย TAT 2013 ยังได้กล่าวถึงรูปแบบ Volunteer tourism ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่พัฒนาจากแนวคิด Hybrid คือรูปแบบผสมผสานหลายรูปแบบหลายลักษณะเข้าด้วยกันโดย Voluntourism เป็นการผสมผสานระหว่างการให้บริการในรูปอาสาสมัคร Voluntary activities อาทิการปลูกป่าการสอนภาษาอังกฤษการสร้างโรงเรียนการทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติกับการเดินทาง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ความต้องการอนุรักษ์ธรรมชาติหรือช่วยลดภาวะโลกร้อนเช่นการท่องเที่ยวใน  
เกาะสมุยหรือ War tourism ที่นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสกับอดีตในสมัย  
สงครามเช่นการท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแควจังหวัดกาญจนบุรีหรือ  
Volunteer tourism ที่นักท่องเที่ยวเป็นอาสาสมัครมาช่วยทำกิจกรรมบำเพ็ญ  
ประโยชน์ในสถานที่และเดินทางท่องเที่ยวต่อเช่นการที่มีอาสาสมัครมาช่วยงาน  
สันทนาการในประเทศไทยเป็นต้น๒๓แนวคิดเกี่ยวกับอารยสถาปัตย์๒๓ความเป็นมา  
ของอารยสถาปัตย์อารยสถาปัตย์ Universal Design เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกใน  
สหรัฐอเมริกาเนื่องจากจำนวนของคนพิการ

ที่ประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศในการขายสินค้าต่างๆตามเป้าหมายหรือเกิน  
เป้าหมาย 9 การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม MICE หมายถึง M meeting I  
incentive C conference E exhibition เป็นการจูงใจนักท่องเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้า  
ของผู้ที่จัดประชุมมีรายการจัดนำเที่ยวก่อนการประชุม pretour และการจัด  
รายการนำเที่ยวหลังการประชุม posttour โดยการจัดรายการท่องเที่ยวในรูปแบบ  
แบบต่างๆไปทั่วประเทศเพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงหรือสำหรับผู้  
ที่ร่วมเดินทางกับผู้ประชุมสามหรือสี่หรือ 10 การท่องเที่ยวแบบผสมผสานเป็น  
อีกรูปแบบหนึ่งที่มีผู้จัดการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมา  
แล้วข้างต้นนำมาจัดรายการนำเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่าง  
ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวนานตั้งแต่ 2-7 วันหรือมากกว่านั้นเช่น  
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตร ecoagro tourism การท่องเที่ยวเชิงเกษตร  
และประวัติศาสตร์ agrohistorical tourism การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญ  
ภัย ecoadventure travel การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ geo  
historical tourism การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม agro-cultural  
tourism เป็นต้น TAT 2014b ได้พิจารณาจากความต้องการหรือพฤติกรรมนัก  
ท่องเที่ยวเพิ่มเติมทำให้รูปแบบการท่องเที่ยวที่มีแนวคิดใหม่ขึ้นมาเช่น War  
tourism ที่นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสกับอดีตในสมัยสงครามเช่นการท่องเที่ยว  
สะพานข้ามแม่น้ำแควจังหวัดกาญจนบุรีหรือ Volunteer tourism ที่นัก  
ท่องเที่ยวเป็นอาสาสมัครมาช่วยทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในสถานที่และเดิน  
ทางท่องเที่ยวต่อโดย TAT 2013 ยังได้กล่าวถึงรูปแบบ Volunteer tourism  
ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่พัฒนาจากแนวคิด Hybrid คือรูปแบบผสมผสานหลายรูป  
แบบหลายลักษณะเข้าด้วยกันโดย VolunTourism เป็นการผสมผสานระหว่าง  
การให้บริการในรูปอาสาสมัคร Voluntary

มีมากขึ้นและสิ่งของเครื่องใช้ที่มีอยู่ก็เป็นอุปสรรคสำหรับคนเหล่านั้นดังนั้นใน  
ปี๑๙๙๐สมาคมมาตรฐานแห่งชาติของสหรัฐอเมริกาจึงได้ออกกฎหมายคน  
พิการ The American Disabilities Act ขึ้นเพื่อกำจัดอุปสรรคต่อคนพิการโดย  
รับรองสิทธิของคนพิการให้ทัดเทียมกับคนทั่วไปแต่กฎหมายนี้ยังไม่ได้กับ  
สินค้าหรือบริการทุกอย่างผู้ริเริ่มแนวคิดการออกแบบเพื่อคนทั้งมวลคือนาย  
Ronald L Mace ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนาประเทศ  
สหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นคนพิการได้เริ่มต้นทดลองออกแบบดัดแปลงของใช้ส่วนตัว  
ของตนเองหลังจากนั้นได้นำหลักการนี้มาใช้สำหรับการพัฒนา

เคียงซึ่งคนพิการทางการมองเห็นสามารถสัมผัสได้ความกว้างสูงทึบหมายความ  
ว่าความกว้างที่วัดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งโดยปราศจากสิ่งใดกีดขวางจาก  
ข้อมูลข้างต้นพบว่าการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความเหมาะสมกับผู้  
สูงอายุและคนพิการนั้นมีความสำคัญมากเนื่องจากผู้สูงอายุและคนพิการเป็นสิ่งที่  
ร่างกายเกิดการเสื่อมถอยมีการเปลี่ยนแปลงของกระดูกและข้อการลดลงของ  
ความสูงและน้ำหนักตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงท่าทางในการยืนหรือเดินดังนั้น  
จึงมีการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกไว้รองรับบุคคลกลุ่มนี้มากกว่าบุคคลกลุ่ม  
อื่นเนื่องจากสภาพร่างกายที่มีความต้องการการดูแลมากเป็นพิเศษธุรกิจที่พักจึง  
ต้องเริ่มและเร่งในการพัฒนาโดยเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกที่ตอบสนองต่อ  
ความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้อย่างครบครันอารยสถาปัตย์  
Universal Design Poonperm Serivichayaswad and Wacharakorn  
Mayuree 2017 ได้กล่าวไว้ว่าแนวคิดของอารยสถาปัตย์เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก  
เนื่องจากจำนวนคนพิการมีมากขึ้นในสหรัฐอเมริกาและสิ่งของเครื่องใช้ที่มีอยู่  
เป็นอุปสรรคสำหรับคนกลุ่มนี้ดังนั้นในปี๑๙๙๐ สมาคมมาตรฐานแห่งชาติของ  
สหรัฐอเมริกาจึงได้ออกกฎหมายคนพิการ The American Disabilities Act  
ขึ้นเพื่อกำจัดอุปสรรคที่มีต่อคนพิการโดยรับรองสิทธิของคนพิการให้ทัดเทียม  
กับคนทั่วไปแต่กฎหมายนี้ยังไม่ได้กับสินค้าหรือบริการทุกประเภทผู้ริเริ่ม  
แนวคิดการออกแบบเพื่อคนจำนวนมากคือ Ronald L Mace ศาสตราจารย์จาก  
มหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนาประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นคนพิการได้เริ่มต้น  
ทดลองออกแบบดัดแปลงของใช้ส่วนตัวของตนเองหลังจากนั้นได้นำหลักการนี้  
มาใช้สำหรับการพัฒนาออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับคนพิการองค์กร  
สหประชาชาติพยายามเผยแพร่และส่งเสริมแนวคิดในเรื่องอารยสถาปัตย์เพื่อให้  
คนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตในอาคารและสิ่งแวดล้อม  
ตามโครงการ Promotion

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๓๓๑๕ ได้มีการเผยแพร่หลักการของอารยสถาปัตยกรรมเวอร์ชัน ๑๑ Universal Design Version 11 และพัฒนาเป็นเวอร์ชัน ๒๐ ออกเผยแพร่เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๙๗ เป็นการออกแบบสิ่งแวดล้อมการสร้างสถานที่และสิ่งของต่างๆ เพื่อให้ทุกคนที่อยู่ในสังคมสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งต่างๆ ได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียมกันโดยไม่ต้องมีการดัดแปลงพิเศษหรือเฉพาะเจาะจงเพื่อบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ๒๒ ความสำคัญของอารยสถาปัตยกรรมจะไล่ได้กล่าวว่ อารยสถาปัตยกรรมเป็นสิ่งสำคัญมีความจำเป็นของโลกยุคปัจจุบันและอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยเหตุผลประการ

การออกแบบเพื่อคนจำนวนมากคือ Ronald L Mace ศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนาประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นคนพิการได้เริ่มต้นทดลองออกแบบดัดแปลงของใช้ส่วนตัวของตนเองหลังจากนั้นได้นำหลักการนี้มาใช้สำหรับการพัฒนาออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับคนพิการองค์กรสหประชาชาติพยายามเผยแพร่และส่งเสริมแนวคิดในเรื่องอารยสถาปัตยกรรมเพื่อให้คนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตในอาคารและสิ่งแวดล้อมตามโครงการ Promotion of Non Handicapping Physical Environment for Disabled Persons มีการเผยแพร่และส่งเสริมเดือนธันวาคม ค.ศ. 1995 ได้มีการเผยแพร่หลักการของอารยสถาปัตยกรรมเวอร์ชัน 11 Universal Design Version 11 และพัฒนาเป็นเวอร์ชัน 20 ออกเผยแพร่เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 1997 เป็นการออกแบบสิ่งแวดล้อมการสร้าง Dusit Thani College Journal Vol13 No2 May August 2019 Accommodation Business Development in Accordance with Guidelines of Universal Design 364 สถานที่และสิ่งของต่างๆ เพื่อให้ทุกคนที่อยู่ในสังคมสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งต่างๆ ได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียมกันโดยไม่ต้องมีการดัดแปลงพิเศษหรือเฉพาะเจาะจงเพื่อบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง Pornvitoo Kowcachaporn 2014 กล่าวว่ อารยสถาปัตยกรรม Universal Design อาจเป็นศัพท์ที่ไม่เคยเคยสำหรับคนทั่วไปในประเทศไทยแต่สำหรับต่างประเทศโดยเฉพาะในประเทศพัฒนาอย่างยุโรปสหรัฐอเมริกาญี่ปุ่นเป็นที่รู้จักมาแล้วกว่า 20 ปีมีแนวคิดที่สำคัญคือสะดวกปลอดภัยเป็นธรรมชาติทั่วถึงและเท่าเทียมสำหรับคนทุกเพศทุกวัยทุกสภาพร่างกายทั้งในการดำเนินชีวิตประจำวันและในสถานที่ต่างๆ เป็นการก่อสร้างสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อคนทุกเพศทุกวัยและทุกสภาพร่างกายไม่ว่าจะเป็นคนปกติผู้สูงอายุคนพิการผู้ป่วยพักฟื้นสตรีมีครรภ์เด็กนับเป็นแนวคิด

ใช้ให้การออกแบบสร้างท่าดีอาคารและสถานที่สาธารณะทุกแห่งจะต้องมีอารยสถาปัตยกรรมคือต้องจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับคนพิการและผู้สูงอายุด้วยแล้วเช่นกัน ๔๓ กติกาโลกอารยสถาปัตยกรรมหรือ Universal Design เป็นภาษาสากลและกติกาสากลของโลกยุคปัจจุบันและอนาคตตั้งจะเห็นได้ว่าในทุกประเทศที่เจริญแล้วพัฒนาแล้วแม้แต่ในบางประเทศที่กำลังพัฒนาก็จะต้องมีสิ่งเหล่านี้ด้วยเหตุนี้อารยสถาปัตยกรรมจึงเป็นเสมือนดัชนีชี้วัดความ

3 กฎหมายบังคับให้ทำในปัจจุบันประเทศที่เจริญแล้วทั่วโลกเช่นญี่ปุ่นอเมริกา อังกฤษเยอรมนีมีการออกกฎหมายบังคับให้สถานที่สาธารณะและดีอาคารต่างๆ จะต้องจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อคนทั้งมวลอย่างไรก็ตามในช่วง 15 ปีมานี้ประเทศไทยได้มีกฎหมายหลายฉบับออกมามีผลบังคับใช้เช่นวารสารวิทยาลัยดุสิตธานีปีที่ 13 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคมสิงหาคม 2562 การพัฒนารธุรกิจที่พิการตามแนวทางอารยสถาปัตยกรรม 365 กฎหมายส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกระทรวงมหาดไทยปีพ.ศ. 2548 และกฎกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ปีพ.ศ. 2556 เป็นต้นซึ่งมีผลบังคับใช้ให้การออกแบบการสร้างดีอาคารและสถานที่สาธารณะทุกแห่งจะต้องมีอารยสถาปัตยกรรมคือต้องจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับคนพิการและผู้สูงวัยด้วยแล้วเช่นกัน 4 กติกาโลกอารยสถาปัตยกรรมหรือ Universal Design เป็นภาษาสากลและกติกาสากลของโลกยุคปัจจุบันและอนาคตตั้งจะเห็นได้ว่าในทุกประเทศที่เจริญแล้วพัฒนาแล้วแม้แต่ในบางประเทศที่กำลังพัฒนาก็จะต้องมีสิ่งเหล่านี้ด้วยเหตุนี้อารยสถาปัตยกรรมจึงเป็นเสมือนดัชนีชี้วัดความเจริญรุ่งเรืองของประเทศต่างๆ ในโลกยุคปัจจุบันได้ อีกทางหนึ่งยังตอนนี้ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนเรายังต้องตระหนักถึงเรื่องนี้ให้มากเพราะถ้ายังไม่มีการปรับปรุงและพัฒนาบ้านเมืองเราก็คงจะไม่เป็นที่ยอมรับในเวทีโลกเพราะนั่นเท่ากับว่าเราไม่ดูแลไม่ใส่ใจผู้สูงอายุคนพิการรวมถึงผู้ป่วยพักฟื้นยังมีการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน

๓๔ เจริญรุ่งเรืองของประเทศต่างๆ ในโลกยุคปัจจุบันได้ อีกทางหนึ่งยังตอนนี้ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนเรายังต้องตระหนักถึงเรื่องนี้ให้มากเพราะถ้ายังไม่มีการปรับปรุงและพัฒนาบ้านเมืองเราก็คงจะไม่เป็นที่ยอมรับในเวทีโลกเพราะนั่นเท่ากับว่าเราไม่ดูแลไม่ใส่ใจผู้สูงอายุคนพิการรวมถึงผู้ป่วยพักฟื้นยังมีการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ซึ่งอาจทำให้เราถูกมองว่าเป็นกลุ่มประเทศที่ยังล่าช้า ๕ การออก

สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อคนทั้งมวลอย่างไรก็ตามในช่วง 15 ปีมานี้ประเทศไทยได้มีกฎหมายหลายฉบับออกมามีผลบังคับใช้เช่นวารสารวิทยาลัยดุสิตธานีปีที่ 13 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคมสิงหาคม 2562 การพัฒนารธุรกิจที่พิการตามแนวทางอารยสถาปัตยกรรม 365 กฎหมายส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกระทรวงมหาดไทยปีพ.ศ. 2548 และกฎกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ปีพ.ศ. 2556 เป็นต้นซึ่งมีผลบังคับใช้ให้การออกแบบการสร้างดีอาคารและสถานที่สาธารณะทุกแห่งจะต้องมีอารยสถาปัตยกรรมคือต้องจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับคนพิการและผู้สูงวัยด้วยแล้วเช่นกัน 4 กติกาโลกอารยสถาปัตยกรรมหรือ Universal Design เป็นภาษาสากลและกติกาสากลของโลกยุคปัจจุบันและอนาคตตั้งจะเห็นได้ว่าในทุกประเทศที่เจริญแล้วพัฒนาแล้วแม้แต่ในบางประเทศที่กำลังพัฒนาก็จะต้องมีสิ่งเหล่านี้ด้วยเหตุนี้อารยสถาปัตยกรรมจึงเป็นเสมือนดัชนีชี้วัดความเจริญรุ่งเรืองของประเทศต่างๆ ในโลกยุคปัจจุบันได้ อีกทางหนึ่งยังตอนนี้ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนเรายังต้องตระหนักถึงเรื่องนี้ให้มากเพราะถ้ายังไม่มีการปรับปรุงและพัฒนาบ้านเมืองเราก็คงจะไม่เป็นที่ยอมรับในเวทีโลกเพราะนั่นเท่ากับว่าเราไม่ดูแลไม่ใส่ใจผู้สูงอายุคนพิการรวมถึงผู้ป่วยพักฟื้นยังมีการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ซึ่งอาจทำให้เราถูกมองว่าเป็นกลุ่มประเทศที่ยังล่าช้า 5 การออกบ้านเมืองให้มีอารยสถาปัตยกรรมให้เห็นถึงความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิตเพราะวันหนึ่งเราเองอาจต้องพึ่งพาอารยสถาปัตยกรรมใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ผู้มีปัญหาด้านสุขภาพหญิงตั้งครรภ์เด็กเล็กหรือมีภาระหน้าที่ต้องดูแลบิดามารดา



TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

แบบบ้านเมืองให้มีอารยสถาปัตย์แสดงให้เห็นถึงความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิตเพราะวันหนึ่งเราเองอาจต้องพึ่งพาอารยสถาปัตย์ต้องใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆผู้มีปัญหาด้านสุขภาพหญิงตั้งครรภ์เด็กเล็กหรือมีภาระหน้าที่ต้องดูแลติดตามคนผู้สูงอายุซึ่งการปฏิบัติด้วยความไม่ประมาทนี้เป็นไปตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา๓๗๒๓๓หลักการของอารยสถาปัตย์หลักการออกแบบที่สำคัญของอารยสถาปัตย์มี๗ประการได้แก่๑ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน Equitable Use ทุกคนในสังคมใช้งานได้อย่างเท่าเทียมกัน

ออกแบบการสร้างตึกอาคารและสถานที่สาธารณะทุกแห่งต้องมีอารยสถาปัตย์คือต้องจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆสำหรับคนพิการและผู้สูงวัยด้วยแล้วเช่นกัน 4 กติกาโลกอารยสถาปัตย์หรือ Universal Design เป็นภาษาสากลและกติกาสากลของโลกยุคปัจจุบันและอนาคตคงจะเห็นได้ว่าในทุกประเทศที่เจริญแล้วพัฒนาแล้วแม้แต่ในบางประเทศที่กำลังพัฒนาที่จะต้องมีการแข่งขันด้วยเหตุนี้อารยสถาปัตย์จึงเป็นเสมือนดัชนีชี้วัดความเจริญรุ่งเรืองของประเทศต่างๆในโลกยุคปัจจุบันได้อีกทางหนึ่งยิ่งตอนนี้ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนเราจึงต้องตระหนักถึงเรื่องนี้ให้มากเพราะถ้ายังไม่มีการอารยสถาปัตย์ในการปรับปรุงและพัฒนาบ้านเมืองเราก็จะไม่เป็นที่ยอมรับในเวทีโลกเพราะนั่นเท่ากับว่าเราไม่ดูแลไม่ใส่ใจผู้สูงอายุคนพิการรวมถึงผู้ป่วยพักฟื้นยังมีกรณีละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ซึ่งอาจทำให้เราถูกมองว่าเป็นกลุ่มประเทศที่ยังล้าหลัง 5 การออกแบบเมืองให้มีอารยสถาปัตย์แสดงให้เห็นถึงความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิตเพราะวันหนึ่งเราเองอาจต้องพึ่งพาอารยสถาปัตย์ต้องใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆผู้มีปัญหาด้านสุขภาพหญิงตั้งครรภ์เด็กเล็กหรือมีภาระหน้าที่ต้องดูแลติดตามคนผู้สูงอายุซึ่งการปฏิบัติด้วยความไม่ประมาทนี้เป็นไปตามหลักในพระพุทธศาสนาจะเห็นได้ว่าความสำคัญของอารยสถาปัตย์กลายเป็นกติกาของโลกในยุคปัจจุบันและในอนาคตอันใกล้นี้เป็นตัวที่สามารถบ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองของประเทศด้วยการคำนึงถึงประโยชน์ของคนทั้งมวลสำหรับประเทศไทยเองในหลายธุรกิจต่างก็เร่งที่จะพัฒนาปรับปรุงธุรกิจของตนเองให้เป็นประโยชน์ต่อคนทั้งมวลในการออกแบบตึกหรืออาคารและสถานที่สาธารณะทุกแห่ง

ไม่แบ่งแยกและเลือกปฏิบัติการออกแบบสร้างความเท่าเทียมกันในการใช้สอยของผู้ใช้ที่อายุต่างกันและต่างความสามารถเช่นการออกแบบเคาน์เตอร์ที่มีความสูงต่างระดับสำหรับให้บริการผู้ใช้รถเข็น Wheel chair หรือเด็กสามารถใช้งานได้สะดวก๒ความยืดหยุ่นในการใช้งาน Flexibility in Use สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานได้การออกแบบรองรับการใช้สอยจากผู้ใช้ที่หลากหลายอาจมีหลายทางเลือกที่สามารถใช้งานได้สะดวกทั้งการใช้งานมือขวา

และคนพิการเพื่อสอดคล้องกับสังคมผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นและความสามารถในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนในตลาดของการท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุที่ก็ได้ขยายตัวตามอย่างต่อเนื่องหลักการของอารยสถาปัตย์หลักในการออกแบบที่สำคัญของอารยสถาปัตย์ Universal design การออกแบบเพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มในสังคมมี 7 ประการได้แก่ Trirat Jarutach 2014 1 ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน Equitable Use ทุกคนในสังคมใช้งานได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งแยกและเลือกปฏิบัติการออกแบบสร้างความเท่าเทียมกันในการใช้สอยของผู้ใช้ที่อายุต่างกันและต่างความสามารถเช่นการออกแบบเคาน์เตอร์ที่มีความสูงต่างระดับสำหรับให้บริการผู้ใช้รถเข็น Wheel chair หรือเด็กสามารถใช้งานได้สะดวก Dusit Thani College Journal Vol13 No2 May August 2019 Accommodation Business Development in Accordance with Guidelines of Universal Design 366 2 ความยืดหยุ่นในการใช้งาน Flexibility in Use สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานได้การออกแบบรองรับการใช้สอยจากผู้ใช้ที่หลากหลายอาจมีหลายทางเลือกที่สามารถใช้งานได้สะดวกทั้งการใช้งานมือขวาหรือมือซ้ายอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานตามการเคลื่อนไหวของตนเอง 3 ใช้งานง่ายเข้าใจง่าย Simple and Intuitive Use ใช้รูปแบบเป็นสัญลักษณ์สากลและสื่อสารให้เข้าใจได้ง่ายการออกแบบเรียบง่ายสามารถใช้งานได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงประสบการณ์ความรู้ภาษาหรือระดับความชำนาญของผู้ใช้เช่นบัตรโทรศัพท์ที่มีรอยนิ้วเพื่อให้อ่านตามสัมผัสสัมผัสได้ว่าต้องใส่ด้านไหนเข้าไปในเครื่องโทรศัพท์

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

หรือมือซ้ายอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้งานสามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานตามการเคลื่อนไหวของตนเองได้ง่ายเข้าใจง่าย Simple and Intuitive Use ใช้รูปภาพเป็นสัญลักษณ์สากลและสื่อสารให้เข้าใจได้ง่ายการออกแบบเรียบง่ายสามารถใช้งานได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงประสบการณ์ความรู้ภาษาหรือระดับความชำนาญของผู้ใช้เช่นบัตรโทรศัพท์ที่มีรอยเว้าเพื่อให้คนตาบอดสัมผัสรู้ได้ว่าต้องใส่ด้านไหนเข้าไปในเครื่องโทรศัพท์หรือเครื่องอ่านบัตรซึ่งเป็นมาตรฐานของ JIS Japanese Industrial Standards และการใช้รูปภาพเพื่อการตัดแยกขยะเป็นต้น ๔ ข้อมูลชัดเจน Perceptible

สามารถใช้งานได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงประสบการณ์ความรู้ภาษาหรือระดับความชำนาญของผู้ใช้เช่นบัตรโทรศัพท์ที่มีรอยเว้าเพื่อให้คนตาบอดสัมผัสรู้ได้ว่าต้องใส่ด้านไหนเข้าไปในเครื่องโทรศัพท์หรือเครื่องอ่านบัตรซึ่งเป็นมาตรฐานของ JIS Japanese Industrial Standards และการใช้รูปภาพเพื่อการตัดแยกขยะเป็นต้น 4 ข้อมูลชัดเจน Perceptible Information ให้ข้อมูลที่เข้าใจได้ง่ายไม่จำเป็นต้องอาศัยการรับรู้ทางร่างกายที่มากเกินไปการออกแบบควรมีป้ายสัญลักษณ์หรือสีที่ตัดกับสภาพแวดล้อมโดยรอบแนะนำการใช้งานหลากหลายรูปแบบเช่นรูปภาพแสดงการใช้สัญลักษณ์อักษรเบลล์และเสียงประกอบเป็นต้น 5 ระบบป้องกันอันตราย Tolerance for Error มีระบบป้องกันความผิดพลาดในการใช้งานมีผลก่อให้เกิดอันตรายน้อยที่สุดการออกแบบควรลดอันตรายหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ตั้งใจหรือเตรียมอุปกรณ์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยไว้เช่นกรรไกรที่มีปลอกสวมแต่สามารถตัดกระดาษและใช้งานได้ปกติพื้นผิวต่างสัมผัสไว้ก่อนถึงทางลาดราวจับเป็นต้น 6 ใช้แรงน้อย Low Physical Effort สะดวกและไม่ต้องออกแรงมากเช่นเครื่องช่วยถอดและเสียบปลั๊กซึ่งเพียงแค่มีบหรือกดที่ปลายของอุปกรณ์ก็จะช่วยให้ดันปลั๊กได้ง่ายเป็นต้น 7 ขนาดและพื้นที่ใช้งานที่เหมาะสมกับการเข้าถึงและใช้สอย Size and Space for Approach and Use มองเห็นได้ชัดเจนไม่ว่าจะยืนหรือนั่งบนรถเข็นสะดวกในการใช้งานทั้งการเอื้อมการจับโดยปราศจากเงื่อนไขของข้อจำกัดทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวเช่นขนาดของห้องนำที่เหมาะสมกับคนพิการออกแบบให้เหมาะสมต่อการใช้รถเข็นวีลแชร์ Wheel chair มีขนาดพื้นที่เพียงพอสำหรับหมุนหรือกลับรถเข็นได้ภายในห้องนำเป็นต้นจะเห็นได้ว่าหลักในการออกแบบที่สำคัญของอารยสถาปัตย์ทั้ง 7 ประการนั้นครอบคลุมการใช้งานครบทุกมิติเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถ

Information ให้ข้อมูลที่เข้าใจได้ง่ายไม่จำเป็นต้องอาศัยการรับรู้ทางร่างกายที่มากเกินไปการออกแบบควรมีป้ายสัญลักษณ์หรือสีที่ตัดกับสภาพแวดล้อมโดยรอบแนะนำการใช้งานหลากหลายรูปแบบเช่นรูปภาพแสดงการใช้สัญลักษณ์อักษรเบลล์และเสียงประกอบเป็นต้น ๓๗ ฤกษ์นงนุช ภัฏกรรณกร NextBook ๒๕๕๖ หน้า ๙๒

และการใช้รูปภาพเพื่อการตัดแยกขยะเป็นต้น 4 ข้อมูลชัดเจน Perceptible Information ให้ข้อมูลที่เข้าใจได้ง่ายไม่จำเป็นต้องอาศัยการรับรู้ทางร่างกายที่มากเกินไปการออกแบบควรมีป้ายสัญลักษณ์หรือสีที่ตัดกับสภาพแวดล้อมโดยรอบแนะนำการใช้งานหลากหลายรูปแบบเช่นรูปภาพแสดงการใช้สัญลักษณ์อักษรเบลล์และเสียงประกอบเป็นต้น 5 ระบบป้องกันอันตราย Tolerance for Error มีระบบป้องกันความผิดพลาดในการใช้งานมีผลก่อให้เกิดอันตรายน้อยที่สุดการออกแบบควรลดอันตรายหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ตั้งใจหรือเตรียมอุปกรณ์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยไว้เช่นกรรไกรที่มีปลอกสวมแต่สามารถตัดกระดาษและใช้งานได้ปกติพื้นผิวต่างสัมผัสไว้ก่อนถึงทางลาดราวจับเป็นต้น 6 ใช้แรงน้อย Low Physical Effort สะดวกและไม่ต้องออกแรงมากเช่นเครื่องช่วยถอดและเสียบปลั๊กซึ่งเพียงแค่มีบหรือกดที่ปลายของอุปกรณ์ก็จะช่วยให้ดันปลั๊กได้ง่ายเป็นต้น 7 ขนาดและพื้นที่ใช้งานที่เหมาะสมกับการเข้าถึงและใช้สอย Size and Space for Approach and Use มองเห็นได้ชัดเจนไม่ว่าจะยืน

๓๕ ระบบป้องกันอันตราย Tolerance for Error มีระบบป้องกันความผิดพลาดในการใช้งานมีผลก่อให้เกิดอันตรายน้อยที่สุดการออกแบบควรลดอันตรายหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ตั้งใจหรือเตรียมอุปกรณ์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยไว้เช่นกรรไกรที่มีปลอกสวมแต่สามารถตัดกระดาษและใช้งานได้ปกติพื้นผิวต่างสัมผัสไว้ก่อนถึงทางลาดราวจับเป็นต้น ๖ ใช้แรงน้อย Low Physical Effort สะดวกและไม่ต้องออกแรงมากเช่นเครื่องช่วยถอดและเสียบปลั๊กซึ่งเพียงแค่มีบหรือ

อักษรเบลล์และเสียงประกอบเป็นต้น 5 ระบบป้องกันอันตราย Tolerance for Error มีระบบป้องกันความผิดพลาดในการใช้งานมีผลก่อให้เกิดอันตรายน้อยที่สุดการออกแบบควรลดอันตรายหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ตั้งใจหรือเตรียมอุปกรณ์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยไว้เช่นกรรไกรที่มีปลอกสวมแต่สามารถตัดกระดาษและใช้งานได้ปกติพื้นผิวต่างสัมผัสไว้ก่อนถึงทางลาดราวจับเป็นต้น 6 ใช้แรงน้อย Low Physical Effort สะดวกและไม่ต้องออกแรงมากเช่นเครื่องช่วยถอดและเสียบปลั๊กซึ่งเพียงแค่มีบหรือกดที่ปลายของอุปกรณ์ก็จะช่วยให้ดันปลั๊กได้ง่ายเป็นต้น 7 ขนาดและพื้นที่ใช้งานที่เหมาะสมกับการเข้าถึงและใช้สอย Size and Space for Approach and Use มองเห็นได้ชัดเจนไม่ว่าจะยืนหรือนั่งบนรถเข็นสะดวกในการใช้งานทั้งการเอื้อมการจับโดยปราศจากเงื่อนไขของข้อจำกัดทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวเช่นขนาดของห้องนำที่เหมาะสมกับคนพิการออกแบบให้เหมาะสมต่อการใช้รถเข็นวีลแชร์ Wheel chair มีขนาดพื้นที่เพียงพอสำหรับหมุนหรือกลับรถเข็นได้ภายในห้องนำเป็นต้นจะเห็นได้ว่าหลักในการออกแบบที่สำคัญของอารยสถาปัตย์ทั้ง 7 ประการนั้นครอบคลุมการใช้งานครบทุกมิติเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้งานได้แม้แต่ความแตกต่างกันทั้งเรื่องอายุความสามารถสถานะหรือความพิการเพื่อเป็นการกำจัดอุปสรรคและให้สามารถเข้าถึงการเคลื่อนไหวและการปรับใช้ได้อย่างรวดเร็วอารยสถาปัตย์ในธุรกิจที่พัก Department of Tourism 2014 ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการท่องเที่ยวฉบับปรับปรุงเพื่อแก้ไขปัญหาเกณฑ์และตัวชี้วัดมาตรฐานโรงแรมระดับ 5 ดาวที่ไม่สอดคล้อง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เป็นต้น๓๒๔แนวคิดเกี่ยวกับพุทธศิลป์ในล้านนา๔๑ความหมายของพุทธศิลป์ความหมายของคำว่าพุทธศิลป์มิใช่เป็นอุบัติการณ์ทางภาษาศาสตร์ใหม่หรือเป็นปรากฏการณ์ทางศิลปะล่าสุดหรือเป็นนิมิตใหม่ในการแสวงหาที่เพิ่งค้นพบอย่างไรก็ตามเนื่องจากคำว่าพุทธศิลป์มีรากฐานที่ผูกพันกับวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมไทยมาเป็นเวลาช้านานมีลักษณะเฉพาะของพิเศษแบบชนชาติไทยศิลปะกับวิถีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมาเป็นเวลาช้านานไม่ว่าจะ

เจดีย์ธรรมเจดีย์และอุทเทสิกเจดีย์เกิดในภายหลังจากพระยาอนุนามราชชนเสถียรโกเศศได้กล่าววาทศิลป์หมายถึงงานอันเป็นความพากเพียรของมนุษย์ซึ่งต้องใช้ความพยายามด้วยมือและด้วยความคิดพระยาอนุนามราชชนเสถียรโกเศศ 2515 21 รศสงวนรตบญแสดงข้อความไว้ว่าพุทธศิลป์หมายถึงงานศิลปะประเภทต่างๆที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อศาสนาพุทธมีด้านสถาปัตยกรรมประติมากรรมและจิตรกรรมซึ่งสร้างขึ้นเพื่อให้เกิดเป็นประจักษ์พยานในความมั่นคงของพระศาสนาส่งเสริมการเผยแผ่พระธรรมและโดยมุ่งหมายให้งานพุทธศิลป์เป็นสิ่งช่วยโน้มน้าววารสารพุทธอาเซียศึกษา Buddhist ASEAN Studies Journal BASJ ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2563 หน้า 71 จิตใจของพุทธศาสนิกชนให้เกิดความศรัทธาปลาทะระพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่ตรงตามหลักธรรมคาสอนของพระพุทธเจ้าสงวนรตบญ 2535 481 อานาจเย็นสบายได้แสดงพุทธศิลป์ตามทรรศนะของอาจารย์เฉลิมชัยโชษิตพิพัฒน์มีเพื่อความพอสรุปได้ว่าคำว่าพุทธศิลป์มิใช่เป็นอุบัติการณ์ทางภาษาศาสตร์ใหม่หรือเป็นปรากฏการณ์ทางศิลปะล่าสุดหรือเป็นนิมิตใหม่ในการแสวงหาที่เพิ่งค้นพบอย่างไรก็ตามจากคำว่าพุทธศิลป์มีรากฐานผูกพันกับวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมไทยมาเป็นเวลาช้านานมีลักษณะเฉพาะของความเป็นตะวันออกมีลักษณะเฉพาะพิเศษแบบชนชาติไทยศิลปะกับวิถีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมาเป็นเวลาช้านานไม่ว่าจะเป็นภาพเขียนพุทธปฏิมาสถาปัตยกรรมและวรรณกรรมซึ่งศิลปะแขนงต่างๆเหล่านี้ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพุทธศิลป์โดยมีเหตุผลสำคัญประการหนึ่งเพราะสร้างขึ้นในปริบทของวัดเนื้อหาสาระมีส่วนเกี่ยวข้องกับศาสนาเช่นพุทธประวัติพุทธปฏิมาเกี่ยวข้องกับคาสอนโดยอาศัยวิธีการต่างๆเช่นทฤษฎีสากลในไตรภูมิและอีกประการหนึ่งเพราะศิลปะปั้นหรือช่างจะแสดงเจตจำนงในการเนรมิตศิลปกรรมด้วยพลังศรัทธาและเป็นพุทธบูชางานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมได้แก่สถาปัตยกรรมโบสถ์วิหารวัดวาอารามประติมากรรมพระ

เป็นภาพเขียนพุทธปฏิมาสถาปัตยกรรมและวรรณกรรมซึ่งเป็นศิลปะแขนงต่างๆเหล่านี้ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพุทธศิลป์โดยมีเหตุผลสำคัญประการหนึ่งเพราะสร้างขึ้นในปริบทของวัดเนื้อหาสาระมีส่วนเกี่ยวข้องกับศาสนาเช่นพุทธประวัติพุทธปฏิมาเกี่ยวข้องกับคาสอนโดยอาศัยวิธีการต่างๆเช่นทฤษฎีสากลในไตรภูมิและอีกประการหนึ่งเพราะศิลปะปั้นหรือช่างจะแสดงเจตจำนงในการเนรมิตศิลปกรรมด้วยพลังศรัทธาและเป็นพุทธบูชางานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมได้แก่สถาปัตยกรรมโบสถ์วิหารวัดวาอารามประติมากรรมพระ

เนนชีวิตของผู้คนในสังคมไทยมาเป็นเวลาช้านานมีลักษณะเฉพาะของความ เป็นตะวันออกมีลักษณะเฉพาะพิเศษแบบชนชาติไทยศิลปะกับวิถีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมาเป็นเวลาช้านานไม่ว่าจะเป็นภาพเขียนพุทธปฏิมา สถาปัตยกรรมและวรรณกรรมซึ่งศิลปะแขนงต่างๆเหล่านี้ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพุทธศิลป์โดยมีเหตุผลสำคัญประการหนึ่งเพราะสร้างขึ้นในปริบทของวัดเนื้อหาสาระมีส่วนเกี่ยวข้องกับพระคาสอนเช่นพุทธประวัติพุทธปฏิมาเกี่ยวข้องกับคาสอนโดยอาศัยวิธีการต่างๆเช่นทฤษฎีสากลในไตรภูมิและอีกประการหนึ่งเพราะศิลปะปั้นหรือช่างต้องการแสดงเจตจำนงในการเนรมิตศิลปกรรมด้วยพลังศรัทธาและเป็นพุทธบูชาเป็นต้นอานาจเย็นสบาย 2532 9597 อานาจเย็นสบายแสดงเนื้อความเพิ่มเติมอีกว่าสำนักสันติโคกได้เสนอทรรศนะทางศิลปะที่แตกต่างกันออกไปจากความเข้าใจของคนทั่วไปแม้กระทั่งดาราริเยนศิลปะที่เขียนเรื่องพุทธศิลป์ก็มีภาพของวัดอุอันได้แก่โบสถ์วิหารเจดีย์การอธิบายคุณค่าที่พิเศษเฉพาะรูปแบบเส้นลึงหระองค์ประกอบทรงเปรียบเทียบพระพุทธรูปในยุคคาสลิมมีความงามอ่อนหวานปานสตรีกลาวโดยเฉพาะก็คือพุทธศิลป์หรือศิลปะที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธที่ศึกษาเล่าเรียนกันมิได้มีการเน้นไปถึงพุทธธรรมอานาจเย็นสบาย 2532 43 ชะลุดนิมเสมอได้แสดงเนื้อความเกี่ยวกับพุทธศิลป์ไว้ว่างานพุทธศิลป์ซึ่งประกอบด้วยจิตรกรรมประติมากรรมภาพพิมพ์ศิลปะสื่อผสมและอาจรวมถึงสถาปัตยกรรมด้วยนั้นมืองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วนคือวารสารพุทธอาเซียศึกษา Buddhist ASEAN Studies Journal BASJ ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2563 หน้า 72 รูปทรงคือส่วนที่เป็นรูปธรรมได้แก่วัสดุและทัศนธาตุต่างๆที่สัมผัสได้ด้วยประสาทตาเนื้อหาคือส่วนที่เป็นนามธรรมที่รับรู้ได้ด้วยความรู้สึกนึกคิดผ่านทางรูปทรง

พุทธรูปจิตรกรรมฝาผนังเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติหรือปริศนารมชาลา เนื่องจากสังคมไทยส่วนใหญ่เป็นชาวพุทธเมืองคพระมหากษัตริย์ก็ทรงดำรงเป็นพุทธมามกะยอมรับนับถือพระรัตนตรัยคือพระพุทธพระธรรมและพระสงฆ์เป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึกตลอดชีวิตและด้วยเหตุที่สังคมไทยเป็นสังคมแห่งพระพุทธศาสนามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทำให้พระพุทธรูปวิหคชากรณเอยรสถูปยกรงเทพสาณักวิชาการสาณักงานเลขาธิการวุฒิสภา๒๕๕๗หน้า๔๖ฉบับสำเนา

appropriateness of its use depends on decoration methods If they are used to decorate a specific area separate from others in the hotel that is appropriate However if they are included in decoration of different areas in the hotel a consideration should be given to the types of arts being used Paintings and sculptures are permissible 08 92111 indd 92 24 2 2560 14 54 04 93 พุทธศิลป์กับการนำไปประดับตกแต่งโรงแรมความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม in some rooms such as bedrooms and living rooms but not in others such as toilets bathrooms and entertainment rooms Keywords Buddhist Arts Decoration Hotels Temples บทนาลังคมไทยเป็นสังคมพระพุทธศาสนาเพราะประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเป็นพุทธศาสนิกชนเมืองคพระมหากษัตริย์ก็ทรงดำรงเป็นพุทธมามกะยอมรับนับถือพระรัตนตรัยคือพระพุทธพระธรรมและพระสงฆ์เป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึกตลอดชีวิตและด้วยเหตุที่สังคมไทยเป็นสังคมแห่งพระพุทธศาสนามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทำให้พระพุทธรูปวิหคชากรณเอยรสถูปยกรงเทพสาณักวิชาการสาณักงานเลขาธิการวุฒิสภา๒๕๕๗หน้า๔๖ฉบับสำเนา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๓๖ พระพุทธศาสนายังคงมีอยู่ในสังคมไทยอย่างเหนียวแน่นและยังเป็นรากฐานของสังคมในทุกๆด้านไม่ว่าจะเป็นในด้านวิถีชีวิตความเชื่อประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมต่างๆ โดยเฉพาะในด้านศิลปกรรมต่างๆจะเห็นได้ชัดเจนว่า ศิลปะเหล่านั้นล้วนได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธศาสนาได้แก่ศาสนสถานเช่น วัดโบสถ์เจดีย์วิหาร เป็นต้นหรือในด้านศาสนวัตถุเช่นพระพุทธรูปรวมทั้งภาพวาดหรือจิตรกรรมฝาผนังต่างๆ เป็นต้นเราเรียกศิลปกรรมเหล่านี้ว่าเป็นพุทธศิลป์๒๕๒แนวคิดพุทธศิลป์ล้าน

is appropriate However if they are included in decoration of different areas in the hotel a consideration should be given to the types of arts being used Paintings and sculptures are permissible 08 92111 indd 92 24 2 2560 14 54 04 93 พุทธศิลป์กับการนำไปประดับตกแต่งโรงแรมความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม in some rooms such as bedrooms and living rooms but not in others such as toilets bathrooms and entertainment rooms Keywords Buddhist Arts Decoration Hotels Temples บทนำสังคมไทยเป็นสังคมพระพุทธศาสนา เพราะประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเป็นพุทธศาสนิกชนเมืองศรัทธา กษัตริย์ก็ทรงดำรงเป็นพุทธมามกะยอมรับนับถือพระรัตนตรัยคือพระพุทธพระธรรมและพระสงฆ์เป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึกตลอดชีวิตและด้วยเหตุที่สังคมไทยเป็นสังคมแห่งพระพุทธศาสนา มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทำให้พระพุทธศาสนายังคงมีรากฐานอยู่ในสังคมไทยอย่างเหนียวแน่นและยังเป็นรากฐานของสังคมในทุกๆด้านไม่ว่าจะเป็นในด้านวิถีชีวิตความเชื่อประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมต่างๆ โดยเฉพาะในด้านศิลปกรรมต่างๆจะเห็นได้ชัดเจนว่า ศิลปะเหล่านั้นล้วนได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธศาสนา เช่นศาสนสถานเช่นวัด โบสถ์เจดีย์วิหาร เป็นต้นหรือในด้านศาสนวัตถุเช่นพระพุทธรูปรวมทั้งภาพวาดหรือจิตรกรรมฝาผนังต่างๆ เป็นต้นเราเรียกศิลปกรรมเหล่านี้ว่าเป็นพุทธศิลป์ พุทธศิลป์เหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นด้วยความศรัทธาสาธุในพระพุทธศาสนาสำหรับพุทธศาสนิกชนแล้วถือว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของพระพุทธศาสนาในปัจจุบันอีกส่วนหนึ่งด้วย นอกจากนี้พุทธศิลป์เหล่านี้ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาหรือเรื่องราวของพระพุทธเจ้าผู้ทรง

นาในล้านนาในปัจจุบันเราจะได้ยินคำว่าพุทธศิลป์บ่อยครั้งมากจึงอยากจะทำความรู้จักรับความเป็นไปเป็นมาและความหมายที่แท้จริงของคำว่าพุทธศิลป์ว่ามีความเป็นมาอย่างไรและมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับและครอบคลุมไปถึงอะไรและอย่างไรบ้างพุทธความหมายคือผู้รู้ผู้ปฏิบัติแล้วผู้ตื่นแล้วผู้เบิกบานท่านผู้รู้ อริยสัจสี่ ศิลปะความหมายคือฝีมือทางงานช่างสร้างงานแสดงสิ่งของที่นำมาแสดงการแสดงผลออกซึ่งอารมณ์สะเทือนใจให้ประจักษ์คำว่าศิลปกรรม

ความรู้สึกที่ดีงามตามทัศนะของคริสเตียนจะเป็นศิลปะที่ดีที่สุดศิลปะคริสเตียนจะเป็นศิลปะที่บรรลุเป้าหมายแห่งมวลมนุษย์ได้มากที่สุดเพราะศิลปะที่คริสเตียนสามารถทำให้มนุษย์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยไม่มีแบ่งแยกใดๆ ทั้งสิ้นขณะที่ศิลปะที่ดีในยุคสมัยอื่นจะรวมมนุษย์ได้เพียงกลุ่มหรือกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งเท่านั้นพระมหากษัตริย์สันตติวงศ์กษัตริย์ไทย 2553 การเชื่อว่าศิลปะสามารถประเมินได้โดยบรรทัดฐานทางศีลธรรมดังกล่าวยอมแสดงให้เห็นว่าดอลสโตยเชื่อว่าศิลปะสามารถส่งผลกระทบต่อศีลธรรมโดยตรงและแน่นอนต่อผู้รับรู้ถ้า ศิลปะแสดงออกถึงความรู้สึกที่ชั่วร้ายผู้รับรู้อาจจะมีความรู้สึกชั่วร้ายด้วยความคิดนี้สอดคล้องกับเพลโตตั้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพุทธศิลป์คืออะไรในปัจจุบัน เราจะได้ยินคำว่าพุทธศิลป์บ่อยครั้งมากและในบางมหาวิทยาลัยก็มีการจัดการศึกษาในสาขานี้โดยตรงมีการเปิดการเรียนการสอนในสาขานี้และได้มีการจัดตั้งเป็นคณะและใช้ชื่อว่าคณะพุทธศิลป์โดยตรงก็มีมาแล้วความหมายที่แท้จริงของคำว่าพุทธศิลป์เป็นอย่างไรและมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับและครอบคลุมไปถึงอะไรและอย่างไรบ้างพุทธความหมายคือผู้รู้ผู้ปฏิบัติแล้วผู้ตื่นแล้วผู้เบิกบานท่านผู้รู้ อริยสัจสี่ ศิลปะความหมายถึงงานอันเป็นความ پاکเพียงของมนุษย์ซึ่งต้องใช้ความพยายามด้วยมือและด้วยความคิดศิลปะพระศรี 2553 การแสดงผลออกซึ่งอารมณ์สะเทือนใจให้ประจักษ์ ศิลปะหรือศิลปะเป็นการกระทำหรือขั้นตอนของการสร้างชิ้นงานศิลปะโดยมนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์สุนทรียภาพจินตนาการหรือการสร้างจากอารมณ์ในภาวะต่างๆของมนุษย์จนเป็นผลงานแห่งความคิด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๓๗ ศิลปะคือผลแห่งพลังความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่แสดงออกในรูปแบบลักษณะต่างๆให้ปรากฏในสุนทรียภาพความประทับใจหรือความสะเทือนอารมณ์ความมีอัจฉริยภาพพุทธิปัญญาประสมการณ์รสนิยมและทักษะของแต่ละคนเพื่อความพอใจความรื่นรมย์ชนบธรรมเนียมจารีตประเพณีหรือความเชื่อในลัทธิศาสนา๕๒ ในประเทศไทยศิลปินและนักการศึกษาได้นิยามความหมายของคำว่าศิลปะไว้ดังนี้คำว่า art ตามแนวสภากนั้นมาจากคำว่า arti และ arte ซึ่งเริ่มนิยมใช้ในสมัยเพื่อพุทธศิลปวิทยาความหมายของคำว่า art นั้นหมายถึงกลุ่มช่าง

มุ่งหมายเพื่อตอบสนองประโยชน์แก่ผู้เสพงานศิลปะนั้นทางด้านคุณค่าทางใจหรือเพื่อประโยชน์ใช้สอยตารางที่ 1 นิยามหลักของศิลปะผู้วิจัยนิยาม Aristotle ศิลปะคือการเลียนแบบธรรมชาติซึ่งการเลียนแบบนี้มีใช่เป็นการบันทึกเหมือน 384322 BC กระเจงเงาซึ่งสะท้อนทุกสิ่งที่อยู่ตรงหน้าแต่อาจเพิ่มเติมหรือลดทอนและอาจใส่อารมณ์ความรู้สึกเข้าไปด้วย Leo Tolstoy ศิลปะคือการถ่ายทอดความคิดความรู้สึกให้เป็นรูปทรงที่สามารถสัมผัสได้และ 18281910 ตีความหมายได้ตั้งนั้นศิลปะถือเป็นเรื่องสื่อสารระหว่างมนุษย์ด้วยกันพจนานุกรมศัพท์ศิลปะหมายถึงผลแห่งพลังความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่แสดงออกในรูปแบบลักษณะศิลปะฉบับราชต่างๆให้ปรากฏซึ่งสุนทรียภาพความประทับใจหรือความสะเทือนอารมณ์นับถดยสถานตามอัจฉริยภาพพุทธิปัญญาประสมการณ์รสนิยมและทักษะของแต่ละคนพศ 2530 เพื่อความพอใจความรื่นรมย์ชนบธรรมเนียมจารีตประเพณีหรือความเชื่อในลัทธิศาสนาที่มาจากรุฎโกมุหรัตนานนท์ 2539 และสถาบันราชภัฏสวนดุสิต 2542 จากคำจำกัดความดังกล่าวทำให้ขอบเขตของงานศิลปะนั้นมีความหลากหลายและอาจจำแนกงานศิลปะออกได้หลายประเภทตามเกณฑ์ที่ใช้ขุดนั้นเสมอ 2539 ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงประเภทศิลปะที่จำแนกตามเกณฑ์ประสาทสัมผัสและจำแนกตามเกณฑ์จุดมุ่งหมายโดยความหมายของประเภทงานศิลปะต่างๆสรุปไว้ในตารางที่ 2 เกณฑ์ประสาทสัมผัสเป็นการแบ่งประเภทงานศิลปะโดยพิจารณาจากการรับรู้งานศิลปะผ่านประสาทการรับรู้ทางด้านใดด้านหนึ่งของร่างกายซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลักได้แก่ทัศนศิลป์จินตศิลป์และโสตทัศนศิลป์ทัศนศิลป์ Visual Art คืองานศิลปะที่รับรู้ผ่านการมองเห็นโดยใช้จักขุสัมผัสได้แก่จิตรกรรมประติมากรรมสถาปัตยกรรมการพิมพ์ถ่ายภาพจินตศิลป์ Imaginative

ที่สามารถสัมผัสได้โดยง่ายกว่าศิลปะในด้านอื่นๆสรุปได้ว่าศิลปะหรือศิลป์เป็นการกระทำหรือขั้นตอนของการสร้างชิ้นงานศิลปะโดยมนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์สุนทรียภาพจินตนาการหรือการสร้างจากอารมณ์ในภาวะต่างๆของมนุษย์จนเป็นผลงานแห่งความคิดและการรังสรรค์ที่แสดงออกมาในรูปแบบลักษณะที่แตกต่างกันออกไปก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกในความงดงามความชอบความพึงพอใจความประทับใจหรือเกิดความสะเทือนใจมีอารมณ์ชื่นชมชอบรักไม่พอใจเกลียดชังซึ่งเป็นต้นจิงได้นำออกมา

2553 การเชื่อว่าศิลปะสามารถประเมินได้โดยบรรทัดฐานทางศีลธรรมดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่าตลอดอายุเชื่อว่าศิลปะสามารถส่งผลกระทบต่อทางศีลธรรมโดยตรงและแน่นอนต่อผู้รับรู้ถ้าศิลปะแสดงออกถึงความรู้สึกที่ชั่วร้ายผู้รับรู้ย่อมจะมีความรู้สึกชั่วร้ายด้วยความคิดที่สอดคล้องกับเพลโตตั้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพุทธศิลป์คืออะไรในปัจจุบันเราจะได้ยินคำว่าพุทธศิลป์บ่อยครั้งมากและในบางมหาวิทยาลัยก็มีการจัดการศึกษาในสาขานี้โดยตรงมีการเปิดการเรียนการสอนในสาขานี้และได้มีการจัดตั้งเป็นคณะและใช้ชื่อว่าคณะพุทธศิลป์โดยตรงก็มีมาแล้วความหมายที่แท้จริงของคำว่าพุทธศิลป์เป็นอย่างไรและมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับและครอบคลุมไปถึงอะไรและอย่างไรบ้างพุทธศตวรรษคือผู้บัญญัติผู้รู้ดีแล้วผู้ดีแล้วผู้เบิกบานท่านผู้รู้หรือยัสส์ศิลปะความหมายถึงงานอันเป็นความพากเพียรของมนุษย์ซึ่งต้องใช้ความพยายามด้วยมือและด้วยความคิดศิลป์พิธีศรี 2553 การแสดงออกซึ่งอารมณ์สะเทือนใจให้ประจักษ์ศิลปะหรือศิลป์เป็นการกระทำหรือขั้นตอนของการสร้างชิ้นงานศิลปะโดยมนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์สุนทรียภาพจินตนาการหรือการสร้างจากอารมณ์ในภาวะต่างๆของมนุษย์จนเป็นผลงานแห่งความคิดและการรังสรรค์ที่แสดงออกมาในรูปแบบลักษณะที่แตกต่างกันออกไปก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกในความงดงามความชอบความพึงพอใจความประทับใจหรือเกิดความสะเทือนใจมีอารมณ์ชื่นชมชอบรักไม่พอใจเกลียดชังซึ่งเป็นต้น 87 Journal of MCU Philosophy Review Vol 1 No 1 January June 2018 พุทธประวัติที่บันทึกไว้ในพระไตรปิฎกกว่า๕๕๐เรื่องก็ได้้นำออกมาถ่ายทอดผ่านงานศิลปะในรูปแบบต่างๆทั้งจิตรกรรมฝาผนังงาน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ถ่ายทอดผ่านงานศิลปะในรูปแบบต่างๆทั้งจิตรกรรมฝาผนังงานประติมากรรมงานปั้นดินเผาอีกทั้งยังมีการแกะสลักหินประเภทต่างๆและแกะสลักไม้๒๕๔ความหมายของพุทธศิลป์คำว่าพุทธศิลป์ประกอบด้วยคำว่าพุทธและศิลป์พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๔๒ได้ให้ความหมายไว้ว่าคำว่าพุทธะแปลว่าผู้ตรัสรู้ผู้ตื่นแล้วผู้เบิกบานแล้วใช้เป็นพระนามเฉพาะของพระบรมศาสดาแห่งพระพุทธศาสนาเรียกเป็นสามัญว่าพระพุทธเจ้า๔๗คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าหรือศาสนาของพระพุทธเจ้าจึงเรียกว่า

พุทธศาสนาอีกด้วยและด้วยวัตถุประสงค์ของพุทธศิลป์ประการหลังนี้เองทำให้ชาวพุทธส่วนหนึ่งในปัจจุบันที่ดำเนินธุรกิจโรงแรมมีแนวความคิดที่จะเผยแพร่พระพุทธศาสนาให้เป็นที่รู้จักแก่ประชาชนชาวต่างประเทศโดยมีการนำพุทธศิลป์เหล่านี้ไปประดับตกแต่งโรงแรมแต่ถึงแม้ว่าในทางพระพุทธศาสนาจะให้สิทธิและเสรีภาพแก่ผู้นับถือทั้งไม่มีข้อห้ามและขออนุญาตในเรื่องนี้ซึ่งหากมองในแง่นี้ก็สามารถทำได้แต่ก็มีชาวพุทธกลุ่มหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยและคัดค้านแนวคิดดังกล่าวเพราะถือว่าพุทธศิลป์เหล่านี้เกิดจากศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นตัวแทนของพระพุทธศาสนาที่พุทธศาสนิกชนควรเคารพบูชาดังนั้นจึงก่อให้เกิดคำถามตามมาว่าการนำพุทธศิลป์ไปประดับตกแต่งโรงแรมเหมาะสมหรือไม่และหากพุทธศาสนิกชนต้องการนำไปประดับตกแต่งจริงๆจะมีข้อควรระวังอย่างไรบ้างในการนำไปใช้ 08 92111 indd 93 24 2 2560 14 54 04 94 วารสารมหาจุฬาราชการปีที่๑ฉบับที่๒ความหมายของพุทธศิลป์คำว่าพุทธศิลป์ประกอบด้วยคำว่าพุทธและศิลป์พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๔๒ได้ให้ความหมายไว้ว่าคำว่าพุทธะแปลว่าผู้ตรัสรู้ผู้ตื่นแล้วผู้เบิกบานแล้วใช้เป็นพระนามเฉพาะของพระบรมศาสดาแห่งพระพุทธศาสนาเรียกเป็นสามัญว่าพระพุทธเจ้า 1 คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าหรือศาสนาของพระพุทธเจ้าจึงเรียกว่าพระพุทธศาสนาดังนั้นคำว่าพุทธะในที่นี้จึงหมายถึงพระพุทธเจ้าหรือพระพุทธศาสนาส่วนคำว่าศิลป์ศิลปะหรือศิลปะตรงกับภาษาสันสกฤตว่าศิลปะและภาษาบาลีว่าศิลป์แปลว่ามีฝีมืออย่างยอดเยี่ยมหมายถึงฝีมือทางการช่างการทำให้อาคารพิสดารเช่นเขาทำดอกไม้ประดิษฐ์ประดอยอย่างมีศิลปะผู้หญิงสมัยนี้มีศิลปะในการแต่งตัวหรือรูปสลัก

๔๐ส่วนคำว่าศิลป์ศิลปะหรือศิลปะตรงกับภาษาสันสกฤตว่าศิลปะและภาษาบาลีว่าศิลป์แปลว่ามีฝีมืออย่างยอดเยี่ยมหมายถึงฝีมือทางการช่างการทำให้อาคารพิสดารเช่นเขาทำดอกไม้ประดิษฐ์ประดอยอย่างมีศิลปะผู้หญิงสมัยนี้มีศิลปะในการแต่งตัวหรือรูปสลักวินัสเป็นรูปศิลปะเป็นต้นนอกจากนี้ยังมีความหมายครอบคลุมถึงการแสดงออกซึ่งอารมณ์สะเทือนใจให้ประจักษ์ด้วยสื่อต่างๆอย่างเช่นเสียงเส้นสีผิวรูปทรงเป็นต้นได้แก่ศิลปะการดนตรีศิลปะการวาดภาพศิลปะการละครวิจิตรศิลป์เป็นต้น๔๘

อีกด้วยและด้วยวัตถุประสงค์ของพุทธศิลป์ประการหลังนี้เองทำให้ชาวพุทธส่วนหนึ่งในปัจจุบันที่ดำเนินธุรกิจโรงแรมมีแนวความคิดที่จะเผยแพร่พระพุทธศาสนาให้เป็นที่รู้จักแก่ประชาชนชาวต่างประเทศโดยมีการนำพุทธศิลป์เหล่านี้ไปประดับตกแต่งโรงแรมแต่ถึงแม้ว่าในทางพระพุทธศาสนาจะให้สิทธิและเสรีภาพแก่ผู้นับถือทั้งไม่มีข้อห้ามและขออนุญาตในเรื่องนี้ซึ่งหากมองในแง่นี้ก็สามารถทำได้แต่ก็มีชาวพุทธกลุ่มหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยและคัดค้านแนวคิดดังกล่าวเพราะถือว่าพุทธศิลป์เหล่านี้เกิดจากศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นตัวแทนของพระพุทธศาสนาที่พุทธศาสนิกชนควรเคารพบูชาดังนั้นจึงก่อให้เกิดคำถามตามมาว่าการนำพุทธศิลป์ไปประดับตกแต่งโรงแรมเหมาะสมหรือไม่และหากพุทธศาสนิกชนต้องการนำไปประดับตกแต่งจริงๆจะมีข้อควรระวังอย่างไรบ้างในการนำไปใช้ 08 92111 indd 93 24 2 2560 14 54 04 94 วารสารมหาจุฬาราชการปีที่๑ฉบับที่๒ความหมายของพุทธศิลป์คำว่าพุทธศิลป์ประกอบด้วยคำว่าพุทธและศิลป์พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๔๒ได้ให้ความหมายไว้ว่าคำว่าพุทธะแปลว่าผู้ตรัสรู้ผู้ตื่นแล้วผู้เบิกบานแล้วใช้เป็นพระนามเฉพาะของพระบรมศาสดาแห่งพระพุทธศาสนาเรียกเป็นสามัญว่าพระพุทธเจ้า 1 คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าหรือศาสนาของพระพุทธเจ้าจึงเรียกว่าพระพุทธศาสนาดังนั้นคำว่าพุทธะในที่นี้จึงหมายถึงพระพุทธเจ้าหรือพระพุทธศาสนาส่วนคำว่าศิลป์ศิลปะหรือศิลปะตรงกับภาษาสันสกฤตว่าศิลปะและภาษาบาลีว่าศิลป์แปลว่ามีฝีมืออย่างยอดเยี่ยมหมายถึงฝีมือทางการช่างการทำให้อาคารพิสดารเช่นเขาทำดอกไม้ประดิษฐ์ประดอยอย่างมีศิลปะผู้หญิงสมัยนี้มีศิลปะในการแต่งตัวหรือรูปสลักวินัสเป็นรูปศิลปะเป็นต้นนอกจากนี้ยังมีค

## TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ศิลปะนี้โดยทั่วไปท่านแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆได้๓ประเภทคือ๔๙๑ทัศนศิลป์ visual art บางคนเรียก plastic art หรือ spatial art ได้แก่จิตรกรรม painting คือศิลปะเกี่ยวกับการเขียนภาพหรือวาดภาพประติมากรรม sculpture คือศิลปะจำพวกวิจิตรศิลป์เช่นแกะสลักไม้หินอ่อนโลหะเป็นต้นงานสถาปัตยกรรม architecture คือศิลปะเกี่ยวกับงานก่อสร้างที่ประกอบด้วยศิลปะลักษณะ๒จินตศิลป์ imaginative art ได้แก่ดนตรี music และวรรณคดี literature ๓ศิลปะผสม mixed art ได้แก่ลีลาศ dancing การละคร drama ภาพยนตร์ cinema อนึ่งศิลปะในที่นี้จึง

หมายถึงเฉพาะงานสร้างสรรค์ประเภททัศนศิลป์เท่านั้นได้แก่จิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture และสถาปัตยกรรม architecture ดังนั้นคำว่าพุทธศิลป์พุทธศิลปะจึงหมายถึงผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับยกย่องว่าเป็นงานที่ยอดเยี่ยมหรือเป็นศิลปะในด้านทัศนศิลป์ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาได้แก่พุทธศิลป์ประเภทจิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture และสถาปัตยกรรม architecture ในทางพระพุทธศาสนานอกจากนี้งานศิลปะประเภทประติมากรรม sculpture ศิลปะจำพวกวิจิตรศิลป์เช่นแกะสลักไม้หินอ่อนโลหะหรืองานปูนปั้นเป็นต้นที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหรือพระพุทธเจ้าโดยตรง

## TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ให้ประจักษ์ด้วยสื่อต่างๆอย่างเช่นเสียงเส้นสีผิวรูปทรงเป็นต้นได้แก่ศิลปะการดนตรีศิลปะการวาดภาพศิลปะการละครวิจิตรศิลป์เป็นต้น 2 ศิลปะนี้โดยทั่วไปท่านแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆได้๓ประเภทคือ ๓ ทัศนศิลป์ visual art บางคนเรียก plastic art หรือ spatial art ได้แก่จิตรกรรม painting คือศิลปะเกี่ยวกับการเขียนภาพหรือวาดภาพประติมากรรม sculpture คือศิลปะจำพวกวิจิตรศิลป์เช่นแกะสลักไม้หินอ่อนโลหะเป็นต้นงานสถาปัตยกรรม architecture คือศิลปะเกี่ยวกับงานก่อสร้างที่ประกอบด้วยศิลปะลักษณะ๒จินตศิลป์ imaginative art ได้แก่ดนตรี music และวรรณคดี literature ๓ศิลปะผสม mixed art ได้แก่ลีลาศ dancing การละคร drama ภาพยนตร์ cinema อนึ่งศิลปะในที่นี้จึงหมายถึงเฉพาะงานสร้างสรรค์ประเภททัศนศิลป์เท่านั้นได้แก่จิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture และสถาปัตยกรรม architecture ดังนั้นคำว่าพุทธศิลป์พุทธศิลปะจึงหมายถึงผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับยกย่องว่าเป็นงานที่ยอดเยี่ยมหรือเป็นศิลปะในด้านทัศนศิลป์ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาได้แก่พุทธศิลป์ประเภทจิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture และสถาปัตยกรรม architecture ในทาง 1 ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ๒๕๔๒กรุงเทพมหานครนามมีบุคคลับพลีเคหขันธ์๒๕๔๖หน้า๗๙๕ 2 ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ๒๕๔๖หน้า๑๐๑ 3 กิริติบัญญัติขอขุดปัญหาปรัชญาปรัชญาศิลปะกรุงเทพมหานครไทยวัฒนาพานิช๒๕๒๒หน้า๔๕ 08 92111 indd 94 24 2 2560 14 54 05 95 พุทธศิลป์กับการนำไปประดับตกแต่งโรงแรมความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมพระพุทธศาสนา นอกจากนี้งานศิลปะประเภทประติมากรรม sculpture ศิลปะจำพวกวิจิตรศิลป์เช่นแกะสลักไม้หินอ่อน

หินอ่อนโลหะเป็นต้นงานสถาปัตยกรรม architecture คือศิลปะเกี่ยวกับงานก่อสร้างที่ประกอบด้วยศิลปะลักษณะ๒จินตศิลป์ imaginative art ได้แก่ดนตรี music และวรรณคดี literature ๓ศิลปะผสม mixed art ได้แก่ลีลาศ dancing การละคร drama ภาพยนตร์ cinema อนึ่งศิลปะในที่นี้จึงหมายถึงเฉพาะงานสร้างสรรค์ประเภททัศนศิลป์เท่านั้นได้แก่จิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture และสถาปัตยกรรม architecture ดังนั้นคำว่าพุทธศิลป์พุทธศิลปะจึงหมายถึงผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับยกย่องว่าเป็นงานที่ยอดเยี่ยมหรือเป็นศิลปะในด้านทัศนศิลป์ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาได้แก่พุทธศิลป์ประเภทจิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture และสถาปัตยกรรม architecture ในทาง 1 ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ๒๕๔๒กรุงเทพมหานครนามมีบุคคลับพลีเคหขันธ์๒๕๔๖หน้า๗๙๕ 2 ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ๒๕๔๖หน้า๑๐๑ 3 กิริติบัญญัติขอขุดปัญหาปรัชญาปรัชญาศิลปะกรุงเทพมหานครไทยวัฒนาพานิช๒๕๒๒หน้า๔๕ 08 92111 indd 94 24 2 2560 14 54 05 95 พุทธศิลป์กับการนำไปประดับตกแต่งโรงแรมความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมพระพุทธศาสนา นอกจากนี้งานศิลปะประเภทประติมากรรม sculpture ศิลปะจำพวกวิจิตรศิลป์เช่นแกะสลักไม้หินอ่อนโลหะหรืองานปูนปั้นเป็นต้นที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหรือพระพุทธเจ้าโดยตรงเช่นรูปเปรียบหรือองค์แทนพระพุทธเจ้าที่เรียกว่าพระพุทธรูปท่านเรียกศิลปะประเภทนี้โดยเฉพาะว่าปฏิมากรรมและเรียกพระพุทธรูปว่าพระปฏิมากร 4 เมื่อเราได้ความหมายโดยทั่วไปของพุทธศิลป์แล้วในลำดับต่อไปก็จะพิจารณาจำเพาะลงไปอีกว่าพุทธศิลป์หรือศิลปะในทางพระพุทธศาสนามีอะไรบ้างเพราะเมื่อเรารู้ว่าจะมีอะไรบ้างในทางพระพุทธศาสนาที่จัดเป็นพุทธศิลป์ก็จะทำให้เรามองเห็นภาพชัดเจนขึ้นแต่ก่อนที่จะทราบว่ามีอะไรบ้างนั้นก่อนอื่นเราต้องทำความ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เช่นรูปเปรียบหรือองค์แทนพระพุทธรูปที่เรียกว่าพระพุทธรูปท่านเรียกศิลปะประเภทนี้โดยเฉพาะว่าปฏิมากรรมและเรียกพระพุทธรูปว่าพระปฏิมากร๕๐เมื่อได้ความหมายของพุทธศิลป์แล้วในลำดับต่อไปก็จะพิจารณาจำเพาะลงไปอีกว่าพุทธศิลป์หรือศิลปะในทางพระพุทธศาสนามีอะไรบ้างเพราะเมื่อเรารู้ว่าอะไรบ้างในทางพระพุทธศาสนาที่จัดเป็นพุทธศิลป์ก็จะทำให้เรามองเห็นภาพชัดเจนขึ้นแต่ก่อนที่จะทราบภาพพุทธศิลป์มีอะไรบ้าง

sculpture และสถาปัตยกรรม architecture ในทาง 1 ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๒๖กรุงเทพมหานครนามิบุคส์มีพลี เลขที่๙๕๖หน้า๗๙๕ 2 ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๒๖หน้า๑๑๑ 3 ทัศนัญเจือชุตัญญาปรัชญาปรัชญาศิลปะ กรุงเทพมหานครไทยวัฒนาพานิช๒๕๒๖หน้า๔๕ 08 92111 indd 94 24 2 2560 14 54 05 95 พุทธศิลป์กับการนำไปประดับตกแต่งโรงแรมความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมพระพุทธรูปนอกจากนี้งานศิลปะประเภทประติมากรรม sculpture ศิลปะจำพวกจิตรศิลป์เช่นแกะสลักไม้หินอ่อนโลหะหรืองานปูนปั้น เป็นต้นที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหรือพระพุทธรูปโดยตรงเช่นรูปเปรียบหรือองค์แทนพระพุทธรูปที่เรียกว่าพระพุทธรูปท่านเรียกศิลปะประเภทนี้โดยเฉพาะว่าปฏิมากรรมและเรียกพระพุทธรูปว่าพระปฏิมากร 4 เมื่อเราได้ความหมายโดยทั่วๆไปของพุทธศิลป์แล้วในลำดับต่อไปก็จะพิจารณาจำเพาะลงไปอีกว่าพุทธศิลป์หรือศิลปะในทางพระพุทธศาสนามีอะไรบ้างเพราะเมื่อเรารู้ว่าอะไรบ้างในทางพระพุทธศาสนาที่จัดเป็นพุทธศิลป์ก็จะทำให้เรามองเห็นภาพชัดเจนขึ้นแต่ก่อนที่จะทราบภาพพุทธศิลป์มีอะไรบ้างนั้นก่อนอื่นเราต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาเสียก่อนเพราะองค์ประกอบเหล่านี้ต่างให้กำเนิดพุทธศิลป์ที่แตกต่างกันกล่าวคือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ประกอบด้วยเกณฑ์ที่นักปราชญ์ทางศาสนากำหนดเอาไว้ว่าเป็นศาสนา๕ประการได้แก่อมีศาสดามีศาสนธรรม๓มีศาสนบุคคล๔มีศาสนพิธีและ๕มีศาสนสถาน 5 องค์ประกอบของพระพุทธศาสนาเหล่านี้ย่อมก่อให้เกิดพุทธ

นั้นก่อนอื่นเราต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาเสียก่อนเพราะองค์ประกอบเหล่านี้ต่างให้กำเนิดพุทธศิลป์ที่แตกต่างกันกล่าวคือพระพุทธศาสนา๕เรื่องเดียวกันหน้า๑๑๑๑๔๙ทัศนัญเจือชุตัญญาปรัชญาปรัชญาศิลปะกรุงเทพฯไทยวัฒนาพานิช๒๕๒๖หน้า๔๕๐๐ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๒๖หน้า๖๔๘

หรือพระพุทธรูปโดยตรงเช่นรูปเปรียบหรือองค์แทนพระพุทธรูปที่เรียกว่าพระพุทธรูปท่านเรียกศิลปะประเภทนี้โดยเฉพาะว่าปฏิมากรรมและเรียกพระพุทธรูปว่าพระปฏิมากร 4 เมื่อเราได้ความหมายโดยทั่วๆไปของพุทธศิลป์แล้วในลำดับต่อไปก็จะพิจารณาจำเพาะลงไปอีกว่าพุทธศิลป์หรือศิลปะในทางพระพุทธศาสนามีอะไรบ้างเพราะเมื่อเรารู้ว่าอะไรบ้างในทางพระพุทธศาสนาที่จัดเป็นพุทธศิลป์ก็จะทำให้เรามองเห็นภาพชัดเจนขึ้นแต่ก่อนที่จะทราบภาพพุทธศิลป์มีอะไรบ้างนั้นก่อนอื่นเราต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาเสียก่อนเพราะองค์ประกอบเหล่านี้ต่างให้กำเนิดพุทธศิลป์ที่แตกต่างกันกล่าวคือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ประกอบด้วยเกณฑ์ที่นักปราชญ์ทางศาสนากำหนดเอาไว้ว่าเป็นศาสนา๕ประการได้แก่อมีศาสดามีศาสนธรรม๓มีศาสนบุคคล๔มีศาสนพิธีและ๕มีศาสนสถาน 5 องค์ประกอบของพระพุทธศาสนาเหล่านี้ย่อมก่อให้เกิดพุทธศิลป์ที่แตกต่างกันดังนี้๑ศาสดาคือพระพุทธรูปองค์ประกอบข้อนี้เป็นบ่อเกิดของพุทธศิลป์ประเภทคือจิตรกรรมเกี่ยวกับพระพุทธรูปคือศิลปะการเขียนภาพหรือวาดภาพเกี่ยวกับพุทธประวัติขาดภาพพระพุทธรูปปางต่าง

๔๑เป็นศาสนาที่ประกอบด้วยเกณฑ์ที่นักปราชญ์ทางศาสนากำหนดเอาไว้ว่าเป็นศาสนา๕ประการได้แก่อมีศาสดามีศาสนธรรม๓มีศาสนบุคคล๔มีศาสนพิธีและ๕มีศาสนสถาน๕องค์ประกอบของพระพุทธศาสนาเหล่านี้ย่อมก่อให้เกิดพุทธศิลป์ที่แตกต่างกันดังนี้๑ศาสดาคือพระพุทธรูปองค์ประกอบข้อนี้เป็นบ่อเกิดของพุทธศิลป์๒ประเภทคือจิตรกรรมเกี่ยวกับพระพุทธรูปคือศิลปะการเขียนภาพหรือวาดภาพเกี่ยวกับพุทธประวัติขาดภาพพระพุทธรูปปางต่างๆเช่นภาพปางสมาธิภาพปางอุ้มบาตร เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๒๖กรุงเทพมหานครนามิบุคส์มีพลี เลขที่๙๕๖หน้า๗๙๕ 2 ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๒๖หน้า๑๑๑ 3 ทัศนัญเจือชุตัญญาปรัชญาปรัชญาศิลปะ กรุงเทพมหานครไทยวัฒนาพานิช๒๕๒๖หน้า๔๕ 08 92111 indd 94 24 2 2560 14 54 05 95 พุทธศิลป์กับการนำไปประดับตกแต่งโรงแรมความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมพระพุทธรูปนอกจากนี้งานศิลปะประเภทประติมากรรม sculpture ศิลปะจำพวกจิตรศิลป์เช่นแกะสลักไม้หินอ่อนโลหะหรืองานปูนปั้น เป็นต้นที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหรือพระพุทธรูปโดยตรงเช่นรูปเปรียบหรือองค์แทนพระพุทธรูปที่เรียกว่าพระพุทธรูปท่านเรียกศิลปะประเภทนี้โดยเฉพาะว่าปฏิมากรรมและเรียกพระพุทธรูปว่าพระปฏิมากร 4 เมื่อเราได้ความหมายโดยทั่วๆไปของพุทธศิลป์แล้วในลำดับต่อไปก็จะพิจารณาจำเพาะลงไปอีกว่าพุทธศิลป์หรือศิลปะในทางพระพุทธศาสนามีอะไรบ้างเพราะเมื่อเรารู้ว่าอะไรบ้างในทางพระพุทธศาสนาที่จัดเป็นพุทธศิลป์ก็จะทำให้เรามองเห็นภาพชัดเจนขึ้นแต่ก่อนที่จะทราบภาพพุทธศิลป์มีอะไรบ้างนั้นก่อนอื่นเราต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาเสียก่อนเพราะองค์ประกอบเหล่านี้ต่างให้กำเนิดพุทธศิลป์ที่แตกต่างกันกล่าวคือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ประกอบด้วยเกณฑ์ที่นักปราชญ์ทางศาสนากำหนดเอาไว้ว่าเป็นศาสนา๕ประการได้แก่อมีศาสดามีศาสนธรรม๓มีศาสนบุคคล๔มีศาสนพิธีและ๕มีศาสนสถาน 5 องค์ประกอบของพระพุทธศาสนาเหล่านี้ย่อมก่อให้เกิดพุทธศิลป์ที่แตกต่างกันดังนี้๑ศาสดาคือพระพุทธรูปองค์ประกอบข้อนี้เป็นบ่อเกิด



TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๒ ประติมากรรมเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า เช่น แกะสลักไม้ หินอ่อน โลหะ หรืองานปูนปั้นเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า เช่น พระพุทธรูปปางต่างๆ เรียกศิลปะชนิดนี้โดยเฉพาะว่า ปฏิมากรรม๒ ศาสนธรรมคือหลักคำสั่งสอนองค์ประกอบข้อนี้เป็นบ่อเกิดของพุทธศิลป์๒ ประเภทคือ๑ ประติมากรรมเกี่ยวกับพระไตรปิฎก เช่น ตู้พระไตรปิฎก การแกะสลักไม้ตู้พระไตรปิฎก๒ สถาปัตยกรรมเกี่ยวกับพระไตรปิฎก เช่น หอพระไตรปิฎก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีคัมภีร์พระไตรปิฎกอีกด้วยซึ่งโดยทั่วไปมี๔๕ เล่ม แม้มีได้ถูกจัดว่าเป็นศิลปะแต่

ศิลปะชนิดนี้โดยเฉพาะว่าปฏิมากรรม๒ ศาสนธรรมคือหลักคำสั่งสอนองค์ประกอบข้อนี้เป็นบ่อเกิดของพุทธศิลป์๒ ประเภทคือ๑ ประติมากรรมเกี่ยวกับพระไตรปิฎก เช่น ตู้พระไตรปิฎก การแกะสลักไม้ตู้พระไตรปิฎก๒ สถาปัตยกรรมเกี่ยวกับพระไตรปิฎก เช่น หอพระไตรปิฎก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีคัมภีร์พระไตรปิฎกอีกด้วยซึ่งโดยทั่วไปมี๔๕ เล่ม แม้มีได้ถูกจัดว่าเป็นศิลปะแต่ก็นับว่าเป็นศาสนวัตถุที่สำคัญเกี่ยวกับศาสนาธรรมในทางพระพุทธศาสนา๒ ศาสนบุคคลคือพุทธบริษัท๔ ได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา องค์ประกอบด้านนี้ไม่ก่อให้เกิดศิลปะ 4 ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ๒๕๕๒ หน้า ๔๘ 5 คุณโทชินธ์พุทธศาสนากับสังคมและวัฒนธรรมไทย กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์ ๒๕๕๕ หน้า ๑๒ 08 92111 indd 95 24 2 2560 14 54 05 96 วารสารมหาจุฬาริชาการปีที่๑๑ ฉบับที่๒๔ ศาสนพิธีคือพิธีกรรมในทางพระพุทธศาสนาองค์ประกอบด้านนี้ไม่ก่อให้เกิดศิลปะ๕ ศาสนสถานคือ ก่อให้เกิดสถาปัตยกรรมในทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ วัด อุโบสถ สลุปเจดีย์ อาราม วิหาร ศาลาการเปรียญ เป็นต้น จากองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาทั้ง๕ ประการข้างต้นจะเห็นว่า มีองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาอยู่ถึง๓ ประการที่ก่อให้เกิดศิลปะในด้านต่างๆ คือ พระพุทธเจ้า ศาสนธรรม และศาสนสถาน และศิลปะที่เกิดขึ้นมีทั้งที่เป็นศิลปะด้านจิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture สถาปัตยกรรม architecture และปฏิมากรรมซึ่งศิลปะเหล่านี้รวมเรียกว่า พุทธศิลป์ หรือ พุทธศิลป์ นั้นเอง พุทธศิลป์ ในสมัยพุทธกาล พุทธศิลป์ พุทธศิลป์ ที่ต้องการสร้างให้เป็นศิลปะ โดยเฉพาะในสมัยพุทธกาลนั้น ไม่มีเนื่องจากคนอินเดียไม่นิยมสร้างสัญลักษณ์

ก็นับว่าเป็นศาสนวัตถุที่สำคัญเกี่ยวกับศาสนาธรรมในทางพระพุทธศาสนา๒ ศาสนบุคคลคือพุทธบริษัท๔ ได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา องค์ประกอบด้านนี้ไม่ก่อให้เกิดศิลปะ๕ ศาสนพิธีคือพิธีกรรมในทางพระพุทธศาสนาองค์ประกอบด้านนี้ไม่ก่อให้เกิดศิลปะ๕ ศาสนสถานคือ ก่อให้เกิดสถาปัตยกรรมในทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ วัด อุโบสถ สลุปเจดีย์ อาราม วิหาร ศาลาการเปรียญ เป็นต้น ๕ สร้างองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาทั้ง๕ ประการข้างต้นจะเห็นว่า มีองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาอยู่ถึง๓ ประการ

เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า เช่น แกะสลักไม้ หินอ่อน โลหะ หรืองานปูนปั้นเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า เช่น พระพุทธรูปปางต่างๆ เรียกศิลปะชนิดนี้โดยเฉพาะว่าปฏิมากรรม๒ ศาสนธรรมคือหลักคำสั่งสอนองค์ประกอบข้อนี้เป็นบ่อเกิดของพุทธศิลป์๒ ประเภทคือ๑ ประติมากรรมเกี่ยวกับพระไตรปิฎก เช่น ตู้พระไตรปิฎก การแกะสลักไม้ตู้พระไตรปิฎก๒ สถาปัตยกรรมเกี่ยวกับพระไตรปิฎก เช่น หอพระไตรปิฎก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีคัมภีร์พระไตรปิฎกอีกด้วยซึ่งโดยทั่วไปมี๔๕ เล่ม แม้มีได้ถูกจัดว่าเป็นศิลปะแต่ก็นับว่าเป็นศาสนวัตถุที่สำคัญเกี่ยวกับศาสนาธรรมในทางพระพุทธศาสนา๒ ศาสนบุคคลคือพุทธบริษัท๔ ได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา องค์ประกอบด้านนี้ไม่ก่อให้เกิดศิลปะ 4 ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ๒๕๕๒ หน้า ๔๘ 5 คุณโทชินธ์พุทธศาสนากับสังคมและวัฒนธรรมไทย กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์ ๒๕๕๕ หน้า ๑๒ 08 92111 indd 95 24 2 2560 14 54 05 96 วารสารมหาจุฬาริชาการปีที่๑๑ ฉบับที่๒๔ ศาสนพิธีคือพิธีกรรมในทางพระพุทธศาสนาองค์ประกอบด้านนี้ไม่ก่อให้เกิดศิลปะ๕ ศาสนสถานคือ ก่อให้เกิดสถาปัตยกรรมในทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ วัด อุโบสถ สลุปเจดีย์ อาราม วิหาร ศาลาการเปรียญ เป็นต้น จากองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาทั้ง๕ ประการข้างต้นจะเห็นว่า มีองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาอยู่ถึง๓ ประการที่ก่อให้เกิดศิลปะในด้านต่างๆ คือ พระพุทธเจ้า ศาสนธรรม และศาสนสถาน และศิลปะที่เกิดขึ้นมีทั้งที่เป็นศิลปะด้านจิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture สถาปัตยกรรม architecture และปฏิมากรรมซึ่งศิลปะเหล่านี้รวมเรียกว่า พุทธศิลป์ หรือ พุทธศิลป์ นั้นเอง พุทธศิลป์ ในสมัย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ที่ก่อให้เกิดศิลปะในด้านต่างๆคือพระพุทธเจ้าศาสนธรรมและศาสนสถานและศิลปะที่เกิดขึ้นมีทั้งที่เป็นศิลปะด้านจิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture สถาปัตยกรรม architecture และปฏิมากรรมซึ่งศิลปะเหล่านี้รวมเรียกว่าพุทธศิลป์หรือพุทธศิลปะนั่นเอง๒๔๕พัฒนาการของพุทธศิลป์ในล้านนาปรากฏหลักฐานขึ้นที่ราบลุ่มแม่น้ำกกหรือแคว้นโยนกเรียกว่าพุทธศิลป์แบบเชียงแสน๕๓ด้านสถาปัตยกรรมด้านประติมากรรมด้านจิตรกรรมโดยเอาชื่อเมืองเชียงแสนมากำหนดรูปแบบของ๕๓คุณโทชนัพุทธศาสนากับ

เช่นตัวพระไตรปิฎกการแกะสลักไม้ตัวพระไตรปิฎกสถาปัตยกรรมเกี่ยวกับพระไตรปิฎกเช่นหอพระไตรปิฎกเป็นต้นนอกจากนี้ยังมีคัมภีร์พระไตรปิฎกอีกด้วยซึ่งโดยทั่วไปมี๔๕เล่มและมีใตถูกจัดว่าเป็นศิลปะแต่ก็นับว่าเป็นศาสนวัตถุที่สำคัญเกี่ยวกับศาสนธรรมในทางพระพุทธศาสนาศาสนบุคคลคือพุทธบริษัท๔ได้แก่ภิกษุภิกษุณีอุบาสกและอุบาสิกาองค์ประกอบด้านนี้ไม่ก่อให้เกิดศิลปะ 4 ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๒๗หน้า๔๘ 5 คุณโทชนัพุทธศาสนากับสังคมและวัฒนธรรมไทยกรุงเทพมหานครโอเดียน สโรต๒๕๕๗หน้า๑๒ 08 92111 indd 95 24 2 2560 14 54 05 96 วารสาร มหาคัพวราการปีที่๑ฉบับที่๒๔ศาสนาพิธีคือพิธีกรรมในทางพระพุทธศาสนา องค์ประกอบด้านนี้ไม่ก่อให้เกิดศิลปะ๕ศาสนสถานคือก่อให้เกิดสถาปัตยกรรมในทางพระพุทธศาสนาได้แก่วัดอุโบสถสถูปเจดีย์อารามวิหารศาลาการเปรียญ เป็นต้นจากองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาทั้ง๕ประการข้างต้นจะเห็นว่ามีส่วนประกอบของพระพุทธศาสนาอยู่ถึง๓ประการที่ก่อให้เกิดศิลปะในด้านต่างๆคือพระพุทธเจ้าศาสนธรรมและศาสนสถานและศิลปะที่เกิดขึ้นมีทั้งที่เป็นศิลปะด้านจิตรกรรม painting ประติมากรรม sculpture สถาปัตยกรรม architecture และปฏิมากรรมซึ่งศิลปะเหล่านี้รวมเรียกว่าพุทธศิลป์หรือพุทธศิลปะนั่นเองพุทธศิลป์ในสมัยพุทธกาลพุทธศิลป์พุทธศิลป์ที่ต้องการสร้างให้เป็นศิลปะโดยเฉพาะในสมัยพุทธกาลนั้นไม่มีเนื่องจากคนอื่นแต่ไม่มีนิยมสร้างสัญลักษณ์หรือประดิษฐ์สิ่งต่างๆแทนตัวบุคคลที่ตนเคารพนับถือให้เป็นศิลปะแขนงใดแขนงหนึ่งแต่ก็ปรากฏว่ามีกรให้ความเคารพสิ่งของเครื่องใช้ของบุคคลที่ตนเคารพนับถืออย่างเช่นสิ่งของเครื่องใช้

๔๗พัฒนาการพุทธศิลป์ตั้งแต่พญามังรายสถาปนาอาณาจักรล้านนาขึ้นโดยการยึดครองแคว้นหริภุญชัยและสร้างเมืองเชียงใหม่ขึ้นเป็นราชธานีที่ราบลุ่มแม่น้ำปิงพระองค์ทรงยอมรับและสืบทอดพระพุทธศาสนาพร้อมทั้งพุทธศิลป์จากเมืองหริภุญชัยและเมืองเชียงแสนพิจารณาจากที่พระองค์ทรงโปรดให้มีการบูรณะซ่อมแซมเปลี่ยนรูปทรงพระธาตุหริภุญชัยจากเดิมให้เป็นเจดีย์ทรงกลมด้วยเหตุนี้พุทธศิลป์ของล้านนาได้พัฒนาการสืบทอดมาจากพุทธศิลป์แบบหริภุญชัยเป็นส่วนมากดังปรากฏหลักฐานให้

ขึ้นเป็นราชธานีที่ราบลุ่มแม่น้ำปิงพระองค์ทรงยอมรับและสืบทอดพระพุทธศาสนาพร้อมทั้งพุทธศิลป์จากเมืองหริภุญชัยและเมืองเชียงแสนเช่นพิจารณาจากที่พระองค์ทรงโปรดให้มีการบูรณะซ่อมแซมเปลี่ยนรูปทรงพระธาตุหริภุญชัยจากเดิมให้เป็นเจดีย์ทรงกลมด้วยเหตุนี้พุทธศิลป์ของล้านนาในการสืบทอดมาจากพุทธศิลป์ส่วนใหญ่เป็นแบบหริภุญชัยพุทธศิลป์นับว่าเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนามีการพัฒนาการด้วยเหตุนี้จึงปรากฏหลักฐานทางพุทธศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมจนถึงปัจจุบันเรียกว่าพุทธศิลป์หริภุญชัยเมื่อพญามังรายมีชัยเหนือกว่าเมืองพุกามได้ทรงนำเอาช่างแขนงต่างๆจากพุกามลงมาล้านนาด้วยดังปรากฏข้อความว่าดังเจ้าอังวะพุกามนั้นก็แสงปองไฟจากกันแลค้นแสงปองกันแล้วยังช่างหล่อช่างตีช่างช่างผู้ทรงสราดฉลาดทั้งหลายมากก็เลือกเอาผู้อันช่างหล่อช่างตีทั้งหลายช่างช่าง 2 หัวทั้งลูกสิดศิษย์ลูกน้องทั้งมวล 500 ทั้งเครื่องพร้อมแล้วจักยื่นถวายท้าวล้านนาสุรพลดำริห์กุล 2542 การสร้างสรรคงานพุทธศิลป์ในสังคมไทยภูมิภาคต่างๆย่อมมองเห็นสิ่งที่ก่อประโยชน์ทางพระพุทธศาสนาและสังคมหลายด้านเช่นประเพณีวิถีย่อมเป็นที่นิยมในท้องถิ่นต่างๆในพุทธศิลป์มีส่วนการสนับสนุนการวิถีย่อมสนับสนุนสร้างคุณค่าต่อไปให้มีคุณภาพและมาตรฐานในท้องถิ่นระดับสากลและเป็นแหล่งวัฒนธรรมแห่งวัฒนธรรมปราชญ์ชาวบ้านมีคนยอมรับนับถือวิถีชีวิตที่เรียบง่ายไม่ฟุ้งเฟ้อใช้ชีวิตแบบสมถะมีความซื่อสัตย์เป็นคนมีคุณธรรมยึดหลักพุทธธรรมไม่มีปัญหาทางด้านการเงินทุกคนให้การยอมรับนับถือใช้ชีวิตอย่างคนที่พออยู่พอกันไม่ทะยานอยากไปตามกิเลสฝ่ายต่ำใช้ชีวิตแบบมีสติวิธีการในการทำงานสามารถนำไปใช้ปฏิบัติในระดับบุคคลและชุมชน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ให้ความสำคัญอย่างจริงจังใฝ่ผู้พิการจะหลุดพ้นจากปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวมีสิทธิเข้าถึงใช้ประโยชน์จากบริการด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวอย่างเท่าเทียมกับคนทุกในสังคม๗๖กาญจนาแสงลิ้มสุวรรณและศรัณยาแสงลิ้มสุวรรณได้วิจัยเรื่องการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนผลการวิจัยพบว่าสถานการณ์ตลาดการท่องเที่ยวในปัจจุบันได้มีการแข่งขันอย่างรุนแรงทำให้ประเทศไทยต้องปรับทิศทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้อัตลักษณ์ของประเทศเช่นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตั้งนั้นการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว

และวัฒนธรรมพบว่าการท่องเที่ยวส่งผลในการเผยแพร่วัฒนธรรมจากท้องถิ่นสู่ท้องถิ่นวัฒนธรรมพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่นได้รับการถ่ายทอดจากชุมชนหนึ่งไปยังอีกชุมชนหนึ่งมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ดีโดยเฉพาะคนไทยกับคนต่างชาติเช่นมีการส่งทูตทางวัฒนธรรมไปต่างประเทศหรือต่างประเทศออกถึงวัฒนธรรมไทยที่หลากหลายของคนในชาติไทยจนเป็นที่ประจักษ์และเกิดความประทับใจของคนต่างชาติจึงเห็นได้ว่าชาวต่างชาติต่างชาติหลงใหลและชื่นชมในวัฒนธรรมไทยพากันหลงใหลมาท่องเที่ยวอย่างมากมากมายทั้งนี้สังคมไทยเป็นส่วนหนึ่งในการจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาอย่างต่อเนื่องความเป็นกันเองด้วยอัธยาศัยไมตรีของคนไทยเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่ทำให้ชาวต่างชาติหลงใหลมาแล้วก็อยากที่จะมาอีกโดยอัตลักษณ์ของคนไทยที่ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรกับคนทั่วไปการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่าการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้คนสนใจเนื่องจากประเทศไทยมีธรรมชาติที่สวยงามเช่นทะเลภูเขาป่าไม้ขนาดใหญ่ในเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวทางธรรมชาติทำให้เกิดการอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรทางธรรมชาติจากผู้คนในท้องถิ่นโดยช่วยกันดูแลรักษาธรรมชาติไม่ให้เสื่อมสลายและช่วยกันบำรุงรักษาทั้งสภาพป่าไม้ภูเขาท้องทะเลรักษาสภาพภูมิทัศน์ของชุมชนให้สวยงามและมีคุณค่าต่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของกาญจนาแสงลิ้มสุวรรณและศรัณยาแสงลิ้มสุวรรณ 2553 กล่าวว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศไทยและยังช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างไรก็ดีสถานการณ์ตลาดการท่องเที่ยวในปัจจุบันได้มีการแข่งขันอย่างรุนแรงทำให้ประเทศไทยต้องปรับทิศทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้อัตลักษณ์ของประเทศเช่นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบทความวิชาการนี้มีจุดมุ่งหมาย

เชิงมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่ต้องพัฒนาในประเทศไทย เพราะนอกจากการท่องเที่ยวจะเป็นอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้และนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยแล้วการท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดการสร้างอาชีพสืบเนื่องจากการท่องเที่ยวเช่นการผลิตหัตถกรรมพื้นบ้านหรือการให้บริการด้านต่างๆนับได้ว่าการท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการนำทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างไรก็ดีเนื่องจากสถานการณ์ตลาดการท่องเที่ยวในปัจจุบันมีการแข่งขันอย่างรุนแรงประเทศไทย

เพราะวัดกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวและทางชาวบ้านเองก็มีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมโดยแอบอิงประโยชน์จากการท่องเที่ยวของวัดเป็นปัจจัยสำคัญของการดำรงชีวิตซึ่งทำให้ชาวบ้านส่วนใหญ่จำเป็นต้องปรับตัวเข้าหานักท่องเที่ยวจากต่างชาติที่เดินทางเข้ามาอย่างหลากหลายเพื่อให้สามารถสื่อสารและประกอบธุรกิจได้อย่างราบรื่นซึ่งทำให้พฤติกรรมแตกต่างไปจากอดีต 66 ผลกระทบทางด้านวิถีชีวิตการที่วัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามามากขึ้นโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมเนื่องเพราะนักท่องเที่ยวที่นำเอาวัฒนธรรมตะวันตกต่างๆเข้ามาภายในวัดและสังคมไทยทำให้บทบาทของวัดผิดไปจากในอดีต กล่าวคือสมัยก่อนวัดเป็นศูนย์กลางทางสังคมซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนแต่ในปัจจุบันบทบาทของวัดในเมืองส่วนใหญ่จะเน้นไปในด้านพิธีกรรมทางศาสนาการทำบุญตามประเพณีต่างๆเช่นการจัดงานวัดประจำปีที่มีกิจกรรมต่างๆมากมายไม่ว่าจะเป็นการจัดคอนเสิร์ตการเล่นที่มีลักษณะเป็นการพนันเป็นต้นซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นกิจกรรมที่พุ่มเฟิยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ซึ่งกิจกรรมต่างๆเหล่านี้ทำให้แก่นแท้ทางพระพุทธศาสนาถูกบิดเบือนไปในทางที่ไม่ถูกต้องทำให้พุทธศาสนิกชนดำเนินชีวิตในทางที่ไม่ถูกต้องอาจกล่าวโดยสรุปการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่ต้องพัฒนาในประเทศไทยโดยสามารถจำแนกสาเหตุได้ดังนี้กระทรวงวัฒนธรรม 2559 1 การท่องเที่ยวจะเป็นอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้และนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยแล้วการท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดการสร้างอาชีพสืบเนื่องจากการท่องเที่ยวเช่นการผลิตหัตถกรรมพื้นบ้านหรือการให้บริการด้านต่างๆนับได้ว่าการท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

พุทธรูปเป็นนามมงคลที่เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวรวมถึงประวัติความเก่าแก่ ความศักดิ์สิทธิ์ความงดงามวิจิตรทางศิลปกรรมแบบล้านนาเป็นจุดแข็งของวัด นามมงคลทั้ง๙แห่ง๓แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววัดนามมงคลควรให้ ความสำคัญ๕ประการคือ๑ส่งเสริมสถิติ๒สะอาด๓สุขสบาย๔สงบเย็นใจและ๕สัปปายะ๘๐ดวงสมรพิกสังขได้ดำเนินการวิจัยการสำรวจทุนทางสังคมและการจัด เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลศาลายาจังหวัด นครปฐมพบว่าแหล่งท่องเที่ยว

รูปวัดนามมงคลมีความเก่าแก่มีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับที่มาของชื่อที่เป็นมงคล และมีความเกี่ยวเนื่องกับประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ 2 นามของวัดพระ เจดีย์และพระพุทธรูปเป็นนามมงคลที่เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวรวมถึงประวัติ ความเก่าแก่ความศักดิ์สิทธิ์ความงดงามวิจิตรทางศิลปกรรมแบบล้านนาเป็นจุด แข็งของวัดนามมงคลทั้ง 9 แห่ง 3 แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววัดนาม มงคลควรให้ความสำคัญ 5 ประการคือ 1 ส่งเสริมสถิติ 2 สะอาด 3 สุขสบาย 4 สงบเย็นใจและ 5 สัปปายะค่าสำคัญแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงศาสนา วัดนามมงคล 213 ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2561 วารสารภาษาศาสตร์ และวัฒนธรรม Religious Tourism Development Guidelines for AuspiciousName Temples in Muang District Chiang Mai Province Prateep Puchthonglang1 Prowpilas Prasitbureerak2 and Yathaweemint Puchthonglang3 1Department of Social Sciences and Humanities Faculty of Business Administration and Liberal Arts 2Department of Accounting Faculty of Business Administration and Liberal Arts 3 Independent Researcher 1 2Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Mai Thailand 3128 Huay kaew road Muang Chiangmai Thailand Abstract This research was conducted for the following objectives 1 to study the history beliefs towards pagodas and Buddha images of auspiciousname temples 2 to study the potential of temples as religious tourism destinations and 3 to find approaches to developing temples for religious

เส้นที่เดิมที่มีความเป็นเมืองเก่าประกอบกับแนวคิดในการพัฒนาเมืองว่าจะ พัฒนาสู่สากลซึ่งทำให้เมือง Kanazawa เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเปิดรับ ศิลปะจากต่างประเทศนอกจากนี้เมือง Kanazawa ยังเป็นเมืองศูนย์กลางทาง เศรษฐกิจเป็นจุดศูนย์กลางของทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถใน ภูมิภาคที่สามารถร่วมมือกับทางเทศบาลในการพัฒนาเมืองได้และปัจจัยที่ สำคัญคือการมีอำนาจบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ผู้นำท้องถิ่นสามารถบริหาร จัดการและดำเนินการนโยบายพัฒนาท้องถิ่นได้โดย

ศิลปะสอดคล้องกับจากการศึกษาของชุดนิพนธ์ชุดนิพนธ์ชุดนิพนธ์ 2557 บทคัดยอกล่าวว่าที่ประเทศญี่ปุ่นการพัฒนาเมือง Kanazawa มีภูมิหลังทาง ประวัติศาสตร์ที่สัมพันธ์กับด้านศิลปะมายาวนานและมีความต้องการสร้างเส้นที่ แบบใหม่ที่แตกต่างจากเส้นที่เดิมที่มีความเป็นเมืองเก่าประกอบกับแนวคิดใน การพัฒนาเมืองว่าจะพัฒนาสู่สากลซึ่งทำให้เมือง Kanazawa เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และเปิดรับศิลปะจากต่างประเทศนอกจากนี้เมือง Kanazawa ยัง เป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจเป็นจุดศูนย์กลางของทรัพยากรมนุษย์ที่มีความ รู้ความสามารถในภูมิภาคที่สามารถร่วมมือกับทางเทศบาลในการพัฒนาเมืองได้ และปัจจัยที่สำคัญคือการมีอำนาจบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ผู้นำท้องถิ่น สามารถบริหารจัดการและดำเนินการนโยบายพัฒนาท้องถิ่นได้โดยตรงซึ่งนายก เทศมนตรีเมือง Kanazawa ในขณะนั้นได้มีความสนใจในด้านการสร้างเส้นที่ที่ แปลกใหม่ให้แก่เมือง Kanazawa ซึ่งเส้นที่ที่ทางเมือง Kanazawa ได้เลือกก็คือเมืองที่มีการผสมผสานกันของศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมและศิลปวัฒนธรรมใน ยุคใหม่ที่ทันสมัยนั่นเองซึ่งสอดคล้องกับพรรณีวิรุณานนท์ 2551 7779 กล่าวว่า เพื่อให้สามารถบริหารจัดการในพื้นที่ซึ่งมีปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตก ต่างและหลากหลายและมีโอกาสพัฒนาให้เป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของ ประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการเชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่ายจะ ต้องพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วยดังนั้นเครือข่ายต้องมีการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิก ดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกันซึ่งอาจ เป็นกิจกรรมเฉพาะกิจตามความจำเป็นเมื่อภารกิจบรรลุเป้าหมายแล้วเครือข่าย

ตรงซึ่งนายกเทศมนตรีเมือง Kanazawa ในขณะนั้นได้มีความสนใจในด้านการ สร้างเส้นที่ที่แปลกใหม่ให้แก่๘๒ขึ้นศรีสวัสดิ์และคณะกรรมการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมกรณีศึกษาวัฒนธรรมชุมชนชาวกายในเขตอีสานใต้และลาวใต้ รายงานการวิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยสกว๕๕๐

ที่ยั่งยืนตามหลักทางพระพุทธศาสนาผ่านกิจกรรมเชิงพุทธด้านความเชื่อดั้งเดิม ที่หล่อหลอมคุณค่าทางด้านศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดี งามของวัดและชุมชนได้แก่ความเชื่อวิถีชีวิตชุมชนวัฒนธรรมประเพณีกิจกรรม พุทธวิถีเอกสารอ้างอิงกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 2558 แผนยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวไทยพศ 2558 2560 กรุงเทพฯกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 2558 ขาววิทย์เกษตรศิริ 2547 ประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2547 ขึ้นศรีสวัสดิ์และคณะ 2550 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกรณีศึกษาวัฒนธรรมชุมชนชาวกายในเขตอีสานใต้ และลาวใต้รายงานการวิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยสกว 2550 บุญ เลิศจิตต์วัฒนา 2548 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกรุงเทพฯเพรสแอนด์ดีไซน์ พระมหาสุทนต์ญาณโร 2552 รูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดใน กรุงเทพมหานครรายงานการวิจัยสถาบันวิจัย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

โจทย์วัตถุประสงค์การทำวิจัยข้อที่๑๒ในการส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวตามหลักคิดความเชื่อและเส้นทางบุญที่มีความเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวทุกเพศทุกวัยคัดเลือกเป้าหมายแต่ละพื้นที่แบบเจาะจง Purposive Sampling ที่ได้จาลงสำรวจข้อมูลภาคสนามเพื่อศึกษาสภาพการณ์และศักยภาพการท่องเที่ยวเมืองศิลปะสร้างสรรค์ของจังหวัด

และ 5 ชุดปฏิบัติการเส้นทางท่องเที่ยว 5 การเก็บรวบรวมข้อมูลการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยออกเป็น 6 ะยะมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้ระยะที่ 1 การจัดประชุมทีมวิจัยเพื่อชี้แจงความรูความเข้าใจการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปะการจัดสัมมนากลุ่มย่อยการประเมินเพื่อประเมินเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปะและการจำลองออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปะของกลุ่มจังหวัดล้านนาระยะที่ 2 การศึกษาภาคสนาม Field Study และการลงสำรวจข้อมูลภาคสนาม Field Study โดยการใช้พื้นที่พัฒนาเมืองศิลปะเชิงสร้างสรรค์และการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดล้านนาระยะที่ 3 คัดเลือกเป้าหมายแต่ละพื้นที่แบบเจาะจง Purposive Sampling ที่ได้จาลงสำรวจข้อมูลภาคสนามเพื่อศึกษาสภาพการณ์และศักยภาพการท่องเที่ยวศิลปะเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มจังหวัดล้านนาระยะที่ 4 เป็นการระดมความเห็นของตัวแทนวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวศิลปะในพื้นที่กลุ่มของจังหวัดล้านนาตัวแทนเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและผู้ประกอบ

และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหารูปแบบการจัดการวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามแบบอารยสถาปัตย์ในภาคเหนือตอนบนโดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้แบบสอบถามการจัดการวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามแบบอารยสถาปัตย์ในภาคเหนือตอนบนเพื่อนำผลการตอบมารีวิเคราะห์หาความเที่ยงตรง Validity และความเชื่อมั่น Reliability โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา Coefficient Alpha ของ Cronbach เป็นวิธีการวัดความ

หลงววิหารจังหวัดเชียงใหม่กลุ่มเป้าหมายแบ่งเป็น 2 กลุ่ม 1 การวิจัยเชิงปริมาณ 400 คนได้แก่ผู้สูงอายุผู้พิการพระสงฆ์สามเณรนักท่องเที่ยวชาวไทย 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ 25 คนได้แก่ตัวแทนผู้สูงอายุผู้พิการพระสงฆ์สามเณรนักท่องเที่ยวชาวไทยชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 25 รูปคนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสำรวจแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์และแนวทางการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานขอบเขตการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้มีวิธีการและระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1 ช่วงที่ 1 ระยะเวลา มีนาคม เมษายน 2564 เป็นการศึกษาด้านเนื้อหาแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเครื่องมือแบบสอบถามและเครื่องมือเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ว่ามีปัจจัยเงื่อนไขอะไรไปสู่การพัฒนาวัดงานนามมงคลที่มีวัดกรรมการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบอารยสถาปัตย์ในจังหวัดเชียงใหม่ 2 ช่วงที่ 2 ระยะเวลา พฤษภาคม มิถุนายน 2564 การสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 รูปคนเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือหรือความเที่ยงตรงของข้อมูลแล้วนำไปสู่การทดลองในพื้นที่ใกล้เคียงกันตามสูตรทางสถิติหาความเที่ยงตรง Validity และความเชื่อมั่น Reliability โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา Coefficient Alpha ของ Cronbach โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จากนั้นทดลอง

๘๒พื้นที่สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวของวัดในจังหวัดเชียงรายสามารถรับชมผ่านช่องทาง Youtube ด้านล่างจังหวัดเชียงใหม่๑วัดพระธาตุดอยสุเทพวรวิหารตำบลสุเทพอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหารสร้างขึ้นเมื่อปีพศ๑๙๒๙ในสมัยพญาภิเษกนาคษัตริย์องค์ที่๖แห่งอาณาจักรล้านนาราชวงศ์มังรายพระองค์ทรงได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุองค์ใหญ่ที่ได้ทรงเก็บไว้สัการบูชาส่วนพระองค์ถึง๑๓ปีมาบรรจุไว้ที่นี่ด้วยการทรงอธิษฐานเสี่ยงข่าง

วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหารวัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร(พระอารามหลวงชั้นโทชนิดราชวรวิหารตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุยวัดมีความสูงจากระดับที่ราบเชียงใหม่ราว 689 เมตรและมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง1,046เมตรเป็นหนึ่งในวัดที่มีความสำคัญมากที่สุดของจังหวัดเชียงใหม่ก่อสร้างตามแบบศิลปะล้านนามีเจดีย์ทรงเชียงแสนฐานสูงย่อมระฆังทรงแปดเหลี่ยมปิดด้วยทองจังโก 2 ชั้นลานเจดีย์เป็นจุดชมทิวทัศน์เมืองเชียงใหม่ทางขึ้นเป็นบันไดนาคเจดีย์เศียรกอบูนเจ้าอาวาสรูปปัจจุบันคือพระธรรมเสนาบดี(สงฆ์สุวณฺณสิริ)วัดพระธาตุดอยสุเทพสร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 1927 (จ.ศ. 746 )ในสมัยพญาภิเษกนาคษัตริย์องค์ที่ 6 แห่งอาณาจักรล้านนาราชวงศ์มังรายพระองค์ทรงได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุองค์ใหญ่ที่ได้ทรงเก็บไว้สัการบูชาส่วนพระองค์ถึง 13 ปีมาบรรจุไว้ที่นี่ด้วยการทรงอธิษฐานเสี่ยงข่างมงคลเพื่อเสี่ยงทายสถานที่ประดิษฐานพอข่างมงคลเดินมาถึงยอดดอยสุเทพพม้นก็ร้องสามครั้งพร้อมกับทำประทักษิณสามรอบแล้วล้มลงพระองค์จึงโปรดเกล้าฯให้ขุดดินลึก 8 ศอกกว้าง 6 วา 3 ศอกหาแท่นหินใหญ่ 6 แท่นมาวางเป็นรูปหีบใหญ่ในหลุมแล้วอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุลงประดิษฐานไว้จากนั้นถ่มด้วยหินแล้วก่อพระเจดีย์สูง 5 วาครอบบนันด้วยเหตุนี้จึงห้ามพุทธศาสนิกชนที่ไปนมัสการสวมรองเท้าในบริเวณพระธาตุและมีให้สตรีเข้าไปบริเวณนั้นในปีพ.ศ. 2081 สมัยพระเมืองเกษเกล้ากษัตริย์องค์ที่ 12 ได้โปรดฯให้เสริมพระเจดีย์ให้สูงกว่าเดิมเป็นกว้าง 6 วาสูง 11 ศอกพร้อมทั้งให้ช่างนำทองคำทำเป็นรูปดอกบัวทองใส่บนยอดเจดีย์และต่อมาเจ้าท้าวทรายคำราชโอรสได้ทรงให้ตีทองคำเป็นแผ่น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

มณฑลเพื่อเสียดยสถานทีประดิษฐานพอข้างมณฑลเดินมาถึงยอดดอยสุเทพ  
มันก็ร่องสามครั้งพร้อมกันทำทักษิณาวัตรสามรอบแล้วล้มลงพระองค์จึงโปรด  
เกล้าฯให้ขุดดินลึก๘ศอกกว้าง๖วา๓ศอกหาแท่นหินใหญ่๖แท่นมาวางเป็นรูป  
หีบใหญ่ในหลุมแล้วอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุลงประดิษฐานไว้จากนั้นถมด้วย  
หินแล้วก่อพระเจดีย์สูง๕วาครอบบนนั้นตามประวัตินี้แห่งดอยสุเทพนั้นเชื่อกันว่า  
เดิมภูเขาแห่งนี้เป็นที่

วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหารวัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร()พระอาราม  
หลวงชั้นโทชนิดราชวรวิหารตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุยวัดมีความ  
สูงจากระดับที่ราบเชียงใหม่ราว 689 เมตรและมีมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปาน  
กลาง1,046เมตรเป็นหนึ่งในวัดที่มีความสำคัญมากที่สุดของจังหวัดเชียงใหม่  
ก่อสร้างตามแบบศิลปะล้านนามีเจดีย์ทรงเชียงแสนฐานสูงย่อมระฆังทรงแปด  
เหลี่ยมปิดด้วยทองจังโก 2 ชั้นลานเจดีย์เป็นจุดชมทิวทัศน์เมืองเชียงใหม่ทาง  
ขึ้นเป็นบันไดนาคเจ็ดเศียรก่อปูนเจ้าอาวาสรูปปัจจุบันคือพระธรรมเสนาบดี(ธง  
ชัยสุวณฺเณสิริ)วัดพระธาตุดอยสุเทพสร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 1927 (จ.ศ. 746 )ในสมัย  
พญาแก้วนักขัตตฤกษ์องค์ที่ 6 แห่งอาณาจักรล้านนาราชวงศ์มังรายพระองค์ทรงได้อัญ  
เชิญพระบรมสารีริกธาตุองค์ใหญ่ที่ได้ทรงเก็บไว้สักการบูชาส่วนพระองค์ถึง  
13 ปีมาบรรจุไว้ที่นี้ด้วยการทรงอธิษฐานเสี่ยงข่างมณฑลเพื่อเสียดยสถานที  
ประดิษฐานพอข้างมณฑลเดินมาถึงยอดดอยสุเทพมันก็ร่องสามครั้งพร้อมกันทำ  
ประทักษิณสามรอบแล้วล้มลงพระองค์จึงโปรดเกล้าฯให้ขุดดินลึก 8 ศอกกว้าง  
6 วา 3 ศอกหาแท่นหินใหญ่ 6 แท่นมาวางเป็นรูปหีบใหญ่ในหลุมแล้วอัญเชิญ  
พระบรมสารีริกธาตุลงประดิษฐานไว้จากนั้นถมด้วยหินแล้วก่อพระเจดีย์สูง 5 วา  
ครอบบนนั้นด้วยเหตุนี้จึงห้ามพุทธศาสนิกชนที่ไปนมัสการสวมรองเท้าในบริเวณ  
พระธาตุและมีให้สตรีเข้าไปบริเวณนั้นในปีพ.ศ. 2081 สมัยพระเมืองเกษเกล้า  
กษัตริย์องค์ที่ 12 ได้โปรดฯ

ศิลปะแบบลังกาตามประวัติกล่าวว่าพระเจ้าสีหะพระมหากษัตริย์แห่งลังกา  
ทวีปทรงสร้างขึ้นเมื่อพศ๗๐๐ต่อมาเจ้านครศรีธรรมราชได้ไปขอมมาถวายพระร่วง  
แห่งกรุงสุโขทัยเมื่อสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่๑แห่งกรุงศรีอยุธยาได้กรุง  
สุโขทัยเป็นเมืองขึ้นจึงได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินที่ประดิษฐานที่กรุงศรีอยุธยา  
ต่อมาได้มีผู้นำไปไว้ที่เมืองกำแพงเพชรและเชียงรายเมื่อพระเจ้าแสนเมืองมา  
เจ้านครเชียงใหม่ยกทัพไปตีเมืองเชียงรายได้จึงได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินที่  
ประดิษฐานที่เชียงใหม่พร้อมกับพระ

พระพุทธรูปหินที่พระพุทธรูปหินคเป็นพระพุทธรูปโบราณหล่อด้วยสำริดหุ้มทอง  
ปางสมาธิสูง 79 เซนติเมตรหน้าตักกว้าง 63 เซนติเมตรเป็นศิลปะแบบลังกา  
ตามประวัติกล่าวว่าพระเจ้าสีหะพระมหากษัตริย์แห่งลังกาทวีปทรงสร้างขึ้น  
เมื่อพ.ศ. 700 ต่อมาพระเจ้าศรีธรรมไตรราชแห่งราชอาณาจักรตามพรลิงก์ได้ไป  
ขอมมาถวายพระร่วงแห่งกรุงสุโขทัยเมื่อสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 แห่งกรุง  
ศรีอยุธยาได้กรุงสุโขทัยเป็นเมืองขึ้นจึงได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินที่ประดิษฐาน  
ที่กรุงศรีอยุธยาต่อมาได้มีผู้นำไปไว้ที่เมืองกำแพงเพชรและเชียงรายเมื่อ  
พระเจ้าแสนเมืองมาเจ้านครเชียงใหม่ยกทัพไปตีเมืองเชียงรายได้จึงได้อัญเชิญ  
พระพุทธรูปหินที่ประดิษฐานที่เชียงใหม่พร้อมกับพระแก้วมรกตเมื่อสมเด็จพระ  
นารายณ์มหาราชตีเมืองเชียงใหม่ได้เมื่อพ.ศ. 2205 ได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินค  
มาประดิษฐานที่วัดพระศรีสรรเพชญ์กรุงศรีอยุธยาเป็นเวลานานถึง 105 ปีเมื่อ  
เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 แก่พม่าในพ.ศ. 2310 ชาวเชียงใหม่ได้อัญเชิญพระ  
พุทธรูปหินคกลับไปเชียงใหม่เมื่อมณฑลพายัพได้กลับมาเป็นของไทยในสมัย  
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชสมเด็จพระบรมราชาเจ้ามหาสุร  
สิงหนาทโปรดให้อัญเชิญลงมาตั้งกรุงเทพมหานครเมื่อปีพ.ศ. 2338 โดย  
ประดิษฐานอยู่ณพระที่นั่งพุทไธสวรรย์พระราชวังบวรสถานมงคลนิยมเชิญออก  
มาช่วงเทศกาลสงกรานต์ให้ประชาชนไทยได้สักการะและสรรน่านามตำนานเล่า  
สืบต่อกันถึงความศักดิ์สิทธิ์แห่งองค์พระพุทธรูปหินคว่า"การสร้างได้ประกอบขึ้น  
ด้วยแรงอธิษฐาน 3 ประการคือ 1 )คำอธิษฐานของพระอรหันต์ผู้ร่วมพิธี 2 )แรง  
อธิษฐานของพระเจ้ากรุงลังกาผู้สร้าง 3 )อานภาพแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัม  
พุทธเจ้าการที่พระพุทธรูปหินคเสด็จประทับอยู่ที่ใดพระพุทธศาสนาย่อม

๘๕พระศรีสรรเพชญ์กรุงศรีอยุธยาเป็นเวลานานถึง๑๐๕ปีเมื่อเสียกรุงศรีอยุธยา  
ครั้งที่๒แก่พม่าในพศ๒๓๑๐ชาวเชียงใหม่ได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินคกลับไป  
เชียงใหม่เมื่อมณฑลพายัพได้กลับมาเป็นของไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระ  
พุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชสมเด็จพระบรมราชาเจ้ามหาสุรสิงหนาทโปรด  
ให้อัญเชิญลงมาตั้งกรุงเทพมหานครเมื่อปีพศ๒๓๓๘ปัจจุบันพระพุทธรูปหินค  
ประดิษฐานอยู่ณพระที่นั่งพุทไธสวรรย์พระราชวังบวรสถานมงคลโดยจะมีพิธี  
เชิญออกมาช่วงเทศกาลสงกรานต์ให้ประชาชน

พระพุทธรูปหินที่พระพุทธรูปหินคเป็นพระพุทธรูปโบราณหล่อด้วยสำริดหุ้มทอง  
ปางสมาธิสูง 79 เซนติเมตรหน้าตักกว้าง 63 เซนติเมตรเป็นศิลปะแบบลังกา  
ตามประวัติกล่าวว่าพระเจ้าสีหะพระมหากษัตริย์แห่งลังกาทวีปทรงสร้างขึ้น  
เมื่อพ.ศ. 700 ต่อมาพระเจ้าศรีธรรมไตรราชแห่งราชอาณาจักรตามพรลิงก์ได้ไป  
ขอมมาถวายพระร่วงแห่งกรุงสุโขทัยเมื่อสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 แห่งกรุง  
ศรีอยุธยาได้กรุงสุโขทัยเป็นเมืองขึ้นจึงได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินที่ประดิษฐาน  
ที่กรุงศรีอยุธยาต่อมาได้มีผู้นำไปไว้ที่เมืองกำแพงเพชรและเชียงรายเมื่อ  
พระเจ้าแสนเมืองมาเจ้านครเชียงใหม่ยกทัพไปตีเมืองเชียงรายได้จึงได้อัญเชิญ  
พระพุทธรูปหินที่ประดิษฐานที่เชียงใหม่พร้อมกับพระแก้วมรกตเมื่อสมเด็จพระ  
นารายณ์มหาราชตีเมืองเชียงใหม่ได้เมื่อพ.ศ. 2205 ได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินค  
มาประดิษฐานที่วัดพระศรีสรรเพชญ์กรุงศรีอยุธยาเป็นเวลานานถึง 105 ปีเมื่อ  
เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 แก่พม่าในพ.ศ. 2310 ชาวเชียงใหม่ได้อัญเชิญพระ  
พุทธรูปหินคกลับไปเชียงใหม่เมื่อมณฑลพายัพได้กลับมาเป็นของไทยในสมัย  
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชสมเด็จพระบรมราชาเจ้ามหาสุร  
สิงหนาทโปรดให้อัญเชิญลงมาตั้งกรุงเทพมหานครเมื่อปีพ.ศ. 2338 โดย  
ประดิษฐานอยู่ณพระที่นั่งพุทไธสวรรย์พระราชวังบวรสถานมงคลนิยมเชิญออก  
มาช่วงเทศกาลสงกรานต์ให้ประชาชนไทยได้สักการะและสรรน่านามตำนานเล่า  
สืบต่อกันถึงความศักดิ์สิทธิ์แห่งองค์พระพุทธรูปหินคว่า"การสร้างได้ประกอบขึ้น  
ด้วยแรงอธิษฐาน 3 ประการคือ 1 )คำอธิษฐานของพระอรหันต์ผู้ร่วมพิธี 2 )แรง  
อธิษฐานของพระเจ้ากรุงลังกาผู้สร้าง 3 )อานภาพแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัม  
พุทธเจ้าการที่พระ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๘๖๓ วัดเจดีย์หลวงวรวิหารวัดพระสิงห์อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่วัดเจดีย์หลวงมีชื่อเรียกหลายชื่อได้แก่ราชกฤดาการวัดโชติการามตั้งอยู่ใจกลางเมืองเชียงใหม่ที่ถนนพระปกเกล้าเป็นวัดที่มีชื่อเสียงและมีเจดีย์ใหญ่ที่เก่ากว่า๕๐๐ปีสร้างขึ้นในรัชสมัยของพระเจ้าแสนเมืองมาจักรัตรีลำดับที่๗แห่งราชวงศ์มังรายไม่ปรากฏปีที่สร้างแน่ชัดสันนิษฐานว่าวัดแห่งนี้น่าจะสร้างในปีพศ๑๙๓๓ถ้านับจนถึงปัจจุบันมีอายุ๒๖๒ปีวัดเจดีย์หลวงเป็นพระอารามหลวง

วัดเจดีย์หลวงวรวิหารวัดเจดีย์หลวงวรวิหาร()เป็นพระอารามหลวงในจังหวัดเชียงใหม่มีชื่อเรียกหลายชื่อได้แก่ราชกฤดาการวัดโชติการามสร้างขึ้นในรัชสมัยพญาแสนเมืองมาพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 7 แห่งราชวงศ์มังรายไม่ปรากฏปีที่สร้างแน่ชัดสันนิษฐานว่าวัดแห่งนี้น่าจะสร้างในปีพ.ศ. 1928 - 1945 และมีการบูรณะมาหลายสมัยโดยเฉพาะพระเจดีย์ที่ปัจจุบันมีขนาดความกว้างด้านละ 60 เมตรเป็นองค์พระเจดีย์ที่มีความสำคัญอีกองค์หนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่วัดเจดีย์หลวงสร้างอยู่กลางใจเมืองเชียงใหม่ซึ่งแต่เดิมถือว่าเป็นศูนย์กลางทางการปกครองของอาณาจักรล้านนาตั้งอยู่เลขที่ 103 ถนนพระปกเกล้าตำบลพระสิงห์อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่เนื้อที่ภายในวัดประมาณ 32 ไร่ 1 งาน 27 ตารางวาจุลศักราช 289 (พ.ศ. 1874 )พญาแสนภูโปรดให้สร้างเมืองเชียงใหม่แสนและต่อมาอีก 4 ปีทรงสร้างมหาวิหารขึ้นในท่ามกลางเมืองเชียงใหม่คือวัดเจดีย์หลวงองค์ที่ 1 ซึ่งอยู่ในวัดพระเจ้าตนหลวงเมืองเชียงใหม่สมัยพระเจ้าแสนเมืองมาซึ่งเป็นโอรสของพญากือนาขณะที่มีพระชนมายุ 39 ปีพระองค์โปรดให้สร้างพระเจดีย์หลวงกลางเมืองเชียงใหม่แต่ยังไม่ทันแล้วเสร็จก็สวรรคตพระราชินีผู้เป็นอัครมเหสีของพระองค์ได้โปรดให้ทำยอดพระธาตุเจดีย์หลวงจนแล้วเสร็จปีพ.ศ. 2055 พระเมืองแก้วพร้อมด้วยชาวเมืองทั้งหลายเอาเงินมาทำกำแพงล้อมพระธาตุเจดีย์หลวง 3 ชั้นได้เงิน 254 กิโลกรัมจากนั้นจึงได้อาเงินมาแลกเปลี่ยนทองคำจำนวน 30 กิโลกรัมแล้วแผ่เป็นแผ่นทับหุ้มองค์พระธาตุเจดีย์หลวงเมื่อรวมกับทองคำที่หุ้มองค์พระเจดีย์หลวงอยู่เดิมได้น้ำหนักทองคำถึง2,382.517กิโลกรัมประมาณพ.ศ

แบบโบราณเมื่อจุลศักราช๒๘๙๗พศ๑๘๗๔พระเจ้าแสนภูโปรดให้สร้างเมืองเชียงใหม่และต่อมาอีก๔ปีทรงสร้างมหาวิหารขึ้นในท่ามกลางเมืองเชียงใหม่คือวัดเจดีย์หลวงองค์ที่๑ซึ่งอยู่ในวัดพระเจ้าตนหลวงเมืองเชียงใหม่สมัยพระเจ้าแสนเมืองมาซึ่งเป็นโอรสของพระเจ้ากือนาขณะที่มีพระชนมายุ๓๙ปีพระองค์โปรดให้สร้างพระเจดีย์หลวงกลางเมืองเชียงใหม่แต่ยังไม่ทันแล้วเสร็จก็ทรงสวรรคตพระราชินีผู้เป็นอัครมเหสีของพระองค์ได้โปรดให้ทำยอด

วัดเจดีย์หลวงวรวิหารวัดเจดีย์หลวงวรวิหาร()เป็นพระอารามหลวงในจังหวัดเชียงใหม่มีชื่อเรียกหลายชื่อได้แก่ราชกฤดาการวัดโชติการามสร้างขึ้นในรัชสมัยพญาแสนเมืองมาพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 7 แห่งราชวงศ์มังรายไม่ปรากฏปีที่สร้างแน่ชัดสันนิษฐานว่าวัดแห่งนี้น่าจะสร้างในปีพ.ศ. 1928 - 1945 และมีการบูรณะมาหลายสมัยโดยเฉพาะพระเจดีย์ที่ปัจจุบันมีขนาดความกว้างด้านละ 60 เมตรเป็นองค์พระเจดีย์ที่มีความสำคัญอีกองค์หนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่วัดเจดีย์หลวงสร้างอยู่กลางใจเมืองเชียงใหม่ซึ่งแต่เดิมถือว่าเป็นศูนย์กลางทางการปกครองของอาณาจักรล้านนาตั้งอยู่เลขที่ 103 ถนนพระปกเกล้าตำบลพระสิงห์อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่เนื้อที่ภายในวัดประมาณ 32 ไร่ 1 งาน 27 ตารางวาจุลศักราช 289 (พ.ศ. 1874 )พญาแสนภูโปรดให้สร้างเมืองเชียงใหม่แสนและต่อมาอีก 4 ปีทรงสร้างมหาวิหารขึ้นในท่ามกลางเมืองเชียงใหม่คือวัดเจดีย์หลวงองค์ที่ 1 ซึ่งอยู่ในวัดพระเจ้าตนหลวงเมืองเชียงใหม่สมัยพระเจ้าแสนเมืองมาซึ่งเป็นโอรสของพญากือนาขณะที่มีพระชนมายุ 39 ปีพระองค์โปรดให้สร้างพระเจดีย์หลวงกลางเมืองเชียงใหม่แต่ยังไม่ทันแล้วเสร็จก็สวรรคตพระราชินีผู้เป็นอัครมเหสีของพระองค์ได้โปรดให้ทำยอดพระธาตุเจดีย์หลวงจนแล้วเสร็จปีพ.ศ. 2055 พระเมืองแก้วพร้อมด้วยชาวเมืองทั้งหลายเอาเงินมาทำกำแพงล้อมพระธาตุเจดีย์หลวง 3 ชั้นได้เงิน 254 กิโลกรัมจากนั้นจึงได้อาเงินมาแลกเปลี่ยนทองคำจำนวน 30 กิโลกรัมแล้วแผ่เป็นแผ่นทับหุ้มองค์พระธาตุเจดีย์หลวงเมื่อรวมกับทองคำที่หุ้มองค์พระเจดีย์หลวงอยู่เดิมได้น้ำหนัก

๘๗น่าจะสร้างในปีพศ๑๘๗๒พศ๑๘๕๕วัดเจดีย์หลวงเป็นพระอารามหลวงแบบโบราณมีการบูรณะมาหลายสมัยโดยเฉพาะพระเจดีย์ที่ปัจจุบันมีขนาดความกว้างด้านละ๖๐เมตรเป็นองค์พระเจดีย์ที่มีความสำคัญที่สุดองค์หนึ่งในเชียงใหม่วัดเจดีย์หลวงสร้างอยู่กลางใจเมืองเชียงใหม่ซึ่งแต่เดิมถือว่าเป็นศูนย์กลางทางการปกครองของอาณาจักรล้านนาปัจจุบันบริเวณวัดเจดีย์หลวงกลางเมืองเชียงใหม่มีสิ่งสักการะหลากหลายได้แก่เจดีย์หลวงอินทขีลต้นยางกุ่มกัณฑ์พระฤาษีซึ่งสะท้อนพัฒนาการคดี

วัดเจดีย์หลวงวรวิหารวัดเจดีย์หลวงวรวิหาร()เป็นพระอารามหลวงในจังหวัดเชียงใหม่มีชื่อเรียกหลายชื่อได้แก่ราชกฤดาการวัดโชติการามสร้างขึ้นในรัชสมัยพญาแสนเมืองมาพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 7 แห่งราชวงศ์มังรายไม่ปรากฏปีที่สร้างแน่ชัดสันนิษฐานว่าวัดแห่งนี้น่าจะสร้างในปีพ.ศ. 1928 - 1945 และมีการบูรณะมาหลายสมัยโดยเฉพาะพระเจดีย์ที่ปัจจุบันมีขนาดความกว้างด้านละ 60 เมตรเป็นองค์พระเจดีย์ที่มีความสำคัญอีกองค์หนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่วัดเจดีย์หลวงสร้างอยู่กลางใจเมืองเชียงใหม่ซึ่งแต่เดิมถือว่าเป็นศูนย์กลางทางการปกครองของอาณาจักรล้านนาตั้งอยู่เลขที่ 103 ถนนพระปกเกล้าตำบลพระสิงห์อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่เนื้อที่ภายในวัดประมาณ 32 ไร่ 1 งาน 27 ตารางวาจุลศักราช 289 (พ.ศ. 1874 )พญาแสนภูโปรดให้สร้างเมืองเชียงใหม่แสนและต่อมาอีก 4 ปีทรงสร้างมหาวิหารขึ้นในท่ามกลางเมืองเชียงใหม่คือวัดเจดีย์หลวงองค์ที่ 1 ซึ่งอยู่ในวัดพระเจ้าตนหลวงเมืองเชียงใหม่สมัยพระเจ้าแสนเมืองมาซึ่งเป็นโอรสของพญากือนาขณะที่มีพระชนมายุ 39 ปีพระองค์โปรดให้สร้างพระเจดีย์หลวงกลางเมืองเชียงใหม่แต่ยังไม่ทันแล้วเสร็จก็สวรรคตพระราชินีผู้เป็นอัครมเหสีของพระองค์ได้โปรดให้ทำยอดพระธาตุเจดีย์หลวงจนแล้วเสร็จปีพ.ศ. 2055 พระเมืองแก้วพร้อมด้วยชาวเมืองทั้งหลายเอาเงินมาทำกำแพงล้อมพระธาตุเจดีย์หลวง 3 ชั้นได้เงิน 254 กิโลกรัมจากนั้นจึงได้อาเงินมาแลกเปลี่ยนทองคำจำนวน 30 กิโลกรัมแล้วแผ่เป็นแผ่นทับหุ้มองค์พระธาตุเจดีย์หลวงเมื่อรวมกับทองคำที่หุ้มองค์พระเจดีย์หลวงอยู่เดิมได้น้ำหนักทองคำถึง2,382.517กิโลกรัมประมาณพ.ศ. 2088 สมัยพระนางจิริประภามหาเทวีได้เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ช่างค้ารายล้อมรอบองค์เจดีย์หลวงนั้นมี๒๘เข็อกการสร้างรูปปั้นข้างนั้นเป็นการ  
ส่งเสริมกำลังเมืองในทางด้านไสยศาสตร์เพื่อให้เมืองมีความแข็งแรงยิ่งขึ้น  
นอกจากนี้ยังมีพิธีการสักการบูชาพญาช้างทั้ง๘เข็อกเพราะเชื่อว่าจะทำให้เกิด  
วิสติมงคลนำความสงบสุขมาสู่บ้านเมืองศัตรูไม่กล้ามารุกรานย้ายเมืองได้เพราะ  
ชื่อพญาช้างที่ตั้งขึ้นนั้นเป็นพลังอำนาจก่อให้เกิดเดชานภาพอิทธิฤทธิ์ข่มขู่บังคับ  
ขวางกั้นกำจัดปราบปรามอริราชศัตรูที่จะมารุกราน

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

กำหนดให้เป็นเขตเมืองตรงกับวัดเจดีย์หลวงวัดทั้ง 8 แห่งที่สร้างตามทักษา  
เมืองคือมหาเจดีย์หลวงที่พระนางเจ้าติโลกราชเทวีทรงก่อสร้างนั้นพระนาง  
ทรงให้ยกจัดยอดมหาเจดีย์แล้วปิดด้วยทองคำพร้อมทั้งเอาแก้ว 3 ลูกใส่ยอด  
มหาเจดีย์นั้นไว้ประดับด้วยโขงประดับทั้ง 4 ด้านมีพระพุทธรูปนูนประหันหนึ่งใน  
โขงทั้ง 4 ด้านมีรูปพญานาคปั้นเต็มตัว 8 ตัวตัวเลข 5 หัวอยู่ใน 2 ข้างบันไดรูปปั้น  
ราชสีห์ 4 ตัวตั้งอยู่ตรงสี่มุมของมหาเจดีย์มีรูปปั้นช่างค้ารายล้อมรอบองค์เจดีย์  
หลวงนั้นมี 28 เข็อกแต่ในประวัติศาสตร์มีเพียง 8 เข็อกเท่านั้นที่มีการตั้งชื่อให้  
เฉพาะซึ่งชื่อช่าง 8 เข็อกที่ล้อมเจดีย์หลวงนับจากนับตามลำดับตั้งแต่ตัวที่อยู่  
ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ(ทิศอีสาน)เวียนมาตามทิศตะวันออกมีดังนี้การสร้างรูป  
ปั้นข้างนั้นเป็นการส่งเสริมกำลังเมืองในทางด้านไสยศาสตร์เพื่อให้เมืองมีความ  
แข็งแรงยิ่งขึ้นนอกจากนี้ยังมีพิธีการสักการบูชาพญาช้างทั้ง 8 เข็อกเพราะเชื่อ  
ว่าจะทำให้เกิดวิสติมงคลนำความสงบสุขมาสู่บ้านเมืองศัตรูไม่กล้ามารุกราน  
ย้ายเมืองได้เพราะชื่อพญาช้างที่ตั้งขึ้นนั้นเป็นพลังอำนาจก่อให้เกิดเดชานภาพ  
อิทธิฤทธิ์ข่มขู่บังคับขวางกั้นกำจัดปราบปรามอริราชศัตรูที่จะมารุกรานให้แพภัย  
แตกพ่ายหนีไปเองซึ่งแต่ละชื่อมีความหมายดังนี้พระเจดีย์หลวงสร้างขึ้นในรัช  
สมัยของพญาแสนเมืองมาเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้พญาภิเษกนพราชบิดาแต่สร้าง  
ไม่เสร็จได้เสด็จสวรรคตเสียก่อนต่อมาพระนางเจ้าติโลกราชเทวีพระมเหสี  
ของพญาเมืองมาก่อสร้างต่อจนแล้วเสร็จในรัชสมัยพญาสามฝั่งแกนเรียกกัน  
ว่า"กุหลวง"พญาติโลกราชโปรดให้หมื่นด้ามพร้าคดเป็นนาย

๙๑วัดสวนดอกพระอารามหลวงตำบลสุเทพอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่วัด  
สวนดอกตั้งอยู่เลขที่๑๓๙ถนนสุเทพตำบลสุเทพอำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัด  
เชียงใหม่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ห่างจากประตูสวนดอกไปทางทิศตะวัน  
ตกประมาณ๑กิโลเมตรเนื้อที่ของวัดมี๓๕ไร่๒งาน๔๔ตารางวาสังกัดคณะสงฆ์  
มหานิกายเป็นวัดที่พญาภิเษกนพราชสร้างขึ้นถวายพระสุมนเถระอยู่เจ้าพรรษาเมื่อ  
ครั้งขึ้นมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาณิกายลังกาวงศ์ในเชียงใหม่สร้างเมื่อ  
ปีพศ๑๙๔๘คศ๑๓๐๖

วัดสวนดอก(พระอารามหลวง)วัดสวนดอก()หรือวัดบุปผารามเป็นพระอาราม  
หลวงชั้นตรีชนิดสามัญสังกัดคณะสงฆ์มหานิกายตั้งอยู่บนถนนสุเทพตำบล  
สุเทพอำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่ปัจจุบันมีพระราชพิธีเป็นเจ้า  
อาวาสวัดสวนดอกตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เลขที่ 139 ถนนสุเทพ  
ตำบลสุเทพอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ห่างจากประตูสวนดอกไปทางทิศตะวัน  
ตก 1 กิโลเมตรกินเนื้อที่ 35 ไร่ 2 งาน 44 ตารางวาทิศเหนือยาว 183 เมตรทิศ  
ใต้ยาว 193 เมตรทิศตะวันออกยาว 176 เมตรและทิศตะวันตกยาว 176 เมตรวัด  
สวนดอกสร้างขึ้นในภายในเวียงสวนดอกซึ่งเป็นเขตพระราชอุทยานในสมัยรา  
วงศ์มังรายโดยในปี.ศ. 1914 (ศักราชนี้ถือตามหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ของ  
พระรัตนปัญญาเขต)พระเจ้ากือนาทศมัยองค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์มังรายทรงพระ  
กรุณาโปรดเกล้าฯให้สร้างเป็น"พระอารามหลวง"เพื่อให้เป็นที่จำพรรษา  
ของ"พระมหาเถระสมณ"ผู้ประดิษฐานพระพุทธศาสนาธิลิ่งกวางศ์ในแผ่นดิน  
ล้านนาและสร้างองค์พระเจดีย์เพื่อประดิษฐาน"พระบรมสารีริกธาตุ" 1 ใน 2 องค์  
ที่"พระมหาเถระสมณ"อัญเชิญมาจากสุโขทัยในปีพ.ศ. 1912 (องค์หนึ่ง  
ประดิษฐานอยู่ในพระเจดีย์ในวัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร)ในสมัยรา  
วงศ์มังรายวัดสวนดอกมีความเจริญรุ่งเรืองมากแต่หลังจากสิ้นราชวงศ์มังราย  
บ้านเมืองตกอยู่ในอำนาจพม่าทั้งเกิดจลาจลวุ่นวายวัดนี้จึงกลายเป็นวัด  
ร้างไปวัดสวนดอกได้รับการรณปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่อีกครั้งในรัชสมัยพระเจ้าบรม  
ราชาธิบดีการิละแห่งราชวงศ์ทิพย์จักราธิวงศ์(เจ้าเจ็ดตน)และได้รับการทำ  
บำรุง

๙๒วัดสวนดอกหรือวัดบุปผารามตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นพระ  
อารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญสังกัดคณะสงฆ์มหานิกายและปัจจุบันได้รับการขึ้น  
ทะเบียนให้เป็นโบราณสถานสำคัญภายใต้การกำกับดูแลของกรมศิลปากรเป็นที่  
เรียบร้อยแล้ววัดสวนดอกสร้างขึ้นในภายในเวียงสวนดอกซึ่งเป็นเขตพระราช  
อุทยานในสมัยราชวงศ์มังรายพระเจ้ากือนาทศมัยองค์ที่๖แห่งราชวงศ์มังราย  
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้สร้างเป็นพระอารามหลวงเพื่อให้เป็นที่จำพรรษา  
ของพระมหาเถระสมณ

วัดสวนดอก(พระอารามหลวง)วัดสวนดอก()หรือวัดบุปผารามเป็นพระอาราม  
หลวงชั้นตรีชนิดสามัญสังกัดคณะสงฆ์มหานิกายตั้งอยู่บนถนนสุเทพตำบล  
สุเทพอำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่ปัจจุบันมีพระราชพิธีเป็นเจ้าอาวาส  
วัดสวนดอกตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เลขที่ 139 ถนนสุเทพตำบล  
สุเทพอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ห่างจากประตูสวนดอกไปทางทิศตะวันตก 1  
กิโลเมตรกินเนื้อที่ 35 ไร่ 2 งาน 44 ตารางวาทิศเหนือยาว 183 เมตรทิศใต้ยาว  
193 เมตรทิศตะวันออกยาว 176 เมตรและทิศตะวันตกยาว 176 เมตรวัดสวน  
ดอกสร้างขึ้นในภายในเวียงสวนดอกซึ่งเป็นเขตพระราชอุทยานในสมัยรา  
วงศ์มังรายโดยในปี.ศ. 1914 (ศักราชนี้ถือตามหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ของ  
พระรัตนปัญญาเขต)พระเจ้ากือนาทศมัยองค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์มังรายทรงพระ  
กรุณาโปรดเกล้าฯให้สร้างเป็น"พระอารามหลวง"เพื่อให้เป็นที่จำพรรษา  
ของ"พระมหาเถระสมณ"ผู้ประดิษฐานพระพุทธศาสนาธิลิ่งกวางศ์ในแผ่นดิน  
ล้านนาและสร้างองค์พระเจดีย์เพื่อประดิษฐาน"พระบรมสารีริกธาตุ" 1 ใน 2 องค์  
ที่"พระมหาเถระสมณ"อัญเชิญมาจากสุโขทัยในปีพ.ศ. 1912 (องค์หนึ่ง  
ประดิษฐานอยู่ในพระเจดีย์ในวัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร)ในสมัยรา  
วงศ์มังรายวัดสวนดอกมีความเจริญรุ่งเรืองมากแต่หลังจากสิ้นราชวงศ์มังราย  
บ้านเมืองตกอยู่ในอำนาจพม่าทั้งเกิดจลาจลวุ่นวายวัดนี้จึงกลายเป็นวัด  
ร้างไปวัดสวนดอกได้รับการรณปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่อีกครั้งในรัชสมัยพระเจ้าบรม  
ราชาธิบดีการิละแห่งราชวงศ์ทิพย์จักราธิวงศ์(เจ้าเจ็ดตน)และได้รับการทำ  
บำรุงจากเจ้านายฝ่ายเหนือและประชาชนเชียงใหม่มาโดยตลอดวัดสวนดอก



TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ผู้ประดิษฐานพระพุทธศาสนา สัทธิลึงกางศในแผ่นดินล้านนาและสร้างองค์พระเจดีย์เพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุในองค์ที่พระมหาเถระสมณอัฏฐิขัญญมาจากสุโขทัยในปีพศ๑๙๑๒ องค์หนึ่งประดิษฐานอยู่ในพระเจดีย์ในวัดพระธาตุโดยสุเทพราชวรินทร์วัดสวนดอกได้รับการบูรณะครั้งสำคัญ๒ครั้งครั้งแรกในปีพศ๒๔๕๐ พระราชชายาเจ้าดารารัศมีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้อัฏฐิขัญญรวบรวมพระอัฐิเจ้าผู้ครอง

วัดสวนดอก(พระอารามหลวง)วัดสวนดอก()หรือวัดบุปผารามเป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญสังกัดคณะสงฆ์มหานิกายตั้งอยู่บนถนนสุเทพตำบลสุเทพอำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่ปัจจุบันมีพระราชสิริขันธ์เป็นเจ้าอาวาสวัดสวนดอกตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เลขที่ 139 ถนนสุเทพตำบลสุเทพอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ห่างจากประตูสวนดอกไปทางทิศตะวันตก 1 กิโลเมตรกินเนื้อที่ 35 ไร่ 2 งาน 44 ตารางวาทิศเหนือยาว 183 เมตรทิศใต้ยาว 193 เมตรทิศตะวันออกยาว 176 เมตรและทิศตะวันตกยาว 176 เมตรวัดสวนดอกสร้างขึ้นในภายในเวียงสวนดอกซึ่งเป็นเขตพระราชอุทยานในสมัยราชวงศ์มังรายโดยในปี.ศ. 1914 (ศักราชนี้ถือตามหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ของพระรัตนปัญญาเกตุ)พระเจ้านาคาธิบดีริยองค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์มังรายทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้สร้างเป็น"พระอารามหลวง"เพื่อให้เป็นที่จำพรรษาของ"พระมหาเถระสมณ"ผู้ประดิษฐานพระพุทธศาสนา สัทธิลึงกางศในแผ่นดินล้านนาและสร้างองค์พระเจดีย์เพื่อประดิษฐาน"พระบรมสารีริกธาตุ" 1 ใน 2 องค์ที่"พระมหาเถระสมณ"อัฏฐิขัญญมาจากสุโขทัยในปีพ.ศ. 1912 (องค์หนึ่งประดิษฐานอยู่ในพระเจดีย์ในวัดพระธาตุโดยสุเทพราชวรินทร์)ในสมัยราชวงศ์มังรายวัดสวนดอกมีความเจริญรุ่งเรืองมากแต่หลังจากสิ้นราชวงศ์มังรายบ้านเมืองตกอยู่ในอำนาจพม่าทั้งเกิดจลาจลวุ่นวายวัดนี้จึงกลายเป็นวัดร้างไปวัดสวนดอกได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่อีกครั้งในรัชสมัยพระเจ้าบรมราชาธิบดีกวีละแห่งราชวงศ์ทิพย์จักราธิวงศ์(เจ้าเจ็ดตน)และได้รับการทำนุบำรุง

นครเชียงใหม่และพระประยูรญาติมาประดิษฐานรวมกันและต่อมาอีกครั้งหนึ่งในปีพศ๒๔๗๕เป็นการบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระวิหารโดยครุมาเจ้าศรีวิชัยนักบุญแห่งล้านนาพระเจดีย์ใหญ่ทรงลังกามรรคพระบรมสารีริกธาตุสร้างขึ้นในปีพศ๑๙๑๔ในรัชกาลของพระเจ้านาคาธิบดีริยองค์ที่๖แห่งราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯให้สร้างพระอารามหลวงโดยโปรดเกล้าฯให้สร้างพระเจดีย์ทรงลังกาขึ้นเพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่พระมหาเถระสมณได้อัฏฐิขัญญมาจากสุโขทัยในปีพศ๑๙๑๒

วัดสวนดอกได้รับการบูรณะครั้งสำคัญ 2 ครั้งครั้งแรกในปีพ.ศ. 2450 พระราชชายาเจ้าดารารัศมีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้อัฏฐิขัญญรวบรวมพระอัฐิเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่และพระประยูรญาติมาประดิษฐานรวมกันและต่อมาอีกครั้งหนึ่งในปีพ.ศ. 2475 เป็นการบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระวิหารโดยครุมาเจ้าศรีวิชัยนักบุญแห่งล้านนาพระเจดีย์ใหญ่ทรงลังกามรรคพระบรมสารีริกธาตุสร้างขึ้นในปีพ.ศ. 1914 ในรัชกาลของพระเจ้านาคาธิบดีริยองค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯให้สร้าง"พระอารามหลวง"โดยโปรดเกล้าฯให้สร้าง"พระเจดีย์ทรงลังกา"ขึ้นเพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่พระมหาเถระสมณได้อัฏฐิขัญญมาจากสุโขทัยในปีพ.ศ. 1912 ซึ่งแต่เดิมมีเจดีย์แบบสุโขทัย(ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์)อยู่ทางทิศตะวันตกขององค์พระเจดีย์ใหญ่แต่ได้ปรักหักพังลงพระเจดีย์องค์ใหญ่สูง 24 วาขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 52 ตอนที่ 75 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2478 พระเจ้าเก้าตื้อเป็นพระพุทธรูปหล่อองค์ใหญ่สร้างด้วยโลหะหนัก 9 โกฎิต้ำสิง("ตื้อ"เป็นคำในภาษาไทยเหนือแปลว่าหนักพันซั่ง)พระญาเมืองแก้วกษัตริย์องค์ที่ 13 แห่งราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2047 "พระเจ้าเก้าตื้อ"เป็นพระพุทธรูปแบบเชียงแสนฝีมือช่างล้านนาและสุโขทัยหน้าตักกว้าง 8 ศอกหรือ 3 เมตรสูง4.70เมตรเพื่อเป็นพระองค์ประธานในวัดพระสิงห์แต่เนื่องมีน้ำหนักมากไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้จึงได้ถวายเป็นพระองค์ประธานในวัดพระสิงห์แทนซึ่งต่อมาภายหลังได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัย

ซึ่งแต่เดิมมีเจดีย์แบบสุโขทัยทรงพุ่มข้าวบิณฑ์อยู่ทางทิศตะวันตกขององค์พระเจดีย์ใหญ่แต่ได้ปรักหักพังลงขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่๕๒ตอนที่๗๕ลงวันที่๘มีนาคม๒๔๗๘พระเจ้าเก้าตื้อเป็นพระพุทธรูปหล่อองค์ใหญ่สร้างด้วยโลหะหนัก๙โกฎิต้ำสิงตื้อเป็นคำในภาษาไทยเหนือแปลว่าหนักพันซั่งเป็นพระพุทธรูปแบบเชียงแสนฝีมือช่างล้านนาและสุโขทัยหน้าตักกว้าง๘ศอกหรือ๓เมตรสูง๔๗๐เมตรเพื่อเป็นพระองค์ประธานในวัด

และประชาชนเชียงใหม่มาโดยตลอดวัดสวนดอกได้รับการบูรณะครั้งสำคัญ 2 ครั้งครั้งแรกในปีพ.ศ. 2450 พระราชชายาเจ้าดารารัศมีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้อัฏฐิขัญญรวบรวมพระอัฐิเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่และพระประยูรญาติมาประดิษฐานรวมกันและต่อมาอีกครั้งหนึ่งในปีพ.ศ. 2475 เป็นการบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระวิหารโดยครุมาเจ้าศรีวิชัยนักบุญแห่งล้านนาพระเจดีย์ใหญ่ทรงลังกามรรคพระบรมสารีริกธาตุสร้างขึ้นในปีพ.ศ. 1914 ในรัชกาลของพระเจ้านาคาธิบดีริยองค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯให้สร้าง"พระอารามหลวง"โดยโปรดเกล้าฯให้สร้าง"พระเจดีย์ทรงลังกา"ขึ้นเพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่พระมหาเถระสมณได้อัฏฐิขัญญมาจากสุโขทัยในปีพ.ศ. 1912 ซึ่งแต่เดิมมีเจดีย์แบบสุโขทัย(ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์)อยู่ทางทิศตะวันตกขององค์พระเจดีย์ใหญ่แต่ได้ปรักหักพังลงพระเจดีย์องค์ใหญ่สูง 24 วาขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 52 ตอนที่ 75 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2478 พระเจ้าเก้าตื้อเป็นพระพุทธรูปหล่อองค์ใหญ่สร้างด้วยโลหะหนัก 9 โกฎิต้ำสิง("ตื้อ"เป็นคำในภาษาไทยเหนือแปลว่าหนักพันซั่ง)พระญาเมืองแก้วกษัตริย์องค์ที่ 13 แห่งราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2047 "พระเจ้าเก้าตื้อ"เป็นพระพุทธรูปแบบเชียงแสนฝีมือช่างล้านนาและสุโขทัยหน้าตักกว้าง 8 ศอกหรือ 3 เมตรสูง4.70เมตรเพื่อเป็นพระองค์ประธานในวัดพระสิงห์แต่เนื่องมีน้ำหนักมากไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้จึงได้ถวายเป็นพระองค์ประธานในวัดพระสิงห์แทนซึ่งต่อมาภายหลังได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

พระสิงห์แต่เนื่องมีน้ำหนักมากไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้จึงได้ถวายเรือนหลวงของพระองค์เป็นพระวิหารพระราชทานชื่อว่าวัดเก้ายอดซึ่งต่อมาภายหลังได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัยครุมาเจ้าศรีวิไชยนักบุญแห่งล้านนาพระพุทธรูปทองคำซึ่งเป็นพระประธานในพระวิหารหลวงสร้างในสมัยพระเจ้ากือนาพศ๑๙๑๖หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ขนาดเท่าพระวรกายของพระเจ้ากือนาน้ำตักกว้างสองเมตรสูงสองเมตรครึ่งคูเจ้านายฝ่ายเหนือภายในวัดสวนดอกยังมีสิ่ง

ซึ่งต่อมาภายหลังได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัยครุมาเจ้าศรีวิไชยนักบุญแห่งล้านนาในปีพ.ศ. 2475 กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 52 ตอนที่ 75 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2478 พระพุทธรูปทองคำคิง(เทพวรกาย)เป็นพระประธานในพระวิหารหลวงสร้างในสมัยพระเจ้ากือนาพ.ศ. 1916 หล่อด้วยทองสำริดขนาดเท่าพระวรกายของพระเจ้ากือนาน้ำตักกว้างสองเมตรสูงสองเมตรครึ่งเรียกชื่อตามภาษาถิ่นล้านนาว่า"พระเจ้าคาคิง"คูเจ้านายฝ่ายเหนือสร้างขึ้นในปีพ.ศ. 2450 โดยพระตำรับในพระราชชายาเจ้าดารารัศมีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเจ้านายฝ่ายเหนือในราชตระกูลแลเชียงใหม่ซึ่งทรงเห็นว่าทำเลที่ตั้งของวัดสวนดอกกว้างขวางจึงโปรดให้อัญเชิญรวบรวมพระอัฐิของเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่และพระประยูรญาติมาประดิษฐานรวมกันณที่นี้รวมทั้งได้ประทานทรัพย์ให้การทำนุบำรุงมาโดยตลอดพระชนม์ชีพหลังจากพระราชชายาเจ้าดารารัศมีสิ้นพระชนม์ได้มีการแบ่งพระอัฐิของพระองค์มาประดิษฐานไว้ณคูเจ้านายฝ่ายเหนือหนึ่ง(อีกส่วนหนึ่งแบ่งประดิษฐานไว้ในสุสานหลวงวัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร)ปัจจุบันคูเจ้านายฝ่ายเหนือแห่งนี้ได้ถูกจดทะเบียนให้เป็นโบราณสถานสำคัญภายใต้การกำกับดูแลของกรมศิลปากรขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 52 ตอนที่ 75 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2478 ธรรมาสันเทศนาแบบล้านนาสร้างขึ้นเมื่อพ.ศ. 2474 และซุ้มประตูวัดจำนวน 3 ซุ้มเป็นซุ้มประสาธแบบล้านนาขนาดใหญ่สร้างขึ้นเมื่อครุมาเจ้าศรีวิไชยบูรณะวัดสวนดอกเมื่อพ.ศ. 2474 วัดสวนดอกได้รับการประกาศ

ของสะพานอยู่ในสมัยโบราณน่าจะมามีทางน้ำไหลผ่านเข้ามาที่สระซึ่งหากสามารถนำน้ำลงมาจนถึงนั้นได้ก็จะช่วยให้บริเวณของสามยอดมีความชุ่มชื้นต้นไม้ใหญ่จะสดชื่นเขียวชอุ่มนอกจากจะมาเที่ยวชมโบราณสถานในวัดศาลาลาดแล้วทางวัดยังจัดเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมสำหรับพุทธศาสนิกชนและบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในการฝึกนั่งสมาธิและปฏิบัติธรรมวัดศาลาลาดเป็นวัดเล็กๆที่มีความสงบและเป็นวัดที่เหมาะสมอย่างยิ่ง

พระบรมธาตุตามตำนานสร้างพระธาตุคดยสุเทพวัดศาลาลาดได้จัดแผนผังวัดและสถานที่ภายในวัดแสดงเป็นจุดต่างๆภายในวัดที่ทำให้ผู้สนใจด้านประวัติศาสตร์ได้ศึกษาค้นคว้าประวัติที่มาของวัดวัดศาลาลาดพื้นที่ที่เรียกว่าเขตสังฆาวาสเขตธรรมาวาสและเขตสังฆาวาสทางวัดจัดว่าเป็นพื้นที่สำหรับการเรียนรู้งทั้งหมดประกอบด้วยวิหารพระเจ้ากือนาเจดีย์บ่อน้ำทิพย์พระพุทธรูปหน้าวิหารสี่เหลี่ยมตามแนวผาและกุฏิทั้งเป็นสถานที่ทำวัตรสวดมนต์ฟังพระธรรมเทศนาโครงการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์และโบราณสถานในเขตเทศบาลตำบลสุเทพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่วารสารพุทธศาสตร์ศึกษาปีที่ 11 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2563 300 พื้นที่ทางสังคมโครงการเราทำความดีด้วยหัวใจซ่อมแซมฝายชะลอน้ำและเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่าอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพฝายชะลอน้ำวัดศาลาลาดเพื่อขุดลอกตะกอนดินที่ทับถมออกให้ฝายชะลอน้ำสามารถกลับมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งเป็นการเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่ารอบบริเวณฝายวันที่ 22 พฤษภาคม 2562 คณะวิศวกรรมศาสตรบัณฑิตศึกษาลัทธิสุทธรรมไฟฟ้าระดับปวสชั้นปีที่ 1 และ 2 เข้าร่วมพื้นที่ทางจิตวิญญาณทางวัดยังจัดเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมสำหรับพุทธศาสนิกชนและบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในการฝึกนั่งสมาธิและปฏิบัติธรรมวัดศาลาลาดเป็นวัดเล็กๆที่มีความสงบและเป็นวัดที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการปฏิบัติธรรมเพื่อความสงบ

พระองค์ยกทัพมาตีเมืองลำพูนแล้วในขณะที่พระองค์ยกทัพไปสร้างเมืองใหม่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ได้๕ปีต่อมาปีพศ๑๘๒๐จึงยกทัพมาสร้างเมืองใหม่ริมแม่น้ำปิงตั้งชื่อเมืองว่าเวียงกุมกามจนในปีพศ๑๘๓๐ทรงให้ช่างไปถ่ายแบบพระเจดีย์จากวัดจามเทวีลำพูนมาเป็นต้นแบบเพื่อนำมาสร้างสักการะโดยสร้างเจดีย์วัดมีขนาดฐานกว้าง๘วา๑ศอกสูง๒๒วาแต่หลังจากนั้นวัดถูกทอดทิ้งรกร้างอยู่นานหลายร้อยปีจน

วัดเจดีย์เหลี่ยมวัดเจดีย์เหลี่ยมหรือวัดคูคำตั้งอยู่ติดกับถนนเกาะกลางอำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่สร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 1831 ในสมัยของพระเจ้าเม็งรายหลังจากที่พระองค์ยกทัพมาตีเมืองลำพูนแล้วในขณะที่พระองค์ยกทัพไปสร้างเมืองใหม่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ได้ 5 ปีต่อมาปีพ.ศ. 1820 จึงยกทัพมาสร้างเมืองใหม่ริมแม่น้ำปิงตั้งชื่อเมืองว่า"เวียงกุมกาม"จนในปีพ.ศ. 1830 ทรงให้ช่างไปถ่ายแบบพระเจดีย์จากวัดจามเทวีลำพูนมาเป็นต้นแบบเพื่อนำมาสร้างสักการะโดยสร้างเจดีย์วัดมีขนาดฐานกว้าง 8 วา 1 ศอกสูง 22 วาแต่หลังจากนั้นวัดถูกทอดทิ้งรกร้างอยู่นานหลายร้อยปีจนเมื่อปีพ.ศ. 2451 มีคหบดีชาวพม่าคนหนึ่งได้มาเห็นเข้าเกิดศรัทธาจึงบูรณะขึ้นใหม่โดยใช้ช่างจากพม่าลักษณะสถาปัตยกรรมจึงมีรูปแบบศิลปะแบบพม่าแทนที่ศิลปะขอมที่เป็นแบบดั้งเดิม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๙๙๘วัดข้างค้ำเวียงกุ่มกามตำบลท่าวังตาลอำเภอสารภีจังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าวังตาลอำเภอสารภีจังหวัดเชียงใหม่เป็นอดีตเมืองหลวงของอาณาจักรล้านนาที่พญามังรายโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อปีพศ๑๘๙๒โดยโปรดให้หุดูเวียงทั้ง๔ด้านไขน้าแม่ปิงให้ซึ่งไว้ในคูเมืองโบราณสถานที่ปรากฏอยู่ในเวียงกุ่มกามและใกล้เคียงเป็นเมืองทดลองที่สร้างขึ้นมาก่อนที่จะมาเป็นเมืองเชียงใหม่ซึ่งเป็นวัดสำคัญของเวียงกุ่มกามควบคู่กับวัดคู่คำ

เวียงกุ่มกามเวียงกุ่มกาม("เวียงกุ่มกาม")เป็นอดีตเมืองหลวงของอาณาจักรล้านนาที่พญามังรายโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อพ.ศ. 1829 โดยโปรดให้หุดูเวียงทั้ง 4 ด้านไขน้าแม่ปิงให้ซึ่งไว้ในคูเมืองโบราณสถานที่ปรากฏอยู่ในเวียงกุ่มกามและใกล้เคียงเป็นเวียง(เมือง)ทดลองที่สร้างขึ้นก่อนที่จะมาเป็นเมืองเชียงใหม่ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าวังตาลอำเภอสารภีจังหวัดเชียงใหม่โดยมีระยะห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 5 กิโลเมตรหลังจากที่พญามังรายได้ปกครองและพำนักอยู่ในนครหริภุญชัย(ลำพูน)อยู่ 2 ปีพระองค์ทรงศึกษาสิ่งหลายๆอย่างและมีพระราชดำริที่จะลองสร้างเมืองขึ้นเมืองนั้นก็คือเวียงกุ่มกามแต่พระองค์ก็ทรงสร้างไม่สำเร็จเพราะเวียงนั้นมีน้ำท่วมอยู่ทุกปีจนพญามังรายจึงทรงต้องไปปรึกษาพระสหายคือพ่อขุนรามคำแหงแห่งสุโขทัยและพญางำเมืองแห่งอาณาจักรพะเยาหลังจากทรงปรึกษากันแล้วจึงทรงตัดสินใจไปหาที่สร้างเมืองใหม่ในที่สุดจึงได้พื้นที่นครพิงค์เชียงใหม่เป็นเมืองใหม่และเป็นเมืองหลวงแห่งอาณาจักรล้านนาต่อมาจึงสรุปได้ว่าเวียงกุ่มกามนั้นเป็นเมืองที่ทดลองสร้างเวียงกุ่มกามล้มสลายลงเพราะเกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่โดยช่วงเวลานี้อยู่ในช่วงระหว่างปีพ.ศ. 2101 - 2317 ซึ่งตรงกับสมัยพม่าปกครองล้านนาพม่าปกครองล้านนาเป็นเวลาสองร้อยกว่าปีแต่ไม่ปรากฏหลักฐานที่กล่าวถึงเวียงกุ่มกามทั้งที่เหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่นี้เป็นเรื่องร้ายแรงมากและสมควรที่จะบันทึกไว้แต่ก็ไม่มีการบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ใดเลยผลของการเกิดน้ำท่วมนี้ทำให้เวียงกุ่มกามถูกฝังจมลงอยู่ใต้ตะกอนดินจนยาก

๑๐๙พระพุทธรูปหินไปโดยได้นำไปฝากไว้ที่วัดพระธาตุลำปางหลวงจนถึงปัจจุบันส่วนสถานที่ตั้งบ้านของนางสุชาดาก็ได้มีผู้มีจิตศรัทธาในคุณงามความดีของนางบริจาคเงินสร้างวัดขึ้นชื่อวัดสุชาดารามพุทธศิลป์วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดารามมีพระเจดีย์ใหญ่ทรงล้านนามีฉลอปรางสาปแบบพม่าที่ประดิษฐานงามมีพระวิหารทรงล้านนาที่มีรูปทรงงดงามมีลวดลายแกะสลักไม้ที่บานหน้าต่างข้างในมีจิตรกรรมฝาผนังที่มี

วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดารามวัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม(พระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญตั้งอยู่ที่ตำบลเวียงเหนืออำเภอเมืองลำปางจังหวัดลำปางมีเนื้อที่ 51 ไร่ 2 งาน 61 ตารางวาเป็นวัดที่เก่าแก่และสวยงามมีอายุนับพันปีเคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปมหาณีนรัตนปฏิมากร(พระแก้วมรกต)ตั้งแต่ปีพ.ศ. 1979 เป็นเวลานานถึง 575 ปีวัดนี้ได้ชื่อว่าวัดพระแก้วดอนเต้ามีตำนานกล่าวว่านางสุชาดาได้พบแก้วมรกตในแดงโม(หมากเต้า)และนำมาถวายพระเถระรูปนั้นจึงจำง้างให้นำมาภคตนนั้นไปแกะสลักเป็นพระพุทธรูปซึ่งก็คือพระแก้วดอนเต้าซึ่งต่อมาได้รับการอัญเชิญไปประดิษฐานที่วัดพระธาตุลำปางหลวงสาเหตุจากตำนานบอกว่ามีผู้ไปฟ้องเจ้าเมืองลำปางในขณะนั้นว่าพระเถระและนางสุชาดาเป็นชู้กันเจ้าเมืองลำปางจึงให้จับนางสุชาดาไปประหารชีวิตส่วนพระเถระองค์นั้นทราบข่าวก็ได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินไปโดยได้นำไปฝากไว้ที่วัดพระธาตุลำปางหลวงจนถึงปัจจุบันส่วนสถานที่ตั้งบ้านของนางสุชาดาก็ได้มีผู้มีจิตศรัทธาในคุณงามความดีของนางบริจาคเงินสร้างวัดขึ้นชื่อวัดสุชาดารามแต่มีบางสันนิษฐานบอกว่าเนื่องจากวัดพระแก้วดอนเต้าและวัดสุชาดารามนั้นร้างลงแต่บางที่ก็มีการสันนิษฐานเพิ่มว่าน่าจะเป็นเพราะยานี้เป็นสวนหมากเต้าและเป็นที่ดินจริงชื่อพระธาตุว่าพระบรมธาตุดอนเต้าและชื่อวัดว่าวัดพระธาตุดอนเต้าและต่อมาเมื่อมีการประดิษฐานพระแก้วดอนเต้าจึงเปลี่ยนชื่อเป็นวัดพระแก้วดอนเต้าวัดพระแก้วดอนเต้าเป็นที่ตั้งของพระบรมธาตุดอนเต้าซึ่งเป็นพระเจดีย์องค์ใหญ่บรรจุพระเกศาธาตุ

มีเจดีย์๒๐องค์เป็นวัดใหญ่อยู่กลางทุ่งนาวัดแห่งนี้เป็นปูชนียสถานที่สำคัญของจังหวัดลำปางสร้างแต่โบราณทรงคุณค่าทั้งทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณวัตถุจากหลักฐานการขุดพบพระเครื่องสมัยหริภุญชัยที่องค์พระเจดีย์ทำให้สันนิษฐานได้ว่าวัดนี้สร้างมานานกว่า๑๐๐๐ปีสิ่งที่น่าชมภายในวัดคือองค์พระธาตุเจดีย์ขาวหลังที่มีศิลปะล้านนาผสมศิลปะพม่าข้างหมู่พระเจดีย์มีวิหารหลังเล็กประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดปางสมาธิศิลปะเชียงแสนชาวบ้านเรียกว่าพระ

วัดพระเจดีย์ขาวหลังวัดพระเจดีย์ขาวหลัง()ตั้งอยู่ที่ตำบลต้นธงชัยห่างจากตัวเมืองไปทางทิศเหนือ 5 กิโลเมตรตามถนนสายลำปาง-แจ้ห่มเป็นวัดใหญ่อยู่กลางทุ่งนาบริเวณวัดร่มรื่นไปด้วยต้นไม้ใหญ่"ขาว"แปลว่า"ยี่สิบ"และ"หลัง"แปลว่า"องค์"วัดพระเจดีย์ขาวหลังแปลว่าวัดที่มีเจดีย์ 20 องค์วัดนี้เป็นปูชนียสถานที่สำคัญของจังหวัดลำปางสร้างแต่โบราณทรงคุณค่าทั้งทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณวัตถุจากหลักฐานการขุดพบพระเครื่องสมัยหริภุญชัยที่องค์พระเจดีย์ทำให้สันนิษฐานได้ว่าวัดนี้สร้างมานานกว่าพันปีสิ่งที่น่าชมภายในวัดคือองค์พระธาตุเจดีย์ขาวที่มีศิลปะล้านนาผสมศิลปะพม่าข้างหมู่พระเจดีย์มีวิหารหลังเล็กประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดปางสมาธิศิลปะเชียงแสนชาวบ้านเรียกว่า"พระเจ้าทันใจ"พระอุโบสถหลังใหญ่ซึ่งประดิษฐานพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยที่มีพุทธลักษณะงดงามบานประตูทั้งสามเป็นของโบราณเขียนลวดลายรดน้ำละเอียดสวยงามเสาขุมประตูหน้าต่างประดับลวดลายกระจกลีเป็นลักษณะศิลปะสมัยใหม่และที่ศาลาการเปรียญเรือนไม้ชั้นเดียวด้านหลังพระอุโบสถได้จัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงโบราณวัตถุที่ชาวบ้านนำมาถวายนอกจากนี้เมื่อปีพ.ศ. 2526 ชาวบ้านได้ขุดพบพระพุทธรูปทองคำบริสุทธิ์หนัก 100 บาทสองสลึงมามอบให้แก่ทางวัดซึ่งพระพุทธรูปองค์นี้เชื่อว่าพระแสนแช่ทองคำเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยศิลปะสมัยล้านนาราวพุทธศตวรรษที่ 21 ขนาดหน้าตักกว้าง 9 นิ้วครึ่งสูง 15 นิ้วเป็นพระพุทธรูปทองคำองค์แรกทีขึ้นทะเบียนเป็นโบราณวัตถุแห่งชาติ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

พุทธรูปทันใจพระอุโบสถหลังใหญ่ซึ่งประดิษฐานพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยมีพุทธลักษณะงดงามบานประตูทั้งสามเป็นของโบราณเขียนลวดลายรดน้ำละเอียดสวยงามเสาซุ้มประตูหน้าต่างประดับลวดลายกระจกสีเป็นลักษณะศิลปะสมัยใหม่และที่ศาลาการเปรียญเรือนไม้ชั้นเดียวด้านหลังพระอุโบสถได้จัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงโบราณวัตถุที่ชาวบ้านนำมาถวายวันที่๑๕เมษายนของทุกปีจะมีงานประเพณีประจำปีพิธีสงฆ์พระเจ้าแสนแซทองคำและในวันนั้นจะมีพิธีถอดสลักเปิดพระ

วัดพระเจดีย์ขาวหลังวัดพระเจดีย์ขาวหลัง(ตั้งอยู่ที่ตำบลต้นธงชัยห่างจากตัวเมืองไปทางทิศเหนือ 5 กิโลเมตรตามถนนสายลำปาง-แจ้ห่มเป็นวัดใหญ่อยู่กลางทุ่งนาบริเวณวัดมรณังไปด้วยต้นไม้ใหญ่"ขาว"แปลว่า"ยี่สิบ"และ"หลัง"แปลว่า"องค์"วัดพระเจดีย์ขาวหลังแปลว่าวัดที่มีเจดีย์ 20 องค์วัดนี้เป็นปูชนียสถานที่สำคัญของจังหวัดลำปางสร้างแต่โบราณทรงคุณค่าทั้งทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณวัตถุจากหลักฐานการขุดพบพระเครื่องสมัยทวารวดีซึ่งองค์พระเจดีย์ทำให้สันนิษฐานได้ว่าวัดนี้สร้างมานานกว่าพันปีสิ่งที่น่าสนใจในวัดคือองค์พระธาตุเจดีย์ขาวที่มีศิลปะล้านนาผสมศิลปะพม่าข้างหมู่พระเจดีย์มีวิหารหลังเล็กประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดปางสมาธิศิลปะเชียงแสนชาวบ้านเรียกว่า"พระเจ้าทันใจ"พระอุโบสถหลังใหญ่ซึ่งประดิษฐานพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยที่มีพุทธลักษณะงดงามบานประตูทั้งสามเป็นของโบราณเขียนลวดลายรดน้ำละเอียดสวยงามเสาซุ้มประตูหน้าต่างประดับลวดลายกระจกสีเป็นลักษณะศิลปะสมัยใหม่และที่ศาลาการเปรียญเรือนไม้ชั้นเดียวด้านหลังพระอุโบสถได้จัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงโบราณวัตถุที่ชาวบ้านนำมาถวายนอกจากนี้เมื่อปีพ.ศ. 2526 ชาวบ้านได้ขุดพบพระพุทธรูปทองคำบริสุทธิ์หนัก 100 บาทสองสลึงมามอบให้แก่ทางวัดซึ่งพระพุทธรูปองค์นี้ชื่อว่าพระแสนแซทองคำเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยศิลปะสมัยล้านนาราวพุทธศตวรรษที่ 21 ขนาดหน้าตักกว้าง 9 นิ้วครึ่งสูง 15 นิ้วเป็นพระพุทธรูปทองคำองค์แรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณวัตถุแห่งชาติ

๑๑๕๕วัดศรีชุมตำบลสวนดอกอำเภอเมืองจังหวัดลำปางตั้งอยู่เลขที่๑๙๘ถนนศรีชุมแม่ทะบ้านศรีชุมตำบลสวนดอกอำเภอเมืองลำปางจังหวัดลำปางสังกัดคณะสงฆ์มหานิกายที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่๙ไร่๑๑๑ตารางวาโฉนดเลขที่๕๗๒๖อาณาเขตทิศเหนือประมาณ๑๐๐เมตรจรดที่ดินเลขที่๑๕๑ทิศใต้ประมาณ๖๐เมตรจรดทางสาธารณะประโยชน์ทิศตะวันออกประมาณ๑๖๐เมตรจรดถนนศรีชุมทิศตะวันตกประมาณ๑๒๐เมตรจรดที่ดินเลขที่๕๑อาคารเสนาสนะประกอบด้วยอุโบสถศิลปะแบบพม่ามีหลังคา

วัดโพธิ์ธาตุวัดโพธิ์ธาตุตั้งอยู่ที่บ้านชุมแพหมู่ที่ 10 ตำบลชุมแพอำเภอชุมแพจังหวัดขอนแก่นสังกัดคณะสงฆ์มหานิกายเดิมชื่อวัดธาตุที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ 6 ไร่ 68 ตารางวา.ส. 3 ก.เลขที่ 560 อาณาเขตทิศเหนือประมาณ 3 เส้น 1 วา 3 ศอกจรดถนนดอนกุศใต้ประมาณ 3 เส้นจรดถนนเพี้ยแก้วทิศตะวันออกประมาณ 1 เส้น 17 วา 2 ศอกจรดถนนราษฎร์บำรุงทิศตะวันตกประมาณ 2 เส้น 3 วาจรดถนนโพธิ์ธาตุมีธรณีสงฆ์จำนวน 3 แปลงเนื้อที่ 25 ไร่ 2 งาน 74 ตารางวา.ส. 3 เลขที่ 560 โฉนดที่ดินเลขที่ 967 และส.ค. 1 เลขที่ 154 อาคารเสนาสนะประกอบด้วยพระอุโบสถกว้าง8.20เมตรยาว23.10เมตรเป็นอาคารคอนกรีตสร้างเมื่อพ.ศ 2519 ศาลาการเปรียญกว้าง 30 เมตรยาว 40 เมตรเป็นอาคารไม้สร้างเมื่อพ.ศ 2503 กุฏิสงฆ์จำนวน 5 หลังเป็นอาคารไม้ 3 หลังครึ่งตึกครึ่งไม้ 2 หลังและศาลาบำเพ็ญกุศลจำนวน 2 หลังสร้างด้วยคอนกรีตปูชนียวัตถุมีพระประธานในพระอุโบสถหล่อด้วยทองขนาดหน้าตักกว้าง1.50เมตรสูง 2 เมตรปางมารวิชัยศิลปะแบบสุโขทัยพระพุทธรูปพระนาคปรก 2 องค์พระพุทธรูปขานนามว่า หลวงพ่อโพธิ์ธาตุ 2 องค์พระพุทธรูปไม้สูงประมาณ 1 เมตรและพระธาตุ 2 องค์ ปัจจุบันมีพระมงคลธรรมภาณ(ป.สามัญ)ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอสีชมพูเป็นเจ้าอาวาส 1 ^กองพุทธสถาน,กรมการศาสนา.ประวัติวัดทั่วราชอาณาจักรหน้าที่เล่ม 12 ,กรุงเทพฯ:กองพุทธศาสนสถานกรมการศาสนา, 2526 .

ศรีเชียงใหม่ด้วยเหตุนี้ชาวเมืองเชียงแสนและชาวเมืองพะเยาเมื่อมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ใหม่และไม่ทราบขนาดของตนเองแต่ก็ยังรำลึกถึงบ้านเกิดเมืองนอนจึงได้เอานามชื่อวัดและชื่อบ้านมาเรียกโดยชาวพะเยาพะเยาก็เรียกวัดพะเยาบ้านพะเยาชาวเชียงใหม่ก็เรียกวัดปงสนุกบ้านปงสนุกสำหรับชาวพะเยาพลึง พศ๒๓๘๖เจ้าหลวงมหาวงศ์ขึ้นไปตั้งเมืองพะเยาเมื่อบ้านเมืองเป็นปึกแผ่นแล้วครูบาอินตะจักรจึงได้อพยพชาวพะเยากลับ

หน้า 11 9 ภายใต้การควบคุมของนายเมธีเมธาสิทธิสุขสำเร็จและนายพิระพงศ์ไชยวงศ์นักศึกษาศรีอยุธยาเอกและปริญญาโทจากคณะโบราณคดีมหาวิทยาลัยศิลปากรลูกหลานของชาวปงสนุกและชาวพะเยาวัดเชียงภูมิจัดตอนแก้ววัดพะเยา 8 พะเยาสำหรับชื่อปงสนุกเป็นชื่อที่พบหลักฐานอย่างน้อยตั้งแต่พศ 2352 เมื่อเกือบ 200 ปีที่ผ่านมาชื่อวัดพะเยาพะเยาและวัดปงสนุกเป็นชื่อที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์การอพยพผู้คนในเหตุการณ์ช่วงปีพศ 2364 ที่พญากาวิละได้ยกทัพเข้าโจมตีเมืองเชียงแสนซึ่งเป็นที่ตั้งมั่นของพม่าและได้กวาดต้อนชาวเชียงแสนซึ่งมีชาวบ้านปงสนุกลงมาตั้งถิ่นฐานใหม่ที่เมืองลำปางรวมไปถึงมีการอพยพคนเมืองพะเยาพะเยาหนีศึกพม่าลงมาตั้งเมืองลำปางชาวปงสนุกเชียงแสนและชาวพะเยาได้ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมฝั่งแม่น้ำวังแถบบริเวณวัดเชียงภูมิเมื่อมาตั้งถิ่นฐานใหม่ก็ยังคงระลึกถึงบ้านเกิดเมืองนอนเดิมจึงนำชื่อวัดและชื่อหมู่บ้านเดิมมาเรียกขานชุมชนแห่งใหม่โดยชาวพะเยาก็ตั้งชื่อวัดพะเยาชาวเชียงแสนซึ่งอพยพมาจากบ้านปงสนุกก็ตั้งชื่อวัดและหมู่บ้านว่าวัดปงสนุกบ้านปงสนุกตามแบบเดิมต่อมาพศ 2386 เจ้าหลวงมหาวงศ์ได้ไปฟื้นฟูเมืองพะเยาขึ้นใหม่ครูบาอินตะจักรพระอุปัชฌาย์ของครูบาอาโนชัยธรรมจินดาณนี้ได้นำชาวพะเยาพะเยาอพยพกลับคืนสู่บ้านเกิดเมืองนอนคงเหลือเพียงส่วนหนึ่งที่ไม่ยอมกลับและมารวมอยู่กับชาวบ้านปงสนุกชื่อวัดและชื่อหมู่บ้านจึงเหลือเพียงชื่อปงสนุกตราหน้าทุกวันนี้ผู้อาวุโสในชุมชนเล่าให้ผู้เขียนฟังว่าวัดปงสนุกตั้งอยู่ติดกำแพงเมืองเขลาองค์ด้านในเป็นแนวคันดินและมีคูล้อมรอบ



TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ปัจจุบันอยู่อำเภอหางฉัตรวีรบุรุษของชาวลำปางได้รวบรวมพลทำการต่อสู้ทัพเจ้ามหายศโดยลอบเข้ามาในวัดและใช้ปืนยิงท้าวมหายศตายแล้วตีทัพลำพูนแตกพ่ายไปปัจจุบันยังปรากฏรอยลูกปืนอยู่บนรั้วทองเหลืองที่ล้อมองค์พระธาตุเจดีย์ต่อมามหานันทิพย์ข้างได้รับสถาปนาขึ้นเป็นพระยาสุลวะลือไชยสงครามเจ้าผู้ครองนครลำปางและเป็นต้นตระกูลเชื้อเจ็ดตนเช่นณลำปางณเชียงใหม่ฯลำวัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นโบราณสถานสำคัญที่ตั้งอยู่ใน

แก้วแหวนเงินทองเป็นเครื่องบูชาแล้วแตงยนต์ผัด(ยนต์หมุ่น)รักษาไว้และถมนดินให้เรียบเสมอกันแล้วก่อเป็นพระเจดีย์สูงเจ็ดศอกเหนืออุโมงค์นั้นในสมัยต่อมา ก็ได้มีกษัตริย์เจ้าผู้ครองนครลำปางอีกหลายพระองค์มาก่อสร้างและบูรณะซ่อมแซมจนกระทั่งเป็นวัดที่มีความงามอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในทางประวัติศาสตร์นครลำปางวัดพระธาตุลำปางหลวงมีประวัติว่าเมื่อปีพ.ศ. 2275 นครลำปางว่างจากผู้ครองนครและเกิดความวุ่นวายขึ้นสมัยนั้นพม่าเรืองอำนาจได้แผ่อิทธิพลปกครองอาณาจักรล้านนาไว้ได้ทั้งหมดพม่าได้ยึดครองนครเชียงใหม่ลำพูนโดยแต่งตั้งเจ้าผู้ครองนครอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์พม่าท้าวมหายศเจ้าผู้ครองนครลำพูนได้ยกกำลังมายึดนครลำปางโดยได้มาตั้งค่ายอยู่ในวัดพระธาตุลำปางหลวงครั้งนั้นหนานทิพย์ข้างชาวบ้านปงยางคค(ปัจจุบันอยู่อำเภอหางฉัตร)วีรบุรุษของชาวลำปางได้รวบรวมพลทำการต่อสู้ทัพเจ้ามหายศโดยลอบเข้ามาในวัดและใช้ปืนยิงท้าวมหายศตายแล้วตีทัพลำพูนแตกพ่ายไปปัจจุบันยังปรากฏรอยลูกปืนอยู่บนรั้วทองเหลืองที่ล้อมองค์พระธาตุเจดีย์ต่อมามหานันทิพย์ข้างได้รับสถาปนาขึ้นเป็นพระเจ้าทิพย์จักรสุลวะฤๅไชยสงครามเจ้าผู้ครองนครลำปางและเป็นต้นตระกูลณลำปางเจ้าเจ็ดตนณเชียงใหม่ณลำพูนวัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นโบราณสถานสำคัญที่ตั้งอยู่ในบริเวณซากเมืองโบราณลัมพกัปปะนครตามประวัติพระนางจามเทวีเคยเสด็จมานมัสการและทำการบูรณะซ่อมแซมอยู่เสมอนับว่าเป็นวัดสำคัญคู่บ้านคู่เมืองมาแต่โบราณกาลมีความสวยงามและมีความยอดเยี่ยมทั้งสถาปัตยกรรมประติมากรรมและจิตรกรรม

บริเวณซากเมืองโบราณลัมพกัปปะนครตามประวัติพระนางจามเทวีเคยเสด็จมานมัสการและทำการบูรณะซ่อมแซมอยู่เสมอ นับว่าเป็นวัดสำคัญคู่บ้านคู่เมืองมีความสวยงามทางสถาปัตยกรรมประติมากรรมและจิตรกรรมและความเป็นอัตลักษณ์ของช่างสกุลลำปางจากชุมชนโขงที่มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบช่างสกุลลำปางที่มีความสมบูรณ์ที่สุด รวมถึงเป็นสถานที่ประดิษฐานพระแก้วดอนเต้าซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวลำปางและชาวพุทธทั่วไป ประดิษฐานในอารักขาของวัดพระธาตุลำปางหลวง

เจ็ดศอกเหนืออุโมงค์นั้นในสมัยต่อมา ก็ได้มีกษัตริย์เจ้าผู้ครองนครลำปางอีกหลายพระองค์มาก่อสร้างและบูรณะซ่อมแซมจนกระทั่งเป็นวัดที่มีความงามอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในทางประวัติศาสตร์นครลำปางวัดพระธาตุลำปางหลวงมีประวัติว่าเมื่อปีพ.ศ. 2275 นครลำปางว่างจากผู้ครองนครและเกิดความวุ่นวายขึ้นสมัยนั้นพม่าเรืองอำนาจได้แผ่อิทธิพลปกครองอาณาจักรล้านนาไว้ได้ทั้งหมดพม่าได้ยึดครองนครเชียงใหม่ลำพูนโดยแต่งตั้งเจ้าผู้ครองนครอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์พม่าท้าวมหายศเจ้าผู้ครองนครลำพูนได้ยกกำลังมายึดนครลำปางโดยได้มาตั้งค่ายอยู่ในวัดพระธาตุลำปางหลวงครั้งนั้นหนานทิพย์ข้างชาวบ้านปงยางคค(ปัจจุบันอยู่อำเภอหางฉัตร)วีรบุรุษของชาวลำปางได้รวบรวมพลทำการต่อสู้ทัพเจ้ามหายศโดยลอบเข้ามาในวัดและใช้ปืนยิงท้าวมหายศตายแล้วตีทัพลำพูนแตกพ่ายไปปัจจุบันยังปรากฏรอยลูกปืนอยู่บนรั้วทองเหลืองที่ล้อมองค์พระธาตุเจดีย์ต่อมามหานันทิพย์ข้างได้รับสถาปนาขึ้นเป็นพระเจ้าทิพย์จักรสุลวะฤๅไชยสงครามเจ้าผู้ครองนครลำปางและเป็นต้นตระกูลณลำปางเจ้าเจ็ดตนณเชียงใหม่ณลำพูนวัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นโบราณสถานสำคัญที่ตั้งอยู่ในบริเวณซากเมืองโบราณลัมพกัปปะนครตามประวัติพระนางจามเทวีเคยเสด็จมานมัสการและทำการบูรณะซ่อมแซมอยู่เสมอ นับว่าเป็นวัดสำคัญคู่บ้านคู่เมืองมาแต่โบราณกาลมีความสวยงามและมีความยอดเยี่ยมทั้งสถาปัตยกรรมประติมากรรมและจิตรกรรมเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วดอนเต้าซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวลำปางและชาวพุทธทั่วไป ประดิษฐานเป็นฝีมือช่างหลวงโบราณที่สวยงามก่ออิฐถือปูนทำเป็นซุ้มยอดแหลมเป็นชั้นๆ มีสีที่ประดับตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้นรูปดอกไม้และสัตว์ในหิมพานต์ประดุจไข

๑๒๖แบบล้านนาซึ่งเชื่อว่าบรรพบุรุษมีรูปแบบจำลองภูมิจักรวาลคือวิหารเปรียบเสมือนชมพูทวีปเจดีย์เปรียบเหมือนเขาพระสุเมรุและลานทรายเปรียบเสมือนมณฑลที่สี่ทิศตรงส่วนพุทธธาตูก่อสร้างอย่างสวยงามและมีขนาดส่วนที่ค่อนข้างเล็กกะทัดรัดอาคารต่างๆก่อสร้างด้วยอิฐฉาบปูนประดับปูนปั้นล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ววิหารมีลักษณะสกุลช่างลำปางซึ่งจะมีลักษณะอ่อนช้อยน้อยกว่าสกุลช่างเชียงใหม่คือหลังคาจะมีลักษณะแอ่นโค้งเพียงเล็กน้อยเรียกวิหารแบบนี้ว่าฮ้างมีหมายถึงร่างการของผู้ชาย

วัดเสลารัตนพิพเพดรามวัดเสลารัตนพิพเพดราม(หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าวัดไหลหินหรือวัดไหลหินหลวงแก้วข้างยี่นและในบางครั้งชาวบ้านรุ่นก่อนๆเรียกว่าวัดป่าหินหรือวัดม่อนหินแก้วเป็นวัดที่ตั้งอยู่ในอำเภอเกาะคาจังหวัดลำปางไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าสร้างขึ้นเมื่อใดแต่ดร.ฮันส์เพนธ์ได้พบคัมภีร์โบราณที่เก่าแก่ที่สุดของวัดระบฏศักราช 833 หรือพ.ศ. 2014 ตำนานของวัดกล่าวไว้ว่าช่วงพุทธศตวรรษที่ 23 ในสมัยของพระมหาปาเลสริปัญโญเป็นระยะที่มีการก่อสร้างและบูรณะเสนาสนะต่างๆมากมายเนื่องจากท่านเป็นพระสงฆ์ที่มีผู้นับถือมากมายเล่ากันว่าครั้งที่ท่านุดงค์ไปถึงเชียงตุงท่านได้มอบกะลาซึกหนึ่งให้ชายคนหนึ่งจากนั้นท่านก็กลับมาลำปางโดยไม่ได้ออกชายผู้นั้นว่าท่านอยู่ที่ใดต่อมาชายคนนั้นได้ตามมาหาท่านจนพบที่วัดไหลหินแล้วนำกะลามาทูลบอกว่าเป็นหนึ่งเดียวชายคนดังกล่าวเกิดความศรัทธาแรงกล้าได้ขอบูรณะวัดและก่อสร้างวิหารหลังที่เห็นปัจจุบันขึ้นในปีพ.ศ. 2226 สถาปัตยกรรมวัดไหลหินเป็นรูปแบบพุทธศาสนาแบบล้านนาประกอบด้วยลานหน้าวัดหรือช่วงสำหรับกิจกรรมและปลูกต้นไม้โพธิ์วิหารโถงศาลาบาตรและลานทรายและมีเจดีย์ท้ายวิหารแบบล้านนาซึ่งเชื่อว่าบรรพบุรุษมีรูปแบบจำลองภูมิจักรวาลคือวิหารเปรียบเสมือนชมพูทวีปเจดีย์เปรียบเหมือนเขาพระสุเมรุและลานทรายเปรียบเสมือนมณฑลที่สี่ทิศส่วนพุทธธาตูก่อสร้างอย่างสวยงามและมีขนาดส่วนที่ค่อนข้างเล็กกะทัดรัดอาคารต่างๆก่อสร้างด้วยอิฐฉาบปูนประดับปูนปั้นล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ววิหารมีลักษณะสกุลช่างลำปางซึ่งจะมีลักษณะอ่อนช้อยน้อยกว่าสกุลช่างเชียงใหม่คือหลังคาจะมีลักษณะแอ่นโค้งเพียงเล็กน้อยเรียกวิหารแบบนี้ว่าฮ้างมีหมายถึงร่างการของผู้ชาย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เป็นวิหารโถงหลังคาซ้อน๓ชั้น๒ตบมุงกระเบื้องดินเผาปลายตัดที่นำสนใจคือเครื่องลายของวิหารนี้มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการบูรณปฏิสังขรณ์ทำให้มีข้อฟ้าใบระกาทางหงส์เป็นแบบไทยภาคกลางซุ้มประตูโขงวัดโหลหินนั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับวัดพระธาตุลำปางหลวงแต่มีการประดับตกแต่งที่แตกต่างกันบ้างคือมีการใช้ตุ๊กตาดินเผาประดับนอกจากเสนาสนะและบริเวณที่ทางวัดได้อนุรักษ์และดูแลเป็นอย่างดียังมีคัมภีร์โบราณและโบราณวัตถุที่ทางวัดได้เก็บ

จะมีลักษณะแอนโด่งเพียงเล็กน้อยเรียกว่าวิหารแบบนี้ว่าข้างมีหมายถึงร่างการของผู้ชายเป็นวิหารโถงหลังคาซ้อน 3 ชั้น 2 ตบมุงกระเบื้องดินเผาปลายตัดที่นำสนใจคือเครื่องลายของวิหารนี้มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการบูรณปฏิสังขรณ์ทำให้มีข้อฟ้าใบระกาทางหงส์เป็นแบบไทยภาคกลางซุ้มประตูโขงวัดโหลหินนั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับวัดพระธาตุลำปางหลวงแต่มีการประดับตกแต่งที่แตกต่างกันบ้างคือมีการใช้ตุ๊กตาดินเผาประดับนอกจากเสนาสนะและบริเวณที่ทางวัดได้อนุรักษ์และดูแลเป็นอย่างดียังมีคัมภีร์โบราณและโบราณวัตถุที่ทางวัดได้เก็บรักษาไว้เป็นจำนวนมากบางสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตำนานของวัดเช่นกะลามะพร้าวและบาตรของพระมหาปาเกสรปัญญากรรมศิลปากรได้ประกาศวัดโหลหินขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานโดยกำหนดขอบเขตในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 97 ตอนที่ 195 ลงวันที่ 14 ตุลาคมพ.ศ.2523สิ่งที่ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานคือวิหารทรงล้านนาพระธาตุเจดีย์พระอุโบสถซุ้มประตูกำแพงแก้วและหอธรรมนอกจากนี้ในปี 2550 ยังได้ขึ้นเป็นอาคารอนุรักษ์จากสมาคมสถาปนิกสยาม

รักษาไว้เป็นจำนวนมากบางสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตำนานของวัดเช่นกะลามะพร้าวและบาตรของพระมหาปาเกสรปัญญาจารย์จาราษาชาวัดโหลหินสิ่งหาคมกันยายน๒๕๕๐ไม่ปรากฏหน้าแผนภาพที่๕๔๘ความงดงามทางด้านพุทธศิลปกรรมร่วมสมัยที่มีลักษณะโดดเด่นของวัดโหลหิน

เผาปลายตัดที่นำสนใจคือเครื่องลายของวิหารนี้มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการบูรณปฏิสังขรณ์ทำให้มีข้อฟ้าใบระกาทางหงส์เป็นแบบไทยภาคกลางซุ้มประตูโขงวัดโหลหินนั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับวัดพระธาตุลำปางหลวงแต่มีการประดับตกแต่งที่แตกต่างกันบ้างคือมีการใช้ตุ๊กตาดินเผาประดับนอกจากเสนาสนะและบริเวณที่ทางวัดได้อนุรักษ์และดูแลเป็นอย่างดียังมีคัมภีร์โบราณและโบราณวัตถุที่ทางวัดได้เก็บรักษาไว้เป็นจำนวนมากบางสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตำนานของวัดเช่นกะลามะพร้าวและบาตรของพระมหาปาเกสรปัญญากรรมศิลปากรได้ประกาศวัดโหลหินขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานโดยกำหนดขอบเขตในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 97 ตอนที่ 195 ลงวันที่ 14 ตุลาคมพ.ศ.2523สิ่งที่ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานคือวิหารทรงล้านนาพระธาตุเจดีย์พระอุโบสถซุ้มประตูกำแพงแก้วและหอธรรมนอกจากนี้ในปี 2550 ยังได้ขึ้นเป็นอาคาร

สร้างด้วยไม้ทั้งหลังตอนล่างเปิดโล่งตลอดไม่มีประตูหน้าต่างตอนท้ายสุดของวิหารมีผนังก่ออิฐฉาบปูนทึบสามด้านล้อมกุพระเจ้าหรือโขงพระเจ้าลักษณะการก่อสร้างของวิหารงามเทวีเป็นสถาปัตยกรรมแบบล้านนาสกุลช่างเขลางค์นครว่ากันว่าเป็นวิหารที่มีความสวยงามตามแบบฉบับของสถาปัตยกรรมภาคเหนือฐานพระวิหารยกสูงจากพื้นดินหนึ่งฟุตซึ่งนักประวัติศาสตร์ศิลปะสันนิษฐานว่าแต่เดิมฐานพระวิหารคงจะมีความสูงกว่านี้แต่เนื่องจากในอดีตมีน้ำ

ด้วยดินขอกเกล็ดเนื่องจากบ้านไม่เกล็ดได้ทุกรอบไปตามการเวลาเพราะเป็นเวลาพันกว่าปีมาแล้ววิหารนี้เป็นวิหารขนาดเล็กลักษณะทั่วไปของวิหารไม่เหมือนกับวิหารในสมัยปัจจุบันเป็นวิหารโถงทำด้วยไม้ตอนล่างเปิดโล่งตลอดไม่มีประตูและหน้าต่างตอนสุดท้ายของวิหารมีผนังก่ออิฐฉาบปูนทึบสามด้านล้อมกุพระเจ้าหรือโขงพระเจ้าลักษณะของการก่อสร้างเป็นศิลปะสถาปัตยกรรมแบบล้านนาคฤหฤภูมิขยสกุลช่างเขลางค์ซึ่งต่างกับสถาปัตยกรรมภาคกลางหลังคาสามชั้นเป็นวิหารไม่มีความสวยงามมากเป็นแบบฉบับของลักษณะสถาปัตยกรรมภาคเหนือมีฐานพระวิหารสูงจากพื้นดิน 1 ฟุตเดิมคงสูงประมาณ 3 ศอกเศษแต่เนื่องจากมีน้ำหลากพัดินจากที่อื่นมาท่วมทับถมทุกปีเป็นเวลาพันกว่าปีมาแล้วอีกประการหนึ่งจากการชนทรายเข้าวัดตามประเพณีก่อพระเจดีย์ทรายจึงทำให้ฐานพระวิหารสูงเหลือเพียง 1 ฟุตโครงสร้างภายในทั้งหมดทุกชั้นที่เห็นแต่ต่างรูปต่างๆตามรูปพื้นที่ไม้ที่รองรับด้วยลายเขียนน้ำรักปิดทองบนพื้นสีแดงเช่นรูปลายกระถางดอกไม้ไม้บูชาพระลายกระหนกเครือเถาวิเทพดาฉายดาวลายเลขาคณิตและรูปอื่นๆอีกมากเสาพระวิหารประดับด้วยลายเขียนศิลปะแบบพื้นเมืองที่มีความสำคัญยิ่งเพราะเขียนด้วยรักปิดทองซึ่งต่างจากวิหารทั่วไปซึ่งเป็นภาพเขียนสีที่เรียกว่าลายน้ำแต่เดิมถือว่าเป็นจิตรกรรมเสาวิหารที่สวยงามลวดลายละเอียดประณีตวิจิตรบรรจงลักษณะที่สำคัญคือเป็นวิหารโถงตลอดมีแต่เสายกเว้นที่ห้องท้ายสุดของวิหารมีผนังก่ออิฐฉาบปูนทึบทั้ง 3 ด้านล้อมกุพระเจ้าซุ้มปราสาทเรือนยอดก่ออิฐกลมพระประธานเอาไว้ตรงกลางห้องและที่ฝ้าด้านหลังสุดของพระวิหารมีฐาน 148

๑๓๐๑๑๐วัดจองคำตำบลบ้านหวดอำเภอวังจังหวัดลำปางวัดจองคำพระอารามหลวงตั้งอยู่บนทางหลวงลำปางงาวทางหลวงหมายเลข๑หรือพหลโยธินหากเดินทางมาจากจังหวัดตากหรือกรุงเทพฯเป็นวัดศิลปะไทยใหญ่ผสมพม่าพื้นที่วัดยาวถึงบนเขาไม่ปรากฏผู้สร้างชัดเจนสันนิษฐานว่าสร้างจากคนชาติชาวไทยใหญ่ที่ได้รับสัมปทานป่าไม้ในจังหวัดลำปางเพื่อเป็นพืชมุขานนอกจากนั้นเป็นที่สะดุดตาสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านไปวัดจองคำจะอยู่ซ้ายมือด้วยซุ้ม

วัดจองคำวัดจองคำพระอารามหลวง()ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านหวดห่างจากตัวอำเภอ งาวไปทางทิศใต้ประมาณสิบ กิโลเมตรตามถนนพหลโยธินลำปาง-งาวเป็นวัดศิลปะไทยใหญ่ผสมพม่าพื้นที่วัดยาวถึงบนเขาไม่ปรากฏผู้สร้างชัดเจนสันนิษฐานว่าสร้างจากคนชาติชาวไทยใหญ่ที่ได้รับสัมปทานป่าไม้ในจังหวัดลำปางเพื่อเป็นพืชมุขานวัดจองคำเป็นปูชนียสถานที่สำคัญของจังหวัดลำปางได้รับการสถาปนาให้เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีเมื่อปีพุทธศักราช๒๕๔๙ในวโรกาสมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่๙ทรงครองสิริราชสมบัติครบ๖๐ปีพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองวัดจองคำเป็นพระเจดีย์ที่สร้างจำลองแบบขนาดเทียบเท่ากับพระมหาเจดีย์พุทธคยาประเทศอินเดียและมีหนอดันโพธิ์จากบริเวณพืชมุขานที่ศรีสุระของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาปลูกบริเวณข้างๆพระเจดีย์

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ประติมากรรมสลักกลดลายสวยงามกำแพงหินเป็นแนวยาวกว่า๒๐๐เมตรวัดจองคำ ศิลปะแบบไทยใหญ่ที่สวยงามตั้งอยู่ตำบลบ้านหวดบนถนนสายลำปางงาวห่าง จากตัวอำเภอ๑๐กิโลเมตรวัดจองคำเป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่งในจังหวัดลำปาง สถาปัตยกรรมก่อสร้างโดดเด่นเป็นสง่าเป็นศิลปะแบบไทยใหญ่ไม่ปรากฏหลักฐานการก่อสร้างที่แน่ชัดตัววิหารชัยภูมิศิลปะแบบไทยใหญ่หลังเดิมถูกรื้อย้ายมาไว้ ณ ไถ้เมืองโบราณจังหวัดสมุทรปราการวิหารไม่หลังที่เห็นปัจจุบันเป็นศิลปะที่ สร้าง

ขึ้นมาใหม่ในเดือนมิถุนายนพศ๒๕๔๙สืบเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองสิริราชสมบัติครบ๖๐ปีได้มีการยกวัดราษฎร์ขึ้นเป็นพระอารามหลวงวัด จองคำได้รับคัดเลือกให้เป็นพระอารามหลวงแห่งใหม่ในจังหวัดลำปางและเป็น โรงเรียนสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดลำปางแต่ละปีนักเรียน ปริยัติธรรมสามารถสอบเปรียญธรรมบาลีได้หลายประโยคจนถึง๒๙ได้รับ พระราชทานอุปสมบทเป็นนาคหลวงจำนวนมากเจ้าอาวาสและเจ้าสำนักได้รับ พระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราชใน

รินด้วยต้นไม้ใหญ่มีโบสถ์วิหารสวยงามพิพิธภัณฑวัตถุโบราณครุฑศรีวิชัย ซึ่งเก็บของใช้ส่วนตัวของท่านไว้อย่างครบถ้วนได้แก่สิ่งของจิ๋วหมอบกระโถน แจกันเป็นต้นวัดบ้านปางเริ่มสร้างเป็นครั้งแรกเมื่อปีพศ๒๔๔๘จนเมื่อครุฑศรีวิ ชัยอายุได้๒๕ปีท่านได้นำพระเถระและศรัทธาชาวบ้านร่วมกันสร้างวัดขึ้นโดย ได้ขอให้นายควายโยมมีตาเป็นผู้แผ้วถางเป็นปฐมฤกษ์ให้เกิดความเป็นสิริมงคล ต่อจากนั้นพระเถระและศรัทธาชาวบ้านได้

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

4 รูปคือพระน้อยสัจจญาณพระส่วยละพระสุนทรและพระน้อยปัจจุบันมีพระครู สติธรรมพิทักษ์เจ้าคณะตำบลบ้านแห่เป็นเจ้าอาวาสทางขึ้นสู่วัดม่อนทราย นอน(วัดดอย)สามารถขึ้นได้สองทางได้แก่ทางถนนและทางบันไดนาคเริ่มจาก บริเวณใกล้บ้านน้ำทิพย์ดินเขาซึ่งมีความสูงประมาณ 300 กว่าขั้นตั้งอยู่ตามล บันหวดบนถนนพหลโยธินสายลำปาง-งาวห่างจากตัวอำเภอ๑๐ กิโลเมตร วัดจองคำเป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่งในจังหวัดลำปางโดยสถาปัตยกรรมก่อสร้างที่ โดดเด่นเป็นศิลปะแบบไทยใหญ่สันนิษฐานว่าก่อสร้างโดยชาวพม่าที่มารับจ้าง ทำสัมปทานป่าไม้ที่เขตอำเภอวังใหม่ไม่ปรากฏหลักฐานการก่อสร้างที่แน่ชัดตัววิหาร ชัยภูมิศิลปะแบบไทยใหญ่หลังเดิมถูกรื้อย้ายมาไว้ ณ ไถ้เมืองโบราณจังหวัด สมุทรปราการหลังที่เห็นปัจจุบันเป็นศิลปะที่สร้างขึ้นใหม่ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2549 สืบเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ 60 ปีได้มีการยกวัดราษฎร์ขึ้นเป็นพระอารามหลวงวัดจองคำได้รับคัดเลือก ให้สถาปนาขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญถือเป็นพระอารามหลวง ลำดับที่สามของจังหวัดลำปางนอกจากนี้ยังเป็นโรงเรียนสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีประจำจังหวัดลำปางแต่ละปีนักเรียนปริยัติธรรมสามารถสอบเปรียญ ธรรมบาลีได้ตั้งแต่ประโยคหนึ่งจนถึง๒.๙ได้รับพระราชทานอุปสมบทเป็นนาค หลวงจำนวนมากเจ้าอาวาสลำดับปัจจุบันและเจ้าสำนักได้รับพระราชทาน สมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นเทพในราชทินนามว่าพระเทพปริยัติมงคล ศุนย์วิจิตรกิจวิทยาปาไมที่ 1 ตั้งอยู่ริมถนนสายพหลโยธินจากจังหวัดลำปางไป พะเยา-เชียงใหม่ห่างจากตัวจังหวัดลำปางราว 72 กิโลเมตรหากท่านไม่รีบร้อน

ประมาณ 300 กว่าขั้นตั้งอยู่ตำบลบ้านหวดบนถนนพหลโยธินสายลำปาง-งาว ห่างจากตัวอำเภอ๑๐ กิโลเมตรวัดจองคำเป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่งในจังหวัด ลำปางโดยสถาปัตยกรรมก่อสร้างที่โดดเด่นเป็นศิลปะแบบไทยใหญ่สันนิษฐาน ว่าก่อสร้างโดยชาวพม่าที่มารับจ้างทำสัมปทานป่าไม้ที่เขตอำเภอวังใหม่ไม่ปรากฏ หลักฐานการก่อสร้างที่แน่ชัดตัววิหารชัยภูมิศิลปะแบบไทยใหญ่หลังเดิมถูกรื้อย ้ายมาไว้ ณ ไถ้เมืองโบราณจังหวัดสมุทรปราการหลังที่เห็นปัจจุบันเป็นศิลปะที่สร้าง ขึ้นมาใหม่ในเดือนมิถุนายนพ.ศ. 2549 สืบเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระ เจาอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีได้มีการยกวัดราษฎร์ขึ้นเป็นพระ อารามหลวงวัดจองคำได้รับคัดเลือกให้สถาปนาขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญถือเป็นพระอารามหลวงลำดับที่สามของจังหวัดลำปางนอกจากนี้ยัง เป็นโรงเรียนสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดลำปางแต่ละปีนักเรียน ปริยัติธรรมสามารถสอบเปรียญธรรมบาลีได้ตั้งแต่ประโยคหนึ่งจนถึง๒.๙ได้รับ พระราชทานอุปสมบทเป็นนาคหลวงจำนวนมากเจ้าอาวาสลำดับปัจจุบันและเจ้า สำนักได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นเทพในราชทินนามว่า พระเทพปริยัติมงคลศุนย์วิจิตรกิจวิทยาปาไมที่ 1 ตั้งอยู่ริมถนนสายพหลโยธิน จากจังหวัดลำปางไปพะเยา-เชียงใหม่ห่างจากตัวจังหวัดลำปางราว 72 กิโลเมตรหากท่านไม่รีบร้อนนักท่องเที่ยวที่สนใจจะไปเยี่ยมชมทิวทัศน์ป่า ไม้ภูเขาทั้งสองฝั่งถนนบนเส้นทางสายนี้เป็นเส้นทางที่มีแหล่งแวะพักท่องเที่ยว ทั้งเชิงประวัติศาสตร์การศึกษาและธรรมชาติเช่นแหล่งภาพเขียนก่อนยุค ประวัติศาสตร์ที่ประติมาศาสตร์เจ้าพ่อประติมาศอุทยานแห่งชาติถ้ำผาไทสถานีฝัก นิสิตคณะวนศาสตร์สถานีบำรุงพันธุ์ไม้ลี้กสวน

กำเนิดอยู่ในอำเภอลี้จังหวัดลำพูน 2 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสักการะ ครุฑาในเขตอำเภอลี้จังหวัดลำพูนสำหรับบริบทและศักยภาพของแหล่งท่อง เที่ยวเพื่อสักการะครุฑาในเขตอำเภอลี้จังหวัดลำพูนทั้ง 3 แห่งจากการเก็บขอ มูลภาคสนามมีผลการวิจัยดังนี้ 21 วัดบ้านปางวัดบ้านปางเป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่งใน จังหวัดลำพูนสร้างขึ้นมาเมื่อประมาณร้อยปีก่อนคือเริ่มสร้างวัดเป็นครั้งแรก เมื่อปีพศ 2444 จนเมื่อครุฑาศรีวิชัยอายุได้ 24 ปาทานได้นำพระเถระและศรัทธา ชาวบ้านรวมกันสร้างวัดขึ้นวารสารปรัชญาและศาสนา 3 2 กคธ 61 63 2 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสักการะครุฑาในเขตอำเภอลี้จังหวัดลำพูน สำหรับบริบทและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสักการะครุฑาในเขตอำเภอ ลี้จังหวัดลำพูนทั้ง 3 แห่งจากการเก็บข้อมูลภาคสนามมีผลการวิจัยดังนี้ 21 วัด บ้านปางวัดบ้านปางเป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่งในจังหวัดลำพูนสร้างขึ้นมาเมื่อ ประมาณร้อยปีก่อนคือเริ่มสร้างวัดเป็นครั้งแรกเมื่อปีพศ 2444 จนเมื่อครุฑาศรี วิชัยอายุได้ 24 ปีท่านได้นำพระเถระและศรัทธาชาวบ้านร่วมกันสร้างวัดขึ้นโดย ได้ขอให้นายควายโยมมีตาเป็นผู้แผ้วถางเป็นปฐมฤกษ์ให้เกิดความเป็นสิริมงคล ต่อจากนั้นพระเถระและศรัทธาชาวบ้านได้ร่วมแรงร่วมใจกันปรับสถานที่บนเนิน เขาให้เป็นที่ราบในการสร้างและบูรณะวัดบ้านปางในสมัยนั้นเป็นไปอย่างล่าช้า ยากลำบากเพราะขาดเครื่องมือที่จำเป็นเมื่อสร้างวัดเสร็จแล้วพระเถระบางส่วน จึงได้ย้ายขึ้นไปอยู่บนวัดใหม่แห่งนี้ซึ่งมีชื่อเรียกว่าวัดจอมศะหรือทรายมุลญู เรื่องแต่ชาวบ้านส่วนใหญ่จะเรียกว่าวัดบ้านปางซึ่งวัดนี้มีอาณาบริเวณพื้นที่ ทั้งหมดประมาณ 160 ไร่



TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

อาศัยจำแนบมาก่อสร้างเจดีย์วัดบ้านปางอาจเป็นคติในเชิงความหมายว่ากระทั่งเมื่อสร้างวัดเสร็จแล้วพระเถระบางท่านจึงได้ย้ายขึ้นไปอยู่บนวัดใหม่แห่งนี้ซึ่งมีชื่อเรียกว่าวัดจอมสระหรือพระธาตุเมืองหลวงเรื่องแต่ชาวบ้านส่วนใหญ่จะเรียกว่าวัดบ้านปางซึ่งวัดนี้มีอาณาบริเวณพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๖๐ ไร่ในบริเวณเขตพุทธาวาสจะมีกำแพงก่อด้วยหินล้อมรอบถึง ๔ ชั้นซึ่งเป็นความคิดของครูบาศรีวิชัยที่พยายามจะจัดให้วัด

๑๓๕๒ วัดพระธาตุห้าดวง ตำบลลี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน วัดพระธาตุห้าดวงหรือเจดีย์ห้าหลัง โดยตามตำนานกล่าวว่าพระนางจามเทวี กษัตริย์ผู้ครองเมืองนครหริภุญชัยทรงได้ยืมขบวนจากพระภิกษุเมืองลี้ว่ามีดวงแก้ว ๕ ดวงปรากฏให้เห็นอยู่บ่อยครั้งจึงได้เสด็จเดินทางมาดูด้วยพระองค์เองในเวลากลางคืนและได้ทอดพระเนตรเห็นแสงสว่างจากดวงแก้วทั้งห้าดวงลอยอยู่บนกองดิน ๕ กอง จึงได้สอบถามความเป็นมาและทราบว่าเป็นพระเมโธธธา

สองนำปัญญาแก่ชาวบ้านผู้ที่พบเห็นสันนิษฐานว่าเป็นบริเวณเวียงเก่าลี้ เพราะมีซากกำแพงและคูเมืองตั้งเป็นแนววัดนี้เป็นที่ตั้งของหมู่เจดีย์ ๕ องค์ตามตำนานกล่าวว่าพระนางเจ้าจามเทวี กษัตริย์ครองเมืองหริภุญไชย ได้ยืมขบวนจากพระภิกษุเมืองลี้ว่ามีดวงแก้ว ๕ ดวงปรากฏเห็นอยู่บ่อยครั้งจึงได้เสด็จมาดูด้วยพระองค์เองเวลากลางคืนจึงได้ทอดพระเนตรเห็นแสงสว่างจากดวงแก้วทั้ง ๕ ดวงลอยอยู่บนกองดิน ๕ กอง จึงได้สอบถามความเป็นมา

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ขึ้นโดยได้ขอให้นายควายโยมบิดาเป็นผู้แผ้วถางเป็นปฐมฤกษ์ให้เกิดความเป็นสิริมงคลต่อจากนั้นพระเถระและศรัทธาชาวบ้านได้ร่วมแรงร่วมใจกันปรับสภาพที่บนเนินเขาให้เป็นที่ราบในการสร้างและบูรณะวัดบ้านปางในสมัยนั้นเป็นไปอย่างล่าช้ายากลำบากเพราะขาดเครื่องมือที่จำเป็นเมื่อสร้างวัดเสร็จแล้วพระเถระบางท่านจึงได้ย้ายขึ้นไปอยู่บนวัดใหม่แห่งนี้ซึ่งมีชื่อเรียกว่าวัดจอมสระหรือพระธาตุเมืองหลวงเรื่องแต่ชาวบ้านส่วนใหญ่จะเรียกว่าวัดบ้านปางซึ่งวัดนี้มีอาณาบริเวณพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 160 ไร่ในบริเวณเขตพุทธาวาสจะมีกำแพงก่อด้วยหินล้อมรอบถึง 4 ชั้นซึ่งเป็นความคิดของครูบาศรีวิชัยที่พยายามจะจัดให้วัดนี้เป็นอรัญวาสีวัดป่าโดยครูบาศรีวิชัยได้แนวคิดมาจากที่ได้เห็นพระฤกษ์ก่อกำแพงหินล้อมรอบอาคารซึ่งปัจจุบันคือมณฑลพิธีซึ่งอยู่ใต้ห่างจากวัดบ้านปางและที่สำคัญท่านไม่ต้องการที่จะทำลายธรรมชาติจึงได้ให้ชาวบ้านนำหินมาตั้งเรียงซ้อนกันจนเป็นแนวกำแพง 64 ชั้นตามรอยตีนครุฑเมืองลี้แนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อสักการะครูบาในเขตอำเภอลี้จังหวัดลำพูนภาพที่ 2 วัดบ้านปาง อำเภอเมืองลำพูนที่มาจากผู้วิจัย 22 วัดพระพุทธรูปห้วยตมวัดพระบาทห้วยตมเป็นวัดที่ใหญ่ที่สุดของอำเภอลี้เป็นวัดประจำหมู่บ้านชาวเขา โดยในปี พ.ศ. 2514 มีชาวป่าเกอญ่อพยพมาจากแม่ต๋อนแม่ระมาดจากเข้ามาอาศัยอยู่ใกล้วัดพระพุทธรูปห้วยตมจำนวน 13 ครอบครัวเนื่องจากเลื่อมใสในหลักคำสอนทางพุทธศาสนาของหลวงปู่ครูบาชัยยะวงศาพัฒนาครูบาวงศ์ที่สอนให้ทำบุญถือศีลปฏิบัติธรรมนานวันเข้าก็มีกลุ่มชาวป่า

ชุดค้นทางโบราณคดี 2525 เล่มที่ 6 \, กรุงเทพฯ:กรม\, 2527 .\ n 15 \ n ชาติดวงเดียวและพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งมีทั้งเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิงเครื่องถ้วยเวียงกาหลงและ\ n เครื่องถ้วยสีเขียวไขกาแบบเดาเซียง 11 \ n3 ) วัดพระธาตุห้าดวง \ n ตั้งอยู่ที่หมู่ 15 บ้านพระธาตุ 5 ดวงตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของวัดพระธาตุดวงเดียวและคูน้ำคัน\ n ดินเวียงเก่าลี้บริเวณนี้เป็นที่ตั้งของหมู่เจดีย์ 5 องค์ตามตำนานกล่าวว่าพระนางเจ้าจามเทวี กษัตริย์\ n ครองเมืองหริภุญไชย ได้ยืมขบวนจากพระภิกษุเมืองลี้ว่ามีดวงแก้ว 5 ดวงปรากฏเห็นอยู่บ่อยครั้งจึงได้\ n เสด็จมาดูด้วยพระองค์เองเวลากลางคืนจึงได้ทอดพระเนตรเห็นแสงสว่างจากดวงแก้วทั้ง 5 ดวง\ n ลอยอยู่บนกองดิน 5 กอง จึงได้สอบถามความเป็นมาที่ทราบว่าเป็นพระเมโธธธา (นำโคลม) ของ\ n องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธะเจ้าที่เคยล้างพระหัตถ์และน้ำก็ไหลผ่านปลายนิ้วทั้ง 5 ลงพื้นดิน\ n พระนางจึงเกิดศรัทธาสร้างพระธาตุเจดีย์รอบกองดินทั้ง 5 กองไว้และในวันที่ 20 เมษายนของทุก\ n ปีจะมีประเพณีสงฆ์นำพระธาตุห้าดวง 12 \ n4 ) วัดแท่นคาง\ n เมื่อกรมทางหลวงได้ใช้แทรกเตอร์ขุดตัดถนนพหลโยธินผ่านบริเวณวัดร้างแห่งนี้ได้พบ\ n พระพุทธรูปต่อมาใน พ.ศ. 2535 ได้มีผู้มีจิตศรัทธาดำเนินการสร้างเจดีย์ขึ้น 2 องค์และสร้างอาคาร\ n สถานที่ปฏิบัติธรรมกุฏิพระสงฆ์ขึ้นเป็นการถาวร 13 \ n5 ) วัดลี้หลวง\ n วิหารและอุโบสถของวัดลี้หลวงได้สร้างขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2470 มหาพุมพทโยธิตัดเจ้า\ n อาวาสวัดลี้หลวงได้ให้ศรัทธาไปอยู่เชียงใหม่ พระพุทธรูปสำริดที่ถูกทิ้งไว้ที่วัดร้างเมืองเก่ามา\ n

กระดุกสัตว์และหิน\ n จากการขุดตรวจศึกษาชั้นดินทางโบราณคดีภายในเมืองสรุปได้ว่าเมืองโบราณที่\ n อำเภอเมืองลำพูนกลางพุทธศตวรรษที่ 20 จนถึงกลางพุทธศตวรรษที่ 22 \ n2 ) วัดพระธาตุดวงเดียว\ n ตั้งอยู่ที่หมู่ 15 บ้านพระธาตุ 5 ดวงตามลี้เป็นพระเจดีย์ที่สร้างอยู่ในเมืองโบราณเดิม\ n เจดีย์องค์เดิมมีตำนานเล่าว่าสร้างตั้งแต่สร้างเวียงเก่าเจดีย์องค์เก่ามีทรงคล้ายเจดีย์สุโขทัยปัจจุบัน\ n ถูกสร้างครอบไว้เจดีย์ที่สร้างขึ้นใหม่ทรงเหลี่ยมย่อมุมรูปทรงเพริศวะลุดสูงประมาณ 30 เมตร\ n ตั้งอยู่ภายในศาลาบาตรมีลักษณะเป็นวัดอรัญวาสีหรือวัดป่าของเมืองลี้ก่อนจะทำการบูรณะเคยใช้\ n พื้นที่วัดพระธาตุดวงเดียวเป็นค่ายลูกเสือมาก่อนนอกจากนี้ยังพบเครื่องปั้นดินเผาภายในวัดพระ\ n 10 พาสขติษเดช\, รายงานการขุดค้นทางโบราณคดี 2525 เล่มที่ 6 \, กรุงเทพฯ:กรม\, 2527 .\ n 15 \ n ชาติดวงเดียวและพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งมีทั้งเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิงเครื่องถ้วยเวียงกาหลงและ\ n เครื่องถ้วยสีเขียวไขกาแบบเดาเซียง 11 \ n3 ) วัดพระธาตุห้าดวง\ n ตั้งอยู่ที่หมู่ 15 บ้านพระธาตุ 5 ดวงตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของวัดพระธาตุดวงเดียวและคูน้ำคัน\ n ดินเวียงเก่าลี้บริเวณนี้เป็นที่ตั้งของหมู่เจดีย์ 5 องค์ตามตำนานกล่าวว่าพระนางเจ้าจามเทวี กษัตริย์\ n ครองเมืองหริภุญไชย ได้ยืมขบวนจากพระภิกษุเมืองลี้ว่ามีดวงแก้ว 5 ดวงปรากฏเห็นอยู่บ่อยครั้งจึงได้\ n เสด็จมาดูด้วยพระองค์เองเวลากลางคืนจึงได้ทอดพระเนตรเห็นแสงสว่างจากดวงแก้วทั้ง 5 ดวง\ n ลอยอยู่บนกองดิน 5 กอง จึงได้สอบถามความเป็นมาที่ทราบว่าเป็นพระเมโธธธา (นำโคลม)

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ทราบว่าคุณพระเมโธธาคน้ำโคลมมือขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เคย  
ล้างพระหัตถ์และนำน้ำไหลผ่านปลายนิ้วทั้ง ๕ ลงพื้นดินพระนางจึงเกิดศรัทธา  
สร้างพระธาตุเจดีย์ครอบครองดินทั้ง ๕ กองไว้และในวันที่ ๒๐ เมษายนของทุกปีจะมี  
ประเพณีสร้างน้ำพระธาตุห้าดวงภายในบริเวณวัดประกอบด้วยอาคารต่างๆ  
มากมายแต่ที่เด่นสะดุดตาเป็นจุดสนใจตั้งแต่จลจรคือวิหาร๙ครุมาในระหว่าง  
พศ๒๖๔๒๖๖๘เจ้าหลวงเศรษฐีผู้เป็นผู้นครองนคร

ไต่ยืนยาวจากราษฎร์เมืองลัวมีดวงแก้ว 5 ดวงปรากฏเห็นอยู่บ่อยครั้งจึงได้ ก  
เสด็จมาด้วยพระองค์เองเวลากลางคืนจึงได้ทอดพระเนตรเห็นแสงสว่างจาก  
ดวงแก้วทั้ง 5 ดวง ก ลอยอยู่บนกองดิน 5 กองจึงได้สอบถามความเป็นมาที่  
ทราบว่าคุณพระเมโธธาคน้ำโคลมมือของ ก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า  
ที่เคยล้างพระหัตถ์และนำน้ำไหลผ่านปลายนิ้วทั้ง 5 ลงพื้นดิน ก พระนางจึงเกิด  
ศรัทธาสร้างพระธาตุเจดีย์ครอบครองดินทั้ง 5 กองไว้และในวันที่ 20 เมษายน  
ของทุก ก ปีจะมีประเพณีสร้างน้ำพระธาตุห้าดวง 12 ก 4 )วัดแทนคา ก เมื่อ  
กรมท้าวหลวงได้ใช้แทรกเตอร์ขุดตัดถนนพหลโยธินผ่านบริเวณวัดร้างแห่งนี้ได้  
พบ ก พระพุทธรูปต่อมาในพ.ศ. 2535 ได้มีผู้มีจิตศรัทธาดำเนินการสร้างเจดีย์  
ขึ้น 2 องค์และสร้างอาคาร ก สถานที่ปฏิบัติธรรมกฐิพระสงฆ์ขึ้นเป็นการถาวร  
13 ก 5 )วัดสีหลวง ก วิหารและอุโบสถของวัดสีหลวงได้สร้างขึ้นใหม่ในปีพ.ศ.  
2470 มหาอุสมหาชโยอดิตเจ้า ก อาวาสวัดสีหลวงได้ให้ศรัทธาไปัญเชิญ  
พระพุทธรูปสาริตที่ถูกทิ้งไว้ที่วัดร้างเมืองเก่ามา ก ประดิษฐานอุโบสถวัดสี  
หลวงในปีพ.ศ. 2480 เป็นที่เลื่อมใสสักการะแก่พุทธศาสนิกชนจวบจน ก  
ปัจจุบัน 14 ก 6 )วัดหลวงเก่า ก มีการขุดพบพระพุทธรูปขนาดต่างๆหลายองค์  
บริเวณซากวัดที่เหลือเพียงมูลดินเมื่อพ.ศ. ก 2527 ต่อมาได้มีศรัทธาร่วมกัน  
ก่อสร้างวิหารขึ้นเป็นการถาวรแล้ว 15 ก 11 สัมภาษณ์พระอธิการปีย์วัฒน์ลีตลี  
โลเจ้าอาวาสวัดพระธาตุดวงเดียววันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554 . ก 12 เทศบาล  
ตำบลวังดิน .2552.ตำนานเมืองสี.เชียงใหม่:แม่กษพรินต์. ก 13 เทศบาลตำบล  
วังดิน. 2552.ตำนาน

ที่พระองค์ทรงตั้งพระทัยจะประดิษฐานปาหเจดีย์จึงทรงหยุดพักผอนแล้วให้พระ  
อานนท์นำเอาจิวรไปตากบนผาลาดใกล้กับที่ประทับหลังจากนั้นทรงอธิษฐาน  
เทียบพระบาทประดิษฐานรอยไว้บนผาลาดนี้และตรัสทำนายว่าสถานที่แห่งนี้  
จะปรากฏชื่อว่าพระพุทธรูปตากผ้าได้กล่าวไว้ว่าในสมัยพุทธกาลสมเด็จพระ  
สัมมาสัมพุทธเจ้าได้เสด็จมาโปรดเวไนยสัตว์ในดินแดนสุวรรณภูมิประเทศไทย  
ในปัจจุบันพระองค์ได้เสด็จไปในที่ต่างๆกระทั่งเสด็จถึงบริเวณวัดพระพุทธรูป

วัดพระพุทธรูปตากผ้าวัดพระพุทธรูปตากผ้าเดิมเป็นวัดราษฎร์ได้รับ  
พระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคมพ.ศ. ๒๕๑๖ และได้รับการยกฐานะ  
เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคมพ.ศ. ๒๕๒๑ ตั้งอยู่  
ในเนื้อที่ประมาณ ๑๗๕ ไร่ ซึ่งเป็นเนินเขาเตี้ยๆอยู่ใกล้ดอย(เขา) ๒ ลูกคือดอยช้าง  
และดอยเคียวอยู่ห่างจากเมืองลำพูนประมาณ ๑๙ กิโลเมตรเป็นปูชนียสถานที่  
สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดลำพูนหรือของภาคเหนือปัจจุบันวัดพระพุทธรูป  
ตากผ้าเป็นศูนย์กลางที่สำคัญของการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งแผนกนักธรรม  
และบาลีของพระภิกษุสามเณรในภาคเหนือนอกจากนี้แล้วทางวัดได้จัดให้มีการ  
ปฏิบัติธรรมควบคู่ไปกับการศึกษาได้จัดตั้งสำนักวิปัสสนากรรมฐานขึ้นเพื่อเป็นที่  
ปฏิบัติธรรมสำหรับพระภิกษุสามเณรอุบาสิกาอุบาสิกาและผู้สนใจทั่วไปตำนานวัด  
พระพุทธรูปตากผ้าได้กล่าวไว้ว่าในสมัยพุทธกาลสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ  
เจ้าได้เสด็จมาโปรดเวไนยสัตว์ในดินแดนสุวรรณภูมิ(ประเทศไทยใน  
ปัจจุบัน)พระองค์ได้เสด็จไปในที่ต่างๆกระทั่งเสด็จถึงบริเวณวัดพระพุทธรูป  
ตากผ้าแห่งนี้ซึ่งเป็นผาลาดจึงได้ทรงอธิษฐานประทับรอยพระพุทธรูปตากผ้า  
แห่งนี้เพื่อเป็นที่สักการบูชาของมวลเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายและพระองค์ได้  
ตรัสให้พระอานนท์เอาจิวรไปตากบนผาลาดใกล้บริเวณที่ประทับซึ่งปรากฏเป็น  
รอยเลื่อนลงอยู่ตั้งนั้นวัดนี้จึงได้ชื่อว่า"วัดพระพุทธรูปตากผ้า"มาถึงทุกวันนี้วัน  
ที่ ๒ มกราคมพ.ศ. ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและ  
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้ารำไพ  
พรรณีพระบรมราชินีทรงนำเสด็จ

๑๓๘ อธิษฐานประทับรอยพระพุทธรูปตากผ้าแห่งนี้เพื่อเป็นที่สักการบูชาของ  
มวลเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายและพระองค์ได้ตรัสให้พระอานนท์เอาจิวรไปตาก  
บนผาลาดใกล้บริเวณที่ประทับซึ่งปรากฏเป็นรอยเลื่อนลงอยู่ตั้งนั้นวัดนี้จึงได้  
ชื่อว่าวัดพระพุทธรูปตากผ้ามาถึงทุกวันนี้ประมาณ พศ๒๐๐ พระนางจามเทวี  
พระราชธิดาในพระเจ้ากรุงละโว้ลพบุรีได้เสด็จมาครองนครทริภุชชัยลำพูน  
พระนางได้ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ให้สร้างมณฑปครอบรอยพระพุทธรูปเป็นพุทธ

วัดพระพุทธรูปตากผ้าวัดพระพุทธรูปตากผ้าเดิมเป็นวัดราษฎร์ได้รับ  
พระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคมพ.ศ. ๒๕๑๖ และได้รับการยกฐานะ  
เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคมพ.ศ. ๒๕๒๑ ตั้งอยู่  
ในเนื้อที่ประมาณ ๑๗๕ ไร่ ซึ่งเป็นเนินเขาเตี้ยๆอยู่ใกล้ดอย(เขา) ๒ ลูกคือดอยช้าง  
และดอยเคียวอยู่ห่างจากเมืองลำพูนประมาณ ๑๙ กิโลเมตรเป็นปูชนียสถานที่  
สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดลำพูนหรือของภาคเหนือปัจจุบันวัดพระพุทธรูป  
ตากผ้าเป็นศูนย์กลางที่สำคัญของการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งแผนกนักธรรม  
และบาลีของพระภิกษุสามเณรในภาคเหนือนอกจากนี้แล้วทางวัดได้จัดให้มีการ  
ปฏิบัติธรรมควบคู่ไปกับการศึกษาได้จัดตั้งสำนักวิปัสสนากรรมฐานขึ้นเพื่อเป็นที่  
ปฏิบัติธรรมสำหรับพระภิกษุสามเณรอุบาสิกาอุบาสิกาและผู้สนใจทั่วไปตำนานวัด  
พระพุทธรูปตากผ้าได้กล่าวไว้ว่าในสมัยพุทธกาลสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ  
เจ้าได้เสด็จมาโปรดเวไนยสัตว์ในดินแดนสุวรรณภูมิ(ประเทศไทยใน  
ปัจจุบัน)พระองค์ได้เสด็จไปในที่ต่างๆกระทั่งเสด็จถึงบริเวณวัดพระพุทธรูป  
ตากผ้าแห่งนี้ซึ่งเป็นผาลาดจึงได้ทรงอธิษฐานประทับรอยพระพุทธรูปตากผ้า  
แห่งนี้เพื่อเป็นที่สักการบูชาของมวลเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายและพระองค์ได้  
ตรัสให้พระอานนท์เอาจิวรไปตากบนผาลาดใกล้บริเวณที่ประทับซึ่งปรากฏเป็น  
รอยเลื่อนลงอยู่ตั้งนั้นวัดนี้จึงได้ชื่อว่า"วัดพระพุทธรูปตากผ้า"มาถึงทุกวันนี้วัน  
ที่ ๒ มกราคมพ.ศ. ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและ  
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้ารำไพ  
พรรณีพระบรมราชินี

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ยอดมณฑปขึ้นอย่างเห็นในปัจจุบันก่อสร้างพระอุโบสถทั้งหลังเก่าและหลังใหม่ศาลาการเปรียญทั้งหลังเล็กและหลังใหญ่กุฏิแถวโรงเรียนพระปริยัติธรรมกำแพงวัดและอื่น ๆ เป็นที่ปรากฏอย่างเห็นใจปัจจุบันประวัติวัดพระพุทธบาทตากผ้าเดิมเป็นวัดราษฎร์ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ และได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ตั้งอยู่ในเนื้อที่ประมาณ ๑๗๕ ไร่ ซึ่งเป็นเนินเขาเตี้ยๆ อยู่ใกล้

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

วัดพระพุทธบาทตากผ้า วัดพระพุทธบาทตากผ้าเดิมเป็นวัดราษฎร์ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ และได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ตั้งอยู่ในเนื้อที่ประมาณ ๑๗๕ ไร่ ซึ่งเป็นเนินเขาเตี้ยๆ อยู่ใกล้ดอย (เขา) ๒ ลูก คือ ดอยช้าง และ ดอยเครือ อยู่ห่างจากเมืองลำพูนประมาณ ๑๕๓ กิโลเมตร เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดลำพูนหรือของภาคเหนือ ปัจจุบันวัดพระพุทธบาทตากผ้าเป็นศูนย์กลางที่สำคัญของการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งแผนกนักธรรมและบาลีของพระภิกษุสามเณรในภาคเหนือ นอกจากนี้แล้วทางวัดได้จัดให้มีการปฏิบัติธรรมควบคู่ไปกับการศึกษา ได้จัดตั้งสำนักวิปัสสนากรรมฐานขึ้นเพื่อเป็นที่ปฏิบัติธรรมสำหรับพระภิกษุสามเณรอุบาสกอุบาสิกาและผู้สนใจทั่วไป ดำเนินการพระพุทธบาทตากผ้าได้กล่าวไว้ว่า ในสมัยพุทธกาลสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เสด็จมาโปรดเวไนยสัตว์ในดินแดนสุวรรณภูมิ (ประเทศไทย ในปัจจุบัน) พระองค์ได้เสด็จไปในที่ต่างๆ ทั้งเสด็จถึงบริเวณวัดพระพุทธบาทตากผ้าแห่งนี้ ซึ่งเป็นผาลาดจึงได้ทรงอธิษฐานประทับรอยพระพุทธบาทลง ณ ที่แห่งนี้ เพื่อเป็นที่สักการบูชาของมวลเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย และพระองค์ได้ตรัสให้พระอานนท์เฝ้าจารีไปตากบนผาลาดใกล้บริเวณที่ประทับซึ่งปรากฏเป็นรอยเลื่อนลงอยู่ ณ ที่นั่น จึงได้ชื่อว่า "วัดพระพุทธบาทตากผ้า" มาถึงทุกวันนี้ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ทรงนำเสด็จพระราชดำเนิน ดุชะพระเจ้ากรุง

๑๔๓ จังหวัดแพร่ วัดพระธาตุช่อแฮ ตำบลป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นวัดศักดิ์สิทธิ์เก่าแก่คู่บ้านคูเมืองจังหวัดแพร่ และเป็นวัดพระธาตุประจำปีเกิดของผู้ที่เกิดปีชวด วัดพระธาตุช่อแฮ พระอารามหลวง ตั้งอยู่เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๑๑ ถนนช่อแฮ ตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ บนเนื้อที่ ๑๗๕ ไร่ โดยเชื่อว่าหากผู้ใดมาเที่ยวจังหวัดแพร่ แล้วจะต้องมานมัสการพระธาตุช่อแฮ เพื่อเป็นสิริมงคลกับตนเองจนมีคำกล่าว

วัดพระธาตุช่อแฮ วัดพระธาตุช่อแฮ พระอารามหลวง เป็นวัดศักดิ์สิทธิ์เก่าแก่คู่บ้านคูเมืองจังหวัดแพร่ และเป็นวัดพระธาตุประจำปีเกิดของผู้ที่เกิดปีชวด ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 11 ถนนช่อแฮ ตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ บนเนื้อที่ 175 ไร่ บุคคลใดที่มาเที่ยวจังหวัดแพร่ แล้วจะต้องมานมัสการพระธาตุช่อแฮ เพื่อเป็นสิริมงคลกับตนเองจนมีคำกล่าว ว่า "ถ้ามาเที่ยวจังหวัดแพร่ แต่ไม่ได้มานมัสการพระธาตุช่อแฮ เหมือนไม่ได้มาจังหวัดแพร่" การเดินทางมาเที่ยววัดพระธาตุช่อแฮ ถนนสายหลักคือถนนช่อแฮ เริ่มตั้งแต่สี่แยกบ้านทุ่งอำเภอเมืองแพร่ ซึ่งเป็นสี่แยกใจกลางเมืองแพร่ เข้าสู่ถนนช่อแฮ และตรงไปตามถนนช่อแฮ ผ่านโรงพยาบาลแพร่สนามบินจังหวัดแพร่ หมู่บ้านเหล่า หมู่บ้านนาจักร หมู่บ้านแด (กริรัตน์) หมู่บ้านมั่งสถานที่ตั้งของวัดพระธาตุช่อแฮ อยู่ในบริเวณเขตเทศบาลตำบลช่อแฮ ด้วยระยะทาง 9 กิโลเมตร จากตัวเมืองจังหวัดแพร่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกวัดพระธาตุช่อแฮ ตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองจังหวัดแพร่ เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญ ตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2549 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับราชกิจฉบับที่ 123 ตอนที่ 96 วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 (พ.ศ. 2508 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงใช้มวลสารจากพระธาตุช่อแฮ ทำพระสมเด็จจิตรลดา) วัดพระธาตุช่อแฮ พระอารามหลวง เป็นวัดที่ตั้งอยู่เนินเขาเตี้ย สูงประมาณ 28 เมตร องค์พระธาตุช่อแฮ เป็นเจดีย์ศิลปะเชียงแสนแบบแปดเหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง บัวด้วยทองดอกบวบ

ว่าถ้ามาเที่ยวจังหวัดแพร่ แต่ไม่ได้มานมัสการพระธาตุช่อแฮ เหมือนไม่ได้มาจังหวัดแพร่ เป็นวัดที่ตั้งอยู่เนินเขาเตี้ย สูงประมาณ ๒๘ เมตร องค์พระธาตุช่อแฮ เป็นเจดีย์ศิลปะเชียงแสนแบบแปดเหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง บัวด้วยทองดอกบวบ หรือทองจังโกองค์พระธาตุสูง ๓๓ เมตรฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ ๑๑ เมตร ลักษณะองค์พระธาตุตั้งอยู่บนฐานเขียงสี่เหลี่ยม ๑ ชั้น ถัดขึ้นไปเป็นฐานหน้ากระดานแปดเหลี่ยม ๓ ชั้น รองรับขึ้นไปเป็นฐานบัวคว่ำ และชุดทองไม้

วัดพระธาตุช่อแฮ วัดพระธาตุช่อแฮ พระอารามหลวง เป็นวัดศักดิ์สิทธิ์เก่าแก่คู่บ้านคูเมืองจังหวัดแพร่ และเป็นวัดพระธาตุประจำปีเกิดของผู้ที่เกิดปีชวด ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 11 ถนนช่อแฮ ตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ บนเนื้อที่ 175 ไร่ บุคคลใดที่มาเที่ยวจังหวัดแพร่ แล้วจะต้องมานมัสการพระธาตุช่อแฮ เพื่อเป็นสิริมงคลกับตนเองจนมีคำกล่าว ว่า "ถ้ามาเที่ยวจังหวัดแพร่ แต่ไม่ได้มานมัสการพระธาตุช่อแฮ เหมือนไม่ได้มาจังหวัดแพร่" การเดินทางมาเที่ยววัดพระธาตุช่อแฮ ถนนสายหลักคือถนนช่อแฮ เริ่มตั้งแต่สี่แยกบ้านทุ่งอำเภอเมืองแพร่ ซึ่งเป็นสี่แยกใจกลางเมืองแพร่ เข้าสู่ถนนช่อแฮ และตรงไปตามถนนช่อแฮ ผ่านโรงพยาบาลแพร่สนามบินจังหวัดแพร่ หมู่บ้านเหล่า หมู่บ้านนาจักร หมู่บ้านแด (กริรัตน์) หมู่บ้านมั่งสถานที่ตั้งของวัดพระธาตุช่อแฮ อยู่ในบริเวณเขตเทศบาลตำบลช่อแฮ ด้วยระยะทาง 9 กิโลเมตร จากตัวเมืองจังหวัดแพร่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกวัดพระธาตุช่อแฮ ตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองจังหวัดแพร่ เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญ ตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2549 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับราชกิจฉบับที่ 123 ตอนที่ 96 วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 (พ.ศ. 2508 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงใช้มวลสารจากพระธาตุช่อแฮ ทำพระสมเด็จจิตรลดา) วัดพระธาตุช่อแฮ พระอารามหลวง เป็นวัดที่ตั้งอยู่เนินเขาเตี้ย สูงประมาณ 28 เมตร องค์พระธาตุช่อแฮ เป็นเจดีย์ศิลปะเชียงแสนแบบแปดเหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง บัวด้วยทองดอกบวบ หรือทองจังโกองค์พระธาตุสูง 33 เมตร ฐานสี่เหลี่ยมกว้าง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

แปดเหลี่ยมซ้อนลดชั้นกันขึ้นไป ๗ ชั้นจากนั้นเป็นบัวระฆัง ๑ ชั้นและหน้ากระดานหนึ่งชั้นจนถึงองค์ระฆังแปดเหลี่ยมถัดขึ้นไปเป็นบัลลังก์อมมโฆสิตสองและปล้องใจส่วนยอดฉัตรประดับตกแต่งด้วยเครื่องบนแบบล้านนามีรั้วเหล็กกรอบองค์พระธาตุ ๔ ทิศมีประตูเข้าออก ๔ ประตูแต่ละประตูได้สร้างซุ้มแบบปราสาทล้านนาไว้อย่างสวยงามโดยโบราณสถานและสิ่งที่น่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวภายในวัดพระธาตุช่อแฮได้แก่พระธาตุช่อแฮพระธาตุประจำปีขาล

ฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ 11 เมตรลักษณะองค์พระธาตุตั้งอยู่บนฐานเขียงสี่เหลี่ยม 1 ชั้นถัดขึ้นไปเป็นฐานหน้ากระดานแปดเหลี่ยม 3 ชั้นรองรับถัดไปเป็นฐานบัวคว่ำและชุดท้องไม้แปดเหลี่ยมซ้อนลดชั้นกันขึ้นไป 7 ชั้นจากนั้นเป็นบัวระฆัง 1 ชั้นและหน้ากระดานหนึ่งชั้นจนถึงองค์ระฆังแปดเหลี่ยมถัดขึ้นไปเป็นบัลลังก์อมมโฆสิตสองและปล้องใจส่วนยอดฉัตรประดับตกแต่งด้วยเครื่องบนแบบล้านนามีรั้วเหล็กกรอบองค์พระธาตุ 4 ทิศมีประตูเข้าออก 4 ประตูแต่ละประตูได้สร้างซุ้มแบบปราสาทล้านนาไว้อย่างสวยงามพระธาตุช่อแฮมีตำนานประวัติความเป็นมากล่าวไว้หลายทางด้วยกันดังนี้พระราชพงศาวดารว่าด้วยกรุงสุโขทัยหอสมุดแห่งชาติกล่าวถึงวัดพระธาตุช่อแฮว่าสร้างขึ้นระหว่างพ.ศ. 1879 - 1881 ในสมัยที่พระมหาธรรมราชา(ลิไท)ยังเป็นพระมหาอุปราชซึ่งครองเมืองศรีสัชนาลัยอยู่ในครั้งนั้นพระองค์โปรดให้สร้างสถานที่สำคัญทางศาสนาตามที่ปรากฏในพุทธประวัติในตำนานรวมทั้งที่เมืองแพร่ซึ่งอยู่ในขอบเขตพสุธาของกรุงสุโขทัยพระมหาธรรมราชาลิไทพระราชทานพระบรมสารีริกธาตุแก่นวลัวะอ้ายก้อมให้นำมาบรรจุไว้ในฐานเจดีย์เมื่อขลุ่ยอ้ายก้อมมาถึงบริเวณดอยโกสิยชัคคะเห็นว่าทำเลดีจึงสร้างเจดีย์ขึ้นและนำพระบรมสารีริกธาตุบรรจุไว้ในสิ่งทองค่าสร้างแทนที่ตั้งศพด้วยเงินและทองแล้วตั้งสิ่งทองคำไว้โดยโอบกปูนทับอีกชั้นหนึ่งหลังจากนั้นก็จัดงานบำเพ็ญกุศลเฉลิมฉลอง 7 วัน 7 คืนภายหลังเมืองแพร่ถูกรวมเข้ากับอาณาจักรล้านนาไทยกษัตริย์ล้านนาก็ทรงได้ทะนุบำรุงพระธาตุช่อแฮตามลำดับจนกระทั่งราชวงศ์นี้หมดอำนาจลงพระธาตุช่อ

เป็นพระธาตุ ๑ ใน ๑๒ ราศีคือเป็นพระธาตุประจำปีเกิดสำหรับคนที่เกิดปีเสือปีขาลหากนำผ้าแพรสามสีไปถวายจะทำให้ชีวิตมีพลังคุ้มครองป้องกันศัตรูได้การสวดและไหว้ให้เริ่มต้นนะโม ๓ จบแล้วสวดตามด้วยคาถาบูชาพระธาตุ ๕ จบพลังบารมีจะดลบันดาลให้มีชีวิตที่ดีขึ้นพระธาตุช่อแฮหมายถึงเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุพระศอกซ้ายและพระเกศาธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและประดับบูชาด้วยผ้าแพรอย่าง

สัมพุทธเจ้ายังมีพระชนมชีพอยู่นั้นเคยเสด็จไปยังถิ่นฐานบ้านเมืองหลายแห่งแล้วทรงหมายสถานที่ที่ควรจะบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้จึงขออัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุที่ได้บรรจุในโกศที่เตรียมไว้นั้นไปสถิตอยู่ในสถานที่ซึ่งพระพุทธเจ้าได้ทรงหมายไว้นั้นเกิดเมื่ออิฐฐานแล้วพระบรมสารีริกธาตุทั้งหลายก็เสด็จออกจากโกศโดยทางอากาศไปตั้งอยู่ที่แห่งนั้นทุกแห่งส่วนพระบรมสารีริกธาตุเหลืออยู่พระอรหันต์ทั้งปวงก็อัญเชิญไปบรรจุในพระเจดีย์ 84,000 องค์นั้นแล้วประกาศแก่เทวดาทั้งหลายให้พิทักษ์รักษาตลอดไปจนกว่าจะหมดอายุแห่งพระพุทธศาสนา 5,000 พระวัสสากรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนพระธาตุช่อแฮเป็นโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 52 ตอนที่ 75 ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2478 และได้ประกาศกำหนดขอบเขตโบราณสถานเล่มที่ 97 ตอนที่ 159 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2523 สำหรับชื่อพระธาตุช่อแฮนั้นบ้างว่าได้จากชื่อผ้าแพรชนิดซึ่งทอจากสิบสองปันนาที่ชาวบ้านนำมาผูกบูชาพระธาตุบ้างก็ว่ามาจากผ้าแพรที่ขลุ่ยอ้ายก้อมนำมาถวายทุกปีจะมีงานนมัสการพระธาตุในวันขึ้น 9 ค่ำ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 (ประมาณเดือนมีนาคม)พระธาตุช่อแฮพระธาตุประจำปีเกิดปีเสือ(ปีขาล)พระธาตุช่อแฮเป็นพระธาตุ 1 ใน 12 ราศีคือเป็นพระธาตุประจำปีเกิดสำหรับคนที่เกิดปีเสือ(ปีขาล)หากนำผ้าแพรสามสีไปถวายจะทำให้ชีวิตมีพลังคุ้มครองป้องกันศัตรูได้การสวดและไหว้ให้เริ่มต้นนะโม 3 จบแล้วสวดตามด้วยคาถาบูชาพระธาตุ 5 จบพลังบารมีจะดลบันดาลให้มีชีวิตที่ดีขึ้นพระธาตุช่อแฮหมายถึง

ดีหลวงพ่ช่อแฮเป็นพระประธานประดิษฐานในพระอุโบสถศิลปะล้านนา เชียงแสนสุโขทัยสันนิฐานว่าสร้างขึ้นหลังจากสร้างองค์พระธาตุช่อแฮแล้วมีอายุหลายร้อยปีหน้าตักกว้าง ๓๘๐ เมตร สูง ๔๕๐ เมตร ก่อสร้างด้วยอิฐ โอบกปูนลึงรักปิดทองพระเจ้าทันใจและไม่เสียหายพระเจ้าทันใจหรือหลวงพ่ทันใจเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิปูนปั้นลึงรักปิดทองหน้าตักกว้าง ๓๐ นิ้ว สูงประมาณ ๒๒๐ ซม กว้าง ๘๐ ซม สูง ๑๒๐ ซม เป็นพระพุทธรูปองค์ใหม่ที่สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๕ ผู้

ปีเกิดสำหรับคนที่เกิดปีขาลหากนำผ้าแพรเนื้อดีไปถวายสักการะองค์พระธาตุช่อแฮจะทำให้ชีวิตมีความสุขมีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตหน้าที่การงานและมีพลังคุ้มครองป้องกันศัตรูได้เป็นพระประธานประดิษฐานในพระอุโบสถศิลปะล้านนา เชียงแสนสุโขทัยสันนิฐานว่าสร้างขึ้นหลังจากสร้างองค์พระธาตุช่อแฮแล้วมีอายุหลายร้อยปีหน้าตักกว้าง 3.80 เมตร สูง 4.50 เมตร ก่อสร้างด้วยอิฐ โอบกปูนลึงรักปิดทองพระเจ้าทันใจหรือหลวงพ่ทันใจเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิปูนปั้นลึงรักปิดทองหน้าตักกว้าง 30 นิ้ว สูงประมาณ 2 ศอก (กว้าง 80 เซนติเมตร สูง 1.20 เซนติเมตร) เป็นพระพุทธรูปองค์ใหม่ที่สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2465 ผู้สร้างคือชาวไทใหญ่(เงี้ยว)สร้างพระพุทธรูปองค์นี้แทนพระพุทธรูปองค์เดิมที่หล่อด้วยเงิน(ตะกั่ว)ที่ถูกลักไปพระเจ้าทันใจหรือหลวงพ่ทันใจ(ทางเหนืออ่านว่าพระเจ้าทันใจ)เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่มีผู้นิยมมากราบไหว้บนบานศาลกล่าวอยู่เสมอเชื่อว่า เป็นพระพุทธรูปที่ใครมาขอพรแล้วจะได้สิ่งนั้นอย่างสมประสงค์ ด้านหลังซุ้มพระเจ้าทันใจประดิษฐานอยู่มีไม้เสียบงายทำด้วยไม้วอกหรือไม้สักมีความยาวเกิน 1 วา คาดว่าใช้แทนไม้เข็มขี้เมื่อผู้ใดต้องการเสี่ยงทายสิ่งใดก็จะนำไปตั้งกล่าวมาทาบกับช่วงแขนที่กางเหยียดตรงไปจนสุดแขนทั้งสองข้าง ความยาวของวาอยู่ตรงจุดใดของไม้ก็จะทำเครื่องหมายไว้แล้วนำไม้มาอธิษฐานเบื้องหน้าพระเจ้าทันใจว่าสิ่งที่ตนประสงค์นั้นจะสำเร็จหรือไม่หากสำเร็จก็ขอให้ความยาวของแขนเลยจุดที่ทำเครื่องหมายไว้ออกไปเมื่ออธิษฐานเสร็จแล้วก็นำไม้เสียบงายขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง"นะโม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

สร้างคือชาวไทยใหญ่เจิวสร้างพระพุทธรูปองค์นี้แทนพระพุทธรูปองค์เดิมที่  
หล่อด้วยจีนตะกั่วที่ถูกลักไปพระเจ้าทันใจหรือหลวงพ่ทันใจทางเหนืออ่านว่า  
พระเจ้าทันใจเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่มีผู้นิยมมากกราบไหว้บนบานศาลกล่าว  
อยู่เสมอเชื่อว่าเป็นพระพุทธรูปที่ใครมาขอพรแล้วจะได้สิ่งนั้นอย่างสมประสงค์  
ด้านหลังซุ้มพระเจ้าทันใจประดิษฐานอยู่มีไม่เสียหายทำด้วยไม้วอกหรือไม้สัก  
มีความยาวเกิน๑วาคาดว่าไขแทนไม้

๑๕๕ความยาวของวาลูกตรงจุดใดของไม้ก็จะทำเครื่องหมายไว้แล้วนำไม้มา  
อธิษฐานเบื้องหน้าพระเจ้าทันใจว่าสิ่งที่ตนประสงค์นั้นจะสำเร็จหรือไม่หาก  
สำเร็จก็ขอให้ความยาวของดอนเลยจุดที่ทำเครื่องหมายไว้ออกไปเมื่ออธิษฐาน  
เสร็จแล้วก็นำไม้เสี่ยงทายขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งพระพุทธรูปโลกนารวมพิตรและ  
วิหารศิลปะล้านนาประยุกต์เป็นพระพุทธรูปปางพระนาคปรกประดิษฐานอยู่ใน  
วิหารศิลปะล้านนาประยุกต์ภายในมีภาพจิตรกรรมฝา

ผนังอย่างสวยงามสร้างขึ้นในปี๒๕๓๔โดยมีเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษา  
จารย์ที่นชุตินทรโรป๓เป็นประธานเททองหล่อและเบิกพระเนตรองค์พระขนาด  
หน้าตักกว้าง๓๖๐เมตรสูง๗เมตรสร้างด้วยโลหะทองเหลืองลงรักปิดทอง  
พระเจ้าไม้สักสร้างด้วยไม้สักทองหน้าตักกว้าง๓๓นิ้วสูง๘๗นิ้วเป็นศิลปะสมัย  
ล้านนาพระเจ้าอนเป็นพระพุทธรูปที่ชาวจังหวัดแพร่เคารพนับถือก่อนจะขึ้น  
ไหว้องค์พระธาตุช่อแฮชาวบ้านมักจะแวะไหว้พระเจ้าอนก่อนเสมอสร้างเมื่อ  
ขึ้น๑๕

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ที่เกิดปีชวาลหากนำผ้าแพรเนื้อดีไปถวายสักการะองค์พระธาตุช่อแฮจะทำให้ชีวิต  
มีความแคล้วคลาดความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตหน้าที่การงานและมีพลังคุ้มครอง  
ป้องกันศัตรูได้เป็นพระประธานประดิษฐานในพระอุโบสถศิลปะล้านนาเชียงแสน  
สุโขทัยสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นหลังจากสร้างองค์พระธาตุช่อแฮแล้วมีอายุหลาย  
ร้อยปีหน้าตักกว้าง3.80เมตรสูง4.50เมตรก่อสร้างด้วยอิฐโอบปูนลงรักปิดทอง  
พระเจ้าทันใจหรือหลวงพ่ทันใจเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิปูนปั้นลงรักปิดทอง  
หน้าตักกว้าง 30 นิ้วสูงประมาณ 2 ศอก(กว้าง 80 เซนติเมตร  
สูง1.20เซนติเมตร)เป็นพระพุทธรูปองค์ใหม่ที่สร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2465 ผู้สร้าง  
คือชาวไทยใหญ่(เจิว)สร้างพระพุทธรูปองค์นี้แทนพระพุทธรูปองค์เดิมที่หล่อ  
ด้วยจีน(ตะกั่ว)ที่ถูกลักไปพระเจ้าทันใจหรือหลวงพ่ทันใจ(ทางเหนืออ่านว่า  
พระเจ้าทันใจ)เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่มีผู้นิยมมากกราบไหว้บนบานศาลกล่าว  
อยู่เสมอเชื่อว่าเป็นพระพุทธรูปที่ใครมาขอพรแล้วจะได้สิ่งนั้นอย่างสมประสงค์  
ด้านหลังซุ้มพระเจ้าทันใจประดิษฐานอยู่มีไม่เสียหายทำด้วยไม้วอกหรือไม้สัก  
มีความยาวเกิน 1 วาคาดว่าไขแทนไม้เชื่อมซีเมื่อผู้ใดต้องการเสี่ยงทายสิ่งใดก็  
จะนำไม้ดังกล่าวมาทาบกับช่วงแขนที่กางเหยียดตรงไปจนสุดแขนทั้งสองข้าง  
ความยาวของวาลูกตรงจุดใดของไม้ก็จะทำเครื่องหมายไว้แล้วนำไม้มาอธิษฐาน  
เบื้องหน้าพระเจ้าทันใจว่าสิ่งที่ตนประสงค์นั้นจะสำเร็จหรือไม่หากสำเร็จก็ขอให้  
ความยาวของดอนเลยจุดที่ทำเครื่องหมายไว้ออกไปเมื่ออธิษฐานเสร็จแล้วก็นำ  
ไม้เสี่ยงทายขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง"นะโมตัสสะกะคะวะโตอะระหะโ

นั้นจะสำเร็จหรือไม่หากสำเร็จก็ขอให้ความยาวของดอนเลยจุดที่ทำเครื่องหมาย  
ไว้ออกไปเมื่ออธิษฐานเสร็จแล้วก็นำไม้เสี่ยงทายขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง"นะโมตัส  
สะกะคะวะโตอะระหะโตสิมมาสัมพุทธัสสะ"(ว่า 3 จบ)นะโมนะมะสะขัง โคะมะมัง  
ใจจะคะ(ว่า 3 จบ)เป็นพระพุทธรูปปางพระนาคปรกประดิษฐานอยู่ในวิหารศิลปะ  
ล้านนาประยุกต์ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังอย่างสวยงามสร้างขึ้นในปี 2534  
โดยมีเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์(ฟื้นชุตินทรโรป.๕.9)เป็นประธานเท  
ทองหล่อและเบิกพระเนตรองค์พระขนาดหน้าตักกว้าง3.60เมตรสูง 7 เมตรสร้าง  
ด้วยโลหะทองเหลืองลงรักปิดทองสร้างด้วยไม้สักทองหน้าตักกว้าง 33 นิ้วสูง  
87 นิ้วเป็นศิลปะสมัยล้านนาเป็นพระพุทธรูปที่ชาวจังหวัดแพร่เคารพนับถือก่อน  
จะขึ้นไหว้องค์พระธาตุช่อแฮชาวบ้านมักจะแวะไหว้พระเจ้าอนก่อนเสมอสร้าง  
เมื่อขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 เหนือพ.ศ. 2459 เป็นพระเจ้าอนศิลปะพม่าขนาด  
ยาว3.70เมตรสูง1.35เมตรก่อสร้างด้วยอิฐโอบปูนลงรักปิดทองธรรมมาสน์  
โบราณมีความสวยงามวิจิตรบรรจงลวดลายไทยผสมศิลปะทางล้านนาซึ่งมีนาง  
แก้วทองถิ่นสร้างอุทิศให้นายคลองทองถิ่นเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2492 ก่อสร้าง  
ด้วยไม้สักแกะสลักลงรักปิดทองบรรจุอัฐิธาตุส่วนที่ 5 จากจำนวน 7 ส่วนของ  
ครุฑาศรีวิชัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกบุญคุณที่ท่านได้ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา  
ภายในวัดพระธาตุช่อแฮมีบันไดนาคอยู่ 4 ด้านและบันไดสิงห์ 1 ด้านรวม 5  
บันไดซึ่งส่วนมีความยาวและจำนวนขั้นไม่เท่ากันมีความเชื่อว่านาคที่เฝ้าบันได  
กุมภภัณฑ์ด้านทิศตะวันออกขององค์พระธาตุช่อ

ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง"นะโมตัสสะกะคะวะโตอะระหะโตสิมมาสัมพุทธัสสะ"(ว่า 3  
จบ)นะโมนะมะสะขัง โคะมะมังใจจะคะ(ว่า 3 จบ)เป็นพระพุทธรูปปางพระนาคปรก  
ประดิษฐานอยู่ในวิหารศิลปะล้านนาประยุกต์ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังอย่าง  
สวยงามสร้างขึ้นในปี 2534 โดยมีเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์(ฟื้นช  
ุตินทรโรป.๕.9)เป็นประธานเททองหล่อและเบิกพระเนตรองค์พระขนาดหน้าตัก  
กว้าง3.60เมตรสูง 7 เมตรสร้างด้วยโลหะทองเหลืองลงรักปิดทองสร้างด้วยไม้  
สักทองหน้าตักกว้าง 33 นิ้วสูง 87 นิ้วเป็นศิลปะสมัยล้านนาเป็นพระพุทธรูปที่ชาว  
จังหวัดแพร่เคารพนับถือก่อนจะขึ้นไหว้องค์พระธาตุช่อแฮชาวบ้านมักจะแวะ  
ไหว้พระเจ้าอนก่อนเสมอสร้างเมื่อขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 เหนือพ.ศ. 2459 เป็น  
พระเจ้าอนศิลปะพม่าขนาดยาว3.70เมตรสูง1.35เมตรก่อสร้างด้วยอิฐโอบปูน  
ลงรักปิดทองธรรมมาสน์โบราณมีความสวยงามวิจิตรบรรจงลวดลายไทยผสม  
ศิลปะทางล้านนาซึ่งมีนางแก้วทองถิ่นสร้างอุทิศให้นายคลองทองถิ่นเมื่อวันที่ 3  
เมษายน 2492 ก่อสร้างด้วยไม้สักแกะสลักลงรักปิดทองบรรจุอัฐิธาตุส่วนที่ 5  
จากจำนวน 7 ส่วนของครุฑาศรีวิชัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกบุญคุณที่ท่านได้  
ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาภายในวัดพระธาตุช่อแฮมีบันไดนาคอยู่ 4 ด้านและ  
บันไดสิงห์ 1 ด้านรวม 5 บันไดซึ่งส่วนมีความยาวและจำนวนขั้นไม่เท่ากันมี  
ความเชื่อว่านาคที่เฝ้าบันไดกุมภภัณฑ์ด้านทิศตะวันออกขององค์พระธาตุช่อแฮ  
ชอบหนีออกไปเล่นน้ำที่ลำน้ำแม่สายหมู่บ้านในเป็นประจำชาวบ้านจึงสร้างเจ้า  
กุมภภัณฑ์นั่งขบตหางนาคไว้เพื่อมิให้หนีไปเล่นน้ำ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ค่าเดือน ๖ เดือน พ.ศ. ๒๔๕๙ เป็นพระเจ้าอนคิลปะพมาขนาดยาว ๓๗๐ เมตร สูง ๓๕ เมตร ก่อสร้างด้วยอิฐ โบกปูนลงรัก ปิดทองธรรมดา โบราณมีความสวยงามวิจิตรบรรจง ลวดลายไทยผสมศิลปะทางล้านนา ซึ่งมีนางแก้วทองถิ่น สร้างอุทิศให้นายคลองทองถิ่น เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๕๒ ก่อสร้างด้วยไม้สักแกะสลักลงรัก ปิดทองกรอุทิศครุมาศรีวิไชยบรรจอุทิศส่วนที่ ๕ จากจำนวน ๗ ส่วนของ ครุมาศรีวิไชยสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกบุญ

หรือไม้สักมีความยาวเกิน 1 วา คาดว่าใช้แทนไม้เขียนซีเมื่อผู้ใดต้องการเสี่ยงทายสิ่งใดก็จะนำไม้ดังกล่าวมาทาบกับช่วงแขนที่กางเหยียดตรงไปจนสุด แขนทั้งสองข้าง ความยาวของวาอยู่ตรงจุดใดของไม้ก็จะทำเครื่องหมายไว้แล้ว นำไม้มาอธิษฐานเบื้องหน้าพระเจ้าทันใจว่า สิ่งใดที่ตนประสงค์นั้นจะสำเร็จหรือไม่ หากสำเร็จก็ขอให้ความยาวของตนเลยจุดที่ทำเครื่องหมายไว้ ออกไปเมื่ออธิษฐานเสร็จแล้วก็อย่าเสี่ยงทายขึ้นมาอีก ครั้งหนึ่ง "นะโมตัสสะกะคะวะโด อะระหะโธ สัมมาสัมพุทธัสสะ" (ว่า 3 จบ) นะโมนะมะสะขัง โกระมังใจะคะ (ว่า 3 จบ) เป็นพระพุทธรูปปางพระนาคปรกประดิษฐานอยู่ในวิหารศิลปะล้านนา ประยุคภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังอย่างสวยงามสร้างขึ้นในปี 2534 โดยมีเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ฟื้น ชุตินฺธโร ป.ธ. 9) เป็นประธานเททองหล่อและเบิกพระเนตรองค์พระขนาดหน้าตักกว้าง 3.60 เมตร สูง 7 เมตร สร้างด้วยโลหะทองเหลืองลงรัก ปิดทองสร้างด้วยไม้สักทองหน้าตักกว้าง 33 นิ้ว สูง 87 นิ้ว เป็นศิลปะสมัยล้านนา เป็นพระพุทธรูปที่ชาวจังหวัดแพร่เคารพนับถือ ก่อนจะขึ้นไหว้องค์พระธาตุช่อแฮชาวบ้านมักจะแวะไหว้พระเจ้าอนก่อนเสมอ สร้างเมื่อขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 เหนือ พ.ศ. 2459 เป็นพระเจ้าอนคิลปะพมาขนาดยาว 3.70 เมตร สูง 1.35 เมตร ก่อสร้างด้วยอิฐ โบกปูนลงรัก ปิดทองธรรมดา โบราณมีความสวยงามวิจิตรบรรจง ลวดลายไทยผสมศิลปะทางล้านนา ซึ่งมีนางแก้วทองถิ่น สร้างอุทิศให้นายคลองทองถิ่น เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2492 ก่อสร้างด้วยไม้สักแกะสลัก

คุณที่ท่านได้ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา บันไดนาโคโบราณภายในวัดพระธาตุช่อแฮมีบันไดนาโคอยู่ ๔ ด้าน และบันไดสิงห์ ๑ ด้าน รวม ๕ บันได ซึ่งล้วนมีความยาวและจำนวนขั้นไม่เท่ากัน เจ้ากุ่มกัญชามีความเชื่อว่า นาคที่เฝ้าบันไดกุ่มกัญช่ด้านทิศตะวันออกขององค์พระธาตุช่อแฮชอบหนีออกไปเล่นน้ำที่ลำน้ำแม่สายหมู่บ้านในเป็นประจำ ชาวบ้านจึงสร้างเจ้ากุ่มกัญช่ขึ้น หีบขนาดหน้าตักไว้เพื่อมิให้หนีไปเล่นน้ำอีก แผ่นศิลาจารึก

ขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกบุญคุณที่ท่านได้ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ภายในวัดพระธาตุช่อแฮมีบันไดนาโคอยู่ 4 ด้าน และบันไดสิงห์ 1 ด้าน รวม 5 บันได ซึ่งล้วนมีความยาวและจำนวนขั้นไม่เท่ากัน มีความเชื่อว่า นาคที่เฝ้าบันไดกุ่มกัญช่ด้านทิศตะวันออกขององค์พระธาตุช่อแฮชอบหนีออกไปเล่นน้ำที่ลำน้ำแม่สายหมู่บ้านในเป็นประจำ ชาวบ้านจึงสร้างเจ้ากุ่มกัญช่ขึ้น หีบขนาดหน้าตักไว้เพื่อมิให้หนีไปเล่นน้ำอีก ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าพระเจ้าทันใจจารึกเรื่องราวการสร้างบันไดด้านทิศตะวันตก ตั้งอยู่ที่ดินของวัดมีพื้นที่ 52 ไร่ เหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจและศึกษาพันธุ์ไม้มีต้นไม้นานาพันธุ์กว่า 1,000 ชนิด หลังจากพระยาสิทธิไธบุรณปฏิสังขรณ์วัดพระธาตุช่อแฮแล้ว ได้โปรดให้มีงานฉลองสมโภช 5 วัน 5 คืน ระหว่างวันขึ้น 11 ค่ำ ถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 เหนือ เดือน 4 ได้ซึ่งอยู่ระหว่างในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ต้นเดือนมีนาคมของทุกปี นับตั้งแต่บัดนั้น เป็นต้นมา เจ้าผู้ครองนครแพร่ทุกองค์ จึงได้ยึดถือประเพณีไหว้พระธาตุประจำปี สืบมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ประเพณีการไหว้พระธาตุช่อแฮเป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านาน เดิมจะจัด 5 วัน 5 คืน ในปี พ.ศ. 2536 ได้เปลี่ยนแปลงเป็น 7 วัน 7 คืน วันแรกของงานจะเริ่มขึ้นในวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 6 เหนือ เดือน 4 ได้ของทุกปี ซึ่งถือว่าการจัดงานไหว้พระธาตุช่อแฮยึดถือตามจันทร์คติเป็นหลัก ประเพณีไหว้พระธาตุช่อแฮเมืองแพร่แห่งหลวงในการจัดงานมีขบวนแห่อันยิ่งใหญ่ ประกอบไปด้วย ขบวนของทุกเหล่าเอกราช ขบวนช้างเจ้าหลวง และเครื่องบรรณาการ

๑๔๖๒ วัดพระบาทมิ่งเมือง ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่ถนนเจริญเมือง อำเภอเมืองแพร่ วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร แต่เดิมนั้นเป็นวัดราษฎร์ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ยกฐานะเป็นพระอารามหลวง ชั้นตรี ประเภทวรวิหารนั้น วัดพระบาทมิ่งเมืองมาจากสองวัดรวมกันได้แก่ วัดพระบาทและวัดมิ่งเมือง เป็นวัดพระบาทมิ่งเมืองซึ่งตั้งอยู่ห่างกันเพียงมีถนนกันเท่านั้น วัดพระบาทเป็นวัดของอุปราชหรือเจ้าหน้าหอส่วนวัดมิ่งเมือง

วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหารหรือ Wat Phrabatmingmueng ตั้งอยู่ถนนเจริญเมือง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ แต่เดิมเป็นวัดราษฎร์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2498 ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต ยกฐานะวัดพระบาทมิ่งเมืองเป็นพระอารามหลวง ชั้นตรี ชนิดวรวิหาร วัดพระบาทมิ่งเมืองมาจากสองวัดรวมกันได้แก่ วัดพระบาทและวัดมิ่งเมือง ตั้งอยู่ห่างกันเพียงมีถนนกันเท่านั้น วัดพระบาทเป็นวัดของพระยาอุปราชหรือเจ้าหน้าหอ ส่วนวัดมิ่งเมืองเป็นวัดของเจ้าผู้ครองนครแพร่ เมื่อเมืองนครแพร่ถูกล้มเลิกระบบเจ้าผู้ครองนครวัดทั้งสองก็ถูกทอดทิ้งอยู่ในสภาพทรุดโทรมมาก กระทั่งคณะกรรมการจังหวัดเห็นสมควรรวมสองวัดเข้าด้วยกัน ให้ชื่อว่า วัดพระบาทมิ่งเมือง วัดนี้เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธโกศัยศิริชัยมหาศากยมุนีพระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแพร่ และยังมีพระเจดีย์มิ่งเมือง ซึ่งเป็นเจดีย์เก่าแก่มีรอยพระพุทธบาทจำลองอยู่ในนั้น นอกจากนี้วัดนี้ยังเป็นที่ตั้งของอาคารยาขอบอนุสรณ์เพื่อระลึกถึง "ยาขอบ" หรือ นายโชติดี แพร์พันธุ์ นักเขียนผู้ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งเป็นทายาทเจ้านครเมืองแพร่องค์สุดท้าย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

เป็นวัดของเจ้าผู้ครองนครแพร์เมื่อเมืองแพร์ล้มเลิกระบบเจ้าผู้ครองนครวัดทั้งสองก็ถูกทอดทิ้งอยู่ในสภาพทรุดโทรมมากกระทั่งคณะกรรมการจังหวัดเห็นสมควรรวมสองวัดเข้าด้วยกันการรวมวัดเป็นวัดพระบาทมิ่งเมืองช่วงปี๒๕๓๐สมัยพระปรียัติวงศาจารย์ฟุอดดลิวเป็นเจ้าอาวาสวัดพระบาทและเป็นเจ้าคณะจังหวัดแพร์ต่อมาคือพระครูพระอุบาลีคุณูปจารย์และพระครูธรรมสารสุจิตสุจิตสาโรเป็นเจ้าอาวาสวัดมิ่งเมืองปัจจุบันคือพระมหาโพธิวงศาจารย์วัดพระ

ได้ประกาศว่าวัดพระบาทมิ่งเมืองได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ยกฐานะจากวัดราษฎร์ให้เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหารปัจจุบันวัดนี้เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปโกศัยศิริมหาศากยมนิพระคู่บ้านคูเมืองของจังหวัดแพร์และยังมีพระเจดีย์มิ่งเมืองซึ่งเป็นเจดีย์เก่าแก่มีรอยพระพุทธรูปจำลองอยู่ภายในนอกจากนี้วัดนี้ยังเป็นที่ตั้งของมูลนิธิยาขอบอนุสรณ์เพื่อระลึกถึงยาขอบหรือ นายโชติแพร์พันธุ์นักเขียนผู้ล่วงลับไป

๑๔๙๓วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีตำบลไทรย้อยอำเภอเด่นชัยจังหวัดแพร่วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีสามัคคีธรรมเป็นวัดสร้างขึ้นใหม่ในปี๒๕๒๐ตั้งอยู่บนถนนสายแพร่-ลำปางช่วงอำเภอเด่นชัยจังหวัดแพร่มีจุดเด่นคือเป็นวัดที่รวบรวมศิลปกรรมล้านนาประยุกต์ที่สวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่งภาพจิตรกรรมบนฝาผนังระเบียงคดเป็นเรื่องราวของชาดกพื้นบ้านและภาพพุทธประวัติในบริเวณวัดมีเจดีย์ทรงล้านนากว่า๓๐องค์ด้านหน้าบันไดทางขึ้นทิศตะวันออก

มีรูปปั้นสิ่งขนาดใหญ่และพระนอนองค์ใหญ่โดดเด่นอยู่ด้านหน้าวัดนอกจากนี้ยังมีอาคารพิพิธภัณฑ์ไม้สักทรงล้านนาที่เก็บรวบรวมเรื่องราวของล้านนาและเมืองแพร่จัดแสดงเครื่องใช้อาวุธของนักรบโบราณรวมทั้งภาพถ่ายของเจ้านายฝ่ายเหนือและภาพเหตุการณ์ต่างๆในล้านนาวัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีเป็นวัดที่สวยงามตามลักษณะของสถาปัตยกรรมล้านนาแบบผสมผสานที่หลวงพ่อมนตรีหรือที่ชาวบ้านเรียกว่าครูบาน้อยเจ้าอาวาสวัดได้จำลองรูปแบบมาจาก

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหารวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหารหรือ Wat Phrabatmingmueng ตั้งอยู่บนเจริญเมืองอำเภอเมืองแพร่จังหวัดแพร่แต่เดิมเป็นวัดราษฎร์ต่อมาในปีพ.ศ. 2498 ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตยกฐานะวัดพระบาทมิ่งเมืองเป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหารวัดพระบาทมิ่งเมืองมาจากสองวัดรวมกันได้แก่วัดพระบาทและวัดมิ่งเมืองตั้งอยู่ห่างกันเพียงมีถนนกันเท่านั้นวัดพระบาทเป็นวัดของพระยาอุปราชหรือเจ้าหอหน้าส่วนวัดมิ่งเมืองเป็นวัดของเจ้าผู้ครองนครแพร์เมื่อเมืองนครแพร์ถูกล้มเลิกระบบเจ้าผู้ครองนครวัดทั้งสองก็ถูกทอดทิ้งอยู่ในสภาพทรุดโทรมมากกระทั่งคณะกรรมการจังหวัดเห็นสมควรรวมสองวัดเข้าด้วยกันให้ชื่อว่าวัดพระบาทมิ่งเมืองวัดนี้เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปโกศัยศิริมหาศากยมนิพระคู่บ้านคูเมืองของจังหวัดแพร์และยังมีพระเจดีย์มิ่งเมืองซึ่งเป็นเจดีย์เก่าแก่มีรอยพระพุทธรูปจำลองอยู่ภายในนอกจากนี้วัดนี้ยังเป็นที่ตั้งของอาคารยาขอบอนุสรณ์เพื่อระลึกถึง"ยาขอบ"หรือ นายโชติแพร์พันธุ์นักเขียนผู้ล่วงลับไปแล้วซึ่งเป็นทายาทเจ้านครเมืองแพร่องค์สุดท้าย

วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหารวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหารหรือ Wat Phrabatmingmueng ตั้งอยู่บนเจริญเมืองอำเภอเมืองแพร่จังหวัดแพร่แต่เดิมเป็นวัดราษฎร์ต่อมาในปีพ.ศ. 2498 ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตยกฐานะวัดพระบาทมิ่งเมืองเป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหารวัดพระบาทมิ่งเมืองมาจากสองวัดรวมกันได้แก่วัดพระบาทและวัดมิ่งเมืองตั้งอยู่ห่างกันเพียงมีถนนกันเท่านั้นวัดพระบาทเป็นวัดของพระยาอุปราชหรือเจ้าหอหน้าส่วนวัดมิ่งเมืองเป็นวัดของเจ้าผู้ครองนครแพร์เมื่อเมืองนครแพร์ถูกล้มเลิกระบบเจ้าผู้ครองนครวัดทั้งสองก็ถูกทอดทิ้งอยู่ในสภาพทรุดโทรมมากกระทั่งคณะกรรมการจังหวัดเห็นสมควรรวมสองวัดเข้าด้วยกันให้ชื่อว่าวัดพระบาทมิ่งเมืองวัดนี้เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปโกศัยศิริมหาศากยมนิพระคู่บ้านคูเมืองของจังหวัดแพร์และยังมีพระเจดีย์มิ่งเมืองซึ่งเป็นเจดีย์เก่าแก่มีรอยพระพุทธรูปจำลองอยู่ภายในนอกจากนี้วัดนี้ยังเป็นที่ตั้งของอาคารยาขอบอนุสรณ์เพื่อระลึกถึง"ยาขอบ"หรือ นายโชติแพร์พันธุ์นักเขียนผู้ล่วงลับไปแล้วซึ่งเป็นทายาทเจ้านครเมืองแพร่องค์สุดท้าย

วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีสามัคคีธรรมวัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีหรือวัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีสามัคคีธรรมเป็นวัดสร้างขึ้นใหม่ในปีพ.ศ. 2520 ตั้งอยู่บนถนนสายแพร่-ลำปางช่วงอำเภอเด่นชัยจังหวัดแพร่มีจุดเด่นคือเป็นวัดที่รวบรวมศิลปกรรมล้านนาประยุกต์ที่สวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่งภาพจิตรกรรมบนฝาผนังระเบียงคดเป็นเรื่องราวของชาดกพื้นบ้านและภาพพุทธประวัติในบริเวณวัดมีเจดีย์ทรงล้านนากว่า 30 องค์ด้านหน้าบันไดทางขึ้นทิศตะวันออกมีรูปปั้นสิ่งขนาดใหญ่มีอาคารพิพิธภัณฑ์ไม้สักทรงล้านนาที่เก็บรวบรวมเรื่องราวของล้านนาและเมืองแพร่จัดแสดงเครื่องใช้อาวุธของนักรบโบราณรวมทั้งภาพถ่ายของเจ้านายฝ่ายเหนือและภาพเหตุการณ์ต่างๆในล้านนปัจจุบันวัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีมีครูบาน้อยหรือพระอธิการมนตรีมเมธี(พระครูวิฑิตพัฒนากร)เป็นเจ้าอาวาส

วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีสามัคคีธรรมวัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีหรือวัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีสามัคคีธรรมเป็นวัดสร้างขึ้นใหม่ในปีพ.ศ. 2520 ตั้งอยู่บนถนนสายแพร่-ลำปางช่วงอำเภอเด่นชัยจังหวัดแพร่มีจุดเด่นคือเป็นวัดที่รวบรวมศิลปกรรมล้านนาประยุกต์ที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งภาพจิตรกรรมบนฝาผนังระเบียงคดเป็นเรื่องราวของชาดกพื้นบ้านและภาพพุทธประวัติในบริเวณวัดมีเจดีย์ทรงล้านนากว่า 30 องค์ด้านหน้าบันไดทางขึ้นทิศตะวันออกมีรูปปั้นสิ่งขนาดใหญ่มีอาคารพิพิธภัณฑ์ไม้สักทรงล้านนาที่เก็บรวบรวมเรื่องราวของล้านนาและเมืองแพร่จัดแสดงเครื่องใช้อาวุธของนักรบโบราณรวมทั้งภาพถ่ายของเจ้านายฝ่ายเหนือและภาพเหตุการณ์ต่างๆในล้านนปัจจุบันวัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีมีครูบาน้อยหรือพระอธิการมนตรีมเมธี(พระครูวิฑิตพัฒนากร)เป็นเจ้าอาวาส

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

๑๕๗ขนาดใหญแห่แหนพระอุโบสถเทินไวกลางลาตัวนาคพระอุโบสถจตุรมุขนี้  
กรมศิลปากรได้สันนิษฐานว่าเป็นพระอุโบสถจตุรมุขหลังแรกของประเทศไทย  
พระอุโบสถตรงใจกลางประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่๕องค์หันพระพักตร์  
ออกด้านประตู่ทั้งสี่ทิศหันเบื้องพระปฤษฎางค์ชนกันประทับนั่งบนฐานชุกชีเป็น  
พระพุทธรูปปางมารวิชัยผู้ที่ไปชมความงามของพระอุโบสถนี้ไม่ว่าจะเดินขึ้น  
บันไดทิศใดจะพบพระพักตร์ของพระพุทธรูป

๑๗๓จังหวัดวัดทองเที่ยวหอนำทางเดินราวบันไดที่จอดรถอุปกรณ์ช่วยเหลือ  
เขียนรายวัดร่องขุนวัดร่องเสือเต้น X วัดพระแก้ว X วัดห้วยปลากั้งเขียนใหม่วัด  
พระธาตุดอยสุเทพ X วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร X X วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร X X  
วัดเจ็ดยอด X X วัดสวนดอก X X วัดศาลาลาด X X X วัดเจดีย์เหลี่ยม X X วัดช้าง  
ค้ำ X X X วัดอินทราวาส X X X แม่ฮ่องสอนวัดพระธาตุดอยกองมูวัดจองคำ  
ลำปางวัดพระ

แกว้ดอนเต้า X วัดศรีทองเมือง X X X วัดพระเจดีย์ขาวหลัง X วัดศรีชุม X วัดป่า  
ฝาง X X X วัดปงสนุก X X วัดพระธาตุลำปางหลวง X วัดโหลหิน X X วัดปงยาง  
คอก X X วัดจองคำ X X X ลำพูนวัดบ้านปาง X X วัดพระธาตุห้าดวง X X วัด  
พระพุทธรูปตากผ้า X X X

ไปอยู่บนวัดใหม่แห่งนี้ซึ่งมีชื่อเรียกว่าวัดจอมสระหรือรายมูลบุญเรื่องแต่ชาวบ้าน  
ส่วนใหญ่จะเรียกว่าวัดบ้านปางซึ่งวัดนี้มีอาณาบริเวณพื้นที่ทั้งหมด  
ประมาณ๑๖๐ไร่ในบริเวณเขตพุทธาวาสจะมีกำแพงก่อด้วยหินล้อมรอบถึง๔ชั้น  
ซึ่งเป็นความคิดของครุมาศวิชัยที่พยายามจะจัดให้วัดนี้เป็นอนุสาวรีย์วัดป่า  
โดยครุมาศวิชัยได้แนวคิดมาจากที่ได้เห็นพระฤกษ์ก่อกำแพงหินล้อมรอบ  
อาศรมซึ่งปัจจุบันคือมณฑล

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

วัดภูมินทร์วัดภูมินทร์ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดน่านเป็นวัดสำคัญและสถานที่  
ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดน่านวัดมีลักษณะที่สำคัญคือโบสถ์และวิหาร  
ถูกสร้างเป็นอาคารเดียวกันวัดภูมินทร์สร้างขึ้นเมื่อราวปีพ.ศ. 2139 โดยเจ้าเจต  
บุตรพรหมมินทร์เดิมชื่อ"วัดพรหมมินทร์"ซึ่งเป็นพระนามของเจ้าเจตบุตรผู้  
สร้างวัดสันนิษฐานว่าในภายหลังได้เรียกชื่อกันเพี้ยนมาเป็นชื่อวัดภูมินทร์ใน  
ปัจจุบันภาพของวัดเคยปรากฏบนธนบัตรไทยรุ่นที่ 2 ราคา 1 บาทพระอุโบสถ  
จตุรมุข(พระอุโบสถที่ประกอบด้วยมุขสี่ด้าน)ของวัดแห่งนี้กรมศิลปากรได้  
สันนิษฐานว่าเป็นพระอุโบสถจตุรมุขหลังแรกของประเทศไทยภายในพระ  
อุโบสถประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่ 4 องค์หันพระพักตร์ออกไปทางด้าน  
ประตู่ทั้งสี่ทิศหันเบื้องพระปฤษฎางค์(หัวไหล)ชนกันประทับนั่งบนฐานชุกชีปาง  
มารวิชัยนักโบราณคดีบางส่วนสันนิษฐานว่าแสดงถึงพระพุทธรูปเจ้าองค์ต่างๆคือ  
พระกฤษณะพุทธเจ้าพระโกนาคมพุทธเจ้าพระกัศปพุทธเจ้าและพระโคตม  
พุทธเจ้า(พระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน)ในขณะที่บางส่วนสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเลียน  
แบบลักษณะของพระพรหมสี่พักตร์ซึ่งปรากฏในพระนามของผู้สร้างวัดคือเจ้าเจ  
ตบุตรและกลุ่มสุดท้ายมองว่าสื่อถึงพรหมวิหาร 4 วัดภูมินทร์ได้รับการบูรณะ  
ครั้งใหญ่ในสมัยเจ้านันทวรฤทธิเดชเมื่อพ.ศ.2410ใช้ระยะเวลารวมเกือบ 7 ปี  
ซึ่งสันนิษฐานว่าในการบูรณะครั้งนี้ได้ทรงมีรับสั่งให้วาดภาพจิตรกรรมฝา  
ผนัง(ค่าเมือง:สุบแต้ม)ภายในพระอุโบสถจตุรมุขซึ่งรวมทั้งภาพที่มีชื่อ

ธาตุขอแส้ววัดพระธาตุแช่แห้งวัดภูมินทร์วัดพระธาตุช่อแส้วข้างคำวัดภูมินทร์วัด  
พระธาตุแช่แห้งจังหวัดเชียงใหม่ลำพูนวัดเจดีย์หลวงวัดเจ็ดยอดวัดเชียงมั่นวัด  
พระธาตุหริภุญชัยเวียงกุมกามวัดจามเทวีจังหวัดลำพูนลำปางวัดพระธาตุหริ  
ภุญชัยวัดพระธาตุลำปางหลวงวัดศรีทองเมืองวัดพระแก้วดอนเต้าจังหวัดลำปาง  
ลำพูนวัดพระธาตุลำปางหลวงวัดโหลหินวัดพระธาตุหริภุญชัยจังหวัดน่านพะเยา  
วัดหนองบัววัดท่าฟ้าใต้ 154 จังหวัดเชียงใหม่ลำพูนลำปางเวียงกุมกามวัดพระ  
ธาตุหริภุญชัยวัดพระธาตุลำปางหลวงโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำห  
รับนักท่องเที่ยวแบบอิสระระยะเวลาท่องเที่ยว 2 วันในแต่ละจังหวัดมีเส้นทางให้  
เลือกเดินทางดังนี้จังหวัดเชียงใหม่วัดพระธาตุดอยสุเทพวัดสวนดอกวัดพระสิงห์  
วัดเจดีย์หลวงวัดเชียงมั่นวัดเจ็ดยอดวัดพระธาตุดอยคำวัดพระธาตุดอยน้อยวัด  
พระธาตุศรีจอมทองวัดพระธาตุดอยสุเทพวัดอโงศ์วัดสวนดอกวัดพระสิงห์วัด  
เชียงมั่นวัดเจ็ดยอดวัดพระธาตุดอยสุเทพวัดพระสิงห์วัดพระแก้ววัดเชียงมั่นวัด  
เจดีย์หลวงวัดสวนดอกวัดพระสิงห์วัดพระธาตุดอยสุเทพวัดเจ็ดยอดชั้นโคกวัด  
พระธาตุดอยสุเทพดอยอินทนนท์ Home Stay ดอยสะเก็ดจังหวัดเชียงใหม่รายพระ  
ธาตุ 9 จอมพระขี้มามีมณฑลวัดร่องขุนพระ

จังหวัดลำปางวัดเจดีย์ขาวหลังวัดพระแก้วดอนเต้าวัดพระธาตุลำปางหลวงวัด  
พระธาตุลำปางหลวงวัดพระแก้วดอนเต้าวัดพระธาตุลำปางหลวงวัดพระธาตุลำ  
ปางหลวงวัดเจดีย์ขาวหลังวัดพระธาตุลำปางหลวงวัดโหลหินวัดพระแก้วดอน  
เต้าวัดพระธาตุลำปางหลวงวัดพระแก้วดอนเต้าจังหวัดเชียงใหม่รายพระธาตุ 9  
จอมพระขี้มามีมณฑลพระธาตุดอยดงวัดร่องขุนไร่แม่ฟ้าหลวงโครงการพัฒนา  
ดอยดงวัดร่องขุนพระขี้มามีมณฑลถ้ำป่าอาชาทองวัดป่าอาชาทอง 153 จัง  
หัดลำพูนวัดพระธาตุหริภุญชัยวัดจามเทวีวัดพระธาตุหริภุญชัยวัดจามเทวีวัด  
พระบาทตากผ้าวัดเกาะกลางวัดพระธาตุหริภุญชัยวัดพระบาทห้วยต้มวัดพระ

ขึ้นมาเมื่อประมาณร้อยปีก่อนคือเริ่มสร้างวัดเป็นครั้งแรกเมื่อปีพศ 2444 จนเมื่อ  
ครุมาศวิชัยอายุได้ 24 ปีท่านได้นำพระเถระและศรัทธาชาวบ้านร่วมกันสร้างวัด  
ขึ้นโดยได้ขอให้นายควายโยมบิดาเป็นผู้ลงมือสร้างให้เกิดความเป็น  
สิริมงคลต่อจากนั้นพระเถระและศรัทธาชาวบ้านได้ร่วมแรงร่วมใจกันปรับสถานที่  
บนเนินเขาให้เป็นที่ราบในการสร้างและบูรณะวัดบ้านปางในสมัยนั้นเป็นไปอย่าง  
ลำช้ายากลำบากเพราะขาดเครื่องมือที่จำเป็นเมื่อสร้างวัดเสร็จแล้วพระเถระบาง  
ส่วนจึงได้ย้ายขึ้นไปอยู่บนวัดใหม่แห่งนี้ซึ่งมีชื่อเรียกว่าวัดจอมสระหรือรายมูล  
บุญเรื่องแต่ชาวบ้านส่วนใหญ่จะเรียกว่าวัดบ้านปางซึ่งวัดนี้มีอาณาบริเวณพื้นที่  
ทั้งหมดประมาณ 160 ไร่ในบริเวณเขตพุทธาวาสจะมีกำแพงก่อด้วยหินล้อมรอบ  
ถึง 4 ชั้นซึ่งเป็นความคิดของครุมาศวิชัยที่พยายามจะจัดให้วัดนี้เป็นอนุสาวรีย์  
วัดป่าโดยครุมาศวิชัยได้แนวคิดมาจากที่ได้เห็นพระฤกษ์ก่อกำแพงหินล้อมรอบ  
อาศรมซึ่งปัจจุบันคือมณฑลซึ่งอยู่ได้ห่างจากวัดบ้านปางและที่สำคัญท่านไม่  
ต้องการที่จะทำลายธรรมชาติจึงได้ให้ชาวบ้านนำหินมาตั้งเรียงซ้อนกันจนเป็น  
แนวกำแพง 64 ธรรมชาติราเย็นถิ่นครุมาเมืองสี่แควทางการพัฒนาเส้นทาง  
ท่องเที่ยวเพื่อสักการะครุมาในเขตอำเภอสี่จังหวัดลำพูนภาพที่ 2 วัดบ้านปาง  
อำเภอสี่จังหวัดลำพูนที่มาผู้วิจัย 22 วัดพระพุทธรูปห้วยต้มวัดพระบาทห้วยต้ม  
เป็นวัดที่ใหญ่ที่สุดของอำเภอสี่เป็นวัดประจำหมู่บ้านชาวเขาโดยในปีพศ 2514  
มีชาวป่าแกะรอยอพยพมาจากแม่ตื่นอแม่ระมาดจากเข้ามาอาศัยอยู่ใกล้วัด  
พระพุทธร



TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๑๙๖๖ เดียวกันจากนั้นอีกสักห้าร้อยเมตรก็จะเห็นซุ้มประตูโขงขนาดใหญ่เด่นเป็นสง่าอยู่บนเนินเขาด้านซ้ายมือประดับกระจกและสวยงามมากสันนิษฐานว่าเป็นบริเวณเวียงเก่าสี่เพราะมีซากกำแพงและคูเมืองตั้งเป็นแนววัดนี้เป็นที่ตั้งของหมู่เจดีย์๕องค์ตามตำนานกล่าวไว้ว่าพระนางเจ้าจามเทวีภริยาของเมืองศรีภูมิชัยได้ยืมชาวจากราษฎรเมืองลี้ว่ามีดวงแก้ว๕ดวงปรากฏเห็นอยู่บ่อยครั้งจึงได้เสด็จมาด้วยพระองค์เองเวลากลางคืนจึงได้

เดี๋ยวและคุณน้าคน\ n ดินเวียงเก่าสี่บริเวณนี้เป็นที่ตั้งของหมู่เจดีย์ 5 องค์ตามตำนานกล่าวไว้ว่าพระนางเจ้าจามเทวีภริยาของเมืองลี้ว่ามีดวงแก้ว 5 ดวงปรากฏเห็นอยู่บ่อยครั้งจึงได้\ n เสด็จมาด้วยพระองค์เองเวลากลางคืนจึงได้ทอดพระเนตรเห็นแสงสว่างจากดวงแก้วทั้ง 5 ดวง\ n ลอยอยู่บนกองดิน 5 กองจึงได้สอบถามความเป็นมาที่ทราบว่าเป็นพระเมโธธาต(น้าโคลมมือ)ของ\ n องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธะเจ้าที่เคยล้างพระหัตถ์และน้ากัไหลผ่านปลายนิ้วทั้ง 5 ลงพื้นดิน\ n พระนางจึงเกิดศรัทธาสั่งพระธาดเจดีย์ครอบกองดินทั้ง 5 กองไว้และในวันที่ 20 เมษายนของทุก\ n ปีจะมีประเพณีสงฆ์พระธาดห้าดวง 12 \ n4 )วัดแท่นคาง\ n เมื่อกรมทางหลวงได้ใช้แทรกเตอร์ขุดตัดถนนพหลโยธินผ่านบริเวณวัดร้างแห่งนี้ได้พบ\ n พระพุทธรูปต่อมาในพ.ศ. 2535 ได้มีผู้มีจิตศรัทธาดำเนินการสร้างเจดีย์ขึ้น 2 องค์และสร้างอาคาร\ n สถานที่ปฏิบัติธรรมกุฎิพระสงฆ์ขึ้นเป็นการถาวร 13 \ n5 )วัดสี่หลวง\ n วิหารและอุโบสถของวัดสี่หลวงได้สร้างขึ้นใหม่ในปีพ.ศ. 2470 มหาอุทกภัยโยธิตัดเจ้า\ n อวาสวดีสี่หลวงได้ให้ศรัทธาไปอัญเชิญพระพุทธรูปสาริตที่ถูกทิ้งไว้ที่วัดร้างเมืองเก่ามา\ n ประดิษฐานอุโบสถวัดสี่หลวงในปีพ.ศ. 2480 เป็นที่เสื่อมใส่สักการะแก่พุทธศาสนิกชนจวบจน\ n ปัจจุบัน 14 \ n6 )วัดหลวงเก่า\ n มีการขุดพบพระพุทธรูปขนาดต่างๆหลายองค์บริเวณซากวัดที่เหลือเพียงมูลดินเมื่อพ.ศ.\ n2527 ต่อมาได้มีศรัทธาร่วมกันก่อสร้างวิหารขึ้นเป็นการถาวรแล้ว 15 \ n11 สัมภาษณ์พระอธิการปิยวัฒน์ฐิติโลเจ้าอาวาสวัดพระธาดดวงเดียววันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554 .\ n12

ทอดพระเนตรเห็นแสงสว่างจากดวงแก้วทั้ง๕ดวงลอยอยู่บนกองดิน๕กองจึงได้สอบถามความเป็นมาที่ทราบว่าเป็นพระเมโธธาต(น้าโคลมมือ)ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธะเจ้าที่เคยล้างพระหัตถ์และน้ากัไหลผ่านปลายนิ้วทั้ง๕ลงพื้นดินพระนางจึงเกิดศรัทธาสั่งพระธาดเจดีย์ครอบกองดินทั้ง๕กองไว้และในวันที่๒๐เมษายนของทุกปี๑จะมีประเพณีสงฆ์พระธาดห้าดวงภายในบริเวณวัดประกอบด้วยอาคารต่างๆมากมายแต่ที่เด่นสะดุดตา

ทรงเพียวชะลุดสูงประมาณ 30 เมตร\ n ตั้งอยู่ภายในศาลาบาตรมีลักษณะเป็นวัดธัญญาสี่หรือวัดป่าของเมืองลี้ก่อนจะทำการบูรณะเคยใช้\ n พื้นที่วัดพระธาดดวงเดียวเป็นค่ายลูกเสือมาก่อนนอกจากนี้ยังพบเครื่องปั้นดินเผาภายในวัดพระ\ n10 พาสุขศิษย์เดช\, รายงานการขุดค้นทางโบราณคดี 2525 เล่มที่ 6 \,กรุงเทพฯ:กรม\, 2527 .\ n 15 \ n ธาดดวงเดียวและพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งมีทั้งเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิงเครื่องถ้วยเวียงกาหลงและ\ n เครื่องถ้วยสีเขียวไข่กาแบบเดาเซียง 11 \ n3 )วัดพระธาดห้าดวง\ n ตั้งอยู่ที่หมู่ 15 บ้านพระธาด 5 ดวงตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของวัดพระธาดดวงเดียวและคุณน้าคน\ n ดินเวียงเก่าสี่บริเวณนี้เป็นที่ตั้งของหมู่เจดีย์ 5 องค์ตามตำนานกล่าวไว้ว่าพระนางเจ้าจามเทวีภริยาของเมืองลี้ว่ามีดวงแก้ว 5 ดวงปรากฏเห็นอยู่บ่อยครั้งจึงได้\ n เสด็จมาด้วยพระองค์เองเวลากลางคืนจึงได้ทอดพระเนตรเห็นแสงสว่างจากดวงแก้วทั้ง 5 ดวง\ n ลอยอยู่บนกองดิน 5 กองจึงได้สอบถามความเป็นมาที่ทราบว่าเป็นพระเมโธธาต(น้าโคลมมือ)ของ\ n องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธะเจ้าที่เคยล้างพระหัตถ์และน้ากัไหลผ่านปลายนิ้วทั้ง 5 ลงพื้นดิน\ n พระนางจึงเกิดศรัทธาสั่งพระธาดเจดีย์ครอบกองดินทั้ง 5 กองไว้และในวันที่ 20 เมษายนของทุก\ n ปีจะมีประเพณีสงฆ์พระธาดห้าดวง 12 \ n4 )วัดแท่นคาง\ n เมื่อกรมทางหลวงได้ใช้แทรกเตอร์ขุดตัดถนนพหลโยธินผ่านบริเวณวัดร้างแห่งนี้ได้พบ\ n พระพุทธรูปต่อมาในพ.ศ. 2535 ได้มีผู้มีจิตศรัทธาดำเนินการสร้างเจดีย์ขึ้น 2 องค์

ที่แห่งนี้จะปรากฏชื่อว่าพระพุทธรูปตากผ้าได้กล่าวไว้ว่าในสมัยพุทธกาลสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธะเจ้าได้เสด็จมาโปรดเวไนยสัตว์ในดินแดนสุวรรณภูมิประเทศไทยในปัจจุบันพระองค์ได้เสด็จไปในที่ต่างๆกระทั่งเสด็จถึงบริเวณวัดพระพุทธรูปตากผ้าแห่งนี้ซึ่งเป็นผาลาดจึงได้ทรงอธิษฐานประทับรอยพระพุทธรูปตากผ้าแห่งนี้เพื่อเป็นที่สักการบูชาของมวลเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายและพระองค์ได้ตรัสให้พระอานนท์เอาจิ๋วไปตากบนผาลาด

วัดพระพุทธรูปตากผ้าวัดพระพุทธรูปตากผ้าเดิมเป็นวัดราษฎร์ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่๒๕ตุลาคมพ.ศ.๒๕๑๖และได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญเมื่อวันที่๓๑พฤษภาคมพ.ศ.๒๕๒๑ตั้งอยู่ในเนื้อที่ประมาณ๑๗๕ไร่ซึ่งเป็นเนินเขาเดี่ยวอยู่ใกล้ตอ(เขา)๒ลูกคือตอชายและตอหญิงอยู่ห่างจากเมืองลำพูนประมาณ๑๘๖กิโลเมตรเป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดลำพูนหรือของภาคเหนือปัจจุบันวัดพระพุทธรูปตากผ้าเป็นศูนย์กลางที่สำคัญของการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งแผนกนักธรรมและบาลีของพระภิกษุสามเณรในภาคเหนือนอกจากนี้แล้วทางวัดได้จัดให้มีการปฏิบัติธรรมควบคู่ไปกับการศึกษาได้จัดตั้งสำนักวิปัสสนากรรมฐานขึ้นเพื่อเป็นที่ปฏิบัติธรรมสำหรับพระภิกษุสามเณรอุบาสิกาอุบาสิกและผูสนใจทั่วไปตำนานวัดพระพุทธรูปตากผ้าได้กล่าวไว้ว่าในสมัยพุทธกาลสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธะเจ้าได้เสด็จมาโปรดเวไนยสัตว์ในดินแดนสุวรรณภูมิ(ประเทศไทยในปัจจุบัน)พระองค์ได้เสด็จไปในที่ต่างๆกระทั่งเสด็จถึงบริเวณวัดพระพุทธรูปตากผ้าแห่งนี้ซึ่งเป็นผาลาดจึงได้ทรงอธิษฐานประทับรอยพระพุทธรูปตากผ้าแห่งนี้เพื่อเป็นที่สักการบูชาของมวลเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายและพระองค์ได้ตรัสให้พระอานนท์เอาจิ๋วไปตากบนผาลาดใกล้บริเวณที่ประทับซึ่งปรากฏเป็นรอยเลื่อนลงอยู่ตั้งนั้นวัดนี้จึงได้ชื่อว่า"วัดพระพุทธรูปตากผ้า"มาถึงทุกวันนี้วันที่๒๓มกราคมพ.ศ.๒๕๐๕พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เพื่อเป็นอนุสรณ์ที่องค์สมเด็จพระชินวรเคยมาระบอบที่นี้สถานที่นั้นก็คือวัดพระนอนม่อนช้างในปีพศ๒๔๗๐พระครูบาภิชัยชาวยุโรปได้มาเป็นประธานบูรณะวิหารและธรณีพระธาตุโดยรอบแต่ไม่แล้วเสร็จต่อมาครุมาศรีวิไชยแห่งวัดบ้านปางได้มาบูรณะและสร้างต่อจนแล้วเสร็จเมื่อปีพศ๒๔๗๓ซึ่งตามตำนานพระนอนวัดพระนอนม่อนช้างกล่าวว่าหลังจากที่พระพุทธองค์ทรงประดิษฐานรอยพระบาทตากผ้าแล้วก็

ชั้น 21 ชั้นและปลียอด 19 \ n6 )เจดีย์วัดพระนอนม่อนช้างบ้านปางม่อนตาด \ n มะกอกอาเภอบ้านปางจังหวัดลำพูนเป็นเจดีย์ที่มีความเกี่ยวข้องกับตำนานพระพุทธบาทตากผ้าที่ \ n กล่าวว่าเป็นเจดีย์บรรจุเกศาธาตุที่พระพุทธเจ้าประทานให้สละสองผัวเมียที่มาถวายภัตตาหารขณะ \ n พระองค์เสด็จมาประทับที่ไสยาสน์มีประวัติการบูรณะเจดีย์เมื่อปีพ.ศ.2470 โดยครุมาชาวยุโรปได้มา \ n เป็นประธานในการบูรณะพระวิหารและธรณีพระธาตุ โดยรอบแต่ไม่แล้วเสร็จต่อมาครุมาศรีวิไชย \ n 17 สุริยาพงศ์ปวน,การศึกษาเจดีย์ในจังหวัดลำพูน,หน้า 625 - 628 . \ n 18 วัดพระพุทธบาทตากผ้า,ประวัติวัดพระพุทธบาทตากผ้า,หน้า 21 - 23 . \ n 19 สุริยาพงศ์ปวน,การศึกษาเจดีย์ในจังหวัดลำพูน,หน้า 253 - 256 . \ n 139 \ n แห่งวัดบ้านปางได้มาบูรณะและสร้างต่อจนเสร็จเมื่อปีพ.ศ.2473และในปีพ.ศ.2490ครุมาพรหม \ n พรหมจักโก วัดพระบาทตากผ้าได้มาเป็นประธานในการสร้างกำแพงวัดและสร้างเสริมธรณีรอบ \ n องค์พระเจดีย์ 20 รูปแบบเจดีย์เป็นเจดีย์ทรงกลมตามรูปแบบมาจากพระธาตุทริภุชชัยสร้างโดยการ \ n ก่ออิฐฉาบปูนลักษณะเจดีย์ประกอบด้วยส่วนฐานเป็นฐานเขียงสองชั้นรองรับชั้นบัวคว่ำบัวหงาย \ n 28 ชั้นด้วยท้องไม้ยึดและส่วนของชั้นบัวหงายก่ออิฐ 28 ส่วนเรือนธาตุเป็นฐานเขียงกลมซ้อน \ n ลดหลั่นกันสี่ชั้นต่อด้านซ้ายและขวาลดหลั่นกันสามชั้นรองรับองค์ระฆังกลมส่วนยอด \ n เป็นฐานหน้ากระดานย่อเก็จสิบสองประดับด้วยฉัตรคือนำรองรับปล้องใจนชั้นสิบสองชั้น \ n รองรับปลียอด

ใจนักท่องเที่ยงและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญทั้งด้านการการจัดแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาวัฒนธรรมให้เกิดประสิทธิภาพในมิติต่างๆโดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมและระบบนิเวศของชุมชนและให้ความรู้จากการแลกเปลี่ยนในด้านต่างๆเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน๗๘รวมไปถึงการกำหนดกติกาการมีส่วนร่วมด้านการจัดการสิ่งปฏิภูลเพื่อรักษาเอกลักษณ์แห่งวัฒนธรรมชุมชนและการส่งเสริมจากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆเพื่อกระตุ้นนักท่องเที่ยวและรำลึกถึงคุณูปการที่ครูบาเจ้าศรีวิไชยนักบุญแห่งล้าน

ที่จะต้องตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวการวางแผนโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมการประเมินผลกระทบและศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวซึ่งรวมถึงการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพร้อมกับการอนุรักษ์พัฒนาวัฒนธรรมให้ยั่งยืนในระยะยาวต่อไปรัฐนั้นทั้งพิธีกรรมและภาคภูมิภัควิภาส 2556 ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าเพื่อความยั่งยืนเพื่อศึกษาถึงข้อมูลในมิติของศักยภาพการรองรับทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าเพื่อความยั่งยืนใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจากประชากรเมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกรายละเอียดสถิติและข้อมูลผลการวิจัยพบว่าชุมชนโดยปรมีศักยภาพการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าในทุกด้านอาทิความดึงดูดความสามารถเข้าถึงได้ทางกายภาพแนวคิดและประเพณีวัฒนธรรมที่มีที่ภาคัยหรือที่เป็นต้นด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าอย่างยั่งยืนควรมุ่งเน้น 1 บริหารการจัดการระบบแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพในมิติต่างๆให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมและระบบนิเวศของชุมชน 2 ต้องให้ความรู้และเปลี่ยนความรู้ในด้านต่างๆเพื่อผลในมิติของการพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืน 3 การกำหนดกฎกติกาและจัดการร่วมกันในด้านการจัดการสิ่งปฏิภูลเพื่อดำรงไว้ของวัฒนธรรมชนเผ่า 4 การตลาดควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆและสร้างผลิตภัณฑ์ต้องมีอัตลักษณ์ความโดดเด่นและสื่อถึงการสืบสานวัฒนธรรมชนเผ่าชายชาญปฐมกาญจนาและนรินทร์สังข์รักษา 2558 ได้ทำวิจัย

วัดพระธาตุลำปางหลวงและวัดป่ายางคคจังหวัดลำปางที่ได้สร้างวีรชนคนกล้าที่มีนามว่าหนานทิพย์ช้างผู้กอบกู้เอกราชจากการรุกรานของพม่าที่ตั้งฐานทัพในพื้นที่วัดพระธาตุลำปางหลวงโดยหนานทิพย์ช้างได้รวบรวมพลทำการต่อสู้ทัพเจ้ามหายศและใช้ปืนยิงหัวมหายศตายแล้วตีทัพลำพูนแตกพ่ายไปปัจจุบันยังปรากฏรอยลูกปืนอยู่บนรั้วทองเหลืองที่ล้อมองค์พระธาตุเจดีย์ต่อมานานทิพย์ช้างได้รับสถาปนาขึ้นเป็นพระยา

และใส่ลงในอุโมงค์พร้อมกับถวายแก้วแหวนเงินทองเป็นเครื่องบูชาแล้วแต่งยนต์คู่ศัต(ยนต์หมุน)รักษาไว้และถมดินให้เรียบเสมอกันแล้วก็เป็นพระเจดีย์สูงเจ็ดศอกเหนืออุโมงค์นั้นในสมัยต่อมาได้มีกษัตริย์เจ้าผู้ครองนครลำปางอีกหลายพระองค์มาก่อสร้างและบูรณะซ่อมแซมจนกระทั่งเป็นวัดที่มีความงามอย่างที่เป็นอย่างในปัจจุบันในทางประวัติศาสตร์นครลำปางวัดพระธาตุลำปางหลวงมีประวัติว่าเมื่อปีพ.ศ. 2275 นครลำปางว่างจากผู้ครองนครและเกิดความวุ่นวายขึ้นสมัยนั้นพม่าเรืองอำนาจได้แผ่อิทธิพลปกครองอาณาจักรล้านนาไว้ได้ทั้งหมดพม่าได้ยึดครองนครเชียงใหม่ลำพูนโดยแต่งตั้งเจ้าผู้ครองนครอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์พม่าหัวมหายศเจ้าผู้ครองนครลำพูนได้ยกกำลังมายึดนครลำปางโดยได้มาตั้งค่ายอยู่ในวัดพระธาตุลำปางหลวงครั้งนั้นหนานทิพย์ช้างชาวบ้านปางยางคค(ปัจจุบันอยู่อำเภอห้างฉัตร)วีรบุรุษของชาวลำปางได้รวบรวมพลทำการต่อสู้ทัพเจ้ามหายศโดยลอบเข้ามาในวัดและใช้ปืนยิงหัวมหายศตายแล้วตีทัพลำพูนแตกพ่ายไปปัจจุบันยังปรากฏรอยลูกปืนอยู่บนรั้วทองเหลืองที่ล้อมองค์พระธาตุเจดีย์ต่อมานานทิพย์ช้างได้รับสถาปนาขึ้นเป็นพระเจ้าทิพย์จักรสุละวะไชยสงครามเจ้าผู้ครองนครลำปางและเป็นต้นตระกูลนครลำปางเจ้าเจ็ดตนเชียงใหม่ลำพูนวัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นโบราณสถานสำคัญที่ตั้งอยู่ในบริเวณชากเมืองโบราณสัมพันธ์กับประเพณีตามประวัติพระนางจามเทวีเคยเสด็จมานมัสการและทำการบูรณะซ่อมแซมอยู่เสมออันว่าเป็นวัดสำคัญคู่บ้านคู่เมืองมาแต่โบราณกาลมีความสวยงามและมีควม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

สละสือไชยสงครามเจ้าผู้ครองนครลำปางและเป็นต้นตระกูลเชื้อเจ็ดตนเช่นณ ลำปางณเชียงใหม่ฯลฯนอกจากนั้นถือได้ว่าเป็นทางประวัติศาสตร์ของโบราณสถานสำคัญที่ตั้งอยู่ในบริเวณซากเมืองโบราณลัมพกัปปะนครตามประวัติพระนางจามเทวีเคยเสด็จมานมัสการและทำการบูรณะซ่อมแซมอยู่เสมออันนับว่าเป็นวัดสำคัญคู่บ้านคูเมืองมาแต่โบราณกาลมีความสวยงามและมีความยอดเยี่ยมทั้งสถาปัตยกรรมประติมากรรมและจิตรกรรมเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วดอนเต้าซึ่งเป็นที่

พร้อมกับถวายแก้วแหวนเงินทองเป็นเครื่องบูชาแล้วแต่งยนต์ผัด(ยนต์หมุน)รักษาไว้และถมดินให้เรียบเสมอกันแล้วก่อเป็นพระเจดีย์สูงเจ็ดศอกเหนืออุโมงค์นั้นในสมัยต่อมาได้มีกษัตริย์เจ้าผู้ครองนครลำปางอีกหลายพระองค์มาก่อสร้างและบูรณะซ่อมแซมจนกระทั่งเป็นวัดที่มีความงามอย่างที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบันในทางประวัติศาสตร์นครลำปางวัดพระธาตุลำปางหลวงมีประวัติว่าเมื่อปี.ศ. 2275 นครลำปางว่างจากผู้ครองนครและเกิดความวุ่นวายขึ้นสมัยนั้นพม่าเรืองอำนาจได้แผ่อิทธิพลปกครองอาณาจักรล้านนาไว้ได้ทั้งหมดพม่าได้ยึดครองนครเชียงใหม่ลำพูนโดยแต่งตั้งเจ้าผู้ครองนครอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์พม่าทว่ามหาศเจ้าผู้ครองนครลำพูนได้ยกกำลังมายึดนครลำปางโดยได้มาตั้งค่ายอยู่ในวัดพระธาตุลำปางหลวงครั้งนั้นหนานทิพย์ช้างชาวบ้านปางยอกค(ปัจจุบันอยู่อำเภอห้างฉัตร)วีรบุรุษของชาวลำปางได้รวบรวมพลทำการต่อสู้ทัพเจ้ามหาศโดยลอบเข้ามาในวัดและใช้ปืนยิงทว่ามหาศตายแล้วตีทัพลำพูนแตกพ่ายไปปัจจุบันยังปรากฏรอยลูกปืนอยู่บนรั้วทองเหลืองที่ล้อมองค์พระธาตุเจดีย์ต่อมาหนานทิพย์ช้างได้รับสถาปนาขึ้นเป็นพระเจ้าทิพย์จักรสละสือไชยสงครามเจ้าผู้ครองนครลำปางและเป็นต้นตระกูลณลำปางเจ้าเจ็ดตนณเชียงใหม่ณลำพูนวัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นโบราณสถานสำคัญที่ตั้งอยู่ในบริเวณซากเมืองโบราณลัมพกัปปะนครตามประวัติพระนางจามเทวีเคยเสด็จมานมัสการและทำการบูรณะซ่อมแซมอยู่เสมออันนับว่าเป็นวัดสำคัญคู่บ้านคูเมืองมาแต่โบราณกาลมีความสวยงามและมีความยอดเยี่ยมทั้งสถาปัตยกรรมประติมากรรม

ที่ควรจะศึกษาและนำเสนอใจหรือการต่อยอดการศึกษาครั้งต่อไปตั้งนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ๔. ศึกษานาแสงลัมสุวรรณและศรีนยาแสงลัมสุวรรณการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนวารสารนักบริหารปีที่๒๒ฉบับที่๔ตุลาคม ธันวาคม๒๕๕๑๓๙๑๔๖

ต่างๆมากยิ่งขึ้น 2. ควรมีการศึกษาวิจัยทั้งในส่วนของปริมาณและคุณภาพเพื่อการค้นพบที่น่าสนใจนอกเหนือจากการศึกษาวิจัยในการครั้งนี้ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีข้อมูลที่น่าสนใจในหลายประเด็นที่น่าจะนำมาศึกษาต่อยอดที่เกี่ยวข้องในด้านอื่นๆต่อไป 3. การศึกษานี้เป็นการศึกษาในเทศบาลตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุนจังหวัดพัทลุงตั้งนั้นควรมีการวิจัยในเรื่องแนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวจากบทบาทและนโยบายของรัฐในการดำเนินการจัดการทรัพยากรดังกล่าวเพื่อนำมาสร้างขีดความสามารถในการเปรียบเทียบกับแนวทางการบริหารเชิงพื้นที่อื่นๆต่อไปเอกสารอ้างอิงกาญจนาแสงลัมสุวรรณและศรีนยาแสงลัมสุวรรณ 2555 การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนวารสารนักบริหาร 32 4 139146 กรมการท่องเที่ยว 2560 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนแหล่งท่องเที่ยวของประเทศพศ 25602564 กรุงเทพมหานครที่ดับบ

ขและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยสกว๒๕๕๖ดวงสมรพิภักษ์การสำรวจทุนทางสังคมและการจัดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลลาายาจังหวัดนครปฐมรายงานการวิจัยกรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา๒๕๕๖ธสิกาอังกูรและคณะการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นรายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง๒๕๕๗สุภารัตนชัยกิตติภรณ์และคณะการมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบการจัดการอุปกรณเ้าอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุปีที่๒

เหมียงและกาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของชุมชนดำรงชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายพอเพียงโดยปัจจุบันชุมชนมีอาชีพเสริมคือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยหมู่บ้านแม่กำปองถือว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนซึ่งมีการขับเคลื่อนและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในรูปแบบประชาสังคมเหมือนกับงานวิจัยของดวงสมรพิภักษ์ 2552 ได้ทำการศึกษารายงานทุนทางสังคมและการจัดเส้นทางท่องเที่ยวสร้างสรรค์เชิงวัฒนธรรมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลลาายาจังหวัดนครปฐมพบว่าชาวชุมชนเทศบาลตำบลลาายามีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดสนิทสนมกันมากโดยพบเห็นได้จากคนที่คนในชุมชนจะมีการทำกิจกรรมงานบุญประเพณีต่างๆที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวลาายาเช่นงานประเพณีแข่งเรืองานวันเด็กงานวันสงกรานต์รวมทั้งมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการทำกิจกรรมหรืองานต่างๆร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งนี้ชุมชนมีความต้องการให้เกิดการท่องเที่ยวสร้างสรรค์เชิงวัฒนธรรมในลักษณะพหุวัฒนธรรมโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐภาคเอกชนและชุมชนเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสร้างสรรค์เชิงวัฒนธรรมให้มีความยั่งยืนต่อไปสำหรับประเด็นการพัฒนาและทดสอบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านป่าเหมียงผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้เสียพบว่าผู้มีส่วนได้เสียชุมชนบ้านป่าเหมียงมีความสนใจในการให้ข้อมูลสมาชิกมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและทดสอบเส้นทางโดยร่วมวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและหาแนวทางพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชนในทุกมิติที่สัมพันธ์กับรูปแบบวิถีชีวิตอัตลักษณ์และวัฒนธรรมความเชื่อของชุมชนโดยได้ร่วมกันพัฒนาและทดสอบเส้นทางท่องเที่ยว 2 เส้นทาง

## TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

๒๓๒๓บทความวารสารกาญจนาแสงลิ้มสุวรรณและศรีนยาแสงลิ้มสุวรรณการ  
ท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนวารสารนักบริหารปีที่๒๒ฉบับ  
ที่๔ตุลาคม ธันวาคม ๒๕๕๕๓๓๑๕๖ประจำปี๒๐๑๕ของกลางและคณะผู้จัดทำ  
มณฑลแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงศาสนาของวัดนามมงคลในเขต  
อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่วารสารภาษาศาสนาและวัฒนธรรมปีที่๒๒ฉบับ  
ที่๑มกราคมมิถุนายน ๒๕๖๒๒๒พระมหาสุทนต์อภิปโรบลุณการท่องเที่ยว  
เชิงพุทธจุลสารการท่องเที่ยวปีที่๑๘เล่มที่๑มกราคมมีนาคม ๒๕๕๒ไม่ปรากฏ

สร้างเสริมสุขภาพสสจการจัดการทรัพยากรธรรมชาติกับการสร้างสุขภาพ  
ชุมชนตามวิถีพุทธในจังหวัดลำปางสภาพผู้วิจัยหลักแหล่งทุนสถาบันวิจัย  
พุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสำนักงานคณะ  
กรรมการวิจัยแห่งชาติ

## TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ความรู้ที่ได้รับเอกสารอ้างอิงกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม  
2563 แนวทางการดำเนินการเรื่องโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับสถาน  
ประกอบการกรุงเทพมหานครกรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุขกาญจนาแสงลิ้ม  
สุวรรณและศรีนยาแสงลิ้มสุวรรณ 2555 การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่าง  
ยั่งยืนวารสารนักบริหาร 32 4 136146 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสถาบัน  
ศรีสวัสดิ์ 2557 แนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธกรณีศึกษาวัดประชาคม  
วนารามอำเภอศรีมดแดงจังหวัดร้อยเอ็ดวารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทย  
นานาชาติ 10 1 5058 339 ปีที่ 21 ฉบับที่ 4 ตุลาคม ธันวาคม 2564 วารสาร  
วิชาการธรรมศาสตร์จุฬาลักษณ์พันธ์ 2562 การจัดการความปลอดภัยด้านการ  
ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่เมืองพัทยาวารสารการเมืองการบริหารและกฎหมาย 11 2  
509534 ธนรัตน์รัตนพงษ์และคณะ 2561 การศึกษาศักยภาพแหล่งท่อง  
เที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาวารสารวิจัยมหาวิทยาลัย  
เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 10 1 6580 บริษัทพีเคดีจิทัลคอนเนค 2564  
เที่ยวไทยวิถีใหม่สไลด์ New Normal เที่ยวสนุกและปลอดภัยเข้าถึงได้จาก  
<https://www.pkexhibition.com> 2021 01 19 ttnewnormal ประเมศร์พิชญ  
พันธ์เดชา 2561 การจัดการการท่องเที่ยวเชิงศาสนาของเกาะฮ่องกงที่มี  
อิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกรุงเทพ  
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พระมหาสุทนต์อภิปโรบลุณและคณะ 2555 การ  
พัฒนารูปแบบและกระบวนการจัดการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาใน  
ประเทศไทยชุดโครงการวาระแห่งชาติเพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยว  
การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนปี 2556 กรุงเทพฯสำนักงาน

สุขยัง 2550 การจัดการความรู้ในองค์กรกรณีศึกษาหน่วยงานธุรกิจ CDMA  
บริษัทกสทโทรคมนาคมจำกัดมหาชนสืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2563 จาก  
[Library1.nida.ac.th/termpaper5/hrd/25519226.pdf](http://Library1.nida.ac.th/termpaper5/hrd/25519226.pdf) สมจันทร์ศรีปรัชยา  
นนท์ 2560 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติกับการสร้างสุขภาพชุมชนตามวิถี  
พุทธในจังหวัดลำปางรายงานผลการวิจัยพระนครศรีอยุธยามหาวิทยาลัยมหา  
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัยสุรเกียรติอาชานภาพ 2550 การสร้างเสริมสุขภาพ  
แนวคิดหลักการและบทเรียนของไทยกรุงเทพฯสำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน  
เสาวณิตจุลวงศ์ 2561 ทุนนิยมวิพากษ์ในวรรณกรรมไทยวารสารวิชาการคณะ  
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 14 1 952 World Health Organization  
WHO 1998 WHO s Global Healthy Work Approach Geneva WHO  
Stufflebeam D L 2003 The CIPP model for